



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ

Ταχ. Δ/ση: Ν.Ε.Ο. Πατρών-Αθηνών 28,
 26441 ΠΑΤΡΑ
 Πληροφ.: Μαμασιούλας Αριστείδης
 Τηλέφωνο: 2613611417
 e-mail: amamasioulas@mou.gr



ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής
Ανάπτυξης

Πάτρα, 06/02/2026
 Αριθμ. Πρωτ.: 587

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΘΕΜΑ: 1^η τροποποίηση Πρόσκλησης υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής Ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων για την υποδράση 1.iii.1γ2 «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2025 - ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ» του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027»

Ο ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/Α/22-04-2005) που διατηρήθηκε σε ισχύ με την διάταξη του άρθρου 119 παρ.22 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
2. Το ν. 4914/2022 (Α' 61) για τη «Διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2021-2027, σύσταση ανώνυμης εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις» όπως ισχύει.
3. Το ν. 3852/2010 (Β' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης»
4. Το ν. 4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις.»
5. Το π.δ. 132/2010 «Περί Οργανισμού της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδος» ΦΕΚ 225Α /2010.
6. Την υπ' αριθ. 635/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Πατρών, με την οποία επικυρώθηκαν τα αποτελέσματα των περιφερειακών εκλογών της 8ης Οκτωβρίου 2023 της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την περίοδο από 01.01.2024 έως 31.12.2028, και το από 18.12.2023 Πρακτικό Ορκωμοσίας του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την περίοδο από 01.01.2024 έως 31.12.2028
7. Την υπ. αριθμ. 76861/29-07-2022 (ΦΕΚ 4174/Β/05-08-2022) υπουργική απόφαση, με θέμα «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα» σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61) και αντικατάσταση της υπό στοιχεία 32681/ΕΥΘΥ 335/23-03-2015 (Β' 713) υπουργικής απόφασης.
8. Την υπ' αριθμ. 77094/01.08.2022 Κοινή Υπουργική Απόφαση «Σύστημα Διαχείρισης, Αξιολόγησης, Παρακολούθησης και Ελέγχου - Διαδικασία Εφαρμογής της Δράσης «Πρώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση καθώς και για τη πρόσβαση παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων και ατόμων με αναπηρία, σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης» της χρονικής περιόδου 2022-2023, συγχρηματοδοτούμενης από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο + στο πλαίσιο του Εταιρικού Συμφώνου για την Περιφερειακή Ανάπτυξη (ΕΣΠΑ) για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 και από εθνικούς πόρους» (Β' 4094)

9. Τα άρθρα 70, 71 και 85 του ν.4982/2022 «ίδρυση, ανάπτυξη, διαχείριση και λειτουργία των Επιχειρηματικών Πάρκων - Ενιαίο πλαίσιο ρύθμισης για τους φορείς Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων και άλλες διατάξεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης» (Α' 195)
10. Το άρθρο 71 του ν. 4997/2022 «Εξορθολογισμός ασφαλιστικής και συνταξιοδοτικής νομοθεσίας, ενίσχυση ευάλωτων κοινωνικών ομάδων και άλλες διατάξεις» (Α' 219)
11. Την υπ' αριθμ. 114445/28.11.2022 Απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων
12. Την Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C(2025) 5597/4.8.2025 final, για την έγκριση του προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+ στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην απασχόληση και την ανάπτυξη» για την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας στην Ελλάδα [CCI 2021EL16FFPR010].
13. Την υπ' αριθμ. 86884/12.09.2022 Εγκύκλιο με τίτλο «Εγκύκλιος για την εξειδίκευση των Προγραμμάτων της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027» που εκδόθηκε από την Ειδική Υπηρεσία Στρατηγικής, Σχεδιασμού & Αξιολόγησης της Εθνικής Αρχής Συντονισμού ΕΣΠΑ.
14. Την υπ' αριθμ. 4634/18.10.2022 απόφαση έγκρισης εγγράφων εξειδίκευσης δράσεων του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα» της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027, του Περιφερειάρχη ΔΕ, με την οποία εγκρίθηκαν η εξειδίκευση και ο προγραμματισμός των προσκλήσεων υποβολής προτάσεων»
15. Το ν. 4914/2022 (Α' 61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις» (άρθρο 63, παρ.20).
16. Την υπ' αριθμ.114947/29.11.2022 Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας Δαπανών για τα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027» (Β'6132)
17. Την υπ' αριθμ. 110565/17.11.2022 Υπουργική Απόφαση «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)» (Β 5958).
18. Την υπ' αριθμ. 5483/20.01.2023 Κοινή Υπουργική Απόφαση «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (Β' 390).
19. Τον Κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006.
20. Τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ.1301/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και για τη θέσπιση ειδικών διατάξεων σχετικά με τον στόχο «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1080/2006.
21. Τα άρθρα 87, 88 και 89 της Συνθήκης περί ιδρύσεως των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, περί κρατικών ενισχύσεων.
22. Τον Κανονισμό (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 σχετικά με την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά, κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Ο.Υ ΕΕ L 187/1 της 26.6.2014), όπως τροποποιήθηκε με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2023/1315 της Επιτροπής της 23ης Ιουνίου 2023 και ισχύει (Ο.Υ ΕΕ L 167/1 της 30.6.2023).
23. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (2014/C 198/01).
24. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής 2007/C/272/05 για την αποτελεσματική εφαρμογή των αποφάσεων της Επιτροπής με τις οποίες τα κράτη μέλη διατάσσονται να ανακτήσουν παράνομες και ασυμβίβαστες κρατικές ενισχύσεις.
25. Το ν. 4488/2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
26. Το ν. 4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 139/30-07-2018) και συγκεκριμένα το άρθρο 20 «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων».
27. Το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου για το ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει (<https://www.espa.gr/el/Pages/SDE.aspx>).

28. Το ν. 5000/2022 (Α' 226) «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/2235 - Κύρωση Πρόσθετης Πράξης στο Νέο Συνυποσχετικό μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ναυτιλιακής Κοινότητας και φορολογικές ρυθμίσεις για τη ναυτιλία - Επείγουσες φορολογικές και τελωνειακές ρυθμίσεις - Θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων και του Δικτύου Κρατικών Ενισχύσεων - Μισθολογικές ρυθμίσεις και άλλες διατάξεις οικονομικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα».
29. Το ν. 4310/2014 "Έρευνα Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις" (Α' 258) όπως ισχύει.
30. Την Ανακοίνωση της Επιτροπής C(2022)7388/19.10.2022 «Πλαίσιο σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για την έρευνα και ανάπτυξη και την καινοτομία» (OJC 2022/C 414/01).
31. Το με α.π. 49939/ΕΥΚΕ1942/13.05.2016 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Κρατικές ενισχύσεις και δημόσια χρηματοδότηση Ερευνητικών Οργανισμών - Ερευνητικών Υποδομών».
32. Την υπ. αριθ. 66021/29.06.2022 Απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων (Β' 3359) «Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027» και η υπ. αριθ. 46174/18.05.2023 εγκύκλιος του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: «Διευκρινίσεις σχετικά με την εφαρμογή και τα αποτελέσματα της Διαδικασίας Επιχειρηματικής Ανακάλυψης».
33. Το με α.π. 92415/ΕΥΚΕ 6282/28.08.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ με θέμα: «Οδηγίες και Παρότρυνση Τήρησης Διαδικασιών προς Φορείς που εμπλέκονται στη χορήγηση Κρατικών Ενισχύσεων».
34. Το με α.π. 42649/ΕΥΚΕ5351/10.04.2017 έγγραφο της ΕΥΚΕ «Διευκρινίσεις σχετικά με ζητήματα εφαρμογής του Κανονισμού 651/2014, ως προς το χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως προβληματικής».
35. Το με α.π. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 ««Οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων».
36. Την Υ.Α. με Α.Π. 3357/ΕΥΣ/1338/27-1-2011 «Στοιχεία συστήματος για τον _έλεγχο σώρευσης κρατικών ενισχύσεων», όπως ισχύει.
37. Το με α.π. 112292/27-11-2023 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021- 2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων.
38. Το ν. 4957/2022 (Α' 141) «Νέοι Ορίζοντες στα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα: Ενίσχυση της ποιότητας, της λειτουργικότητας και της σύνδεσης των Α.Ε.Ι. με την κοινωνία και λοιπές διατάξεις».
39. Τον Κανονισμό ΕΕ 2023/2831 (De Minimis)
40. Την υπ' αριθμ 6942/19-12-2023 απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας με θέμα «Ορισμός του «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου φορέα του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του Περιφερειακού Προγράμματος Δυτικής Ελλάδας 2021-2027 για τη διαχείριση Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων».
41. Την με αρ. πρωτ. 5465/17-11-2025 απόφαση του Περιφερειάρχη με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση των δράσεων του Προγράμματος Δυτική Ελλάδα 2021-2027.
42. Την με αρ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ4023/02-11-2016 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα : «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».
43. Την με αρ. πρωτ. 5873/09-12-2025 απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος Δυτική Ελλάδα 2021-2027 με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων της/ των Προτεραιότητας(ων), όπως περιγράφονται και εξειδικεύονται στο συνημμένο έγγραφο της πρόσκλησης, όπως τροποποιήθηκαν με την 577/06-02-2026 απόφαση.
44. Την Υπουργική Απόφαση ΥΑ 3413/21.2.2024 (ΦΕΚ 1279/Β/26.2.2024) τροποποίηση της υπ' αρ. 117686/6.12.2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σκοπός, αρμοδιότητες και εσωτερική διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ), σύμφωνα με τη διάταξη της περ. γ' της παρ.6 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61)» (Β' 6247).
45. Τη με αρ. πρωτ.. 217542 ΕΞ 2025/12-12-2025 ΚΥΑ «Λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) - Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας» (Β'6936)
46. Τη με αρ. πρωτ.. 217542 ΕΞ 2025/12-12-2025 ΚΥΑ «Λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) - Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας
47. Την με αρ. πρωτ. 6070/18-12-2025 πρόσκληση υποβολής προτάσεων χρηματοδοτικής Ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων για την υποδράση 1.iii.1γ1 «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2025- ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ»
48. Την με αρ. πρωτ. 21062/130-132/5-2-2026 Σύμφωνη γνώμη της ΕΥΚΕ-ΧΕ

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΜΕ

Την τροποποίηση της με αρ. πρωτ. 6070/18-12-2025 απόφασης του Περιφερειάρχη Δ. Ελλάδας για την υποδράση 1.iii.1γ3 «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2025 - ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ» του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» και της αναλυτικής πρόσκλησης που την συνοδεύει στα παρακάτω σημεία:

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Διόρθωση του «ΜΕΣΑΙΕΣ» σε «ΜΙΚΡΕΣ»

B. ΚΕΦ 2. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

1. Προσθήκη της παραγράφου «Η με αρ. πρωτ.. 217542 ΕΞ 2025/12-12-2025 ΚΥΑ «Λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) - Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας» (Β'6936)»

Γ. ΚΕΦ 5. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

1. Διαγραφή της φράσης «που θα υλοποιήσουν επενδυτικό σχέδιο που τεκμηριωμένα θα συνδέεται με μια Περιφερειακή Απόληξη των τομέων προτεραιότητας της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) και θα εξυπηρετεί τις περιοχές παρέμβασης της απόληξης που θα επιλεγεί»
2. Προσθήκη της φράσης «και εκκαθαρισμένη»
3. Προσθήκη της παραγράφου «Να έχουν υποβάλει φορολογική δήλωση στην ΑΑΔΕ για το οικονομικό έτος 1/1/2025-31/12/2025, η οποία θα πρέπει να έχει εκκαθαριστεί, πριν την υποβολή της πρότασης»
4. Προσθήκη της φράσης «Πολύ Μικρής ή»
5. Προσθήκη της φράσης «σε όλους τους τόπους άσκησής της»
6. Προσθήκη της φράσης (εφόσον αυτό απαιτείται)
7. Προσθήκη της φράσης «ιδιοκτησιακό»

Δ. ΚΕΦ 7.1 ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

1. Τροποποίηση της φράσης «Προμήθεια νέων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού» σε «Λοιπός εξοπλισμός Επιχείρησης»
2. Διαγραφή της φράσης «Σχεδιασμού Συσκευασίας – Ετικέτας – Branding»

Ε. ΚΕΦ 7.2 ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

1. Τροποποίηση του «01» σε «03»
2. Τροποποίηση της φράσης «Προμήθεια νέων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού» σε «Λοιπός εξοπλισμός Επιχείρησης»
3. Προσθήκη της φράσης «Η/Υ,»
4. Προσθήκη της φράσης «οχήματα μηδενικών εκπομπών»
5. Διαγραφή της φράσης «ή μηχανοκίνητων»
6. Αντικατάσταση της παραγράφου «Δαπάνες που μπορεί να περιλαμβάνονται ενδεικτικά αφορούν σε: Προμήθεια λογισμικού (άδειες χρήσης για το χρονικό διάστημα του υλοποιούμενου επενδυτικού έργου)» με την παράγραφο «Στην υποκατηγορία αυτή επιλέξιμες είναι δαπάνες που αφορούν προμήθεια, εγκατάσταση και παραμετροποίηση λογισμικού, που συνδέεται με την δραστηριότητα της επένδυσης και είναι απαραίτητο για την άσκηση αυτής. Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε: Προμήθεια λογισμικού (άδειες χρήσης για το χρονικό διάστημα του υλοποιούμενου επενδυτικού έργου) Το κόστος α) αρχικής παραμετροποίησης του λογισμικού, β) παροχής υπηρεσιών υποστήριξης για μέχρι ένα (1) έτος από το χρόνο προμήθειας, και γ) παροχής υπηρεσιών εκπαίδευσης στη χρήση του, είναι επιλέξιμα μόνο όταν περιλαμβάνονται στο τιμολόγιο του προμηθευτή λογισμικού και δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 40% του κόστους προμήθειας του λογισμικού.»
7. Διαγραφή της φράσης «Κόστος προβολής διαφημιστικού μηνύματος.

8. Προσθήκη της φράσης «το κόστος προβολής του διαφημιστικού μηνύματος»

ΣΤ. ΚΕΦ 7.3 ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

1. Τροποποίηση της φράσης «Αιτήματα παράτασης υλοποίησης δύνανται να υποβληθούν κατόπιν τεκμηριωμένης αιτιολόγησης με ανώτατο όριο μέχρι έξι (6) μήνες πριν από την καταληκτική προθεσμία ολοκλήρωσης του έργου» σε «Αιτήματα παράτασης υλοποίησης δύνανται να υποβληθούν κατόπιν τεκμηριωμένης αιτιολόγησης με ανώτατο όριο παράτασης μέχρι έξι (6) μηνών, πριν από την καταληκτική προθεσμία των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών»

Ζ. ΚΕΦ 9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

1. Τροποποίηση της ημερομηνίας έναρξης υποβολών σε 20/3/2026
2. Τροποποίηση της ημερομηνίας λήξης υποβολών σε 1/6/2026

Η. ΚΕΦ 10.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

1. Τροποποίηση της φράσης «μέσω της σχετικής υπεύθυνης δήλωσης και των δηλωθέντων στον Πίνακα Επιχορηγήσεων, καθώς και μέσω της διεπαφής του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) με το ΟΠΣΚΕ, βάσει των οποίων επιβεβαιώνεται ότι το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης, σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης, συναθροιζόμενες με την αναλογούσα ενίσχυση από την παρούσα δράση, δεν υπερβαίνουν τις 300.000 ευρώ (για κάθε νέα χορήγηση λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκαν κατά τα προηγούμενα 3 έτη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση)» σε «μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ), το οποίο λειτουργεί ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, από την 1η Ιανουαρίου 2026, μετά την έκδοση της υπ' αριθμ. 217542 ΕΞ 2025/12-12-2025 ΚΥΑ. Ο έλεγχος σώρευσης βασίζεται στα στοιχεία του ΠΣΚΚΕΗΣ για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, που έχει λάβει η ενιαία επιχείρηση μέχρι και την ορισθείσα ημερομηνία ελέγχου σώρευσης και από τα στοιχεία που δηλώνονται από την επιχείρηση στην αίτηση ενίσχυσης (και τη σχετική υπεύθυνη δήλωση) στο ΟΠΣΚΕ. Όλες οι ληφθείσες ενισχύσεις συναθροιζόμενες με την αναλογούσα από την παρούσα δράση, δεν υπερβαίνουν τις 300.000 ευρώ, ή το εκάστοτε ισχύον όριο του Κανονισμού κατά την ημερομηνία χορήγησης παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης»

Θ. ΚΕΦ 11.1 ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

1. Τροποποίηση της φράσης «από την ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης» σε «από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης (που προκύπτει από τα αποτελέσματα αξιολόγησης ή από τα αποτελέσματα αξιολόγησης μετά από ενστάσεις)»
2. Προσθήκη της παραγράφου «Ο Οικονομικός Υπεύθυνος :
 - Καταχωρεί δικαιολογητικά μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας, ανάλογα με τον τύπο δικαιολογητικού,
 - Καταχωρεί τιμολόγια μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας,
 - Καταχωρεί παραστατικά εξόφλησης και
 - Επιμερίζει τα τιμολόγια σε έργα, ώστε ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ να τα συνδέσει με δαπάνες σε κάθε αίτημα καταβολής Ενίσχυσης»
3. Τροποποίηση της φράσης «μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης» σε «από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης (που προκύπτει από τα αποτελέσματα αξιολόγησης ή από τα αποτελέσματα αξιολόγησης μετά από ενστάσεις)»
4. Τροποποίηση της φράσης «10 εργάσιμων ημερών» σε «30 εργάσιμων ημερών»
5. Προσθήκη παραγράφου «Ο Οικονομικός Υπεύθυνος : Καταχωρεί δικαιολογητικά μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας, ανάλογα με τον τύπο δικαιολογητικού, Καταχωρεί τιμολόγια μέσω

της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας, Καταχωρεί παραστατικά εξόφλησης και Επιμερίζει τα τιμολόγια σε έργα, ώστε ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ να τα συνδέσει με δαπάνες σε κάθε αίτημα καταβολής Ενίσχυσης»

6. Προσθήκη της παραγράφου «Ο δικαιούχος μέσω του Συντονιστή και του Οικονομικού Υπεύθυνου της (μπορεί και να ταυτίζονται) καλείται να ανταποκριθεί και να καλύψει τα ζητούμενα σε εύλογο χρονικό διάστημα (το οποίο δύναται να ορίζεται στην επιστολή από τον ΕΦ) μέσω της ενότητας «Τα Δικαιολογητικά Δικαιούχου μου», με την διαδικασία της προσθήκης, επιλέγοντας από την αναδυόμενη λίστα του πεδίου «Τύπος Δικαιολογητικού» τον κατάλληλο.»
7. Διαγραφή της φράσης «χωρίς διενέργεια επιτόπιας επαλήθευσης»

Ι. ΚΕΦ 12. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

1. Τροποποίηση της φράσης «Παράταση διάρκειας υλοποίησης» σε «Παράταση Χρόνου Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου»
2. Προσθήκη της φράσης «και τους όρους της Δράσης»

Κ. ΚΕΦ 12.3. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ (ΦΟΑ)

1. Προσθήκη της φράσης «εξαιρουμένων των παρατάσεων»

Λ. ΚΕΦ 16. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Τροποποίηση της φράσης «Για τεχνικά θέματα της εφαρμογής οι δικαιούχοι μπορούν να απευθύνονται στο HELPDASK (γραφείο υποστήριξης) που λειτουργεί η ΜΟΔ, τηλ: 210-7787940, support@mou.gr (ώρες γραφείου 09:00 – 17:00)» σε «Για τεχνικά θέματα της εφαρμογής οι δικαιούχοι μπορούν να απευθύνονται στο HELPDASK του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μέσα από τον διαδικτυακό τόπο opske.gr»

Μ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι Ενδεικτικό έντυπο ηλεκτρονικής υποβολής

1. Ενημέρωση του τρέχοντος έτους σε 2026 και των αντίστοιχων προηγούμενων χρήσεων
2. Διαγραφή της παραγράφου

Περιφερειακή Απόληξη και περιοχές παρέμβασης της με τις οποίες συνδέεται το επενδυτικό σχέδιο*	Επιλογή περιοχών παρέμβασης από λίστα 3 επιπέδων
Τεκμηρίωση συνάφειας της επένδυσης με την Περιφερειακή Απόληξη και τις Περιοχές Παρέμβασης.	

* Η τ ε κ μ η ρ ι ω μ έ ν η συνάφεια του επενδυτικού σχεδίου με τις περιοχές παρέμβασης μίας τ ο υ λ ά χ ι σ τ ο ν εκ των Προτεραιοτήτων Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας (Παράρτημα XIV) αποτελεί βαθμολογούμενο κριτήριο. Η τεκμηρίωση θα πρέπει να απαντά κατ' ελάχιστον στα θέματα που αναγράφονται στο Παράρτημα XV

Ν. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ Δικαιολογητικά υποβολής / ένταξης

1. Διαγραφή του δικαιολογητικού «Διάγραμμα συμμετοχών»
2. Τροποποίηση του σημείου «07.01. Οικονομικά Στοιχεία Επιχειρήσεων Στοιχεία για τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις. Για επιχειρήσεις που έχουν κλείσει λιγότερες διαχειριστικές χρήσεις η υποχρέωση υποβολής προσαρμόζεται αντίστοιχα: Αντίγραφα Ε3 για ατομικές επιχειρήσεις με τήρηση απλογραφικών βιβλίων (Β' κατηγορίας), Λογιστικές Καταστάσεις Ισολογισμοί-αποτελέσματα χρήσης εγκεκριμένοι και νομίμως δημοσιευμένοι στο Γ.Ε.ΜΗ για ατομικές επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων (Γ' κατηγορίας)) κατάλληλα υπογραμμένες από το νόμιμο εκπρόσωπο και του λογιστή της επιχείρησης στις περιπτώσεις που ο νόμος απαιτεί δημοσίευση» σε «07.01. Οικονομικά Στοιχεία Επιχειρήσεων,

Στοιχεία για τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις. Για επιχειρήσεις που έχουν κλείσει λιγότερες διαχειριστικές χρήσεις η υποχρέωση υποβολής προσαρμόζεται αντίστοιχα:

- Λογιστικές Καταστάσεις Ισολογισμοί-αποτελέσματα χρήσης εγκεκριμένοι για ατομικές επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων (Γ' κατηγορίας)) κατάλληλα υπογραμμένες από το νόμιμο εκπρόσωπο και του λογιστή της επιχείρησης.» Υποχρεωτικά για τις επιχειρήσεις με Βιβλία Γ' Κατηγορίας

3. Διαγραφή της φράσης στο σημείο #9 «Σε περίπτωση ύπαρξης συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της Επιτροπής, για καθεμία απ' αυτές τις επιχειρήσεις θα υποβάλλονται: Πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό (δημοσιευμένο στο ΓΕΜΗ), δικαιολογητικά σχετικά με την νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την ισχύουσα εταιρική/μετοχική σύνθεση και την εκπροσώπηση. Τα οικονομικά στοιχεία (Ε3 & έντυπο Ν για απλογραφικά ή ισολογισμοί- αποτελέσματα χρήσης & ισοζύγιο κλεισίματος για διπλογραφικά για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις). Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας Ε4 (πίνακας προσωπικού) και τυχόν τροποποιήσεων, για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις. Αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε. Τα δικαιολογητικά για τις συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται, ως προς τα φορολογικά τους έτη κατ' αντιστοιχία με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα της αιτούσας προς χρηματοδότηση επιχείρησης. Σημειώνεται ότι για τις συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας θα υποβάλλονται τα αντίστοιχα ισοδύναμα δικαιολογητικά/έγγραφα που ισχύουν στην εκάστοτε χώρα δραστηριότητας.»
4. Τροποποίηση της φράσης στο σημείο #10 «Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων και σχετική εκτύπωση» σε «Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων με σχετική εκτύπωση»
5. Προσθήκη στο σημείο #11 της φράσης «με ψηφιακή υπογραφή»
6. Προσθήκη στο σημείο #12 της φράσης « « σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην πρόσκληση»
7. Διαγραφή του σημείου #14 «03.02. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Βαθμολογίας »
8. Διαγραφή του σημείου #16 «02.03. Ιδιοκτησιακό Καθεστώς τόπου υλοποίησης της επένδυσης. Δικαιολογητικά διαθεσιμότητας / καταλληλότητας του χώρου εγκατάστασης της επένδυσης...»
9. Προσθήκη σημείου «01.03. Δικαιολογητικά για Συνδεδεμένες ή/και Συνεργαζόμενες. Σε περίπτωση ύπαρξης συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της Επιτροπής, για καθεμία απ' αυτές τις επιχειρήσεις θα υποβάλλονται: Πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό (δημοσιευμένο στο ΓΕΜΗ), δικαιολογητικά σχετικά με την νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης. Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την ισχύουσα εταιρική/μετοχική σύνθεση και την εκπροσώπηση. Τα οικονομικά στοιχεία (Ε3 & έντυπο Ν για απλογραφικά ή ισολογισμοί- αποτελέσματα χρήσης & ισοζύγιο κλεισίματος για διπλογραφικά για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις). Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας Ε4 (πίνακας προσωπικού) και τυχόν τροποποιήσεων, για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις. Αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε. Τα δικαιολογητικά για τις συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται, ως προς τα φορολογικά τους έτη κατ' αντιστοιχία με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα της αιτούσας προς χρηματοδότηση επιχείρησης. Σημειώνεται ότι για τις συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας θα υποβάλλονται τα αντίστοιχα ισοδύναμα δικαιολογητικά/έγγραφα που ισχύουν στην εκάστοτε χώρα δραστηριότητας.»

Ξ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ Κριτήρια βαθμολόγησης πράξεων

1. Διόρθωση στο Β1: ΚΕΡΔΟΦΟΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΕ ΒΑΘΟΣ 3ΕΤΙΑΣ (Συντελεστής Βαρύτητας Κριτηρίου) σε 20%
2. Προσθήκη της φράσης «ΠΛΗΡΕΙΣ & ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΜΕΝΕΣ»

3. Τροποποίηση της φράσης «ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΥΨΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ» σε «ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΥΨΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ»
4. Τροποποίηση του «8000» σε «4000»
5. Προσθήκη της φράσης «* όπου Ν το τρέχον έτος (Χρήσεις Ν-1, Ν-2, Ν-3) ή για όσες κλεισμένες πλήρεις & εκκαθαρισμένες χρήσεις»

Ο. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV Ορισμός ΜΜΕ & Υπόδειγμα δήλωσης ΜΜΕ

1. Τροποποίηση της περιόδου αναφοράς σε «2025»

Π. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων

1. Τροποποίηση της φράσης «δημοσίευση της πρόσκλησης» σε «υποβολή της πρότασης»
2. Διαγραφή της φράσης «κατά τρόπο που θα επέτρεπε τη χρήση των πάγιων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από άλλη επιχείρηση»

Ρ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI Παραδοτέα πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου

1. Προσθήκη σημείου «Λοιπές βεβαιώσεις από αρμόδιους μηχανικούς κλπ, σύμφωνα με την προβλεπόμενη νομοθεσία»
2. Διαγραφή των σημείων που αφορούν «Μεταφορικά Μέσα (επαγγελματικής χρήσης)»

Σ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII Δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης

1. 08.03-Αποδεικτικό Φορολογικής Ενημερότητας

Η φράση «Φορολογική ενημερότητα σε ισχύ, για είσπραξη χρημάτων από φορείς πλην Κεντρικής Διοίκησης. Διευκρινίζεται, ότι στην φορολογική ενημερότητα δε θα πρέπει μα υπάρχει όρος παρακράτησης, βάσει των διατάξεων του άρθρου 61 του Ν.4914/2022, παρ.2 & 3 /ΦΕΚ 61/21.03.2022» αντικαθίσταται ως εξής: «Φορολογική ενημερότητα σε ισχύ, για είσπραξη χρημάτων από φορείς πλην Κεντρικής Διοίκησης. Διευκρινίζεται, ότι στην φορολογική ενημερότητα δε θα πρέπει να υπάρχει όρος παρακράτησης και για έργα με συνολική ΔΔ < 10.000€, είτε κατά την ένταξη είτε κατόπιν τροποποίησης, δεν απαιτείται η προσκόμισή της για την πληρωμή τους, βάσει των διατάξεων του άρθρου 61 του Ν.4914/2022, παρ.2 & 3 /ΦΕΚ 61/21.03.2022.»

2. 08.02- Αποδεικτικό Ασφαλιστικής Ενημερότητας

Η φράση «Ασφαλιστική ενημερότητα σε ισχύ, για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο. Επισημαίνεται ότι οι έχοντες ατομική επιχείρηση, πρέπει να προσκομίζουν ασφαλιστική ενημερότητα που καλύπτει τόσο τις προσωπικές, όσο και τις εργοδοτικές εισφορές (απασχολούμενο προσωπικό)» αντικαθίσταται ως εξής: «Ασφαλιστική ενημερότητα σε ισχύ, για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο. Επισημαίνεται ότι οι έχοντες ατομική επιχείρηση, πρέπει να προσκομίζουν ασφαλιστική ενημερότητα που καλύπτει τόσο τις προσωπικές, όσο και τις εργοδοτικές εισφορές (απασχολούμενο προσωπικό). Διευκρινίζεται, ότι για έργα με συνολική ΔΔ < 10.000€, είτε κατά την ένταξη είτε κατόπιν τροποποίησης, δεν απαιτείται η προσκόμισή της για την πληρωμή τους, βάσει των διατάξεων του άρθρου 61 του Ν.4914/2022, παρ.2 & 3 /ΦΕΚ 61/21.03.2022»

Τ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ Επιλέξιμοι τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ)

1. Προσθήκη των ΚΑΔ:
 - 66.12 Δραστηριότητες σχετικές με συναλλαγές συμβάσεων χρεογράφων και αγαθών

- 66.22 Δραστηριότητες ασφαλιστικών πρακτόρων και μεσιτών
- 68.31 Μεσιτικά γραφεία ακινήτων

Τα λοιπά σημεία της πρόσκλησης παραμένουν αναλλοίωτα.

Ο Περιφερειάρχης Δυτικής Ελλάδας

Νεκτάριος Φαρμάκης

Συνημμένα:

2^η έκδοση αναλυτικής Πρόσκλησης με τα παραρτήματά της

Κοινοποίηση:

- ΕΦΕΠΑΕ
- Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας
- Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων
- Γραφείο Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης
- Γραφείο Υφυπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημ. Επενδύσεων & ΕΣΠΑ
- Γραφείο Ειδικής Γραμματέως Διαχείρισης Τομεακών ΕΠ του ΕΣΠΑ και ΤΣ
- Γραφείο Προϊσταμένου Εθνικής Αρχής Συντονισμού



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ» 2021-2027

ΕΙΔΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ 1.3:

«Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ) »

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ

«ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2025 - ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ»

**ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2026
ΕΚΔΟΣΗ 2**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ	2
1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
2. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ.....	8
3. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ.....	12
4. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ	14
5. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ	14
6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ.....	18
7. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ.....	19
7.1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ	19
7.2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ	20
7.3. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	28
8. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ.....	28
8.1. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ.....	28
8.2. ΣΩΡΕΥΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ.....	30
9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	31
10. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΝΤΑΞΗΣ/ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ.....	35
10.1. ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ.....	35
10.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	36
10.3. ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ/ ΕΝΤΑΞΗ - ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	39
10.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ.....	40
11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	42
11.1. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΛΗΘΕΥΣΕΙΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	42
11.2. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ.....	47
11.3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	50
12. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	52
12.1. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ	52
12.2. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ	53
12.3. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ (ΦΟΑ).....	53
12.4. ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΤΟΥ ΟΠΣΚΕ	54
12.5. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	55
13. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ	56
13.1. ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	58
14. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ.....	59
14.1. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ.....	59
14.2. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ) 61	
14.3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ	62
15. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679.....	64
16. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ 65	
17. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ.....	65
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι Ενδεικτικό έντυπο ηλεκτρονικής υποβολής.....	66
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ Δικαιολογητικά υποβολής / ένταξης.....	78
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ Κριτήρια βαθμολόγησης πράξεων	82
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV Ορισμός ΜΜΕ & Υπόδειγμα δήλωσης ΜΜΕ.....	83
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων	96
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI Παραδοτέα πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου.....	103
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII Δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης.....	112
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII Πίνακας για τη συμμόρφωση πράξεων με το χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.....	114
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙX Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία.....	124
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ Επιλέξιμοι τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ).....	131
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ Τεκμηρίωση κλιματικής ανθεκτικότητας	135
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	140

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΕΞΗΓΗΣΗΣ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΤΜΗΣΕΩΝ

Για τους σκοπούς της παρούσας πρόσκλησης, οι χρησιμοποιούμενοι όροι και συντμήσεις έχουν την έννοια που τους αποδίδεται κατωτέρω:

ΟΡΟΣ	ΕΠΕΞΗΓΗΣΗ ΟΡΟΥ
ΑΙΕ	Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης. Το ποσό της ενίσχυσης, εάν είχε παρασχεθεί υπό μορφή επιχορήγησης στον δικαιούχο κατά την ημερομηνία χορήγησης της ενίσχυσης, πριν από την αφαίρεση φόρων ή άλλων επιβαρύνσεων
Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης Δαπανών	Αίτημα του Δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ και αποστέλλεται στον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) για την επαλήθευση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του έργου του.
Αίτημα Χρηματοδότησης	Αίτημα του δυνητικού δικαιούχου που υποβάλλεται στο ΟΠΣΚΕ και ελέγχεται από τον Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) ως προς την πληρότητα και την ορθότητα για την ένταξη στη Δράση και την καταβολή δημόσιας χρηματοδότησης
ΑμεΑ	Άτομα με αναπηρία. Ο όρος αναφέρεται σε άτομα με μακροχρόνια κινητική ή/και αισθητηριακή αναπηρία (προβλήματα όρασης και ακοής) ή/και ψυχική/νοητική/ γνωστική κλπ. Αναπηρία.
Αναθέτουσα αρχή	Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας
Ανάκτηση	Η επιστροφή των αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από τον λαβόντα για μη νόμιμη αιτία.
Ανεξάρτητη Επιχείρηση	Κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014.
Αρχή Ελέγχου	Εθνική, περιφερειακή ή τοπική δημόσια αρχή ή οντότητα, λειτουργικά ανεξάρτητη από τη Διαχειριστική Αρχή και την Αρχή Πιστοποίησης, η οποία ορίζεται από το κράτος μέλος για κάθε Πρόγραμμα και είναι υπεύθυνη για τον έλεγχο της ουσιαστικής λειτουργίας του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου. Στην Ελλάδα είναι η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ).
ΑΠΥ	Απόδειξη Παροχής Υπηρεσιών
ΑΦΜ	Αριθμός Φορολογικού Μητρώου.
Άυλα στοιχεία ενεργητικού	Τα στοιχεία ενεργητικού που δεν έχουν φυσική ή χρηματοοικονομική υπόσταση, όπως δικαιώματα ευρεσιτεχνίας, άδειες εκμετάλλευσης, τεχνογνωσία ή άλλη διανοητική ιδιοκτησία.
Αχρεωστήτως Καταβληθέν Ποσό	Κάθε δαπάνη στην οποία δεν αντιστοιχεί ίσης αξίας παραδοθέν προϊόν, έργο ή υπηρεσία, σύμφωνα με τους όρους της σχετικής εγκριτικής απόφασης, με την οποία αναλήφθηκε η υποχρέωση υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.
ΔΑ	Διαχειριστική Αρχή
Δημόσια Δαπάνη/ Ενίσχυση	Κάθε δημόσια συνεισφορά στη χρηματοδότηση πράξεων από τον κρατικό προϋπολογισμό, τον προϋπολογισμό περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή τον προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στο πλαίσιο των διαρθρωτικών ταμείων και του Ταμείου Συνοχής, καθώς και κάθε παρόμοια δαπάνη. Κάθε συμμετοχή στη χρηματοδότηση από τον προϋπολογισμό πράξεων φορέων ή ενώσεων του δημόσιου τομέα, ενός ή περισσότερων

	περιφερειακών ή τοπικών αρχών ή φορέων του δημόσιου τομέα που ενεργούν σύμφωνα με την οδηγία 2004/18/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 31ης Μαρτίου 2004, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών νοείται ως παρεμφερής δαπάνη.
Δημοσιονομική Διόρθωση	Η ακύρωση του συνόλου ή μέρους της ενωσιακής ή και εθνικής συμμετοχής σε ένα έργο ή πράξη, στο πλαίσιο της συγχρηματοδότησής του από τα Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου, η οποία είναι ανάλογη της παράτυπης δαπάνης που διαπιστώνεται.
Δικαιούχος	Δημόσιος ή ιδιωτικός φορέας που έχει την ευθύνη για την έναρξη ή για την έναρξη και την υλοποίηση πράξεων. Στο πλαίσιο των καθεστώτων κρατικών ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 107 της Συνθήκης, οι Δικαιούχοι είναι δημόσιες ή ιδιωτικές επιχειρήσεις που εκτελούν μεμονωμένο έργο και λαμβάνουν δημόσια ενίσχυση.
Δράση	Το σύνολο των στοιχείων που ορίζονται από τη ΔΑ μέσω της προκήρυξης και της συνοδευτικής αναλυτικής πρόσκλησης, βάσει των οποίων εντάσσονται και υλοποιούνται οι πράξεις.
ΕΔΕΛ	Επιτροπή δημοσιονομικού Ελέγχου
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΚΤ+	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+
ΕΜΕ (ΕΤΗΣΙΑ ΜΟΝΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ)	Σύμφωνα με το Παράρτημα Ι (ΟΡΙΣΜΟΣ ΜμΕ) του Καν. (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής ανά Κατηγορία - Γ.Κ.Α.Κ.), ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Η μία (1) ετήσια μονάδα εργασίας αντιστοιχεί σε ένα άτομο που εργάστηκε στην επιχείρηση με καθεστώς πλήρους απασχόλησης κατά ένα ημερολογιακό έτος (40 ώρες εβδομαδιαίως επί 52 εβδομάδες/12 μήνες). Η εργασία ενός ατόμου που δεν έχει εργαστεί καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ή που εργάστηκε με καθεστώς μερικής απασχόλησης ή εποχιακά, υπολογίζεται ως κλάσμα ΕΜΕ. Για τον υπολογισμό του βαθμολογούμενου κριτηρίου ο αριθμός των ΕΜΕ δεν περιλαμβάνει τους μετόχους προσωπικών και ατομικών επιχειρήσεων
Έμμεσες δαπάνες	Δαπάνες που δεν συνδέονται άμεσα με την υλοποίηση της πράξης, αλλά πραγματοποιούνται σε ευθεία συσχέτιση με τις άμεσες δαπάνες οι οποίες αποδίδονται στο έργο
Έναρξη Εργασιών Επένδυσης	Το πρώτο χρονικά μεταξύ είτε της έναρξης των κατασκευαστικών εργασιών που αφορούν την επένδυση είτε της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού είτε άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η αγορά γης και οι προπαρασκευαστικές εργασίες, όπως η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των

	εργασιών. Για τις εξαγορές, ως «έναρξη των εργασιών» νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα αποκτηθείσα εγκατάσταση.
Ενιαία επιχείρηση	Στην «ενιαία επιχείρηση» περιλαμβάνονται, όλες οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες σχέσεις μεταξύ τους: α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταιρών άλλης επιχείρησης, β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης, γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί δεσπόζουσα επιρροή σε άλλη επιχείρηση άμεσα ή έμμεσα βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού αυτής της τελευταίας, δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταιρών αυτής της επιχείρησης. Οι επιχειρήσεις που έχουν οποιαδήποτε από τις σχέσεις που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως δ) του πρώτου εδαφίου με μία ή περισσότερες άλλες επιχειρήσεις θεωρούνται, επίσης ενιαία επιχείρηση» Σε περίπτωση συγχωνεύσεων ή εξαγορών, όλες οι προηγούμενες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχουν ήδη χορηγηθεί σε οποιαδήποτε από τις συγχωνευόμενες επιχειρήσεις λαμβάνονται υπόψη για να προσδιοριστεί κατά πόσο η νέα ενίσχυση ήσσονος σημασίας στη νέα ή στην εξαγοράζουσα επιχείρηση υπερβαίνει το όριο, που προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου 3 του Καν.(ΕΕ) 2831/2023, δηλαδή το ποσό των 300.000 ευρώ. Οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που είχαν χορηγηθεί νομίμως πριν από τη συγχώνευση ή την εξαγορά παραμένουν νόμιμες. Αν μια επιχείρηση διασπαστεί σε δύο ή περισσότερες χωριστές επιχειρήσεις, η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκε πριν από τη διάσπαση καταλογίζεται στην επιχείρηση που έλαβε αυτή την ενίσχυση, η οποία είναι κατά κανόνα η επιχείρηση που ανέλαβε τις δραστηριότητες για τις οποίες χρησιμοποιήθηκε η ενίσχυση ήσσονος σημασίας. Εάν ο εν λόγω καταλογισμός δεν είναι δυνατός, οι ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατανέμονται αναλογικά με βάση τη λογιστική αξία των ιδίων κεφαλαίων των νέων επιχειρήσεων κατά την πραγματική ημερομηνία της διάσπασης».
Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας (αφορά επενδύσεις σύμφωνα με τον κανονισμό De minimis 2023/2831/13.12.2023 (ΟJ EL L 15.12.2023)	Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται ανά κράτος μέλος σε μία ενιαία επιχείρηση δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών, υπολογιζόμενο σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση .
Επενδυτικό σχέδιο	Το σύνολο των στοιχείων που συμπεριλαμβάνονται στην αίτηση χρηματοδότησης του Δικαιούχου στο πλαίσιο της Πρόσκλησης της Δράσης.
ΕΣΠΑ 2021 - 2027	Η C (2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.07.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία (Εταιρικό Σύμφωνο για το Πλαίσιο Ανάπτυξης).
ΕΤΠΑ	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΥΔ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «Δυτική Ελλάδα 2021-2027»	Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα» 2021- 2027
ΕΥΚΕ-ΧΕ	Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων
ΕΦ	Ενδιάμεσος Φορέας
ΕΦΕΠΑΕ	Ενδιάμεσος Φορέας Επιχειρησιακών Προγραμμάτων Ανταγωνιστικότητας & Επιχειρηματικότητας
Ιδιωτική συμμετοχή	Κάθε συμμετοχή από ιδιωτικά κεφάλαια για την υλοποίηση έργου.
ΚΑΔ	Κωδικός Αριθμός Δραστηριότητας
ΚΕΔΕ	Κωδικός Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων
Κρατική ενίσχυση	Ενίσχυση που εμπίπτει στο πεδίο του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
ΜμΕ	Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις
ΝΠΔΔ	Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΟΠΣΚΕ	Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων: το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που περιλαμβάνει τις διαδικασίες και τα δεδομένα που απαιτούνται για τη διαχείριση, έλεγχο και υλοποίηση των δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας.
Παρατυπία	Κάθε παράβαση διάταξης του ενωσιακού δικαίου ή του σχετικού με την εφαρμογή του εθνικού δικαίου, η οποία προκύπτει από πράξη ή παράλειψη οικονομικού φορέα που εμπλέκεται στη θέσπιση των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών Επενδυτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) και η οποία ζημιώνει ή ενδέχεται να ζημιώσει το γενικό προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με καταλογισμό αδικαιολόγητης δαπάνης στον προϋπολογισμό αυτής.
Πρόγραμμα	Έγγραφο το οποίο καταρτίζεται από τα αρμόδια Υπουργεία, Περιφέρειες και τους λοιπούς αρμόδιους εταίρους και εγκρίνεται από την Επιτροπή και το οποίο καθορίζει μία αναπτυξιακή στρατηγική που θα επιτευχθεί με τη συνδρομή ενός ή περισσότερων ΕΔΕΤ.
ΣΔΕ	Σύστημα Διαχείρισης Ελέγχου
ΤΠΕ	Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών
ΤΠΥ	Τιμολόγιο Παροχής Υπηρεσιών
ΤΣ	Ταμείο Συνοχής
ΥΑΕΚΕΔ	Η με Α.Π. 114947/01.12.2022 (Β' 6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021 – 2027»
ΦΟΑ	Φυσικό και Οικονομικό Αντικείμενο
Φορέας χρηματοδότησης	Η Περιφέρεια η οποία έχει την ευθύνη απόδοσης των πιστώσεων στο Δικαιούχο ή στον Ενδιάμεσο Φορέα στην περίπτωση πράξεων κρατικών ενισχύσεων.
€	Ευρώ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο πλαίσιο της προσαρμογής των επιχειρήσεων της Δυτικής Ελλάδας στις νέες συνθήκες επιχειρηματικότητας που διαμορφώνονται σε διεθνές επίπεδο, μέσω του Ειδικού Στόχου 1.3: Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ)» του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» επιδιώκεται η στήριξη των διαδικασιών για το μετασχηματισμό των επιχειρήσεων προς περισσότερα βιώσιμα, καινοτόμα και αποδοτικά ως προς τους πόρους επιχειρηματικά μοντέλα, που αφενός συντελούν στην προστασία του περιβάλλοντος και δημιουργούν σημαντική εξοικονόμηση κόστους και αφετέρου, μπορεί να δημιουργούν θέσεις εργασίας και αναπτύσσουν την εξωστρέφεια.

Η Υποδράση «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2025 – ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ», η οποία ανήκει στο συνολικό πλαίσιο της Δράσης «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2025», χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του παραπάνω προγράμματος, εντάσσεται στον Ειδικό Στόχο 1.3: «Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ)» και μέσω αυτής επιδιώκεται η ενίσχυση των δραστηριοτήτων της των τομέων προτεραιότητας της Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης (S3), όπως αυτοί εξειδικεύονται για την περιφερειακή απόληξη της Δυτικής Ελλάδας, μέσω της στήριξης υφιστάμενων, **μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων** που δραστηριοποιούνται ενεργά στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, για την ανάπτυξη και διάχυση νέων τεχνολογιών, τον τεχνολογικό τους μετασχηματισμό, την μεγέθυνση (scale up), την εξωστρέφεια και την προώθηση της διττής μετάβασης, δηλαδή του ψηφιακού μετασχηματισμού και της κυκλικής οικονομίας.

Σύνοψη στοιχείων δράσης

Τίτλος Υποδράσης	ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2025 – ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ
Συνολική διαθέσιμη Δημόσια Δαπάνη	18.000.000€
Ποσοστό Χρηματοδότησης	50%
Ελάχιστος / μέγιστος προϋπολογισμός επενδυτικού σχεδίου που λαμβάνεται υπόψη στον υπολογισμό της ενίσχυσης	Από 5.000€ έως 40.000€
Βασικές κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών	• Δαπάνες Κτιρίων, εγκαταστάσεων, περιβάλλοντος χώρου • Δαπάνες βελτίωσης της προσβασιμότητας • Δαπάνες βασικού ή λοιπού εξοπλισμού, Εσωτερικών Μεταφορικών μέσων • Δαπάνες λογισμικών • Δαπάνες πιστοποιήσεων • Δαπάνες σχεδιασμού προϊόντων/υπηρεσιών • Δαπάνες εταιρικής ταυτότητας, Προβολής της επιχείρησης, Συμμετοχή σε εκθέσεις • Δαπάνες Business Plan • Έμμεσες Δαπάνες

Δείκτες	• RCO01 - Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες) • RCO02 - Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις • RCR02 - Ιδιωτικές επενδύσεις οι οποίες συμπληρώνουν τη δημόσια στήριξη (εκ της οποίας: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα)
Καθεστώς ενίσχυσης	Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας (αφορά επενδύσεις σύμφωνα με τον κανονισμό De minimis 2023/2831/13.12.2023 (OJ EL L 15.12.2023), όπως ισχύει
Ταμείο	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) με χρήση της κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021) για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο ενισχύσεων του ΕΚΤ ⁺
Είδος παρεχόμενων ενισχύσεων	Μη επιστρεπτέα επιχορήγηση
Μέγιστη διάρκεια ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου	Είκοσι τέσσερις (24) μήνες από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης
Διαδικασία αξιολόγησης των αιτήσεων	Συγκριτική
Δικαιούχοι	Επιχειρήσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις που θέτει το Κεφάλαιο 5 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ
Ενδιάμεσος Φορέας (ΕΦ)	ΕΦΕΠΑΕ

2. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ – ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η νομική βάση της δράσης είναι:

1. Η C(2021) 5617 final Εκτελεστική Απόφαση της Επιτροπής της 29.7.2021 για την έγκριση της συμφωνίας εταιρικής σχέσης με την Ελληνική Δημοκρατία.
2. Η Απόφαση 66021/29-06-2022 (ΦΕΚ3359/Β/30-06-2022) Έγκριση Εθνικής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης 2021-2027.
3. Το άρθρο 90 του "Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά Όργανα" που κυρώθηκε για το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (Α' 98) και διατηρήθηκε σε ισχύ με τη διάταξη του άρθρου 111 παρ. 22 του ν. 4622/2019 (Α' 133).
4. Η Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό C (2025) 5597final/04.08.2025 που αφορά στην 2^η τροποποίηση της έγκρισης του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027».
5. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειες και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.
6. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 1058/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής.
7. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 1057/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Ιουνίου 2021, περί ιδρύσεως του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+ (ΕΚΤ+) και καταργήσεως του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1296/2013.
8. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 651/2014 της Επιτροπής για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης.
9. Ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831 της Επιτροπής της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2023 (OJ L_2023-2831) σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, όπως ισχύει.
10. Ο Ν. 3852/2010 (Β' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Διοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης».
11. Ο Ν. 4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».
12. Ο Ν.4914/2022 (Α' 61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων» και ειδικότερα το άρθρο 13, παρ. 1,3, 13, 15 και 16.
13. Ο Ν.4557/2018 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (ενσωμάτωση της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ) και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 139/30-07-2018) και συγκεκριμένα το άρθρο 20 «Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων», όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 16 Ν.4734/2020 και ισχύει.

14. Ο Ν. 4488/2017 "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" (ΦΕΚ 137Α/13-09-2017) και συγκεκριμένα τα άρθρα 39 & 40.
15. Η υπ' αριθμ. 853/8.1.2021 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης Πελοποννήσου Δυτικής Ελλάδας και Ιονίου «Τροποποίηση – Συμπλήρωση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας» (ΦΕΚ.79Β'/15.1.2021)
16. Η Υπουργική Απόφαση με αριθ. 76861/2022 για την «Αναδιάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα» σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61) και αντικατάσταση της υπό στοιχείο 32681/ΕΥΘΥ 335/23-03-2015 (Β' 713) υπουργικής απόφασης».
17. Η Υπουργική Απόφαση 114947/1-12-2022 (ΦΕΚ 6132/Β/01-12-2022) «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027» (ν. 4914/2022 (Α' 61) άρθρο 63, παρ.20).
18. Η Υπουργική Απόφαση 110565/22-11-22 (ΦΕΚ 5958/Β/22-11-2022) «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 (ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61)» (άρθρο 63, παρ.16).
19. Η υπ' αριθ. 635/2023 απόφαση του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Πατρών, με την οποία επικυρώθηκαν τα αποτελέσματα των περιφερειακών εκλογών της 8ης Οκτωβρίου 2023 της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την περίοδο από 01.01.2024 έως 31.12.2028, και το από 18.12.2023 Πρακτικό Ορκωμοσίας του Περιφερειακού Συμβουλίου της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας για την περίοδο από 01.01.2024 έως 31.12.2028
20. Η Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων [Επίσημη Εφημερίδα L 124 της 20.05.2003].
21. Η Ανακοίνωση της Επιτροπής (Notion of Aid) σχετικά με την έννοια της κρατικής ενίσχυσης όπως αναφέρεται στο άρθρο 107 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2016/C 262/01).
22. Η υπ' αριθμ. C (2021) 2594 final/19.4.21 Ανακοίνωση της Ε.Ε. «Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα για την περίοδο 2022-2027».
23. Το από 29-06-2023 ηλεκτρονικό μήνυμα της ΕΥΘΥ με θέμα: «ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΣΔΕ 2021-2027».
24. Η Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών – Ανάπτυξης και Επενδύσεων με Α.Π 5483/20.01.2023 «Διαδικασίες δημοσιονομικών διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027» (ΦΕΚ 390/Β/30-01-2023).
25. Η με Α.Π 13151/ΕΥΚΕ-ΧΕ 192/10-2-2023 Εγκύκλιος της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: Δυνατότητα ενίσχυσης των επιχειρήσεων που λειτουργούν βάσει σύμβασης δικαιόχρησης (franchise).
26. Η Υπουργική Απόφαση με αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (ΦΕΚ 841/Β/24.02.2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β' 2471)» (Β' 2471)».
27. Η υπ' αριθμ 6942/19-12-2023 απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας με θέμα «Ορισμός του «ΕΦΕΠΑΕ» ως Ενδιάμεσου φορέα του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» και ανάθεση καθηκόντων της Διαχειριστικής Αρχής του Περιφερειακού Προγράμματος Δυτικής Ελλάδας 2021-2027 για τη διαχείριση Πράξεων Κρατικών Ενισχύσεων».
28. Η με αρ. πρωτ. 5464/17-11-2025 απόφαση του Περιφερειάρχη με την οποία εγκρίθηκε η εξειδίκευση των δράσεων του Προγράμματος Δυτική Ελλάδα 2021-2027.

29. Η με αρ. πρωτ. 5873/09-12-2025 απόφαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του Προγράμματος Δυτική Ελλάδα 2021-2027 με την οποία εγκρίθηκαν η μεθοδολογία και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων της/ των Προτεραιότητας(ων), όπως περιγράφονται και εξειδικεύονται στο συνημμένο έγγραφο της πρόσκλησης, όπως τροποποιήθηκαν με την **ηππη/ηη-2-2026** απόφαση.
30. Το με αρ. πρωτ. 99801/ΕΥΚΕ-ΧΕ 1162/27.10.2023 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ «Οδηγίες προς Φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021-2027 αναφορικά με ζητήματα Κρατικών Ενισχύσεων».
31. Η με αρ. πρωτ.. 217542 ΕΞ 2025/12-12-2025 ΚΥΑ «Λειτουργία Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ) - Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας» (Β' 6936)
32. Το με α.π. 112292/27-11-2023 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα: Διευκρινίσεις στις οδηγίες προς φορείς που εμπλέκονται στη διαχείριση συγχρηματοδοτούμενων δράσεων κατά την προγραμματική περίοδο 2021- 2027 αναφορικά με ζητήματα κρατικών ενισχύσεων.
33. Η με αρ. πρωτ. 115150/ΕΥΚΕ4023/02-11-2016 Εγκύκλιο της ΕΥΚΕ με θέμα : «Οδηγίες αναφορικά με την αξιολόγηση πλήρωσης του κριτηρίου συμβατότητας των πράξεων με τους κανόνες των Κρατικών Ενισχύσεων».
34. Η Υπουργική Απόφαση ΥΑ 3413/21.2.2024 (ΦΕΚ 1279/Β/26.2.2024) τροποποίηση της υπ.' αρ. 117686/6.12.2022 απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σκοπός, αρμοδιότητες και εσωτερική διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων και Χρηματοδοτικών Εργαλείων (ΕΥΚΕ-ΧΕ), σύμφωνα με τη διάταξη της περ. γ' της παρ.6 του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61)» (Β' 6247) .
35. Το με αρ. πρωτ 195220/ΕΥΚΕ-ΧΕ1404/10-11-2025 έγγραφο της ΕΥΚΕ-ΧΕ σχετικά με τη διατύπωση γνώμης.

Σημειώνονται τα εξής:

- Πρέπει να τηρηθούν οι απαιτήσεις δημοσιότητας, όπως ορίζονται στα άρθρα 46-50 και Παράρτημα ΙΧ του ΕΚ 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας, και δημοσιονομικών κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη Χρηματοδοτική Στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων. Η υποβολή αιτήσεων των δικαιούχων στο πλαίσιο της πρόσκλησης σημαίνει και αποδοχή από μέρους τους των όρων δημοσιότητας.
- Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση Επενδυτικών Σχεδίων, όπως αυτά προβλέπονται στο Άρθρο 49, παρ. 2 του Καν. 1060/2021, στο Παράρτημα ΙΧ αυτού και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.
- Κατά την εκτέλεση του έργου τηρείται η ισχύουσα εθνική και ενωσιακή νομοθεσία σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ειδικότερα ο ν.4624/2019 (Α' 137) "Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της

επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις”.

- Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη Δράση θα πρέπει να λαμβάνουν μέριμνα για τη διευκόλυνση της πρόσβασης σε αυτές ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 9 του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1060/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021.
- Οι ενισχύσεις που χορηγούνται δυνάμει της παρούσας πρόσκλησης συμβιβάζονται με την εσωτερική αγορά κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 2 ή 3 της Συνθήκης και απαλλάσσονται από την υποχρέωση κοινοποίησης του άρθρου 108 παράγραφος 3 της Συνθήκης, εφόσον πληρούν όλες τις προϋποθέσεις του Καν. (Ε.Ε.) 2023/2831 (De Minimis), όπως ισχύει.
- Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθμ. 2023/2831 με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή. Πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, λαμβάνεται από την αποδέκτρια επιχείρηση δήλωση, σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή, για οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας την οποία έλαβε η οικεία επιχείρηση βάσει του παρόντος κανονισμού ή άλλων κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατά την τελευταία τριετία (υπολογιζόμενη σε κυλιόμενη βάση, ημερολογιακά).
- Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει στο παρελθόν η ενιαία επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, πρέπει να μην υπερβαίνει το ποσό των €300.000 σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Όταν σημειωθεί υπέρβαση του ανώτατου ορίου που ορίζεται προηγουμένως, με τη χορήγηση νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν δύναται να υπαχθεί στο ευεργέτημα του κανονισμού..
- Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας θεωρείται ότι χορηγείται κατά τον χρόνο παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης σύμφωνα με το εφαρμοστέο εθνικό νομικό καθεστώς, ανεξαρτήτως της ημερομηνίας καταβολής της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας στην επιχείρηση.
- Οι επιχειρήσεις που θα συμμετέχουν στη δράση θα πρέπει να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.

Το θεσμικό πλαίσιο χορήγησης των κρατικών ενισχύσεων της παρούσας πρόσκλησης είναι ο Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2831 (OJ EL L 15.12.2023) της Επιτροπής της 13ης Δεκεμβρίου 2023 σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis).

3. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ

Η Υποδράση «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2025-ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ» η οποία ανήκει στο συνολικό πλαίσιο της Δράσης «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2025», στοχεύει στην ενίσχυση των δραστηριοτήτων των υφιστάμενων, πολύ μικρών και μικρών Επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται ενεργά στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, για την ανάπτυξη και διάχυση νέων τεχνολογιών, τον τεχνολογικό τους μετασχηματισμό, την μεγέθυνση (scale up), την εξωστρέφεια (έμφαση τόσο στις παγκόσμιες αλυσίδες αξίας – GVC, όσο και στην προώθηση προϊόντων υψηλής τεχνολογικής αξίας) και την προώθηση της διττής μετάβασης, δηλαδή του ψηφιακού μετασχηματισμού και της κυκλικής οικονομίας.

Με τη συγκεκριμένη Υποδράση επιδιώκεται:

- ✓ Η ενίσχυση και διαφοροποίηση των εμποδωμένων κλάδων παραγωγής και παροχής υπηρεσιών με στόχο την αναβάθμιση της ικανότητάς τους προς όφελος της περιφερειακής οικονομίας
- ✓ Η ενίσχυση των μικρών επιχειρήσεων για την εισαγωγή τεχνολογικής και οργανωσιακής καινοτομίας και τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος
- ✓ Η βελτίωση βασικών δεικτών ανταγωνιστικότητας και εξωστρέφειας των επιχειρήσεων
- ✓ Η βελτίωση ικανοτήτων των επιχειρήσεων με στόχο την ένταξή τους σε διεθνείς αλυσίδες αξίας
- ✓ Η παραγωγή νέων καινοτόμων προϊόντων/υπηρεσιών
- ✓ Η αύξηση της απασχόλησης

Η παρούσα Υποδράση «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2025-ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ» ενθαρρύνει επενδυτικά σχέδια που στοχεύουν στην αξιοποίηση και ανάπτυξη σύγχρονων τεχνολογιών, στην αναβάθμιση των παραγόμενων προϊόντων ή/και παρεχόμενων υπηρεσιών και εν γένει δραστηριοτήτων τους, πριμοδοτώντας ενέργειες οι οποίες αξιοποιούν σύγχρονες τεχνολογίες, υποδομές και βέλτιστες πρακτικές σε θέματα ενεργειακής αναβάθμισης και κυκλικής οικονομίας.

Για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού των προς χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων στη Δράση, επιλέξιμες κατηγορίες δαπανών είναι οι ακόλουθες:

- Κτίρια, εγκαταστάσεις, περιβάλλον χώρος, προσβασιμότητα.
- Βελτίωση προσβασιμότητας.
- Βασικός ή λοιπός εξοπλισμός, Εσωτερικά Μεταφορικά Μέσα.
- Λογισμικά.
- Πιστοποιήσεις
- Σχεδιασμός Προϊόντων/ Υπηρεσιών
- Εταιρική Ταυτότητα-Προβολή Επιχείρησης- Εκθέσεις
- Business Plan

Η Υποδράση χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» στο πλαίσιο του Στόχου Πολιτικής 1: «Μια Ευρώπη πιο ανταγωνιστική και πιο έξυπνη μέσω της προώθησης του καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού και της περιφερειακής συνδεσιμότητας ΤΠΕ», της Προτεραιότητας 1 «Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας στην παραγωγή, ενδυνάμωση της επιχειρηματικότητας με όρους καινοτομίας, εξωστρέφειας και ψηφιακής ενίσχυσης στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας» και ειδικότερα του Ειδικού Στόχου 3: «Ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης και της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ και δημιουργία θέσεων εργασίας στις ΜΜΕ, μεταξύ άλλων μέσω παραγωγικών επενδύσεων (ΕΤΠΑ)».

Η Δημόσια Δαπάνη της συνολικής Δράσης «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2025» ανέρχεται σε **23.000.000€**, ενώ ο προϋπολογισμός για την Υποδράση «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2025- ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ» για την υποστήριξη μικρών επενδύσεων από μικρές ή πολύ μικρές επιχειρήσεις αντιστοιχεί στα **18.000.000€** και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από Εθνική Συμμετοχή. Το ΕΤΠΑ συμβάλλει στη μείωση των ανισοτήτων μεταξύ των επιπέδων ανάπτυξης των διαφόρων περιοχών μέσα στην Ένωση και στη μείωση της υστέρησης των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών με τη συμμετοχή στη διαρθρωτική προσαρμογή των περιφερειών των οποίων η ανάπτυξη καθυστερεί και στη μετατροπή βιομηχανικών περιοχών σε παρακμή, συμπεριλαμβανομένης της βιώσιμης ανάπτυξης και της αντιμετώπισης των περιβαλλοντικών προκλήσεων (Άρθρο 2 Κανονισμού ΕΚ 1058/2021).

Για λόγους μεγαλύτερης συμπληρωματικότητας η χρηματοδότηση γίνεται με χρήση της Κοινής Στήριξης (άρθρο 25 Κ (ΕΕ) 2021/1060) για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο ενισχύσεων του ΕΚΤ+. Το ΕΚΤ+ στοχεύει να βελτιώσει τις ευκαιρίες απασχόλησης, να ενισχύσει την κοινωνική ένταξη, να καταπολεμήσει τη φτώχεια, να προαγάγει την εκπαίδευση, τις δεξιότητες και τη διά βίου μάθηση και να αναπτύξει ενεργές, συνολικές και βιώσιμες πολιτικές ένταξης στο πλαίσιο των καθηκόντων που του ανατίθενται από το άρθρο 162 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή σύμφωνα με το άρθρο 174 ΣΛΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 9 ΣΛΕΕ, το ΕΚΤ+ συνεκτιμά τις απαιτήσεις που συνδέονται με την προαγωγή υψηλού επιπέδου απασχόλησης, την εγγύηση επαρκούς κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού, καθώς και το υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης, κατάρτισης και προστασίας της ανθρωπίνης υγείας.

Η καταβολή της επιχορήγησης θα διατεθεί στο πλαίσιο του Κανονισμού ΕΕ 2023/ 2831 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (De Minimis),.

Η Υποδράση υλοποιείται σε όλα τα στάδια (υποβολή, αξιολόγηση, ενστάσεις, υπαγωγή, έλεγχος, πιστοποίηση, τροποποίηση, πληρωμή, έλεγχος μακροχρονίων υποχρεώσεων κλπ.) μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ), η πρόσβαση στο οποίο παρέχεται στους δυνητικούς δικαιούχους της Δράσης μέσω της ιστοσελίδας <https://app.opske.gr/> και στο οποίο υποχρεωτικά οι δικαιούχοι των ενισχύσεων υποβάλλουν το σύνολο των αιτημάτων προς την ΕΥΔ/ΕΦ (π.χ. αιτήματα χρηματοδότησης, ενστάσεις, αιτήματα ελέγχου, αιτήματα τροποποίησης κλπ).

4. ΦΟΡΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΟΔΡΑΣΗΣ

Η παρούσα Υποδράση υλοποιείται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» με Ενδιάμεσο Φορέα (ΕΦ) τον Ενδιάμεσο Φορέα του Προγράμματος Ανταγωνιστικότητας και Επιχειρηματικότητας (ΕΦΕΠΑΕ), ο οποίος έχει ορισθεί ως Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης.

Ο ΕΦΕΠΑΕ είναι Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία με αντικείμενο τη Διαχείριση Κρατικών Ενισχύσεων και στόχο την παροχή, προς την εκάστοτε Αναθέτουσα Αρχή, υψηλής ποιότητας υπηρεσιών διαχείρισης Δράσεων Ενισχύσεων του εκάστοτε Προγράμματος.

5. ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Στο πλαίσιο της Υποδράσης «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2025-ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ» ως «Δικαιούχος» χαρακτηρίζεται το νομικό ή φυσικό πρόσωπο (Επιχείρηση) που φέρει την ευθύνη για την έναρξη και την υλοποίηση της πράξης, έναντι της ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027», για την καλή εκτέλεση του έργου.

Δικαιούχοι, που δύνανται να τύχουν δημόσιας χρηματοδότησης στο πλαίσιο της παρούσας δράσης, είναι υφιστάμενες μικρές ή πολύ μικρές Επιχειρήσεις, όπως αυτές ορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ «ΙV»: «Ορισμός ΜΜΕ & Υπόδειγμα δήλωσης ΜΜΕ» της παρούσας πρόκλησης και στη Σύσταση της Επιτροπής 2003/361/ΕΚ.

Ως **υφιστάμενες** νοούνται οι επιχειρήσεις που έχουν τουλάχιστον **μία (1) πλήρη κλεισμένη και εκκαθαρισμένη από την ΑΑΔΕ** διαχειριστική χρήση πριν την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.

Κλεισμένη και εκκαθαρισμένη πλήρης διαχειριστική χρήση, νοείται η χρήση για την οποία έχει προσδιοριστεί λογιστικά το τελικό οικονομικό αποτέλεσμα και έχουν υποβληθεί τα προσήκοντα φορολογικά έντυπα (πχ έντυπα Ε3 & Ν) στην ΑΑΔΕ και η οποία έχει διάρκεια 12 μήνες.

Ειδικότερα Πρέπει:

1. Να υποβάλλουν μόνο μία και μοναδική αίτηση χρηματοδότησης ανά ΑΦΜ και στις 3 επιμέρους προσκλήσεις (υποδράσεις) της δράσης «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2025». Σε περίπτωση υποβολής περισσότερων προτάσεων θα ληφθεί υπόψη η πρώτη χρονικά πρόταση και οι υπόλοιπες θα απορριφθούν.
2. Το προτεινόμενο επενδυτικό σχέδιο να αφορά σε έναν τουλάχιστον από τους επιλέξιμους ΚΑΔ που περιλαμβάνονται στο «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ Επιλέξιμοι τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ)» της πρόσκλησης, στον οποίο οι δικαιούχοι θα πρέπει να δραστηριοποιούνται ουσιαστικά, κατά την τελευταία κλεισμένη και εκκαθαρισμένη από την ΑΑΔΕ διαχειριστική χρήση, δηλαδή να τον έχουν δηλώσει στο πρόσφατο Ε3 ως ΚΑΔ Κύριας Δραστηριότητας (ΚΩΔ Ε3: 021) ή ΚΑΔ Μεγαλύτερων Ακαθάριστων Εσόδων (ΚΩΔ Ε3: 022).
3. Να δραστηριοποιούνται στην ελληνική επικράτεια και να πραγματοποιήσουν επένδυση αποκλειστικά εντός της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας. Συγκεκριμένα, επιλέξιμες είναι οι επιχειρήσεις με έδρα ή εγκατάσταση στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας πριν από την έκδοση της πρόσκλησης και δεν αποκλείονται στις περιπτώσεις που έχουν υποκαταστήματα εκτός αυτής. Επιτρέπονται πολλαπλοί τόποι υλοποίησης εντός της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας, με την προϋπόθεση της τήρησης όσων αναφέρονται στο σημείο 2. Επιτρέπονται νέοι τόποι υλοποίησης εντός της ΠΔΕ με νέα

υποκαταστήματα τα οποία θα δηλωθούν ως τέτοια στο ΟΠΣΚΕ). Όλοι οι τόποι υλοποίησης θα πρέπει να διαθέτουν επιλέξιμο ΚΑΔ επένδυσης σύμφωνα με τους όρους του παραπάνω σημείου 2.

4. Να έχουν κλείσει τουλάχιστον μία (1) πλήρη (12μηνη) και εκκαθαρισμένη από την ΑΑΔΕ διαχειριστική χρήση πριν την ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, όπως αναφέρεται παραπάνω.
5. Να έχουν υποβάλει φορολογική δήλωση στην ΑΑΔΕ για το οικονομικό έτος 1/1/2025-31/12/2025, η οποία θα πρέπει να έχει εκκαθαριστεί, πριν την υποβολή της πρότασης
6. Ο υψηλότερος ετήσιος κύκλος εργασιών της επιχείρησης μίας από τις 3 τελευταίες πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις να είναι μικρότερος ή ίσος των 500.000€.
7. Ο χαμηλότερος ετήσιος κύκλος εργασιών της επιχείρησης μίας από τις 3 τελευταίες πλήρεις κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις να είναι μεγαλύτερος ή ίσος των 15.000€
8. Το ύψος του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου να είναι εντός των ορίων που ορίζεται στην Ενότητα 7.3 ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ της παρούσας.
9. Να έχουν την ιδιότητα της Πολύ Μικρής ή Μικρής Επιχείρησης όπως ορίζεται στη Σύσταση 2003/361/ΕΚ της Επιτροπής της 6ης Μαΐου 2003 και σύμφωνα με το Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014 σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV «Ορισμός ΜΜΕ & Υπόδειγμα δήλωσης ΜΜΕ» της παρούσης).
10. Να λειτουργούν νόμιμα διαθέτοντας το κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την ασκούμενη δραστηριότητά στον ΚΑΔ Επένδυσης σε όλους τους τύπους άσκησης της (π.χ. άδεια άσκησης επαγγέλματος, άδεια λειτουργίας, υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.). Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης έκδοσης/ανανέωσης αυτής.
Οι επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, θα πρέπει να υποβάλουν Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου, όπου θα βεβαιώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση άδειας λειτουργίας ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση, με σχετική τεκμηρίωση.
11. Να λειτουργούν αποκλειστικά με μία από τις μορφές επιχειρήσεων που αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
12. Να τηρούν Απλογραφικά ή Διπλογραφικά βιβλία του Ν.4308/2014, όπως ισχύει.
13. Να έχουν εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), όπως τροποποιήθηκε με το Άρθρο 16 Ν.4734/2020 και ισχύει (εφόσον αυτό απαιτείται), πριν την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης.
14. Να μην βρίσκονται υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση ή να μην έχουν καταθέσει αίτηση εξυγίανσης οι πιστωτές της επιχείρησης
15. Εάν έχουν λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης, να έχουν αποπληρώσει το δάνειο και να έχει λυθεί η Σύμβαση εγγύησης, ή εάν έχουν λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης αυτή να έχει ολοκληρωθεί.
16. Να μην εκκρεμεί σε βάρος τους εντολή ανάκτησης ενίσχυσης, κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την οποία μια ενίσχυση κηρύσσεται παράνομη και ασυμβίβαστη με την εσωτερική αγορά.
17. Να πληρούν τις προϋποθέσεις εφαρμογής του Καν. ΕΕ 2023/2831 (De Minimis) στον οποίο στηρίζεται η Δράση. Πιο συγκεκριμένα, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει η ενιαία επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, να μην υπερβαίνει το ποσό των 300.000€ μέσα σε μία τριετία, υπολογιζόμενης σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση. Σε περίπτωση υπέρβασης του σχετικού ανώτατου ορίου με τη χορήγηση της νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, κανένα τμήμα της εν λόγω νέας ενίσχυσης δεν δύναται να υπαχθεί στο ευεργέτημα του κανονισμού.



18. Να μην έχουν υλοποιήσει το φυσικό αντικείμενο της επένδυσης πριν από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας πρόσκλησης.
19. Να δεσμευτούν ότι οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης δεν έχουν χρηματοδοτηθεί και δεν είναι ενταγμένες σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
20. Να δεσμευτούν ότι οι δαπάνες που περιλαμβάνονται στη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης, εφόσον εγκριθούν, δεν θα υποβληθούν σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους.
21. Ο τόπος υλοποίησης της επένδυσης να μην είναι η κατοικία του δικαιούχου (κύρια ή δευτερεύουσα).
22. Να τηρούν τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
23. Να δεσμευτούν ότι δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του άρθρου 39, παρ. 1-4 και του άρθρου 40, παρ. 1, του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017).
24. Να δεσμευτούν ότι κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα προασπίσουν την ισότητα των φύλων και θα αποτρέψουν κάθε διάκριση λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων, αναπηρίας, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού.
25. Να δεσμευτούν ότι μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης και ανάλογα με το είδος και τη φύση της προτεινόμενης Πράξης, θα μεριμνήσουν για τις κατάλληλες παρεμβάσεις έτσι ώστε να διασφαλίζεται η πρόσβαση των ατόμων με αναπηρία (ΑμΕΑ) στις κτιριακές υποδομές, στις υπηρεσίες και στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (βλ. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ: «Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία»).
26. Να δεσμευτούν ότι η προτεινόμενη πράξη δεν καταστρατηγεί και δεν είναι ασύμβατη με κανένα από τα αναφερόμενα στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτές αναφέρονται αναλυτικά στο «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII Πίνακας για τη συμμόρφωση πράξεων με το χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης».
27. Να υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση χρηματοδότησης, η οποία να συνοδεύεται από το σύνολο των αναγκαίων στοιχείων, δικαιολογητικών και εντύπων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην Ενότητα 9 «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ» της παρούσας.

Οι ανωτέρω προϋποθέσεις πρέπει να πληρούνται στο σύνολό τους. Η μη ικανοποίηση μίας ή περισσότερων εξ' αυτών αποτελεί συνθήκη αποκλεισμού του επενδυτικού σχεδίου και συνεπώς λόγο που συνιστά αδυναμία υποβολής της αίτησης ή/και απόρριψης αυτής.

Επισημαίνεται ότι:

- Δεν επιτρέπεται η συστέγαση επιχειρήσεων. Με τον όρο συστέγαση νοείται η εγκατάσταση της ενισχυόμενης επιχείρησης σε ίδιο, μη διακριτό ιδιοκτησιακό χώρο με άλλη επιχείρηση.
- Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ή σσωνος σημασίας που χορηγούνται με τον Καν. 2023/2831 με άλλες κρατικές ενισχύσεις για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.
- Για την εξέταση της δυνατότητας ενίσχυσης επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε ήδη οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και λειτουργούν βάσει σύμβασης δικαιόχρησης, θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η Εγκύκλιος της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ με θέμα: Δυνατότητα ενίσχυσης των επιχειρήσεων που λειτουργούν βάσει

σύμβασης δικαιόχρησης (Franchise) (Α.Π. 13151/ΕΥΚΕ-ΧΕ 192/10.02.2023) – ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII και να ισχύουν όσα αναφέρονται στο σημείο 2 του παρόντος κεφαλαίου.

- Στις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων που περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α (σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (Β' 841/2022) «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπό στοιχεία ΔΙΠΑ/οικ.37674/27-7-2016 υπουργικής απόφασης «Τροποποίηση και κωδικοποίηση της υπουργικής απόφασης 1958/2012 - Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 1 του ν. 4014/21.9.2011 (Α' 209), όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (Β' 2471)» (Β' 2471)»), και επειδή αυτά αποτελούν έργα με σημαντικές ή πολύ σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, απαιτείται ειδική κατά περίπτωση αντιμετώπιση των ζητημάτων κλιματικής ανθεκτικότητας, ώστε να ενσωματωθούν στο εκάστοτε έργο τα κατάλληλα, ειδικά για κάθε περίπτωση μέτρα.

Η ενσωμάτωση των εν λόγω κατάλληλων μέτρων, ελέγχεται με βάση την «Έκθεση τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας του επενδυτικού σχεδίου» η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το πρότυπο και τις παρεχόμενες οδηγίες που περιλαμβάνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII «Τεκμηρίωση Κλιματικής Ανθεκτικότητας» της παρούσας.

Η κατηγορία των μικρών επιχειρήσεων αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 50 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ ή / και το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ.

Η αίτηση χρηματοδότησης να συγκεντρώνει κατ' ελάχιστο συνολική βαθμολογία στα βαθμολογούμενα κριτήρια αξιολόγησης που αναφέρονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III Κριτήρια βαθμολόγησης πράξεων

Δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης:

- οι χρηματοπιστωτικοί και ασφαλιστικοί οργανισμοί, οι δημόσιες επιχειρήσεις, οι δημόσιοι φορείς ή δημόσιοι οργανισμοί ή/και οι θυγατρικές τους, τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (ΝΠΔΔ), καθώς και οι εταιρείες στο κεφάλαιο ή τα δικαιώματα ψήφου των οποίων συμμετέχουν, άμεσα ή έμμεσα, με ποσοστό μεγαλύτερο του είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) οι ΟΤΑ και όλοι οι παραπάνω δημόσιοι φορείς μεμονωμένα ή από κοινού (καθώς και επιχειρήσεις που εξομοιώνονται με αυτές, ως κύριοι εταίροι).
- Επιπρόσθετα, δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης οι πάσης φύσεως αθλητικοί σύλλογοι, σωματεία, αθλητικές ανώνυμες εταιρείες, καθώς και οι επιχειρήσεις που σχετίζονται με τις προαναφερθείσες κατηγορίες με οποιονδήποτε τρόπο (ενδεικτικά: μητρική, θυγατρική, συνδεδεμένη, συνεργαζόμενη, κοινή ιδιοκτησία/διαχείριση μέσω φυσικών προσώπων κλπ).
- Οι εξωχώριες (offshore) επιχειρήσεις.

6. ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΤΟΜΕΙΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Η παρούσα Δράση αφορά την χρηματοδοτική ενίσχυση Μικρών και Πολύ Μικρών Επιχειρήσεων κάθε δραστηριότητας, εφόσον εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής και σύμφωνα με τους περιορισμούς του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 De Minimis.

Οι επιλέξιμοι Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας (ΚΑΔ) που δύναται να δηλωθούν ως ΚΑΔ επένδυσης περιλαμβάνονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ Επιλέξιμοι τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ) της παρούσας Αναλυτικής Πρόσκλησης και θα πρέπει να ταυτίζονται με τον ΚΑΔ Κύριας Δραστηριότητας (ΚΩΔ Ε3: 021) ή ΚΑΔ Μεγαλύτερων Ακαθάριστων Εσόδων (ΚΩΔ Ε3: 022), όπως έχουν δηλωθεί στο πρόσφατο Ε3.

Στην παρούσα πρόσκληση, **δεν είναι επιλέξιμες:**

α) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας,

β) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στη μεταποίηση και την εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά,

γ) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων,

δ) ενισχύσεις προς επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, σε μία από τις ακόλουθες περιπτώσεις:

όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των εν λόγω προϊόντων που αγοράζονται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις

όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς,

ε) ενισχύσεις που χορηγούνται για δραστηριότητες που σχετίζονται με εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε τις ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και τη λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα,

στ) ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών και υπηρεσιών αντί εισαγόμενων.

Στην περίπτωση επιχειρήσεων που υποβάλουν πρόταση στην Υποδράση για επιλέξιμη δραστηριότητα και παράλληλα δραστηριοποιούνται στους τομείς οι οποίοι αναφέρονται στα παραπάνω στοιχεία α), β) γ), ή δ) ο Κανονισμός ΕΕ 2023/2831 εφαρμόζεται στις ενισχύσεις που χορηγούνται στις επιλέξιμες δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση ότι υπάρχει ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους και ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Κανονισμού ΕΕ 2023/2831 δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσωνος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του Κανονισμού ΕΕ 2023/2831.

Ομοίως η παραπάνω παράγραφος βρίσκει εφαρμογή σε περιπτώσεις που η επιχείρηση δραστηριοποιείται και σε μη επιλέξιμους ΚΑΔ.

7. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ – ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

7.1. ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας δαπανών ορίζεται **η ημερομηνία δημοσίευσης της πρόσκλησης της Υποδράσης.**

Φυσικό αντικείμενο που έχει υλοποιηθεί πριν από την έναρξη της επιλεξιμότητας των δαπανών (ακόμα και αν δεν έχει τιμολογηθεί) και οι σχετικές πληρωμές δεν είναι επιλέξιμο.

Ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας επιλεξιμότητας των δαπανών ορίζεται η καταληκτική ημερομηνία ολοκλήρωσης της πράξης, ήτοι είκοσι τέσσερις (24) μήνες από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης (αποτέλεσμα αξιολόγησης ή αποτέλεσμα αξιολόγησης ένστασης)

Κατά τη διαμόρφωση του προτεινόμενου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου, είναι υποχρεωτική η σύνδεση των αιτούμενων δαπανών με τις παρακάτω κατηγορίες επιλέξιμων δαπανών:

Κωδικός Δαπάνης ΟΠΣΚΕ	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ/ ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΔΑΠΑΝΩΝ	ΑΝΩ ΟΡΙΟ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΥ Π/Υ	ΕΙΔΟΣ ΔΑΠΑΝΗΣ	ΜΕΓΙΣΤΟ ΠΟΣΟ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ
03.	Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο			
03.13.	Κτίρια, Εγκαταστάσεις, Περιβάλλον Χώρος	100%	ΑΜΕΣΗ	
03.09.	Κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις για την διευκόλυνση προσβασιμότητας των ΑμεΑ	100%	ΑΜΕΣΗ	
02.	Δαπάνες Εξοπλισμού, Οργάνων			
02.06.	Λοιπός εξοπλισμός Επιχείρησης	100%	ΑΜΕΣΗ	
02.11.	Μεταφορικά Μέσα για χρήση εντός της επιχείρησης	100%	ΑΜΕΣΗ	
06.	Δαπάνες Λογισμικού			
06.07.	Λογισμικό και δικαιώματα χρήσης (licenses) προγραμμάτων λογισμικού	100%	ΑΜΕΣΗ	
04.	Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών			
04.25	Πιστοποίηση υπηρεσιών & διαδικασιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα	15%	ΑΜΕΣΗ	1.500€
04.20	Δαπάνες παροχής υπηρεσιών μελετών ανάπτυξης προϊόντων ή και διεργασιών	20%	ΑΜΕΣΗ	5.000€
04.27	Δαπάνες Προβολής και Εξωστρέφειας	20%	ΑΜΕΣΗ	5.000€
04.06	Δαπάνες Εκπόνησης Μελέτης Σκοπιμότητας	20%	ΑΜΕΣΗ	2.500€
04.18.	Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης Λογισμικού υπό καθεστώς «Software as a Service», «cloud computing» ή άλλο παρεμφερές αυτού	100%	ΑΜΕΣΗ	
09.	Έμμεσες Δαπάνες Με χρήση της κοινής στήριξης άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021			
09.01	Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)	7% Υποχρεωτική κατηγορία	ΕΜΜΕΣΗ	

Η ένταση ενίσχυσης για όλες τις κατηγορίες δαπανών είναι η αναφερόμενη στο Κεφ. 8 της παρούσας πρόσκλησης.

Διευκρινίζεται ότι, για τη διαμόρφωση του προϋπολογισμού, τα ανωτέρω ποσά/ποσοστά είναι τα μέγιστα επιλέξιμα για κάθε κατηγορία δαπάνης.

Οι κανόνες επιλεξιμότητας των δαπανών των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων προσδιορίζονται στην Υπουργική Απόφαση «Εθνικοί Κανόνες Επιλεξιμότητας των δαπανών των πράξεων των Προγραμμάτων 2021-2027» (ν. 4914/2022 (Α' 61) άρθρο 63, παρ.20).

Σε περίπτωση έγκρισης του σχεδίου, είναι αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου και ελεγκτικό πεδίο του οργάνου ελέγχου, οι δαπάνες που θα υλοποιηθούν και θα πιστοποιηθούν να:

- ✓ είναι επιλέξιμες,
- ✓ περιλαμβάνονται στο Τεχνικό Παράρτημα (είτε αποτελούν προϊόν τροποποίησης ή σσωνος σημασίας)
- ✓ έχουν πραγματοποιηθεί και εξοφληθεί κατά τη διάρκεια του χρονικού πλαισίου που προσδιορίζεται στην παρούσα πρόσκληση,
- ✓ είναι εύλογες ως προς το κόστος,
- ✓ συνάδουν με την δραστηριότητα επένδυσης,
- ✓ εξυπηρετούν το αρχικό επιχειρηματικό πλάνο,
- ✓ τεκμηριώνονται με τα κατάλληλα παραδοτέα, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI «ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ».

7.2. ΓΕΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ

Στις ακόλουθες επισημάνσεις λαμβάνονται υπόψιν τα οριζόμενα στον Καν. ΕΕ 2023/2831, όπως ισχύει.

03. Δαπάνες για Κτήρια, Γήπεδα, Εγκαταστάσεις & Περιβάλλοντα Χώρο

Κτίρια, εγκαταστάσεις, περιβάλλον χώρος

Στην κατηγορία αυτή επιλέξιμες είναι κάθε μορφής εργασίες για ανέγερση, κατασκευή, αναβάθμιση και διαμόρφωση νομίμως υφιστάμενων κτιριακών υποδομών και λοιπών εγκαταστάσεων, καθώς και κάθε μορφής εργασίες διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου της ενισχυόμενης επιχείρησης. Στις επιλέξιμες δαπάνες περιλαμβάνεται το κόστος υλικών και εργασιών.

Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε:

- κτιριακές εργασίες, ηλεκτρομηχανολογικές εργασίες, εγκατάσταση δικτύων και ειδικές εγκαταστάσεις, στους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης και διάθεσης προϊόντων, εργαστηριακούς χώρους, χώρους παροχής υπηρεσιών και χώρους διοίκησης της επιχείρησης.
- εργασίες προμήθειας και εγκατάστασης συστημάτων αυτοματοποίησης και ποιοτικού ελέγχου που συνδέονται πάγια με τις κτιριακές υποδομές με τρόπο μόνιμο και σταθερό, ώστε ο διαχωρισμός τους να μην είναι εφικτός για χρήση σε άλλο χώρο.
- εργασίες βελτίωσης, αναβάθμισης και διαμόρφωσης περιβάλλοντος χώρου.
- εργασίες αναβάθμισης κτιριακών εγκαταστάσεων που δεν έχουν υλοποιηθεί πριν την υποβολή της πρότασης, συμπεριλαμβανομένων και παρεμβάσεων εξοικονόμησης ενέργειας

Κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις για την διευκόλυνση προσβασιμότητας των ΑμεΑ

- Κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις των κτιριακών εγκαταστάσεων που αποβλέπουν στη διευκόλυνση πρόσβασης των ΑμεΑ, σύμφωνα με τις Οδηγίες Σχεδιασμού για ΑμεΑ «Σχεδιάζοντας για όλους» του ΥΠΕΚΑ.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας 03 θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Θα πρέπει να βεβαιωθεί ότι έχουν εκδοθεί όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις για τις εργασίες ή σε περίπτωση που δεν απαιτούνται θα πρέπει να υποβάλλεται η βεβαίωση αρμόδιου μηχανικού ότι δεν απαιτείται κάποιου είδους έγκριση, όπως ορίζει η κείμενη νομοθεσία (άρθρο 52 Ν4759/9-12-2020/ ΦΕΚ Α245). Σε διαφορετική περίπτωση οι δαπάνες θα κρίνονται μη επιλέξιμες.
- Να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) ετών. Η περίοδος της εξαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης. Η ιδιοκτησία, η μίσθωση, η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να καταδεικνύεται πριν την πιστοποίηση των σχετικών δαπανών. Ειδικά για ανέγερση/επέκταση κτιρίου σε μισθωμένο ακίνητο, το μισθωτήριο πρέπει να αφορά χρονικό διάστημα τουλάχιστον δώδεκα (12) ετών από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης.
- Να είναι καταχωρημένες στο μητρώο παγίων.

Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες:

- Οι εργοδοτικές εισφορές για κατασκευαστικές εργασίες και οι δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, κλπ.
- Δαπάνες, για τις οποίες προσκομίζονται προς πιστοποίηση πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης (αποδείξεις δαπανών, τιμολόγια αυτοπαράδοσης κ.α), καθώς και τίτλοι κτήσης.
- Δαπάνες για την έκδοση αδειών.
- Δαπάνες για εργασίες και υλικά για συνήθη συντήρηση των κτιριακών εγκαταστάσεων της επιχείρησης.
- Δαπάνες οι οποίες πραγματοποιούνται μέσω ιδιοκατασκευής με αυτεπιστασία.

02. Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων

Στην κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν στην προμήθεια, μεταφορά και εγκατάσταση νέων σύγχρονων μηχανημάτων και εξοπλισμού. Αναλυτικότερα ανά υποκατηγορία:

Λοιπός Εξοπλισμός Επιχείρησης

Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε:

- Προμήθεια, εγκατάσταση και θέση σε λειτουργία κύριου και βοηθητικού εξοπλισμού παραγωγής
- Εξοπλισμό αποθήκευσης (π.χ. ράφια)
- Εξοπλισμό Ενσύρματου ή/ και Ασύρματου Δικτύου & καλωδίωση.
- Συστήματα διαχείρισης ήχου, βίντεο και εικόνας.
- Συστήματα και εργαλεία ηλεκτρονικής ασφάλειας.
- 3D εκτυπωτές.
- Εξοπλισμό γραφείου (H/Y, projectors, scanners, printers, κλπ).
- Μικρο-οπτικο-ηλεκτρο-μηχανικά συστήματα και ολοκληρωμένα οπτικά (πηγές laser, οπτικά στοιχεία ανιχνευτές).
- Εγκατάσταση μονάδων φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων αποκλειστικά για χρήση της επιχείρησης.
- Εξοπλισμός εξοικονόμησης ενέργειας
- Προμήθεια μηχανημάτων και εξοπλισμού για τους χώρους παραγωγής, αποθήκευσης, διάθεσης προϊόντων και χώρους παροχής υπηρεσιών.
- Εξοπλισμό για τη φιλοξενία εφαρμογών-λογισμικού.
- Προμήθεια εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για την άσκηση της δραστηριότητας της επένδυσης.
- Προμήθεια συστημάτων αυτόματης σήμανσης, ιχνηλασιμότητας, κοστολόγησης και τιμολόγησης προϊόντων – εκσυγχρονισμού της εφοδιαστικής αλυσίδας.
- Προμήθεια εξοπλισμού που προορίζεται για εργαστηριακές μετρήσεις, δοκιμές και αναλύσεις, με την προϋπόθεση ότι ο εξοπλισμός αυτός δεν χρησιμοποιείται για ερευνητικούς σκοπούς.

Μεταφορικά Μέσα για χρήση εντός της επιχείρησης

Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε οχήματα μηδενικών εκπομπών:

- Προμήθεια μηχανημάτων έργου, ηλεκτροκίνητων ανυψωτικών, περονοφόρων παντός τύπου για εσωτερική διακίνηση υλικών.

06. Δαπάνες Λογισμικού

Στην υποκατηγορία αυτή επιλέξιμες είναι δαπάνες που αφορούν προμήθεια, εγκατάσταση και παραμετροποίηση λογισμικού, που συνδέεται με την δραστηριότητα της επένδυσης και είναι απαραίτητο για την άσκηση αυτής. Μπορεί ενδεικτικά να περιλαμβάνονται δαπάνες που αφορούν σε:

- Προμήθεια λογισμικού (άδειες χρήσης για το χρονικό διάστημα του υλοποιούμενου επενδυτικού έργου)
- Το κόστος α) αρχικής παραμετροποίησης του λογισμικού, β) παροχής υπηρεσιών υποστήριξης για μέχρι ένα (1) έτος από το χρόνο προμήθειας, και γ) παροχής υπηρεσιών εκπαίδευσης στη χρήση

του, είναι επιλέξιμο μόνο όταν περιλαμβάνονται στο τιμολόγιο του προμηθευτή λογισμικού και δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 40% του κόστους προμήθειας του λογισμικού.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που περιλαμβάνονται συνολικά στις κατηγορίες 02 & 06 θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός ή το προμηθευόμενο λογισμικό να εξυπηρετεί άμεσα τη λειτουργία του ΚΑΔ επένδυσης της επιχείρησης, να είναι σύγχρονης τεχνολογίας, καινούργιος, αμεταχείριστος και στην κυριότητα της επιχείρησης.
- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός ή το προμηθευόμενο λογισμικό θα πρέπει να αποτελεί πάγιο στοιχείο για την επιχείρηση. Πάγιο στοιχείο θεωρείται κάθε στοιχείο το οποίο με κατάλληλη χρήση και συντήρηση έχει ωφέλιμη διάρκεια χρήσης μεγαλύτερη του ενός έτους, διατηρεί το αρχικό του σχήμα και εμφάνιση κατά τη χρήση, δεν χάνει την ταυτότητά του με ενσωμάτωση σε άλλο ή πιο σύνθετο στοιχείο και καταχωρίζεται στο μητρώο παγίων και δέχεται αποσβέσεις.
- Ο προμηθευόμενος εξοπλισμός ή το προμηθευόμενο λογισμικό να περιγράφεται αναλυτικά, με τεχνικές προδιαγραφές, να τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα της χρήσης του και το εύλογο του κόστους απόκτησής του.
- Οι δαπάνες προμήθειας πρόσθετων εξαρτημάτων είναι επιλέξιμες, εφόσον αυτά είναι παρελκόμενα του κυρίως εξοπλισμού που περιλαμβάνεται στην επένδυση, αποτελούν δηλαδή αναπόσπαστο τμήμα του και είναι απαραίτητα για την παραγωγική λειτουργία του.
- Η δαπάνη χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού θεωρείται επιλέξιμη μόνο όταν ο εκμισθωτής μπορεί να συνάπτει συμβάσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 1665/1986 (ΦΕΚ 194 Α'), όπως ισχύει, με υποχρέωση αγοράς του εξοπλισμού μετά τη λήξη της μίσθωσης και σε κάθε περίπτωση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 27 της Απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων 114947/1.12.2022 «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027», όπως ισχύει.
- Για δαπάνες οι οποίες εντάσσονται στην παρούσα κατηγορία αλλά δεν δύναται η απόσπασή τους από τον τόπο υλοποίησης της επένδυσης, χωρίς αυτές να χάσουν μέρος ή το σύνολο της αξίας τους (π.χ. δαπάνες προμήθειας και εγκατάστασης εξοπλισμού γεωθερμίας, συστήματος θέρμανσης, κεντρικού κλιματισμού, ασφαλείας, παραγωγής ενέργειας κλπ), θα πρέπει να υπάρχει ιδιοκτησία ή παραχώρηση χρήσης ή μίσθωση ή νόμιμη σύσταση επικαρπίας επί του ακινήτου για χρονικό διάστημα τουλάχιστον έξι (6) ετών. Η περίοδος της εξαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης. Η ιδιοκτησία, η μίσθωση, η σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης θα πρέπει να καταδεικνύεται πριν την καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης.

Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες:

- Δαπάνες συντήρησης, επισκευής και αντικατάστασης εξοπλισμού που χρησιμοποιείται ήδη από την επιχείρηση.
- Δαπάνες που αφορούν σε δασμούς, φόρους, τέλη, έξοδα αμοιβών εκτελωνιστή και εκτελωνισμού, χρηματοοικονομικά έξοδα και συναλλαγματικές διαφορές.
- Οι δαπάνες που αφορούν σε προμήθεια tablets, κινητών τηλεφώνων.
- Δαπάνες προμήθειας αναλώσιμων υλικών.
- Δαπάνη για απόκτηση ΙΧ επιβατικών οχημάτων.
- Προμήθεια οχήματος που έχει επιδοτηθεί από οποιοδήποτε άλλο πρόγραμμα (π.χ. Κινούμαι ηλεκτρικά).

- Δαπάνες για εξοπλισμό αυτοπαραγωγής ή και αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας.
- Το κόστος αναβάθμισης υφιστάμενου λογισμικού.
- Οι υπηρεσίες ανάπτυξης λογισμικού που γίνεται με ίδια μέσα του δικαιούχου (ιδιοπαραγωγή λογισμικού).

04. Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών

- Στην κατηγορία αυτή επιλέξιμες δαπάνες για παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών, δαπάνες υπηρεσιών πιστοποίησης, σχεδιασμού, κατοχύρωση ή μεταφορά τεχνογνωσίας, Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης Λογισμικού υπό καθεστώς «Software as a Service», «cloud computing» ή άλλο παρεμφερές αυτού κλπ. Αναλυτικότερα ανά υποκατηγορία:

Πιστοποίηση υπηρεσιών & διαδικασιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα

Στην υποκατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν:

- επιθεώρηση και πιστοποίηση συστημάτων διαχείρισης σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα από διαπιστευμένους φορείς εσωτερικού ή εξωτερικού,
- πιστοποίηση και συμμόρφωση προϊόντων/υπηρεσιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και προαιρετικά πρότυπα ευρωπαϊκών χωρών ή /και χωρών εκτός Ε.Ε. από διαπιστευμένους φορείς εσωτερικού ή εξωτερικού,
- κατοχύρωση σήματος CE, εξειδικευμένα ευρωπαϊκά ή / και διεθνή σήματα (π.χ ecolabel).
- συμβουλευτικές υπηρεσίες μελετών για την προετοιμασία της επιχείρησης για τις σχετικές πιστοποιήσεις
- δοκιμές και έλεγχοι ποιότητας προϊόντων,

Οι συμβουλευτικές υπηρεσίες μελετών, καθώς και οι προπαρασκευαστικές ενέργειες (δοκιμές, επιθεωρήσεις, αιτήσεις κλπ), είναι επιλέξιμες αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που καταλήγουν σε λήψη της ζητούμενης πιστοποίησης/σήματος/διαπίστευσης. Το σχετικό πιστοποιητικό θα πρέπει να έχει εκδοθεί έως την ημερομηνία της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου ή να τεκμηριώνεται αποδεδειγμένα ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για την έκδοσή του, ήτοι να έχει ολοκληρωθεί θετικά η επιθεώρηση πιστοποίησης.

Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες που πραγματοποιούνται για ανανέωση υπάρχουσας πιστοποίησης.

Δαπάνες παροχής υπηρεσιών μελετών ανάπτυξης προϊόντων ή και διεργασιών

Στην υποκατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν έρευνα, μελέτες και δοκιμές για την ανάπτυξη νέου ή διαφοροποιημένου προϊόντος/υπηρεσίας/διεργασίας, με βελτιωμένα χαρακτηριστικά, υπό τους ακόλουθους όρους:

- σχετίζονται άμεσα με το στόχο του επενδυτικού σχεδίου,
- καταλήγουν σε ανάπτυξη πρωτότυπου προϊόντος/ τυποποίηση νέας υπηρεσίας/διεργασίας.

Διευκόλυνση πρόσβαση σε ξένες αγορές

- Σχεδίαση και ανάπτυξη νέων προϊόντων

Δαπάνες Σχεδιασμού Συσκευασίας – Ετικέτας – Branding, Προβολής και Εξωστρέφειας

Στην υποκατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν συμβουλευτικές υπηρεσίες/μελέτη για το σχεδιασμό συσκευασίας, ετικέτας, brand της επιχείρησης - εταιρικής ταυτότητα, συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις, λοιπά έξοδα προβολής - προώθησης και δικτύωσης

α) Σχεδιασμού Συσκευασίας – Ετικέτας – Branding,

Οι δαπάνες είναι επιλέξιμες αποκλειστικά και μόνο στην περίπτωση που καταλήγουν σε νέα συσκευασία / ετικέτα / εταιρική ταυτότητα.

β) Δαπάνες συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις

Στην υποκατηγορία αυτή επιλέξιμες δαπάνες είναι ενδεικτικά:

- Κόστος συμμετοχής (μόνον με την ιδιότητα του εκθέτη).
- Ενοίκιαση/διαμόρφωση περιπτέρου.
- Μεταφορά εκθεμάτων.

Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες μετακίνησης και διαμονής προσώπων.

γ) Λοιπά έξοδα προβολής - προώθησης και δικτύωσης

Στην υποκατηγορία αυτή επιλέξιμες δαπάνες είναι ενδεικτικά:

- Δημιουργικό διαφημίσεων: σύνταξη κειμένων, σχεδιασμός εντύπων, σχεδιασμός ψηφιακού περιεχομένου διαφημίσεων, βίντεο, φωτογραφίες.
- Δαπάνες για τη δημιουργία και αναβάθμιση ιστοσελίδας και ηλεκτρονικού καταστήματος e-shop

Οι επί μέρους δαπάνες δημιουργικού σχεδιασμού είναι επιλέξιμες μόνο εφόσον καταλήγουν σε **ολοκληρωμένο διαφημιστικό μήνυμα**.

Δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες που αφορούν το κόστος προβολής του διαφημιστικού μηνύματος, φόρους/τέλη διαφημίσεων και εκτυπώσεις εντύπων.

Δαπάνες Εκπόνησης Μελέτης Σκοπιμότητας

Στην υποκατηγορία αυτή είναι επιλέξιμες δαπάνες για την εκπόνηση ολοκληρωμένων επιχειρηματικών σχεδίων και μελετών σκοπιμότητας για την ανάπτυξη της επιχείρησης.

Δεν είναι επιλέξιμες οι δαπάνες σύνταξης φακέλου και παρακολούθησης της επενδυτικής πρότασης

Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης λογισμικού υπό καθεστώς «Software as a Service», «cloud computing» ή άλλο παρεμφερές αυτού

Στην υποκατηγορία αυτή επιλέξιμες δαπάνες είναι το κόστος της χρήσης λογισμικού με τη μορφή «Software as a Service», «cloud computing» ή άλλη παρεμφερή, εντός της επιλέξιμης χρονικής διάρκειας του έργου και όχι πέραν των 24 μηνών.

Προκειμένου να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες που περιλαμβάνονται συνολικά στην κατηγορία θα πρέπει να τηρούνται οι ακόλουθοι όροι:

- Να αφορούν την δραστηριότητα της επένδυσης και να υλοποιούνται στο χρονικό διάστημα επιλεξιμότητας δαπανών.
- Να είναι καταχωρημένες στο μητρώο παγίων, στο μέτρο που χαρακτηρίζονται ως άυλα πάγια και προβλέπεται η εγγραφή τους.
- Οι πιθανές δαπάνες διαμονής, μετακίνησης και λοιπές δαπάνες ταξιδιών των μελετητών/ερευνητών/συμβούλων περιλαμβάνονται στη συνολική αμοιβή τους και δεν είναι επιλέξιμες ως διακριτές δαπάνες.
- Να συνοδεύονται από τα αντίστοιχα παραδοτέα (Μελέτες αγοράς, επιχειρηματικά σχέδια κλπ)
- Να αφορούν στο χρονικό διάστημα επιλεξιμότητας δαπανών.
- Σε κάθε ενέργεια προβολής θα πρέπει **να επισημαίνεται η συνεισφορά του ταμείου** και η χρηματοδοτική συνδρομή από την ευρωπαϊκή ένωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 50 του κανονισμού 1060/2021.
- Σε κάθε ενέργεια προβολής **θα πρέπει να υπάρχει πρόβλεψη προσβάσιμων μορφών διάδοσης πληροφορίας – πληροφόρησης** σύμφωνα με τα οριζόμενα στον οδηγό επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021-2027 (π.χ. διάθεση του μηνύματος σε προσβάσιμες ιστοσελίδες, έντυπα σε γραφή Braille, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, βίντεο με πρόβλεψη υπότιτλων, πρόβλεψη διερμηνείας στη νοηματική, πρόβλεψη απλοποιημένων κειμένων, συμπλήρωση κάθε περιεχομένου που δεν είναι κείμενο με εναλλακτική παρουσίαση του συγκεκριμένου περιεχομένου, διάθεση πληροφοριών με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια κ.λπ. (βλ. ν.4779/2021)).

09. Έμμεσες Δαπάνες

Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)

Κατά το χρονικό διάστημα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες έμμεσες δαπάνες, οι οποίες περιλαμβάνονται στο συνολικό επιχορηγούμενο Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου και υπολογίζονται με βάση σταθερό συντελεστή 7% επί των άμεσων επιλέξιμων δαπανών της πράξης, σύμφωνα με το Άρθρο 54 του Καν. 1060/2021 και με τη χρήση κοινής στήριξης (άρθρο 25 ΚΑΝ ΕΕ 1060/2021).

Η εν λόγω κατηγορία δαπάνης δεν απαιτεί την προσκόμιση παραστατικών, καταβάλλεται αναλογικά με κάθε πληρωμή και το αναλογούν ύψος αυτής οριστικοποιείται κατά το στάδιο της τελικής πιστοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

Τονίζεται η κατηγορία δαπάνης **θα πρέπει να περιλαμβάνεται υποχρεωτικά στο επενδυτικό σχέδιο** και θα ελέγχεται από το ΟΠΣΚΕ αν τηρείται το ποσοστό 7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου.

Γενικές επισημάνσεις για όλες τις κατηγορίες δαπανών:

- 1 Οι επιλέξιμες δαπάνες λαμβάνουν ενίσχυση με τη μορφή της επιχορήγησης και στη βάση του πραγματικού κόστους (πλην των έμμεσων). Ως πραγματικές νοούνται οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί για την υλοποίηση πράξης, προβλέπονται στην απόφαση χρηματοδότησης, έχουν εξοφληθεί από τον δικαιούχο και τεκμηριώνονται από τιμολόγια και αποδεικτικά της καταβολής των σχετικών ποσών από τον δικαιούχο, καθώς και από τα λογιστικά αρχεία του.
- 2 Όλες οι δαπάνες εξετάζονται κατά την πιστοποίησή τους για την επιλεξιμότητά τους, το εύλογο του κόστους καθώς και για τη σκοπιμότητά τους σε σχέση με το επενδυτικό σχέδιο της επιχείρησης. Σε περίπτωση που οι δαπάνες που πιστοποιούνται δεν κριθούν επιλέξιμες, εύλογες ή σχετικές με την επιλέξιμη δραστηριότητα της επιχείρησης, γίνεται δεκτό μόνο το ποσό που χαρακτηρίζεται ως επιλέξιμο, εύλογο και σχετικό.
- 3 Για τον έλεγχο των τιμών, οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορούν να ελέγχουν τα στοιχεία αξίας του εξοπλισμού. Οι αρμόδιες Υπηρεσίες και Επιτροπές μπορεί να ζητούν από τον ωφελούμενο, τον προμηθευτικό οίκο ή και τρίτους πρόσθετα κατά την κρίση τους στοιχεία και πληροφορίες, για εξακρίβωση της αξίας και τον έλεγχο των τιμών αυτών.
- 4 Για τον έλεγχο του κόστους των δαπανών της επένδυσης μπορούν να χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και Επιτροπές κάθε είδους αποδεικτικά στοιχεία.
- 5 Συμβάσεις ή Ιδιωτικά Συμφωνητικά που συντάσσονται για την υλοποίηση των δαπανών, θα πρέπει να έχουν υποβληθεί σε κατάσταση συμφωνητικών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 16 του άρθρου 8 του Ν.1882/1990.
- 6 Δαπάνες που πραγματοποιούνται πριν από την έναρξη της επιλεξιμότητας των δαπανών (ακόμα και αν δεν έχει τιμολογηθεί η σύμβαση) δεν είναι επιλέξιμες.
- 7 Δεν γίνονται αποδεκτές ως επιλέξιμες δαπάνες, πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης.
- 8 Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι επιλέξιμη δαπάνη, εφόσον ο ωφελούμενος δεν έχει δικαίωμα έκπτωσης του ΦΠΑ σύμφωνα με τις διατάξεις του κώδικα ΦΠΑ, όπως εκάστοτε ισχύει. Ειδικότερα, είναι επιλέξιμη δαπάνη εφόσον βαρύνει δαπάνες που χρησιμοποιούνται για την άσκηση εξαιρουμένων ή απαλλασσόμενων του ΦΠΑ δραστηριοτήτων του ωφελούμενου. Στις περιπτώσεις που ο ΦΠΑ βαρύνει δαπάνες οι οποίες χρησιμοποιούνται τόσο για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες δεν παρέχεται δικαίωμα έκπτωσης όσο και για την άσκηση δραστηριοτήτων για τις οποίες παρέχεται το σχετικό δικαίωμα (μικτή δραστηριότητα), ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη κατά το ποσοστό που δεν μπορεί να ανακτηθεί. Σημειώνεται ότι, όταν ο ΦΠΑ είναι επιλέξιμη δαπάνη, συμπεριλαμβάνεται στον επιχορηγούμενο π/υ και σε καμία περίπτωση δεν τον προσαυξάνει.
- 9 Δαπάνες που πραγματοποιούνται μετά την ημερομηνία ολοκλήρωσης του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου του επενδυτικού σχεδίου δεν γίνονται αποδεκτές.
- 10 Οι χρεωστικοί τόκοι, οι προμήθειες χρηματοπιστωτικών συναλλαγών, τα έξοδα συναλλάγματος και χρεωστικές συναλλαγματικές διαφορές καθώς και τα λοιπά καθαρά χρηματοοικονομικά έξοδα του δικαιούχου δεν είναι επιλέξιμα.
- 11 Οι δαπάνες για πρόστιμα, προσαυξήσεις, χρηματικές ποινές και έξοδα για την επίλυση διαφορών δεν είναι επιλέξιμες.

7.3. ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ο επιχορηγούμενος συνολικός προϋπολογισμός κάθε επενδυτικού σχεδίου πρέπει να κυμαίνεται από 5.000€ έως 40.000€,

Στην περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο έχει προϋπολογισμό μεγαλύτερο του παραπάνω αναφερόμενου άνω ορίου, το υπερβάλλον ποσό θεωρείται ιδιωτική συμμετοχή 100% για την υλοποίηση του σχεδίου και παρόλο που οι υπερβάλλουσες δαπάνες δεν επιχορηγούνται, αντικείμενο αξιολόγησης και παρακολούθησης-ελέγχου αποτελεί το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου, συμπεριλαμβανομένου και του υπερβάλλοντος κόστους.

Σε κάθε περίπτωση ο τελικός επιχορηγούμενος προϋπολογισμός του έργου δεν μπορεί να είναι μικρότερος από το παραπάνω αναφερόμενο ελάχιστο όριο.

Διάρκεια Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου

Η προθεσμία ολοκλήρωσης των χρηματοδοτούμενων επενδύσεων δεν μπορεί να υπερβαίνει τους **είκοσι τέσσερις (24) μήνες από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης (που προκύπτει από τα αποτελέσματα αξιολόγησης ή από τα αποτελέσματα αξιολόγησης μετά από ενστάσεις).**

Αιτήματα παράτασης υλοποίησης δύνανται να υποβληθούν κατόπιν τεκμηριωμένης αιτιολόγησης με ανώτατο όριο παράτασης μέχρι έξι (6) μηνών. Η αίτηση θα πρέπει να υποβληθεί πριν από την καταληκτική προθεσμία των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών.

Η διάρκεια υλοποίησης μιας πράξης αφορά στην απαραίτητη χρονική περίοδο για την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της πράξης, μέχρι τη στιγμή που θα έχουν εκπληρωθεί οι ειδικότεροι στόχοι, όροι και υποχρεώσεις που τίθενται στην απόφαση ένταξής της.

Αιτήματα παράτασης υλοποίησης πέραν των ανωτέρω προθεσμιών δε δύνανται να υποβληθούν, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας όπως ορίζει ο Ν. 3885/2010 άρθρο 23.

8. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ

Η υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου καλύπτεται από τη δημόσια δαπάνη και την ιδιωτική συμμετοχή.

Η **δημόσια δαπάνη** για όλα τα επενδυτικά σχέδια ανέρχεται στο **50% του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού**, ενώ το υπόλοιπο ποσό καλύπτεται από ιδιωτική συμμετοχή.

8.1. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Κατά την αξιολόγηση πρέπει να διασφαλίζεται η χρηματοοικονομική βιωσιμότητα των πράξεων που περιλαμβάνουν παραγωγικές επενδύσεις.

Η χρηματοοικονομική βιωσιμότητα παραγωγικής επένδυσης αξιολογείται και διασφαλίζεται για επενδυτικά σχέδια με συνολικό προϋπολογισμό έως 40.000 ευρώ, με την προσκόμιση πιστοποιητικών φερεγγυότητας.

Κατά την πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου, η ιδιωτική συμμετοχή του δικαιούχου (επιχείρηση) αποδεικνύεται με την εξόφληση των παραστατικών.

Για την κάλυψη της ιδιωτικής συμμετοχής ο δυνητικός δικαιούχος μπορεί να χρησιμοποιήσει ίδιους πόρους ή και δάνειο.

Ο τραπεζικός δανεισμός δεν είναι υποχρεωτικός. Εάν χρησιμοποιηθεί θα πρέπει να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδιδομένου σε δημόσια ή μη εγγραφή, ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού. Επιτρέπεται η κίνηση του ανωτέρου δανείου να γίνεται και μέσω αλληλόχρεου λογαριασμού, εφόσον υπάρχει ξεχωριστή πράξη στον εν λόγω λογαριασμό, από την οποία να προκύπτει ότι το δάνειο προορίζεται για την υλοποίηση της επένδυσης, με σαφή αναφορά των όρων σύναψης του δανείου. Σε κάθε περίπτωση, εφόσον η επιχείρηση προσφύγει σε δανεισμό για την κάλυψη του χρηματοδοτικού σχήματος της επένδυσης, είναι υποχρεωμένη να προσκομίσει κατά την υλοποίηση του προγράμματος αντίγραφο της σχετικής σύμβασης με τις απαραίτητες πρόσθετες πράξεις, εφόσον η κίνηση του δανείου λάβει χώρα μέσω ανοικτού αλληλόχρεου λογαριασμού.

Σε περίπτωση δανείου, είναι δυνατόν αυτό να υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ, όπως ενδεικτικά α) παροχή εγγύησης της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας για λήψη επενδυτικού δανείου, β) την παροχή επιχειρηματικών δανείων με χαμηλό επιτόκιο και ευνοϊκούς όρους.

Σε περίπτωση συνδυασμού χρηματοδοτικών εργαλείων τότε:

- Οι διατάξεις που ισχύουν για τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ εφαρμόζονται σε όλες τις μορφές στήριξης για τις εν λόγω πράξεις.
- Πρέπει να τηρούνται οι ισχύοντες κανόνες της Ένωσης περί κρατικών ενισχύσεων και συνδυασμού επιχορηγήσεων με χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ.
- Μπορεί ο συνδυασμός τους να καλύπτει την ίδια δαπάνη υπό τον όρο ότι το άθροισμα όλων των συνδυασμένων μορφών στήριξης δεν υπερβαίνει το συνολικό ποσό της συγκεκριμένης δαπάνης (το τμήμα χρηματοδοτικού εργαλείου υποστηριζόμενο από το ΕΣΠΑ μαζί με την Επιχορήγηση να είναι μικρότερο ή ίσο του επιχορηγούμενου π/υ του επενδυτικού σχεδίου).
- Οι επιχορηγήσεις δεν χρησιμοποιούνται για την αποπληρωμή στήριξης που ελήφθη από χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ.
- Αν το τραπεζικό δάνειο υποστηρίζεται από τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ και χορηγείται με τον Κανονισμό ΕΕ 2831/2023 εμπεριέχει ενίσχυση και το Ακαθάριστο Ισοδύναμο Επιχορήγησης (ΑΙΕ) αυτού σωρεύεται με την επιχορήγηση του επενδυτικού σχεδίου κατά τον υπολογισμό του ορίου που θέτει ο Κανονισμός ΕΕ 2831/2023 και δεν δύναται να ξεπεραστεί. Η σωρευση θα πρέπει να ελέγχεται κατά την έγκριση στη δράση, εφόσον έχει προηγηθεί η χορήγηση του δανείου ή κατά τη χορήγηση του δανείου εφόσον έχει προηγηθεί η έγκριση της πράξης.
- Τα χρηματοδοτικά εργαλεία του ΕΣΠΑ δεν χρησιμοποιούνται για την προχρηματοδότηση επιχειρήσεων.
- Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται και σε ξένο νόμισμα.



8.2. ΣΩΡΕΥΣΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Για την πιθανή σώρευση ενισχύσεων σε ένα συγκεκριμένο έργο ισχύουν τα όσα προβλέπονται στο άρθρο 5 του Κανονισμού (ΕΕ) 2023/2831 (De Minimis).

Απαγορεύεται η σώρευση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας με άλλες κρατικές ενισχύσεις, που χορηγούνται σύμφωνα με τον παρόντα Κανονισμό, για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή με κρατικές ενισχύσεις για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, αν η σώρευση αυτή οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Πριν από τη χορήγηση της ενίσχυσης, λαμβάνεται από την αποδέκτρια επιχείρηση δήλωση, σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή, για οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ήσσονος σημασίας την οποία έλαβε η οικεία επιχείρηση βάσει του παρόντος κανονισμού ή άλλων κανονισμών για ενισχύσεις ήσσονος σημασίας κατά την τελευταία τριετία (υπολογιζόμενη σε κυλιόμενη βάση, ημερολογιακά).

Το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (De Minimis) που έχει λάβει σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών η ενιαία επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης από αυτή τη Δράση, να μην υπερβαίνει το ποσό των 300.000€ (για κάθε νέα χορήγηση πρέπει να λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγήθηκαν κατά τα προηγούμενα 3 έτη σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση). Σε περίπτωση υπέρβασης του σχετικού ανώτατου ορίου με τη χορήγηση της νέας ενίσχυσης ήσσονος σημασίας, η εν λόγω νέα ενίσχυση δεν υπάγεται στο ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού.



9. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Η αίτηση χρηματοδότησης υποβάλλεται **υποχρεωτικά ηλεκτρονικά** μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) (<https://app.opske.gr/>) κάνοντας χρήση του τυποποιημένου Εντύπου Υποβολής Αίτησης Χρηματοδότησης (Ενδεικτικό έντυπο ηλεκτρονικής υποβολής στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι) και συνοδεύεται από όλα τα αναγκαία κατά περίπτωση δικαιολογητικά που προβλέπονται στο «



ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II Δικαιολογητικά υποβολής / ένταξης». Αιτήσεις χρηματοδότησης στις οποίες δεν έχουν συμπληρωθεί όλα τα υποχρεωτικά προς συμπλήρωση πεδία του ΟΠΣΚΕ, δεν θα είναι δυνατό να υποβληθούν και να προχωρήσουν στο επόμενο στάδιο.

Την πρόσκληση και όλα τα συνοδευτικά έντυπα, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να τα βρουν στους παρακάτω δικτυακούς τόπους:

- της ΕΥΔ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (www.dytikiellada.gr)
- του ΕΦΔ (www.efepae.gr, diaxeiristiki.gr)
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)

Αιτήσεις που δεν έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά δεν αξιολογούνται.

Οι ημερομηνίες έναρξης και λήξης υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα:

Έναρξη υποβολής αιτήσεων	Λήξη υποβολής αιτήσεων
20/3/2026 και ώρα 12:00	1/6/2026 και ώρα 15:00

Η ΕΥΔ διατηρεί το δικαίωμα τροποποίησης των ανωτέρω ημερομηνιών με βάση την πορεία υποβολής των έργων. Κάθε τροποποίηση των ανωτέρω στοιχείων θα δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα» 2021-2027 (www.dytikiellada.gr) και του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)

Για να θεωρηθεί ότι η διαδικασία ηλεκτρονικής υποβολής ολοκληρώθηκε εμπρόθεσμα, θα πρέπει η υποβολή της αίτησης να ολοκληρωθεί μέχρι την καταληκτική ημερομηνία και ώρα (σε περίπτωση υποβολής και στη συνέχεια επανεπεξεργασίας της αίτησης, ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή). Αιτήσεις, οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής, βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας, λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν θα προχωρούν σε αξιολόγηση.

Μετά τη λήξη της προθεσμίας ηλεκτρονικής υποβολής δεν γίνεται αποδεκτή καμία υποβολή/οριστικοποίηση αίτησης χρηματοδότησης. Οι αιτήσεις χρηματοδότησης που θα υποβληθούν εκπρόθεσμα δεν θα αξιολογούνται.

Είναι επιτρεπτή η υποβολή μόνο μίας αίτησης χρηματοδότησης ανά ΑΦΜ στο πλαίσιο της συνολικής δράσης «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2025». Στην περίπτωση που από τη διαδικασία επαλήθευσης προκύψει ότι μια επιχείρηση έχει υποβάλει περισσότερες της μίας αιτήσεις, οι μεταγενέστερες αιτήσεις θα απορρίπτονται.

Ο Δικαιούχος πραγματοποιεί είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης και ορίζει Συντονιστή ΟΠΣΚΕ πράξης για τη συγκεκριμένη δράση στο Προφίλ του. Ο Συντονιστής πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ.

Ο **Συντονιστής ΟΠΣΚΕ** διαχειρίζεται το σύνολο των απαιτούμενων ενεργειών της πράξης στο ΟΠΣΚΕ, από την έναρξη μέχρι και την ολοκλήρωση της, για λογαριασμό του Δικαιούχου της ενίσχυσης. Ως Συντονιστές ΟΠΣΚΕ μπορούν να οριστούν και εξουσιοδοτημένα πρόσωπα του Δικαιούχου (π.χ. Νόμιμος Εκπρόσωπος, Λογιστής).

Επιπλέον, σε σχετικό πεδίο στο έντυπο αίτησης χρηματοδότησης, δηλώνεται ο **Υπεύθυνος Έργου** (δύνата να είναι ο νόμιμος εκπρόσωπος, ο συντονιστής ή τρίτο πρόσωπο), ο οποίος έχει την γενική εποπτεία του έργου. Στις αρμοδιότητές του περιλαμβάνονται η ευθύνη του συνολικού προγραμματισμού, συντονισμού, παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου της επένδυσης, ώστε να εξασφαλίζεται η διαρκής εναρμόνιση του Έργου με τις υποχρεώσεις, τις κατευθύνσεις, τις οδηγίες και τους στόχους της Δράσης. Επιπλέον, έχει την ευθύνη της επικοινωνίας με το ΕΦ για θέματα σχετικά με την πορεία υλοποίησης της επένδυσης και, σε περίπτωση που δεν είναι ο ίδιος και ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ του έργου, θα πρέπει να συνεργάζεται άμεσα μαζί του για όλες τις απαιτούμενες ενέργειες που πραγματοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ, σύμφωνα με την παρούσα πρόσκληση.

Οι Δικαιούχοι φέρουν την αποκλειστική και αθέρα ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής τους αίτησης χρηματοδότησης (καταχωρήσεις στο ΟΠΣΚΕ, & καταχωρήσεις στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων που αντλούνται διαλειτουργικά), καθώς και την ευθύνη εμπρόθεσμης υποβολής.

Κάθε αίτηση χρηματοδότησης, λαμβάνει ενάρημο κωδικό κατά την αρχικοποίηση της υποβολής στο ΟΠΣΚΕ. Ο δυνητικός δικαιούχος της Δράσης, μέσω του συντονιστή του, υποχρεούται σωρευτικά:

- ⇒ Να συμπληρώσει στο ΟΠΣΚΕ όλα τα σχετικά πεδία της αίτησης. ***Μεγάλη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στη σύνδεση του επενδυτικού σχεδίου και των προτεινόμενων δαπανών με τον ΚΑΔ επένδυσης, η οποία θα πρέπει να είναι αναλυτική, ρεαλιστική και τεκμηριωμένη.***
- ⇒ Να επισυνάψει στο ΟΠΣΚΕ όλα τα αναγκαία κατά περίπτωση δικαιολογητικά που προβλέπονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ «Δικαιολογητικά υποβολής / ένταξης»,
- ⇒ Να οριστικοποιήσει την αίτηση ώστε αυτή να καταστεί διαθέσιμη προς επεξεργασία σε επόμενο στάδιο και να λάβει ενίσχυση, σε περίπτωση έγκρισης.

Διευκρινίζεται ότι, δεν υπάρχει δυνατότητα επεξεργασίας επιμέρους πεδίων του ΟΠΣΚΕ που αντλούνται υποχρεωτικά μέσω της διαλειτουργικότητας με άλλες βάσεις δεδομένων του Δημοσίου (πχ μέσω ΑΑΔΕ ΚΑΔ, Κύκλος Εργασιών, κ.α.) και συμπληρώνονται αυτόματα. Σε περίπτωση που από τα ληφθέντα στοιχεία από λοιπές βάσεις δεδομένων του Δημοσίου προκύπτει μη ικανοποίηση μιας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, δεν θα είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης στο ΟΠΣΚΕ.

Πεδία της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης που αντλούνται και συμπληρώνονται αυτόματα, υποχρεωτικά μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ από εθνικές βάσεις δεδομένων (π.χ. στοιχεία που αντλούνται/καταχωρούνται στην αίτηση μέσω ΑΑΔΕ όπως ΚΑΔ, Κύκλος Εργασιών, κ.α.) δεν δύναται να επεξεργαστούν σε κανένα στάδιο της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένου και αυτού της υποβολής της αίτησης. Αποκλειστική και αθέρα την ευθύνη καταχωρήσεων στο ΟΠΣΚΕ, όσο και των καταχωρημένων στις Εθνικές Βάσεις Δεδομένων φέρει η αιτούσα επιχείρηση. Τουτέστιν, υιοθετούνται τα στοιχεία που αντλήθηκαν διαλειτουργικά και δεν δύναται να γίνουν από οποιονδήποτε χρήστη και σε οποιοδήποτε στάδιο, αλλαγές/τροποποιήσεις/καταχωρήσεις στα προαναφερθέντα πεδία, με ό,τι αυτό συνεπάγεται έστω και αν αφορούν στοιχεία τα οποία :

- υπαγορεύουν υποχρεώσεις υλοποίησης,
- διαμορφώνουν τον προϋπολογισμό της αίτησης,
- διαμορφώνουν βαθμολογία κριτηρίων,

- οδηγούν σε μη ικανοποίηση μίας τουλάχιστον εκ των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής με αποτέλεσμα να μην είναι δυνατή η ολοκλήρωση της υποβολής της αίτησης στο ΟΠΣΚΕ.

Ο Συντονιστής, αφού υποβάλλει την αίτησή χρηματοδότησης για το δικαιούχο και έως την ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής, έχει τη δυνατότητα να την διορθώσει με την επιλογή «Επανεπεξεργασία» που του δίνει το σύστημα. Με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί στο ΟΠΣΚΕ για τη συγκεκριμένη αίτηση χρηματοδότησης είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. **Προσοχή! Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου Υποβολή της αίτησης εντός της ταχθείσας προθεσμίας ώστε να είναι έγκυρη και να προχωρήσει σε επόμενα στάδια (Αξιολόγηση), ενώ πρέπει να σημειωθεί ότι λαμβάνεται υπόψη η τελευταία ημερομηνία υποβολής (επανυποβολής) για να θεωρηθεί η αίτηση εμπρόθεσμη.**

Η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν. Συνεπώς, θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου και συνέπεια με τα συνημμένα δικαιολογητικά. Διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση των αιτήσεων, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής. Η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις

Η υποβολή αίτησης συμμετοχής στη δράση συνιστά εξουσιοδότηση προς την ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» και τον ΕΦΕΠΑΕ, για συλλογή στοιχείων που βρίσκονται καταχωρισμένα σε βάσεις δεδομένων (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-NAT, κ.α.), καθώς και για την περαιτέρω επεξεργασία από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των προσωπικών δεδομένων, συμπεριλαμβανομένων και των ευαίσθητων, τα οποία και τηρούνται:

- για τις ανάγκες υλοποίησης της δράσης (ενδεικτικά: αυτόματη προσυμπλήρωση πεδίων ΟΠΣΚΕ μέσω διασύνδεσης με ΑΑΔΕ, έλεγχοι και διασταυρώσεις κατά την υποβολή, αξιολόγηση, παρακολούθηση τήρησης των υποχρεώσεων των Δικαιούχων),
- για το σκοπό εξαγωγής στατιστικών δεδομένων (δεικτών) και
- για το σκοπό της διενέργειας ερευνών και της εκπόνησης μελετών για την αξιολόγηση της Δράσης.

Σε κάθε περίπτωση διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προσωπικών δεδομένων βάσει του ν. 4624/2019, όπως ισχύει.

Ο δικαιούχος αποδέχεται ότι, τα μηνύματα που θα αποστέλλονται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα:

1. στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται) και
2. στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που ο ίδιος έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει,

επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπώς την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών, καθώς και ότι αποτελεί αποκλειστική ευθύνη της επιχείρησης/δικαιούχου η παρακολούθηση της/των εν λόγω ηλεκτρονικής/ων δ/νσης/ων και η ενημέρωση του ΕΦ για τυχόν αλλαγές των στοιχείων επικοινωνίας του.



Δικαιολογητικά συμμετοχής/ένταξης

Οι δυνητικοί δικαιούχοι οφείλουν με την υποβολή της ηλεκτρονικής αίτησης χρηματοδότησης να επισυνάψουν στο ΟΠΣΚΕ και όλα τα αναγκαία κατά περίπτωση δικαιολογητικά που προβλέπονται στο «



ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II Δικαιολογητικά υποβολής / ένταξης» σε μη επεξεργάσιμη ηλεκτρονική μορφή αρχείου (π.χ. αρχείο τύπου pdf).

Το σύνολο των δικαιολογητικών υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά και θα πρέπει να είναι της μορφής αρχείων: .pdf, .jpg, .png και μεγέθους έως 10 MB. Παρέχεται η δυνατότητα επισύναψης μέχρι πέντε (5) διαφορετικών ηλεκτρονικών αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται, τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (Taxis, κ.ο.κ.), χωρίς επεξεργασία.

Δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των ειδικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και δύναται να καταστήσει την αίτηση απορριπτέα.

10. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΕΝΤΑΞΗΣ/ΑΠΟΡΡΙΨΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ - ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

10.1. ΟΡΓΑΝΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Στην διαδικασία αξιολόγησης των υποβληθέντων αιτήσεων χρηματοδότησης εμπλέκονται τα ακόλουθα όργανα:

Αξιολογητές

Οι αξιολογήσεις των υποβαλλόμενων επενδυτικών σχεδίων διενεργούνται από ένα (1) αξιολογητή, ο οποίος επιλέγεται από τον ΕΦΕΠΑΕ.

Ο αξιολογητής είναι στέλεχος του ΕΦΕΠΑΕ που υποστηρίζει την επιτροπή αξιολόγησης στα παρακάτω:

1. στην επιβεβαίωση της πληρότητας υποβολής των αναγκαίων δικαιολογητικών συμμετοχής, που περιέχονται στον συνημμένο στην αίτηση χρηματοδότησης – ηλεκτρονικό φάκελο υποψηφιότητας
2. στην επιβεβαίωση της ορθότητας των δηλούμενων στην αίτηση χρηματοδότησης στοιχείων, που δεν έχουν αντληθεί από βάσεις δεδομένων και

εισηγείται σε αυτήν αναφορικά με την τήρηση των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, τη βαθμολογία, το εύλογο του προϋπολογισμού και την επιλεξιμότητα των δαπανών.

Επιτροπή Αξιολόγησης

Για τις ανάγκες της αξιολόγησης των αιτήσεων χρηματοδότησης που υποβάλλονται στο πλαίσιο της Δράσης, συστήνεται Επιτροπή Αξιολόγησης με ευθύνη της ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» και απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, στην οποία περιγράφονται οι αρμοδιότητες, ορίζονται τα μέλη της και ό,τι άλλο απαιτείται σχετικά με τη διαδικασία αξιολόγησης. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη. Σε περίπτωση που καταστεί αναγκαίο, είναι δυνατός ο ορισμός επιπρόσθετων Επιτροπών Αξιολόγησης για την εξέταση των αιτήσεων.

Η επιτροπή αξιολόγησης:

1. εισηγείται στην ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» την έκδοση της απόφασης έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης (εγκεκριμένες/ απορριφθείσες αιτήσεις χρηματοδότησης)
2. εισηγείται στην ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» έκδοση απόφασης «ένταξης».

Τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κλπ).

Στην επιτροπή δύναται να συμμετέχει επικουρικά, κατόπιν πρόσκλησης, ειδικός εμπειρογνώμονας, ο οποίος θα δρα συμβουλευτικά στις γνωμοδοτήσεις της επιτροπής και δε θα έχει δικαίωμα ψήφου.

Οι αξιολογητές του πρώτου σταδίου αξιολόγησης δεν συμπίπτουν με τα μέλη της Επιτροπής Αξιολόγησης.

Τα μέλη της επιτροπής αξιολόγησης / αξιολογητές δεν ταυτίζονται με το συντάκτη της αίτησης χρηματοδότησης και δεν συνδέεται με κανένα τρόπο με την αίτησης χρηματοδότησης.

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος Δυτικής Ελλάδας

Η ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» είναι υπεύθυνη για τον γενικό συντονισμό της διαδικασίας αξιολόγησης. Μεταξύ άλλων μεριμνά για:

- την έκδοση οριζοντίων οδηγιών, διευκρινίσεων και κατευθυντήριων γραμμών που αφορούν σε θέματα αξιολόγησης,
- την παρακολούθηση του χρονοδιαγράμματος αξιολόγησης,
- τις σχετικές εισηγήσεις προς Περιφερειάρχη, για την έκδοση των εγκριτικών αποφάσεων χρηματοδότησης και την έκδοση αποφάσεων απόρριψης.

10.2. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ – ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Μετά το πέρας της καταληκτικής ημερομηνίας της ηλεκτρονικής υποβολής των αιτήσεων χρηματοδότησης, ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης, με την ευθύνη της ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» και την υποστήριξη του ΕΦΕΠΑΕ.

Η αξιολόγηση είναι **συγκριτική** και πραγματοποιείται για το σύνολο των αιτήσεων που υποβλήθηκαν **εμπρόθεσμα**.

Κάθε πρόταση ανατίθεται από τον ΕΦΕΠΑΕ σε ένα (1) αξιολογητή, στέλεχος του, ο οποίος, κατόπιν ολοκλήρωσης του έργου του, την παραπέμπει στην επιτροπή αξιολόγησης (βλ. αρμοδιότητες των οργάνων αξιολόγησης στην ενότητα 10.1).

Βασικές αρχές που διέπουν τη διαδικασία αξιολόγησης είναι οι εξής:

- Ο αξιολογητής/τα μέλη της επιτροπής αξιολόγησης δεν ταυτίζονται με το συντάκτη του επενδυτικού σχεδίου και δεν συνδέονται με κανένα τρόπο με το επενδυτικό σχέδιο.
- Ο αξιολογητής/ επιτροπή αξιολόγησης προβαίνει στην αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων.

Η αξιολόγηση περιλαμβάνει τρία (3) στάδια:

ΣΤΑΔΙΟ Α : Έλεγχος πληρότητας των αναγκαίων δικαιολογητικών, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο «

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ Δικαιολογητικά υποβολής / ένταξης» και επιβεβαίωση της ορθότητας των δηλούμενων στην αίτηση χρηματοδότησης στοιχείων.
- **ΣΤΑΔΙΟ Β :** Έλεγχος επιλεξιμότητας (τήρηση των τυπικών προϋποθέσεων σύμφωνα με την ενότητα 5 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ» της παρούσας, επιλεξιμότητα των δαπανών σύμφωνα με την ενότητα 7.1 «ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ» της παρούσας).
- **ΣΤΑΔΙΟ Γ :** Βαθμολόγηση των προτάσεων ανά κριτήριο, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ Κριτήρια βαθμολόγησης πράξεων».

Το κάθε αρμόδιο όργανο αξιολόγησης διενεργεί πλήρως την αξιολόγηση και αξιολογεί και βαθμολογεί όλα τα κριτήρια ανεξάρτητα εάν στα στάδια Α ή/και Β, η πρόταση κρίνεται μη πλήρης ή/και μη παραδεκτή.

Κατά τη διενέργεια της αξιολόγησης, τα όργανα αξιολόγησης δεν δύναται να ζητήσουν από το δικαιούχο την υποβολή **διευκρινιστικών στοιχείων επί ήδη υποβληθέντων δικαιολογητικών**.

Δεν προβλέπεται η αναζήτηση τυχόν ελλειπόντων δικαιολογητικών. Ως εκ τούτου οποιαδήποτε έλλειψη δικαιολογητικού που δεν επιτρέπει την εξαγωγή ασφαλούς συμπεράσματος για την τήρηση των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής στη δράση, χαρακτηρίζεται ως ουσιώδης και καθιστά την αίτηση απορριπτέα.

Σε κάθε περίπτωση, εφόσον από τα υποβληθέντα στην αίτηση στοιχεία/δικαιολογητικά:

- δεν δύναται να εξαχθεί με ασφάλεια η βαθμολογία κριτηρίου/ων, θα χρησιμοποιούνται μόνο τα στοιχεία εκείνα από τα οποία εξάγεται με βεβαιότητα ο βαθμός του/των κριτηρίου/ων, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για τον μηδενισμό ή επανυπολογισμό του/των κριτηρίου/ων και τον επανυπολογισμό της συνολικής βαθμολογίας.
- δεν τεκμηριώνονται επαρκώς και δεν προκύπτει με ασφάλεια η επιλεξιμότητα των υποβαλλόμενων δαπανών, οι σχετικές δαπάνες θα κρίνονται μη επιχορηγούμενες, με ό,τι αυτό συνεπάγεται στον επιχορηγούμενο προϋπολογισμό του σχεδίου, την ιδιωτική συμμετοχή, την αναλογούσα δημόσια επιχορήγηση και τον επανυπολογισμό της συνολικής βαθμολογίας.
- δεν προκύπτει με ασφάλεια η τήρηση όλων των όρων και των προϋποθέσεων συμμετοχής, η πρόταση θα κρίνεται μη επιλέξιμη.

Κατά την αξιολόγηση δύναται να γίνουν διασταυρώσεις δεδομένων με στοιχεία που τηρούνται σε Εθνικές βάσεις (π.χ. ΑΑΔΕ, ΕΡΓΑΝΗ, Γ.Ε.ΜΗ, ΕΦΚΑ-NAT), ώστε να επαληθευτεί η ακρίβεια των προσκομισθέντων στοιχείων και να αποφευχθούν και να αντιμετωπιστούν φαινόμενα απάτης σε βάρος του ενωσιακού προϋπολογισμού. **Διευκρινίζεται ότι τα δεδομένα από εθνικές βάσεις δεν μπορούν να καλύψουν απαιτούμενα δικαιολογητικά συμμετοχής.**

Σε κάθε περίπτωση που ληφθούν τα στοιχεία αυτά κατισχύουν των δηλωθέντων ή/και των αναγραφόμενων στα υποβληθέντα έντυπα και δύνανται να χρησιμοποιηθούν για τον έλεγχο της τήρησης των τυπικών προϋποθέσεων και της εν γένει επιλεξιμότητας της Αίτησης Χρηματοδότησης. Αν από την ως άνω διασταύρωση προκύψει η μη συνδρομή προϋπόθεσης συμμετοχής η αίτηση απορρίπτεται.

Διευκρινίζεται ότι μέσω της διαλειτουργικότητας του ΟΠΣΚΕ με άλλες βάσεις δεδομένων του Δημοσίου (όπως π.χ. της ΑΑΔΕ) τα αντίστοιχα επιμέρους πεδία του ΟΠΣΚΕ (πχ ΚΑΔ, Κύκλος Εργασιών, κ.α.) θα

εμφανίζονται αυτομάτως προσυμπληρωμένα, χωρίς δυνατότητα επεξεργασίας εκ μέρους του Δικαιούχου.

Για τη τεκμηρίωση του αριθμού των ΕΜΕ, τόσο για σκοπούς πληρότητας της αίτησης χρηματοδότησης όσο και πλήρωσης τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής, θα αναζητηθούν στοιχεία από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (Πληροφοριακό Σύστημα ΕΡΓΑΝΗ), καθώς και από το ΕΦΚΑ-NAT.

Επιπλέον, στο στάδιο της αξιολόγησης διενεργείται έλεγχος σώρευσης, μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Σώρευσης Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας (ΠΣΣΚΕΗΣ), το οποίο λειτουργεί ως Εθνικό Κεντρικό Μητρώο Κρατικών Ενισχύσεων Ήσσονος Σημασίας, από την 1η Ιανουαρίου 2026, μετά την έκδοση της υπ' αριθμ. 217542 ΕΞ 2025/12-12-2025 ΚΥΑ. Ο έλεγχος σώρευσης βασίζεται στα στοιχεία του ΠΣΚΚΕΗΣ για τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας, που έχει λάβει η ενιαία επιχείρηση μέχρι και την ορισθείσα ημερομηνία ελέγχου σώρευσης και από τα στοιχεία που δηλώνονται από την επιχείρηση στην αίτηση ενίσχυσης (και τη σχετική υπεύθυνη δήλωση) στο ΟΠΣΚΕ. Όλες οι ληφθείσες ενισχύσεις συναθροιζόμενες με την αναλογούσα από την παρούσα δράση, δεν υπερβαίνουν τις 300.000 ευρώ, ή το εκάστοτε ισχύον όριο του Κανονισμού κατά την ημερομηνία χορήγησης παραχώρησης στην οικεία επιχείρηση του εννόμου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης. Ο έλεγχος σώρευσης διενεργείται και πριν την έκδοση της Απόφασης Έγκρισης Αποτελεσμάτων Αξιολόγησης (προενταξιακός έλεγχος). Εφόσον το αποτέλεσμα του ελέγχου υποδείξει υπέρβαση του ορίου που θέτει ο κανονισμός 2831/2023 (De Minimis), η αίτηση κρίνεται απορριπτέα.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης έχει πλήρη πρόσβαση στην αίτηση και στα δεδομένα της αρχικής αξιολόγησης, και είναι υπεύθυνη για την τελική διαμόρφωση και καταγραφή του πορίσματος αξιολόγησης και γνωμοδοτεί ξεχωριστά για κάθε αίτηση χρηματοδότησης.

Προϋπόθεση για την θετική αξιολόγηση επιλεξιμότητας κάθε αίτησης χρηματοδότησης είναι η θετική απάντηση της επιτροπής αξιολόγησης στα κάτωθι:

στην πληρότητα υποβολής των αναγκαίων, κατά περίπτωση, δικαιολογητικών συμμετοχής (

1. ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II Δικαιολογητικά υποβολής / ένταξης),
2. στην τήρηση του συνόλου των τυπικών προϋποθέσεων συμμετοχής που αναφέρονται στο κεφάλαιο 5 «ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ – ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ»,
3. στην κάλυψη του ελάχιστου ορίου του επιλέξιμου προϋπολογισμού
4. στην κάλυψη της βαθμολογικής βάσης έγκρισης.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης συντάσσει το σχετικό πρακτικό με τεκμηριωμένη εισήγηση προς την ΕΥΔ του Προγράμματος "Δυτική Ελλάδα 2021-2027", όπου περιλαμβάνει τον Πίνακα κατάταξης αποτελεσμάτων αξιολόγησης με φθίνουσα σειρά βαθμολόγησης, καθώς και Πίνακα με όλες τις μη παραδεκτές αιτήσεις χρηματοδότησης, οι οποίοι παράγονται από το ΟΠΣΚΕ.

Αποτέλεσμα της διαδικασίας αξιολόγησης είναι η σύνταξη των παρακάτω πινάκων:

- Πίνακας αιτήσεων προς επιχορήγηση με περιεχόμενα κατ' ελάχιστον τον μοναδικό ενάριθμο κωδικό της αίτησης στο ΟΠΣΚΕ, τον προϋπολογισμό (επιλέξιμο και συνολικό), την αναλογούσα δημόσια δαπάνη, τη βαθμολογία και τη σχετική τεκμηρίωση σε περίπτωση περικοπής δαπάνης.
- Πίνακας αιτήσεων προς απόρριψη, λόγω αρνητικής αξιολόγησης, με όμοιο ως ανωτέρω ελάχιστο περιεχόμενο, καθώς και τη σχετική τεκμηρίωση για την αρνητική γνωμοδότηση.
- Πίνακας αιτήσεων προς απόρριψη λόγω εξάντλησης προϋπολογισμού.

10.3. ΕΓΚΡΙΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ/ ΕΝΤΑΞΗ - ΑΠΟΡΡΙΨΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Με βάση τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και αφού διενεργηθεί προενταξιακός έλεγχος από το ΟΠΣΚΕ, οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ προκειμένου να αποτυπωθεί η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλ. εγκεκριμένες, εγκεκριμένες μη επιχορηγούμενες, απορριφθείσες.

Οι προκύπτοντες πίνακες, μαζί με το πρακτικό αξιολόγησης της/των Επιτροπής/ών Αξιολόγησης, διαβιβάζονται από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» στον Περιφερειάρχη, ο οποίος εκδίδει τη σχετική απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης, στην οποία αποτυπώνεται η έγκριση και η απόρριψη των πράξεων.

Η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης αναρτάται στο Πρόγραμμα Διαύγεια και δημοσιεύεται στους δικτυακούς τόπους, στους οποίους διατίθενται πληροφορίες για το Πρόγραμμα:

- της ΕΥΔ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (www.dytikiellada.gr)
- του ΕΦΔ (www.efepae.gr, www.diaxeirstiki.gr)
- του ΕΣΠΑ (www.espa.gr)

Με την έγκριση των αποτελεσμάτων της διαδικασίας αξιολόγησης, οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται στην παραπάνω Απόφαση και ο δυνητικός Δικαιούχος ενημερώνεται ηλεκτρονικά, μέσω του ΟΠΣΚΕ, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει, για το πόρισμα αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του.

Η ενημέρωση μέσω ΟΠΣΚΕ επέχει θέση κοινοποίησης, κατά την έννοια του άρθρου 19 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ν. 2690/1999, Α' 45), ολοκληρώνεται με την αποστολή ηλεκτρονικής ειδοποίησης στη δηλωθείσα στο ΟΠΣΚΕ διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και επιφέρει όλες τις νόμιμες συνέπειες σύμφωνα με το άρθρο 56, παρ. 6, σημ., δ του Ν. 4914/2022 (ΦΕΚ Α 61).

Οι δυνητικοί δικαιούχοι της Δράσης, για τους οποίους η αίτηση χρηματοδότησης γίνεται αποδεκτή, με την ως άνω ενημέρωσή τους λαμβάνουν γνώση της ολοκλήρωσης της διαδικασίας αξιολόγησης και για το δικαίωμα υποβολής τεκμηριωμένης ένστασης (ενδικοφανής προσφυγή), σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Κεφάλαιο 10.4 «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ» της παρούσας πρόσκλησης και για τον τρόπο καταβολής της δημόσιας επιχορήγησης.

Εφόσον δεν υποβληθεί ένσταση επί των αποτελεσμάτων εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας (σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ενότητα 10.4 «ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ»), τεκμαίρεται ότι η επιχείρηση αποδέχεται τα αποτελέσματα της αξιολόγησης και το ισχύον τεχνικό παράρτημα, όπου υφίσταται. Η αποδοχή χρηματοδότησης συνιστά αποδοχή της εγγραφής του δικαιούχου στον κατάλογο των πράξεων, που δημοσιεύεται σύμφωνα με τα άρθρα 46-50 και το παράρτημα ΙΧ του Κανονισμού 1060/2021. Στοιχεία των εγκεκριμένων προς χρηματοδότηση ενεργειών, όπως αυτά προβλέπονται στο Άρθρο 49, παράγραφος 2 του Καν. 1060/2021, στο παράρτημα ΙΧ αυτού και στην κατά περίπτωση εφαρμοζόμενη νομική βάση του Ανταγωνισμού, θα αποτελέσουν αντικείμενο δημοσιοποίησης.

Η ημερομηνία ηλεκτρονικής αποστολής των αποτελεσμάτων αξιολόγησης τεκμαίρεται ως το χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί **ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης.**

Κατόπιν κοινοποίησης του τελικού πορίσματος αξιολόγησης, ακολουθεί η διαδικασία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης Πράξεων, η οποία παράγεται από το ΟΠΣ, μέσω των στοιχείων του ΟΠΣΚΕ, για το σύνολο των εγκεκριμένων αιτήσεων χρηματοδότησης.

Η Απόφασης Ένταξης Πράξεων εκδίδεται από τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, μετά από εισήγηση της ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027».

10.4. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΝΣΤΑΣΕΩΝ

Η διαδικασία ενστάσεων καθορίζεται σύμφωνα με την Α.Π. 110565/22.11.2022 (Β' 5958) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης ενστάσεων επί των αποτελεσμάτων αξιολόγησης προτάσεων ένταξης στα Προγράμματα ΕΣΠΑ 2021-2027 [(ένσταση της παρ. 7 του άρθρου 36 του ν. 4914/2022 (Α' 61))».

Οι δυνητικοί δικαιούχοι που συμμετέχουν στην διαδικασία υποβολής και αξιολόγησης αιτήσεων χρηματοδότησης στο πλαίσιο πρόσκλησης, δύνανται να υποβάλουν διοικητική ένσταση (ενδικοφανή προσφυγή με την έννοια του άρθρου 25 του Ν.2690/1999) επί των τελικών αποτελεσμάτων αξιολόγησης.

Οι ενστάσεις ασκούνται άπαξ επί του αποτελέσματος της αξιολόγησης και **υποβάλλονται ηλεκτρονικά από τον δηλωθέντα συντονιστή του δικαιούχου, μέσω του ΟΠΣΚΕ (<https://app.opske.gr/>), εντός ανατρεπτικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών**, από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της απόφασης έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης.

Η ηλεκτρονική υποβολή μέσω του ΟΠΣΚΕ (<https://app.opske.gr/>) πραγματοποιείται μέσω της ενέργειας υποβολής ένστασης, στο σημείο «ΕΝΣΤΑΣΕΙΣ», και επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην ένσταση κατά την κρίση του δικαιούχου.

Σημειώνεται πως επιτρέπεται η επανεπεξεργασία της οριστικοποιημένης ένστασης, υπό την προϋπόθεση να οριστικοποιηθεί εκ νέου μέχρι την καταληκτική ημερομηνία υποβολής των ενστάσεων. Η επανεπεξεργασία πραγματοποιείται από τον δηλωθέντα συντονιστή μέσω του ΟΠΣΚΕ και με την επιλογή αυτή τα δεδομένα που έχουν καταχωρηθεί για τη συγκεκριμένη ένσταση είναι διαθέσιμα για διόρθωση/τροποποίηση. Προσοχή: Σε αυτή την περίπτωση απαιτείται εκ νέου υποβολή της και ως ημερομηνία υποβολής για την τεκμηρίωση του εμπρόθεσμου, λαμβάνεται υπόψη η τελική-οριστική υποβολή. Η εμπρόθεσμη υποβολή της ένστασης στο ΟΠΣΚΕ αποτελεί αποκλειστική ευθύνη του δικαιούχου. Ενστάσεις οι οποίες κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής βρίσκονται σε κατάσταση επανεπεξεργασίας λογίζονται ως μη υποβληθείσες και δεν εξετάζονται.

Αρμόδιο όργανο για την αποδοχή ή απόρριψη των ενστάσεων είναι η Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων, η οποία ορίζεται με απόφαση του Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, στην οποία περιγράφονται οι αρμοδιότητες, ορίζονται τα μέλη της και ό,τι άλλο απαιτείται σχετικά με τη διαδικασία εξέτασης των ενστάσεων. Με την ίδια απόφαση ορίζονται και τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη. Σε περίπτωση που καταστεί αναγκαίο, είναι δυνατός ο ορισμός επιπρόσθετων Επιτροπών Εξέτασης Ενστάσεων.

Στην Επιτροπή Εξέτασης Ενστάσεων δεν μπορούν να συμμετέχουν στελέχη της ΔΑ/ΕΦ που συμμετείχαν στη διαδικασία αξιολόγησης. Επιπλέον, τα μέλη της Επιτροπής Εξέτασης Ενστάσεων δεν έχουν δικαίωμα να συμμετέχουν στην παρακολούθηση και την παραλαβή των αποτελεσμάτων των έργων που αξιολόγησαν (Όργανο Ελέγχου, Επιτροπή Παραλαβής κλπ).

Οι ενστάσεις εξετάζονται από την επιτροπή, με την υποστήριξη του ΕΦΕΠΑΕ, μέσω του ΟΠΣΚΕ, τόσο ως προς τη νομιμότητα της πράξης κατά της οποίας στρέφονται, όσο και ως προς την ουσία της υπόθεσης. Επιπλέον, στην επιτροπή δύναται να συμμετέχει επικουρικά, κατόπιν πρόσκλησης, Ειδικός/οί εμπειρογνώμονας/ες, που θα δρα/ουν συμβουλευτικά στις γνωμοδοτήσεις της επιτροπής και δε θα έχει/ουν δικαίωμα ψήφου.

Με βάση τα αποτελέσματα της εξέτασης των ενστάσεων και μετά τη διενέργεια προενταξιακού ελέγχου μέσω του ΟΠΣΚΕ, οριστικοποιούνται τα στοιχεία των αιτήσεων στο ΟΠΣΚΕ προκειμένου να αποτυπωθεί το αποτέλεσμα της εξέτασης των ενστάσεων (αποδοχή ή μερική αποδοχή ή απόρριψη), καθώς και η τελική κατάσταση ανά πράξη δηλ. εγκεκριμένη, εγκεκριμένη μη επιχορηγούμενη, απορριφθείσα.

Η Επιτροπή Αξιολόγησης Ενστάσεων αποστέλλει στην ΕΥΔ τα αποτελέσματα των ενστάσεων που έχουν εξεταστεί (πρακτικά με τις θετικές και αρνητικές εισηγήσεις)

Οι αποφάσεις επί των ενστάσεων εκδίδονται από τον Περιφερειάρχη Δυτικής Ελλάδας, κατόπιν διαβίβασης των πρακτικών της επιτροπής εξέτασης ενστάσεων από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027».

Με την έκδοση των εν λόγω αποφάσεων οριστικοποιούνται στο ΟΠΣΚΕ τα στοιχεία των αιτήσεων που περιλαμβάνονται σε αυτές και κοινοποιούνται στους δικαιούχους μέσω του ΟΠΣΚΕ (στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας, καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής που έχει ορίσει, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει).

Σημειώνεται ότι, η ημερομηνία αποστολής της ανωτέρω ηλεκτρονικής ειδοποίησης τεκμαίρεται ως το οριστικό χρονικό σημείο ανάληψης δέσμευσης για τη χρηματοδότηση του Δικαιούχου και αποτελεί ημερομηνία έναρξης του χρόνου υλοποίησης της επένδυσης.

Η εκδοθείσα επί της ενστάσεως απόφαση καθιστά οριστική την πράξη έγκρισης/τροποποίησης ή την τυχόν απόρριψη αυτής, αποκλειόμενου ετέρου σταδίου διοικητικής προσφυγής.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας εξέτασης των ενστάσεων, τροποποιείται, εφόσον απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων αξιολόγησης και επαναλαμβάνεται η διαδικασία για την τροποποίηση της απόφασης ένταξης.

Τέλος, εκδίδεται μια συνολική απόφαση απόρριψης, που περιλαμβάνει τις αιτήσεις που απορρίφθηκαν συνολικά από όλες τις ως άνω διαδικασίες.

11. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ – ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

11.1. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΠΡΑΞΕΩΝ – ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΙΣ - ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Οι δικαιούχοι επενδυτές είναι υπεύθυνοι εξ' ολοκλήρου απέναντι στους αρμόδιους Φορείς για την υλοποίηση, την παρακολούθηση και τη διασφάλιση της προόδου του έργου τους, την ορθή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων και των λοιπών όρων και περιορισμών, καθώς και την ολοκλήρωση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ) με βάση τα εγκεκριμένα χαρακτηριστικά του επενδυτικού σχεδίου τους.

Ο Δικαιούχος της ενίσχυσης, κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, υποχρεούται στην υποβολή μέσω του ΟΠΣΚΕ στοιχείων που αφορούν την πρόοδο υλοποίησης, ήτοι Αιτημάτων Τροποποίησης και Επαλήθευσης.

Κάθε παράβαση των όρων της παρούσας πρόσκλησης και της απόφασης ένταξης συνεπάγεται λήψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία μπορεί να κλιμακωθούν από τη διατύπωση στον Δικαιούχο απλών συστάσεων συμμόρφωσης, μέχρι και την ενεργοποίηση των διαδικασιών ανάκλησης της απόφασης ένταξης και έντοκης επιστροφής της καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης, κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

Επισημαίνονται τα εξής :

- Κατά το προβλεπόμενο χρονικό διάστημα υλοποίησης του έργου του ο δικαιούχος υποχρεούται να κοινοποιεί άμεσα και υποχρεωτικά στον ΕΦ:
 - οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με το έργο του, με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων,
 - πιθανή αδυναμία από πλευράς του να συνεχίσει την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου του,
 - την έκδοση των απαιτούμενων αδειών για την υλοποίηση της επένδυσης στο προβλεπόμενο χρονικό διάστημα.

Μη ανταπόκριση σε αίτημα λήψης στοιχείων που απαιτούνται από τον ΕΦ, την ΕΥΔ και τις λοιπές ελεγκτικές αρχές ενδέχεται να οδηγήσει σε ανάκληση της απόφασης ένταξης του δικαιούχου από τη Δράση (απένταξη) με έντοκη επιστροφή της τυχόν ήδη καταβληθείσας Επιχορήγησης (περιπτώσεις στις οποίες έχει χορηγηθεί ενδιάμεση καταβολή ή προκαταβολή).

- Έργο τουλάχιστον **ίσο με το 30% του εκάστοτε εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της επένδυσης** θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός των πρώτων **δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης (που προκύπτει από τα αποτελέσματα αξιολόγησης ή από τα αποτελέσματα αξιολόγησης μετά από ενστάσεις) και να αποτελέσει αντικείμενο ελέγχου.**
- Όλα τα δικαιολογητικά που αφορούν την εκτέλεση του έργου πρέπει να τηρούνται, τόσο κατά τη διάρκεια της περιόδου εκτέλεσης του έργου όσο και μετά απ' αυτή, για χρονικό διάστημα τουλάχιστον δέκα (10) ετών μετά την τελευταία καταβολή της δημόσιας επιχορήγησης. Η προαναφερθείσα υποχρέωση τήρησης των πρωτοτύπων δικαιολογητικών του έργου εξακολουθεί να ισχύει ακόμη και αν από φορολογικές διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας προκύπτει ότι ο φορέας απέκτησε δικαίωμα καταστροφής των σχετικών στοιχείων μετά από φορολογικό έλεγχο. Μη τήρηση των στοιχείων, που θα έχει ως συνέπεια την αδυναμία ελέγχου των πράξεων από τα προβλεπόμενα εθνικά ή κοινοτικά όργανα ελέγχου, θα οδηγήσει σε ανάκληση των σχετικών αποφάσεων ένταξης και επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

Α) Αιτήματα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης

Τα Αιτήματα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης υποβάλλονται υποχρεωτικά ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ από το δικαιούχο, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, και συνοδεύονται από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και παραδοτέα, όπως αυτά καθορίζονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: «Παραδοτέα πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου».

Για τη διαχείριση των δικαιολογητικών/παραδοτέων της επιχείρησης – δικαιούχου, ο δικαιούχος πρέπει πρώτα, πραγματοποιώντας είσοδο στο ΟΠΣΚΕ με τους κωδικούς TaxisNet της επιχείρησης, από την Κартέλα «Σχέσεις ΟΠΣΚΕ» του προφίλ του να ορίσει τον **Οικονομικό Υπεύθυνο**, ο οποίος είναι αρμόδιος για να πραγματοποιεί τις καταχωρήσεις των παραστατικών και πληρωμών για λογαριασμό του Δικαιούχου στο ΟΠΣΚΕ, να επιμερίζει τα παραστατικά σε έργα/πράξεις και να αναρτά/διαχειρίζεται τα δικαιολογητικά. Ο Οικονομικός υπεύθυνος πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο που διαθέτει επίσης προφίλ στο ΟΠΣΚΕ (δύναται να ταυτίζεται με το Συντονιστή).

Ο Οικονομικός Υπεύθυνος :

- Καταχωρεί δικαιολογητικά μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας, ανάλογα με τον τύπο δικαιολογητικού,
- Καταχωρεί τιμολόγια μέσω της διαδικασίας προσθήκης ή μέσω διαλειτουργικότητας,
- Καταχωρεί παραστατικά εξόφλησης και
- Επιμερίζει τα τιμολόγια σε έργα, ώστε ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ να τα συνδέσει με δαπάνες σε κάθε αίτημα καταβολής Ενίσχυσης

Στους δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία ηλεκτρονικής κοινοποίησης της οριστικής έγκρισης (που προκύπτει από τα αποτελέσματα αξιολόγησης ή από τα αποτελέσματα αξιολόγησης μετά από ενστάσεις) θα πρέπει να έχει υλοποιηθεί τουλάχιστον το 30% του Φυσικού και Οικονομικού αντικειμένου που αντιστοιχεί στον εγκεκριμένο επιχορηγούμενο προϋπολογισμό της εκάστοτε επένδυσης, και η επιχείρηση θα πρέπει να έχει υποβάλλει σε ηλεκτρονική μορφή εντός του ΟΠΣΚΕ αίτημα επαλήθευσης-πιστοποίησης το οποίο θα συνοδεύεται από τα απαραίτητα δικαιολογητικά, για αντίστοιχες του ανωτέρω ποσοστού δαπάνες εντός χρονικού διαστήματος έως και 30 εργάσιμων ημερών μετά το πέρας της ανωτέρω προθεσμίας.

Σε ενταγμένες πράξεις για τις οποίες:

- είτε δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα το αίτημα αυτό,
- είτε επί υποβληθέντος τέτοιου αιτήματος και μετά την κάλυψη τυχόν εκκρεμοτήτων και ελλείψεων, πιστοποιούνται δαπάνες σε ποσοστό μικρότερο του 20% του επιχορηγούμενου Π/Υ,

ανακαλείται η Απόφαση Ένταξης αυτών από το Πρόγραμμα και κινείται η διαδικασία επιστροφής εντόκως, της τυχόν καταβληθείσας δημόσιας χρηματοδότησης σύμφωνα με το ισχύον κατά περίπτωση Θεσμικό Πλαίσιο.

Αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών είναι δυνατόν να υποβληθούν σε ηλεκτρονική μορφή μέχρι δύο (2) το πολύ και να αφορούν εκτέλεση έργου τουλάχιστον 30% και έως 80% του επιχορηγούμενου φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (υλοποιημένες και εξοφλημένες

δαπάνες). Ο περιορισμός των δύο αιτημάτων αφορά σε αιτήματα που θα ελεγχθούν από τον ΕΦ και θα ολοκληρωθούν θετικά και όχι σε υποβληθέντα αιτήματα του δικαιούχου επενδυτή.

Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών μπορεί να υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή μετά την ολοκλήρωση των δαπανών του έργου.

Σημειώνονται τα κάτωθι:

- Το πρώτο Αίτημα Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών (είτε ενδιάμεσης, είτε τελικής επαλήθευσης) υποβάλλεται ηλεκτρονικά **υποχρεωτικά σύμφωνα με τα παραπάνω οριζόμενα**.
- Δεύτερο αίτημα ενδιάμεσου ελέγχου είναι δυνατόν να υποβληθεί ηλεκτρονικά **το αργότερο έως ογδόντα (80) ημερολογιακές ημέρες πριν την τυπική ημερομηνία λήξης υλοποίησης της πράξης**. Αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης που υποβάλλεται μετά από αυτή την ημερομηνία θα απορρίπτεται.
- Τα αιτήματα Ενδιάμεσης Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δύναται να περιλαμβάνουν προκαταβολές σε προμηθευτές, που αθροιστικά δε θα υπερβαίνουν το 50% του συνολικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου προϋπολογισμού της συγκεκριμένης δαπάνης, με την προϋπόθεση ότι τα παραστατικά των δαπανών (για τα οποία έχουν δοθεί προκαταβολές) θα έχουν εξοφληθεί πλήρως κατά την ολοκλήρωση του έργου. Στις περιπτώσεις αυτές, απαιτούνται έγγραφα στα οποία καταγράφονται οι όροι συναλλαγής (πχ. Προτιμολόγιο, Προσφορά, Έντυπο παραγγελίας, Ιδιωτικό Συμφωνητικό Proforma invoice κλπ). Σε αντίθετη περίπτωση ενδέχεται να υπάρχει επίπτωση στην εκπλήρωση της προϋπόθεσης υλοποίησης του 30% του έργου για το πρώτο 12μηνο, γεγονός που οδηγεί σε ανάκληση της απόφασης ένταξης για την πράξη.

Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης - Πιστοποίησης δαπανών υποβάλλεται ηλεκτρονικά, μετά την ολοκλήρωση των δαπανών του έργου, καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης και το αργότερο, **εντός εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών μετά την τυπική ημερομηνία λήξης του**. Σε περίπτωση που η προθεσμία λήγει σε μη εργάσιμη ημέρα, αυτή παρατείνεται μέχρι την πρώτη εργάσιμη ημέρα. Στην περίπτωση που δεν υποβληθεί εμπρόθεσμα Αίτημα Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, ο ΕΦ υποχρεούται στη διενέργεια αυτεπάγγελτης επιτόπιας επαλήθευσης, εντός τριών (3) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής. Κατά τον αυτεπάγγελτο επιτόπιο έλεγχο είναι δυνατόν να ελεγχθούν και να πιστοποιηθούν μόνο δαπάνες οι οποίες περιλήφθηκαν σε αίτημα ενδιάμεσης επαλήθευσης. Σε περίπτωση που οι δαπάνες αυτές δεν καλύπτουν το ελάχιστο όριο του επιχορηγούμενου προϋπολογισμού που ορίζεται στην παρούσα, ο ΕΦ εκκινεί τις διαδικασίες για την ανάκληση της απόφασης ένταξης του έργου και την ανάκτηση της επιχορήγησης που έχει καταβληθεί.

B) Επαλήθευση έργων

Η παρακολούθηση της υλοποίησης των έργων των δικαιούχων γίνεται μέσω διοικητικής και επιτόπιας επαλήθευσης του Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου (ΦΟΑ) από ορισμένο με απόφαση του ΕΦ για το σκοπό αυτό όργανο ελέγχου, κατόπιν Αιτήματος Επαλήθευσης- Πιστοποίησης του δικαιούχου, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ).

Η επαλήθευση αφορά στην επιβεβαίωση:

- α) της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου, εκτός των περιπτώσεων προκαταβολών σε Προμηθευτές και των έμμεσων δαπανών,
- β) της επιλεξιμότητας των πραγματοποιηθεισών δαπανών για την υλοποίηση της επένδυσης,
- γ) στην πιστοποίησή τους μετά από έλεγχο του εύλογου του κόστους αυτών και
- δ) στον καθορισμό του ποσού των έμμεσων δαπανών (7% των άμεσων επιλέξιμων δαπανών).

Κατά την επαλήθευση – πιστοποίηση :

- γίνεται έλεγχος της εμπρόθεσμης υποβολής της αίτησης ελέγχου
- γίνεται έλεγχος της υλοποίησης του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου της επένδυσης
- γίνεται έλεγχος της επιλεξιμότητας, της ορθότητας, της σκοπιμότητας, της εγκυρότητας και της νομιμότητας των συγκεκριμένων πραγματοποιηθεισών δαπανών ως προς τις εγκεκριμένες
- διαπιστώνεται η ορθή κατανομή των δαπανών στις αντίστοιχες Κατηγορίες Δαπανών και ανά ποσοτικό στοιχείο, καθώς και η τήρηση των ορίων
- επιβεβαιώνεται το εύλογο του κόστους των υποβληθεισών δαπανών
- γίνεται έλεγχος των παραστατικών έκδοσης και εξόφλησης των δαπανών και των λοιπών δικαιολογητικών. Ελέγχονται επίσης και αντίστοιχα τηρούμενα στοιχεία από τις λογιστικές εγγραφές των πράξεων ανάλογα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων για να επιβεβαιωθεί η ορθή εκτέλεση του οικονομικού αντικειμένου (π.χ. βιβλία εσόδων-εξόδων, καρτέλες προμηθευτών, ημερολόγια κλπ).

Σε κάθε περίπτωση οποιαδήποτε περικοπή δαπάνης θα πρέπει να είναι πλήρως και επαρκώς αιτιολογημένη από το Όργανο Επαλήθευσης – Πιστοποίησης.

Τα παραδοτέα καθώς και τα απαιτούμενα παραστατικά και στοιχεία τεκμηρίωσης που πρέπει να συνοδεύουν το αίτημα επαλήθευσης αναφέρονται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI: «Παραδοτέα πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου» της παρούσας πρόσκλησης.

Το όργανο επαλήθευσης διενεργεί τον έλεγχο του αιτήματος και σε περίπτωση που απαιτηθούν διευκρινίσεις ή εντοπιστούν εκκρεμότητες/ελλείψεις, ενημερώνει το δικαιούχο μέσω του ΟΠΣΚΕ, με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, ο οποίος μέσω του συντονιστή καλείται να ανταποκριθεί και να καλύψει τα ζητούμενα σε εύλογο χρονικό διάστημα. Κατά τη δημιουργία της επικοινωνίας αποστέλλεται ενημερωτικό email καθώς και σχετική ειδοποίηση (notification) στον Συντονιστή, ο οποίος δύναται να απαντήσει στη συνομιλία και να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες, επισυνάπτοντας τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στις αντίστοιχες κατηγορίες του αποθετηρίου, ώστε να καταστούν ορατά στον Ελεγκτή. Ο Δικαιούχος έχει πρόσβαση στις επικοινωνίες μέσω της ενότητας «Οι Επικοινωνίες μου» στο ΟΠΣΚΕ, όπου μπορεί να τις προβάλλει αποκλειστικά σε λειτουργία ανάγνωσης.

Ο δικαιούχος μέσω του Συντονιστή και του Οικονομικού Υπεύθυνου της (μπορεί και να ταυτίζονται) καλείται να ανταποκριθεί και να καλύψει τα ζητούμενα σε εύλογο χρονικό διάστημα (το οποίο δύναται να ορίζεται στην επιστολή από τον ΕΦ) μέσω της ενότητας «Τα Δικαιολογητικά Δικαιούχου μου», με την διαδικασία της προσθήκης, επιλέγοντας από την αναδυόμενη λίστα του πεδίου «Τύπος Δικαιολογητικού» τον κατάλληλο.

Κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλείψεων, ολοκληρώνεται η επαλήθευση – πιστοποίηση, με τη σύνταξη σχετικής έκθεσης στο ΟΠΣΚΕ.

Στην περίπτωση που **μετά το πέρας εξήντα (60) ημερολογιακών ημερών από την πρώτη γνωστοποίηση εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλείψεων**, ο δικαιούχος δεν έχει ανταποκριθεί στην κάλυψη του συνόλου αυτών, η επαλήθευση – πιστοποίηση δύναται να ολοκληρωθεί με τα διαθέσιμα δικαιολογητικά και στοιχεία.

Η επαλήθευση-πιστοποίηση διακρίνεται σε διοικητική και επιτόπια.

- Η διοικητική επαλήθευση διενεργείται υποχρεωτικά στις περιπτώσεις υποβολής Αιτημάτων Ενδιάμεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, με δαπάνες που ανέρχονται κατ' ανώτατο στο 80% του συνολικά επιχορηγούμενου προϋπολογισμού και όχι μικρότερο του 30%.

- Η επιτόπια επαλήθευση διενεργείται υποχρεωτικά στην ολοκλήρωση του έργου, κατόπιν εμπρόθεσμης υποβολής Αιτήματος Τελικής Επαλήθευσης – Πιστοποίησης, και περιλαμβάνει έλεγχο του οικονομικού και του φυσικού αντικείμενου του έργου στο σύνολό του, καθώς και επίλυση θεμάτων που προέκυψαν σε τυχόν προηγούμενα διοικητική επαλήθευση.

Ο ΕΦ, προκειμένου η επιχείρηση να είναι κατάλληλα προετοιμασμένη κατά την ημερομηνία της επιτόπιας επαλήθευσης, αποστέλλει σχετικό έγγραφο ειδοποίησης πριν την ακριβή ημερομηνία και κατόπιν συνεννόησης με την επιχείρηση.

Η επιχείρηση από την πλευρά της πρέπει να διευκολύνει τα στελέχη του οργάνου διενέργειας της επαλήθευσης και να τηρεί τις οδηγίες που θα της υποδεικνύουν, καθώς και τις ημερομηνίες αποστολής των εκκρεμοτήτων που διαπιστώθηκαν κατά την επί τόπου επαλήθευση.

Η παρουσία του Υπευθύνου Έργου εκ μέρους του δικαιούχου, καθ' όλη τη διάρκεια της επιτόπιας επαλήθευσης είναι υποχρεωτική και αποτελεί κατά βάση προϋπόθεση για την ομαλή διεξαγωγή της επαλήθευσης.

Γ) Παραλαβή αποτελεσμάτων επαλήθευσης - αντιρρήσεις δικαιούχου

Η συνταχθείσα από το όργανο διενέργειας της επαλήθευσης Έκθεση Επαλήθευσης, υποβάλλεται για έγκριση (αποδοχή των αποτελεσμάτων) από ιεραρχικά ανώτερο και διαφορετικό όργανο. Σε περίπτωση διαφωνίας με (ή λάθους σε) πεδία της Έκθεσης Επαλήθευσης, παρέχεται η δυνατότητα να εκτελεστούν οι όποιες διορθώσεις σε αυτή, από το αρμόδιο όργανο με την αντίστοιχη τεκμηρίωση.

Με την οριστικοποίηση της έκθεσης πιστοποίησης:

- ο δικαιούχος ενημερώνεται για τα αποτελέσματα της πιστοποίησης με την αποστολή της σχετικής έκθεσης επαλήθευσης/πιστοποίησης μέσω, της ηλεκτρονικής διεύθυνσης που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί.
- Σε περίπτωση αποδοχής των αποτελεσμάτων της επαλήθευσης/πιστοποίησης ο δικαιούχος της πράξης στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων, αποκτά δικαίωμα λήψης δημόσιας χρηματοδότησης και καλείται να υποβάλλει τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης, μέσω της ενότητας "Τα δικαιολογητικά μου" στο ΟΠΣΚΕ (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII «Δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης»)

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης, και την μη αποδοχή του πορίσματος, παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις. Ο τρόπος, καθώς και η αποκλειστική προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να ασκηθεί το δικαίωμα αυτό, το όργανο εξέτασης, καθώς και η χρονική προθεσμία εντός της οποίας πρέπει να εκδίδεται θετική ή απορριπτική απόφαση, προσδιορίζονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση για το Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και τις διαδικασίες ανάκτησης αχρεωστήτως ή παράνομα καταβληθέντων ποσών από πόρους του Κρατικού Προϋπολογισμού για την υλοποίηση Προγραμμάτων Συγχρηματοδοτούμενων του 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022. όπως τροποποιείται και ισχύει κάθε φορά.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία, αυτή αναφέρεται στη σχετική Έκθεση Επαλήθευσης-Πιστοποίησης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν. Ο δικαιούχος μπορεί, **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα πέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης της έκθεσης επαλήθευσης**, να υποβάλει τις αντιρρήσεις του ως προς την προτεινόμενη διόρθωση, **ηλεκτρονικά**

μέσω ΟΠΣΚΕ, κάνοντας χρήση του τυποποιημένου εντύπου υποβολής αντιρρήσεων και επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση του. Σε περίπτωση που η προθεσμία λήγει σε μη εργάσιμη ημέρα, αυτή παρατείνεται μέχρι την πρώτη εργάσιμη ημέρα.

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται ή συμπληρώνεται, αν απαιτείται, η απόφαση έγκρισης των αποτελεσμάτων επαλήθευσης/πιστοποίησης. Τα αποτελέσματα εξέτασης των αντιρρήσεων αποστέλλονται ηλεκτρονικά στους Δικαιούχους με ευθύνη του ΕΦ μέσω ΟΠΣΚΕ.

Το Αίτημα Επαλήθευσης, η Έκθεση Επαλήθευσης, η Πιστοποίησή της και όλο το υλικό της υποβληθείσας αντίρρησης, τηρούνται στο Φάκελο της Πράξης.

11.2. ΕΞΟΦΛΗΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ

Για τις εξοφλήσεις των δαπανών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο ενός επενδυτικού σχεδίου, λαμβάνονται κάθε φορά υπόψη τα οριζόμενα στις εκάστοτε ισχύουσες νομοθετικές και κανονιστικές πράξεις που ρυθμίζουν το πλαίσιο πραγματοποίησης συναλλαγών επί φορολογητέων πράξεων και θέσπισης τυχόν περιορισμών σε αυτές.

Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες, θα πρέπει να αποτελούν επενδυτικές δαπάνες σε συνάφεια με τα άρθρα 22 & 23 του ΚΦΕ (Ν. 4172/2013, Ν. 4446/2016, Ν.4646/2019, ΠΟΛ. 1216/01.10.2014, ΠΟΛ.1079/06.04.2015, ΠΟΛ.1061/12.04.2017, ΠΟΛ.2109/21.05.2021) και η εξόφλησή τους να γίνεται – ώστε να εξασφαλίζεται επαρκής διαδρομή ελέγχου - με τους ακόλουθους αποδεκτούς τρόπους:

- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας πεντακοσίων ευρώ (500€) και κάτω (χωρίς ΦΠΑ), μπορεί να εξοφλείται και δίχως τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δηλαδή με μετρητά.
- Κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων ευρώ (500€) (χωρίς ΦΠΑ), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφληση της, να γίνει με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

Σε περίπτωση τροποποίησης του ανωτέρου πλαφόν του ποσού των πεντακοσίων ευρώ (500€) για χρήση μετρητών σε συναλλαγές τότε θα ισχύει αυτό που θα ορίζεται στο ισχύον θεσμικό πλαίσιο κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Ως τραπεζικό μέσο πληρωμής, προκειμένου για την εφαρμογή των ανωτέρω, νοείται:

- Η καταβολή σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 4537/2018 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών), είτε με μετρητά είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).
- Η χρήση χρεωστικών ή πιστωτικών καρτών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) ή/και όποιας άλλης κάρτας συνδέεται με ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης, που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών του Ν. 4537/2018 (ήτοι Πιστωτικό Ίδρυμα, Ίδρυμα Ηλεκτρονικού Χρήματος ή Ίδρυμα Πληρωμών).
- Η έκδοση επιταγής της επιχείρησης ή η έκδοση τραπεζικής επιταγής από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα.

- Η χρήση ταχυδρομικής επιταγής – ταχυπληρωμής (έως του ορίου που επιτρέπεται από τα ΕΛΤΑ). Επισημαίνεται ότι η επιβάρυνση για την έκδοση της ταχυδρομικής επιταγής δεν αποτελεί επιλέξιμη δαπάνη.
- Η κατάθεση σε τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, είτε με μεταφορά μεταξύ λογαριασμών (έμβασμα, ηλεκτρονικό ή μη).

Σε περίπτωση που καταβάλλονται προκαταβολές έναντι της αξίας του προς αγορά αγαθού ή υπηρεσίας ή όταν πραγματοποιούνται τμηματικές καταβολές που αφορούν αγορά αγαθού ή υπηρεσίας καθαρής αξίας άνω των πεντακοσίων ευρώ (500€), απαιτείται η χρήση τραπεζικού μέσου, ανεξαρτήτως του ποσού της κάθε τμηματικής καταβολής ή προκαταβολής.

Αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης και απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για συναλλαγές που εξοφλούνται μέσω τραπεζικού μέσου πληρωμής, είναι:

- Έκδοση επιταγής από τον ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) προς τον προμηθευτή, που πρέπει να έχει εξοφληθεί σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτούνται: (α) το σχετικό με την εκδοθείσα τραπεζική επιταγή έντυπο κίνησης του λογαριασμού (extrait) για την ημέρα εξόφλησης της επιταγής ή βεβαίωση της τράπεζας ότι έχει εξοφληθεί η επιταγή (αριθμός επιταγής-ημερομηνία-ποσό-αποδέκτης) (β) φωτοαντίγραφο του σώματος της επιταγής και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Κατάθεση μετρητών από τον λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον λογαριασμό πληρωμών, από το οποίο θα προκύπτει ως δικαιούχος του λογαριασμού ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών και ο καταθέτης (δικαιούχος της ενίσχυσης) και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Μεταφορά/έμβασμα (ηλεκτρονικό ή μη) από τον ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) σε ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών του προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του εγγράφου του Παρόχου Υπηρεσιών Πληρωμών για μεταφορά χρημάτων ή της ηλεκτρονικής συναλλαγής, από το οποίο θα προκύπτουν τα στοιχεία των λογαριασμών δικαιούχου και προμηθευτή (β) το σχετικό έντυπο κίνησης του λογαριασμού πληρωμών (extrait) του δικαιούχου για την ημέρα διενέργειας της συναλλαγής και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από το λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχο) προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, είτε με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από το δικαιούχο, είτε με χρέωση του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αντίγραφο του σώματος της αντίστοιχης επιταγής, (β) σε περίπτωση έκδοσης της επιταγής με χρέωση του τραπεζικού λογαριασμού του δικαιούχου της ενίσχυσης, το σχετικό έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού (extrait) για την ημέρα διενέργειας της συναλλαγής και (γ) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Εξόφληση μέσω κάρτας πληρωμών (χρεωστικής, πιστωτικής, προπληρωμένης). Προϋπόθεση για την πιστοποίηση της πληρωμής είναι είτε η κάρτα να έχει εκδοθεί στην επωνυμία του δικαιούχου της ενίσχυσης, είτε να συνδέεται απαραίτητως με ταυτοποιημένο λογαριασμό πληρωμών που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών. Για την πιστοποίηση απαιτούνται: (α) αντίγραφο κίνησης κάρτας ή λογαριασμού πληρωμών του λήπτη της ενίσχυσης (δικαιούχου) που τηρείται σε Πάροχο Υπηρεσιών Πληρωμών που αποτυπώνει τις κινήσεις της κάρτας και στο οποίο να εμφανίζεται μία δόση ή η εφάπαξ καταβολή για τη συναλλαγή και (β) αναλυτικό καθολικό

(καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50). Σε κάθε περίπτωση πρέπει να υπάρχει επαρκής διαδρομή ελέγχου, δηλαδή να αποδεικνύεται η αγορά των αντίστοιχων αγαθών/υπηρεσιών και η χρέωση της κάρτας του Δικαιούχου (ανεξάρτητα εάν η συναλλαγή αυτή πραγματοποιείται με δόσεις ή με εφάπαξ καταβολή). Επισημαίνεται ότι ο δικαιούχος (επιχείρηση) θα πρέπει να είναι ο κύριος κάτοχος της κάρτας

- Έκδοση ταχυδρομικής επιταγής - ταχυπληρωμής με κατάθεση μετρητών του λήπτη της ενίσχυσης (Δικαιούχου) στα ΕΛΤΑ για εξόφληση του προμηθευτή, σε χρόνο προγενέστερο της ημερομηνίας πιστοποίησης της δαπάνης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται: (α) αποδεικτικά έκδοσης και είσπραξης της ταχυδρομικής επιταγής, όπου θα αναγράφονται τα στοιχεία του Δικαιούχου και του προμηθευτή και (β) αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50).
- Λοιποί προβλεπόμενοι από τη φορολογική νομοθεσία τρόποι πληρωμής (π.χ. μέσω IRIS, παρόχους συστημάτων πληρωμών κλπ)

Διευκρινίζεται ότι η υποχρέωση προσκόμισης του ως άνω δικαιολογητικού με τίτλο «αναλυτικό καθολικό (καρτέλα) προμηθευτή (λογαριασμός 50)» ισχύει μόνο για τους δικαιούχους που τηρούν Διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (πρώην βιβλία Γ' κατηγορίας).

Στις περιπτώσεις όπου από τα ως άνω περιγραφόμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις εξοφλήσεις με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής, δεν προκύπτουν εμφανώς τα στοιχεία των αντισυμβαλλομένων ή για εξοφλήσεις δαπανών ειδικού τύπου, δύναται να ζητείται επιπλέον απόδειξη είσπραξης ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαρής αξίας έως και 500€ ή όπως εκάστοτε ισχύει) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά για τις συναλλαγές αυτές είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας π.χ. βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής ή σχετική αναγραφή στο εν λόγω τιμολόγιο/παραστατικό ότι εξοφλήθηκε τοις μετρητοίς και με σφραγίδα του προμηθευτή εφόσον το τιμολόγιο/παραστατικό είναι χειρόγραφο.

Το σύνολο των ως άνω συναλλαγών πρέπει να συνοδεύεται από τις κατά περίπτωση και σύμφωνα με την τηρούμενη κατηγορία λογιστικών βιβλίων της επιχείρησης (Απλογραφικά ή Διπλογραφικά), λογιστικές καταχωρήσεις, βάσει των Ελληνικών Λογιστικών Προτύπων (Ν. 4308/2014).

Στην περίπτωση τήρησης απλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών/στοιχείων του επιχειρηματικού σχεδίου (π.χ. τιμολογίων, τιμολογίων παροχής υπηρεσιών, κλπ.) στο βιβλίο εσόδων-εξόδων της επιχείρησης.

Στην περίπτωση τήρησης διπλογραφικών λογιστικών βιβλίων πρέπει να προσκομιστούν αντίγραφα των λογιστικών καταχωρήσεων των παραστατικών τιμολόγησης και εξόφλησης των δαπανών της επένδυσης στο γενικό ημερολόγιο και στα αναλυτικά καθολικά των προμηθευτών.

Γενικές επισημάνσεις:

Σε κάθε περίπτωση ο ΕΦ έχει το δικαίωμα να ζητήσει την προσκόμιση οποιουδήποτε συμπληρωματικού εγγράφου ή λογιστικού στοιχείου κρίνει σκόπιμο, προκειμένου να εξασφαλίσει τη νομιμότητα και κανονικότητα των υποβληθεισών δαπανών και την ύπαρξη επαρκούς διαδρομής ελέγχου.

- Το σύνολο των πιστοποιημένων δαπανών θα πρέπει να έχει πλήρως εξοφληθεί μέχρι την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου (ημερομηνία ολοκλήρωσης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου)

- Οι δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου είναι επιλέξιμες εφόσον συμμορφώνονται προς τις απαιτήσεις της εφαρμοστέας φορολογικής και εργατικής νομοθεσίας.
- Για να είναι επιλέξιμες οι δαπάνες της κατηγορίας εξοπλισμού θα πρέπει τα επιχορηγούμενα πάγια (υλικά και άυλα) να έχουν καταχωρηθεί στο μητρώο παγίων της επιχείρησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα και οι αποσβέσεις να διενεργούνται με βάση την εθνική φορολογική νομοθεσία (Κ.Φ.Ε.)
- Ο δικαιούχος υποχρεούται στην τήρηση ξεχωριστής λογιστικής μερίδας για την πράξη, στην οποία θα καταχωρίζονται όλες οι σχετικές δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση μη τήρησης ξεχωριστής λογιστικής μερίδας, θα πρέπει να είναι διακριτό το σύνολο των δαπανών της επιχορηγούμενης επένδυσης.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός δαπάνης που να οδηγεί σε αποφυγή των υποχρεώσεων για τους αποδεκτούς τρόπους εξόφλησης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική έκδοση ή και πληρωμή τιμολογίου με σκοπό την εξόφληση των δαπανών αυτών με μετρητά).
- Όλες οι εταιρείες - προμηθευτές της επιχείρησης για τις δαπάνες του προγράμματος θα πρέπει να τηρούν εταιρικό τραπεζικό λογαριασμό. Σε περίπτωση εξόφλησης δαπανών του έργου μέσω καταθέσεων/εμβασμάτων σε προσωπικό λογαριασμό εταιρίου και όχι εταιρικό λογαριασμό δεν θα πιστοποιούνται οι εν λόγω δαπάνες.
- Δεν είναι επιτρεπτή η εξόφληση προμηθευτή μέσω λογαριασμών και παραστατικών των εταιρών /μετόχων της επιχείρησης.
- Δεν γίνεται δεκτή εξόφληση δαπανών με τη χρήση επιταγών τρίτων.
- Ο Δικαιούχος μπορεί να λαμβάνει και να εκδίδει ηλεκτρονικά τιμολόγια. Ηλεκτρονικό τιμολόγιο είναι οποιοδήποτε τιμολόγιο περιέχει τις πληροφορίες που απαιτούνται από τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα (Ν. 4308/2014) και το οποίο έχει εκδοθεί και ληφθεί σε ηλεκτρονική μορφή.
- Σε περίπτωση προμήθειας εξοπλισμού από το εξωτερικό, το Proforma Invoice (προτιμολόγιο) δύναται να γίνει αποδεκτό σε ενδιάμεση επαλήθευση για πιστοποίηση, χωρίς τα συνοδευτικά παραστατικά διακίνησης (ως παραστατικό τεκμηρίωσης προκαταβολής δαπάνης). Τα σχετικά παραστατικά διακίνησης του εξοπλισμού θα πρέπει να εκδοθούν έως την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου και να υποβληθούν το αργότερο κατά το στάδιο της τελικής επαλήθευσης. Σε διαφορετική περίπτωση ο ΕΦ θα προβαίνει σε δημοσιονομική διόρθωση και σε ανάκτηση του αναλογούντος ποσού.
- *Δεν γίνονται αποδεκτές ως επιλέξιμες δαπάνες, πάσης φύσεως παραστατικά αυτοτιμολόγησης*

Ο ΕΦ έχει το δικαίωμα περικοπής εγκεκριμένων δαπανών κατά την πιστοποίηση τους, με σχετική αιτιολόγηση, αν αυτές δεν εξυπηρετούν τη σκοπιμότητα του επενδυτικού σχεδίου ή δεν κριθούν εύλογες ως προς το κόστος τους και την τιμολογηθείσα αξία.

11.3. ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

Η δημόσια χρηματοδότηση που αναλογεί στους δικαιούχους καταβάλλεται από τον ΕΦ, κατόπιν υποβολής από μέρους τους των δικαιολογητικών που αναφέρονται στο «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII Δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης».

Ο χρόνος καταβολής της δημόσιας χρηματοδότησης επηρεάζεται από την άμεση ή μη διαθεσιμότητα των αντίστοιχων πιστώσεων.

Η δημόσια χρηματοδότηση καταβάλλεται απευθείας στην επιχείρηση φορέα του επενδυτικού σχεδίου και δεν επιτρέπεται η εκχώρησή της σε τρίτους. Κατ' εξαίρεση είναι δυνατή η εκχώρηση της δημόσιας



χρηματοδότησης (εκτός της προκαταβολής) σε τράπεζα για την παροχή βραχυπρόθεσμου δανείου που θα αντιστοιχεί σε μέρος ή στο σύνολο της δημόσιας χρηματοδότησης που χρησιμοποιείται για την υλοποίηση της επένδυσης. Σε αυτές τις περιπτώσεις η καταβολή της δημόσιας χρηματοδότησης γίνεται απευθείας στην τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης, για το ισόποσο τμήμα του βραχυπρόθεσμου αυτού δανείου. Στις περιπτώσεις εκχώρησης, ο επενδυτής είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τη σύμβαση εκχώρησης με την τράπεζα στον αρμόδιο ΕΦ.

Α) Προκαταβολή (δυνητική)

Μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης, είναι δυνατή η χορήγηση προκαταβολής, **μέχρι το 40% της δημόσιας χρηματοδότησης**, κατόπιν αιτήματος του δικαιούχου και εφόσον προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προκαταβολής από αναγνωρισμένο προς τούτο ίδρυμα. Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής εκδίδεται υπέρ του ΕΦΕΠΑΕ με διάρκεια ισχύος αορίστου χρόνου.

Το αίτημα προκαταβολής, το οποίο δε θα υπερβαίνει το προαναφερθέν ποσοστό, υποβάλλεται μέσω ΟΠΣΚΕ και πρέπει να προηγείται χρονικά του πρώτου αιτήματος επαλήθευσης.

Η εγγυητική επιστολή προκαταβολής απομειώνεται σταδιακά, έπειτα από αίτημα επαλήθευσης δαπανών του δικαιούχου, με βάση ισόποσο συμψηφισμό της με αναλογούσα σε πραγματοποιηθείσες και πιστοποιηθείσες δαπάνες του έργου δημόσια χρηματοδότηση και επιστρέφεται στο δικαιούχο μετά τον πλήρη συμψηφισμό της.

Η προκαταβολή θα πρέπει να καλύπτεται από τις δαπάνες που καταβάλλονται από το δικαιούχο στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και δικαιολογούνται με εξοφλημένα τιμολόγια ή λογιστικά έγγραφα ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας, εντός της διάρκειας υλοποίησης της επένδυσης ή εντός τριών ετών από το έτος καταβολής της προκαταβολής ή την 31η Δεκεμβρίου 2029, όποια ημερομηνία είναι προγενέστερη. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν είναι επιλέξιμη η προκαταβολή κατά το μέρος που δεν έχει καλυφθεί από πραγματικές πληρωμές του δικαιούχου.

Β) Ενδιάμεση/σες καταβολή/λες

Καταβάλλονται έπειτα από υποβολή σχετικού Αιτήματος Επαλήθευσης - Πιστοποίησης από πλευράς δικαιούχου και πιστοποίηση φυσικού και οικονομικού αντικείμενου, όπου και προσδιορίζεται το ύψος των επιλέξιμων δαπανών του έργου μέχρι τη στιγμή της υποβολής του Αιτήματος, και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Σωρευτικά οι ενδιάμεσες καταβολές στον εκάστοτε δικαιούχο δεν μπορούν να υπερβούν το 80% της εγκεκριμένης δημόσιας χρηματοδότησης και να είναι περισσότερες από δύο (2).

Γ) Αποπληρωμή

Καταβάλλεται μετά την επιτόπια επαλήθευση της ολοκλήρωσης του έργου και την οριστική παραλαβή του. Στο στάδιο αυτό οριστικοποιείται το τελικό επιλέξιμο προς χρηματοδότηση κόστος του έργου, καθώς και η αναλογούσα δημόσια χρηματοδότηση.

Σημειώνεται ότι η προσκόμιση δικαιολογητικών για την καταβολή της επιχορήγησης εκ μέρους του Δικαιούχου, μετά την ηλεκτρονική κοινοποίηση κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης- Πιστοποίησης, συνιστά αποδοχή του συνόλου των αποτελεσμάτων κάθε Έκθεσης Επαλήθευσης-Πιστοποίησης και παραίτηση του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων.

12. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Οι όροι υλοποίησης της πράξης όπως ορίζονται στην απόφαση ένταξης είναι ουσιώδεις και οποιαδήποτε μονομερής αλλαγή από τον δικαιούχο χωρίς προηγούμενη έγκριση από τον ΕΦ δύναται να έχει ως αποτέλεσμα τη διακοπή χρηματοδότησης της πράξης. Οι πληρωμές που πραγματοποιούνται συνεπεία αυτής της αλλαγής, δεν είναι επιλέξιμες μέχρι την αναγνώρισή τους από την αρμόδια διαχειριστική αρχή ή τον ΕΦ.

Υποτροπή του δικαιούχου συνιστά βάσιμη αιτία ανάκλησης της απόφασης ένταξης της πράξης στο πρόγραμμα και μετακύλιση σε αυτόν των δημοσιονομικών επιπτώσεων.

Οι κυριότερες μορφές τροποποιήσεων είναι:

1. Τροποποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (ΦΟΑ)
2. Παράταση Χρόνου Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου
3. Τροποποίηση έδρας ή/και τόπου εγκατάστασης.
4. Τροποποίηση επωνυμίας ή/και νομικής μορφής ή/και εταιρικής ή μετοχικής σύνθεσης ή ΑΦΜ.
5. Τροποποίηση Νόμιμου εκπροσώπου.
6. Τροποποίηση Υπεύθυνου έργου.
7. Τροποποίηση χρηματοδοτικού σχήματος, που αφορά τρόπο κάλυψης ιδιωτικής συμμετοχής
8. Τροποποίηση ΚΑΔ επένδυσης (προσθήκη/αφαίρεση), εφόσον δεν αλλοιώνεται ο χαρακτήρας του επενδυτικού σχεδίου, όπως αυτό αξιολογήθηκε και εγκρίθηκε και οι τυχόν νέοι ΚΑΔ είναι επιλέξιμοι και συμβατοί με τις εγκεκριμένες δαπάνες και τους όρους της Δράσης.

Τα αιτήματα τροποποίησης **υποβάλλονται από τους δικαιούχους ηλεκτρονικά στο ΟΠΣΚΕ**, σε ειδικά τυποποιημένη για το σκοπό αυτό φόρμα, συνοδευόμενα από τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στην εκάστοτε τροποποίηση.

Τα αιτήματα τροποποίησης υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησής της επένδυσης **και το αργότερο έως την τυπική ημερομηνία λήξης του έργου**. Της παρούσας προθεσμίας εξαιρούνται τυχόν αιτήματα που κρίνεται απαραίτητο από το όργανο ελέγχου να υποβληθούν, αν κατά την τελική επαλήθευση διαπιστωθεί δαπάνη/ες εγκεκριμένη/ες σε λάθος κατηγορία ή τροποποίηση που δεν εντάσσεται στις ήσσονος σημασίας.

Τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας, όπως αυτές περιγράφονται παρακάτω, μπορούν να ενσωματώνονται στο αίτημα επαλήθευσης/ πιστοποίησης και να εξετάζονται από τον ΕΦ απευθείας με αυτό, χωρίς να απαιτείται η υποβολή ξεχωριστού αιτήματος τροποποίησης, υπό την προϋπόθεση ότι εξακολουθούν να πληρούνται οι όροι και τα κριτήρια ένταξης στη Δράση.

12.1. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου επιτρέπονται τροποποιήσεις ήσσονος σημασίας, ως ακολούθως:

1. Τροποποίηση έδρας εντός της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.
2. Τροποποίηση Νόμιμου εκπροσώπου.
3. Τροποποίηση Υπεύθυνου έργου.
4. Τροποποίηση χρηματοδοτικού σχήματος.

Οι Τροποποιήσεις που χαρακτηρίζονται ως ήσσονος σημασίας, πραγματοποιούνται με ευθύνη των δικαιούχων μέσω ΟΠΣΚΕ σε όλη την διάρκεια του έργου, χωρίς αριθμητικό περιορισμό και

παράλληλα με ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ (όπως ενέργειες του κυκλώματος Καταβολής Ενίσχυσης και Προκαταβολής).

12.2. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΜΕΙΖΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ

Ως τροποποιήσεις Μείζονος Σημασίας είναι οι παρακάτω:

- Παράταση Χρόνου Υλοποίησης Επενδυτικού Σχεδίου (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 09)
- Μεταβολή δικαιούχου λόγω επωνυμίας με αλλαγή ΑΦΜ (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 11).
- Τροποποίηση φυσικού και οικονομικού αντικειμένου (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 07)
- Τροποποίηση ΚΑΔ επένδυσης - προσθήκη/αφαίρεση (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 02) (Μεταβολή Τόπου – ΚΑΔ Επένδυσης)
- Τροποποίηση τόπου υλοποίησης (Κωδ. ΟΠΣΚΕ 02) (Μεταβολή Τόπου – ΚΑΔ Επένδυσης)
- Τροποποίηση/Μεταβολή Μετοχικής ή Εταιρικής Σύθεσης (Κωδ.ΟΠΣΚΕ 05)

Αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν παράλληλα με άλλες ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ.

Τα είδη τροποποιήσεων που έχουν χαρακτηριστεί ως ήσσονος (παρ. 12.1) είναι διαθέσιμα και δύνανται να συμπεριληφθούν σε ένα αίτημα τροποποίησης μείζονος σημασίας.

Σημειώνεται πως δεν επιτρέπεται η αλλαγή του τόπου υλοποίησης της επένδυσης εκτός της Περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας.

Επίσης κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, επιτρέπονται **έως δύο (2) εγκεκριμένες τροποποιήσεις μείζονος σημασίας**

12.3. ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ (ΦΟΑ)

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου, επιτρέπονται **έως δύο (2) εγκεκριμένες τροποποιήσεις ΦΟΑ**, εξαιρουμένων των παρατάσεων του επενδυτικού σχεδίου και εφόσον με την αιτούμενη τροποποίηση:

- Δεν αυξάνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου και επομένως δεν αυξάνεται η ενίσχυση (δημόσια δαπάνη) του δικαιούχου.
- Δεν μειώνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου κάτω από το όριο που αναφέρεται στο κεφ. 7.30 «ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ»
- Δεν μειώνεται ο εγκεκριμένος επιχορηγούμενος Π/Υ του επενδυτικού σχεδίου κάτω του 50% του αρχικά εγκεκριμένου
- Δεν τροποποιούνται στοιχεία του φυσικού αντικειμένου, τα οποία επηρεάζουν τη φύση και τους στόχους του επενδυτικού σχεδίου και τους όρους και τις προϋποθέσεις για την ένταξη του έργου στο πρόγραμμα.
- Τηρούνται οι περιορισμοί στις κατηγορίες των επιλέξιμων δαπανών, όπου αυτοί προβλέπονται.
- Όλες οι νέες δαπάνες εντάσσονται στις επιλέξιμες κατηγορίες της πρόσκλησης και εξακολουθούν να τηρούνται τα όρια/περιορισμοί, όπου αυτά/οί προβλέπονται, σύμφωνα με την ενότητα «Επιλέξιμες Δαπάνες».

Στο υποβληθέν αίτημα τροποποίησης από τον δικαιούχο στον ΕΦΕΠΑΕ πρέπει να δικαιολογείται ειδικώς και επαρκώς η αναγκαιότητα της τροποποίησης. να τεκμηριώνεται η μη αλλοίωση των στόχων που έχουν τεθεί και εγκριθεί, να μην μεταβάλλεται η επιλεξιμότητα και να μην αλλοιώνεται το αποτέλεσμα της αξιολόγησης του σχεδίου.

Αν κατά την τελική επαλήθευση/πιστοποίηση, διαπιστωθεί δαπάνη/ες εγκεκριμένης/ες σε λάθος κατηγορία, δεν απαιτείται υποβολή σχετικού αιτήματος τροποποίησης για αλλαγή της κατηγορίας, εξετάζεται στην τελική επαλήθευση και πιστοποιείται η δαπάνη, εφόσον διαπιστωθεί ότι τηρούνται τα μέγιστα ποσά των κατηγοριών δαπανών που ορίζονται στην Αναλυτική Πρόσκληση του Προγράμματος. Σε περίπτωση υπέρβασης των μέγιστων ποσών της κατηγορίας, στην οποία έπρεπε να έχει εγκριθεί η δαπάνη, τότε πραγματοποιούνται οι αναγκαίες περικοπές.

12.4. ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΤΟΥ ΟΠΣΚΕ

Στο πλαίσιο της υλοποίησης του έργου και εφόσον πραγματοποιείται μεταβολή των στοιχείων του δικαιούχου, για τα οποία το πληροφοριακό σύστημα επιτρέπει την αυτόματη ενημέρωση του μέσω διαλειτουργικότητας από άλλες βάσεις δεδομένων (πχ .gsis), η ενημέρωση θα διενεργείται μέσω αυτοματοποιημένης διαδικασίας του ΟΠΣΚΕ. Οι ακόλουθες αλλαγές αφορούν μεταβολή στοιχείων:

- Τροποποίηση επωνυμίας ή/και νομικής μορφής (εφόσον η νέα νομική μορφή είναι επιλέξιμη στη δράση),
- Αλλαγή έδρας δικαιούχου. Σε περίπτωση που η μεταβολή έδρας συνεπάγεται και μεταβολή του τόπου εγκατάστασης / υλοποίησης της επένδυσης, τότε η τροποποίηση εντάσσεται στις μείζονος σημασίας.

Αιτήματα τροποποίησης μείζονος σημασίας δεν είναι δυνατόν να υποβληθούν παράλληλα με άλλες ανοιχτές ενέργειες στο ΟΠΣΚΕ.

Σημειώνεται ότι τα είδη τροποποιήσεων που έχουν χαρακτηριστεί ως ήσσονος (παρ. 12.1) είναι διαθέσιμα και δύναται να συμπεριληφθούν σε ένα αίτημα τροποποίησης μείζονος σημασίας.

12.5. ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Τροποποιήσεις ως ανωτέρω εξετάζονται από τον ΕΦ και κατόπιν κάλυψης από το δικαιούχο τυχόν εντοπισμένων εκκρεμοτήτων/ελλείψεων, εγκρίνονται ή απορρίπτονται και συντάσσεται η σχετική έκθεση στο ΟΠΣΚΕ.

Εξαιρούνται:

1. τροποποιήσεις που διαφοροποιούν ουσιαστικά τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή τη βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου και δύνανται να έχουν ως αποτέλεσμα τη μη επιλεξιμότητα του επενδυτικού σχεδίου,
2. αιτήματα τροποποίησης ΦΟΑ στα οποία περιλαμβάνεται η μείωση/μη υλοποίηση του φυσικού αντικείμενου σε συνδυασμό με το οικονομικό αντικείμενο αυτού, **σε ποσοστό μεγαλύτερο του 50% του αρχικά εγκεκριμένου επιχορηγούμενου Π/Υ ένταξης,**
3. τροποποιήσεις που δεν δύνανται να περιληφθούν στα αναφερόμενα ανωτέρω.

Αυτές, με σχετική εισήγηση του ΕΦ, προσκομίζονται στην **αρμόδια μονάδα παρακολούθησης της ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027»** προκειμένου η τελευταία να γνωμοδοτήσει και στη συνέχεια ο ΕΦ αποτυπώνει το πόρισμα της αξιολόγησης στο ΟΠΣΚΕ.

Σε κάθε περίπτωση, το πόρισμα της αξιολόγησης τροποποίησης κοινοποιείται στο δικαιούχο με την αποστολή της σχετικής έκθεσης μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που αποτυπώνεται στα στοιχεία επικοινωνίας του δικαιούχου.

Με την ηλεκτρονική κοινοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης τροποποίησης παρέχεται το δικαίωμα στους Δικαιούχους να ασκήσουν αντιρρήσεις, **ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ**, επισυνάπτοντας τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τα αναφερόμενα στις αντιρρήσεις κατά την κρίση τους. Οι αντιρρήσεις υποβάλλονται **εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την επομένη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης του αποτελέσματος της αξιολόγησης τροποποίησης. Σημειώνεται ότι σε περίπτωση αποδοχής του αποτελέσματος αξιολόγησης τροποποίησης ο δικαιούχος στερείται του δικαιώματος υποβολής αντιρρήσεων.**

Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας υποβολής και εξέτασης αντιρρήσεων, επικαιροποιείται, αν απαιτείται, το τεχνικό παράρτημα της πράξης και τα αποτελέσματα κοινοποιούνται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ, την οποία μπορεί να επικαιροποιεί / επιβεβαιώνει εκ νέου στο προφίλ επικοινωνίας (όπου εμφανίζεται), καθώς και στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει / επιβεβαιώσει κατά την εγγραφή του ως χρήστης του ΟΠΣΚΕ ο συντονιστής, όπως αυτή τυχόν έχει επικαιροποιηθεί και ισχύει

13. ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ

Η ολοκλήρωση και παραλαβή έργου για το οποίο έχει επαληθευθεί και πιστοποιηθεί φυσικό και οικονομικό αντικείμενο, τηρουμένων των όρων του παρόντος Οδηγού, γίνεται από τον ΕΦ.

Απαραίτητες προϋποθέσεις για την ολοκλήρωση και παραλαβή είναι:

- Το έργο να κριθεί ολοκληρωμένο και λειτουργικό.
- Το υλοποιηθέν και πιστοποιηθέν Οικονομικό Αντικείμενο να είναι μεγαλύτερο ή ίσο του ελάχιστου ορίου που αναφέρεται στο κεφ. 7.3 «ΠΡΟΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ» και του 50% του αρχικά εγκεκριμένου επιλέξιμου προϋπολογισμού του έργου.
- Η ύπαρξη κατάλληλου εγγράφου αδειοδότησης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ενισχυόμενη, στο πλαίσιο της υλοποιηθείσας επένδυσης δραστηριότητα (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.).
- Η τήρηση των ειδικών όρων που προβλέπονται στην πρόσκληση της δράσης και στην απόφαση ένταξης της πράξης.
- Το τελικό αίτημα επαλήθευσης - πιστοποίησης να έχει υποβληθεί εμπρόθεσμα
- Η ύπαρξη υποδομών ελαχιστοποίησης των εμποδίων πρόσβασης απόμων με αναπηρία,
- Η τήρηση των υποχρεώσεων που αναφέρονται στο Κεφάλαιο 14.1

Επισημαίνονται τα εξής:

1. Σε περίπτωση που κατά την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου δεν είναι διαθέσιμο το εν ισχύ έγγραφο αδειοδότησης, το έργο παραλαμβάνεται με την προσκόμιση, κατ' ελάχιστον, της υποβληθείσας στον αρμόδιο φορέα αίτησης έκδοσης εγγράφου αδειοδότησης. Το εν ισχύ έγγραφο αδειοδότησης είναι υποχρεωτικό να υποβληθεί από το δικαιούχο στον ΕΦ το αργότερο μέχρι και έξι (6) μήνες από την τυπική ημερομηνία ολοκλήρωσης του έργου. Ο δικαιούχος οφείλει να ενημερώσει εμπρόθεσμα τον ΕΦ τόσο για την έκδοση της άδειας λειτουργίας όσο και για πιθανές εμπλοκές ή καθυστερήσεις στη διαδικασία έκδοσής της.
2. Για να κριθεί το έργο ως ολοκληρωμένο και λειτουργικό, απαιτείται να έχουν τεθεί σε παραγωγική λειτουργία ο εξοπλισμός και το λογισμικό και να έχουν ενσωματωθεί στην παραγωγική διαδικασία ή/και στις επιχειρησιακές λειτουργίες της επιχείρησης, έτσι ώστε να τεκμηριώνεται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης. Γι' αυτόν τον λόγο, δύναται να ζητηθεί από το όργανο ελέγχου υλικό τεκμηρίωσης, ανάλογα με το είδος της επένδυσης, το οποίο να αποδεικνύει τον ολοκληρωμένο και λειτουργικό χαρακτήρα του υλοποιηθέντος έργου.
3. Ο ΕΦ υποχρεούται στην παρακολούθηση και έλεγχο τακτοποίησης τυχόν εκκρεμοτήτων σχετικά με τις παραπάνω προϋποθέσεις ολοκλήρωσης και παραλαβής έργων των δικαιούχων εντός των καθορισμένων χρονικών διαστημάτων. Στις περιπτώσεις που διαπιστωθεί μη τήρηση κάποιας ή κάποιων εκ των άνω προϋποθέσεων, ο ΕΦ προχωρεί στη λήψη των απαιτούμενων σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο μέτρων.

Μετά την προσκόμιση των δικαιολογητικών νόμιμης λειτουργίας (ή αίτησης έκδοσης αυτών), τη σύνταξη της *Τελικής Έκθεσης Επαλήθευσης – Πιστοποίησης της Πράξης*, την οριστική παραλαβή και αποπληρωμή, εκδίδεται η Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης.

Με τη Βεβαίωση αυτή:

- Βεβαιώνεται η ολοκλήρωση της υλοποίησης του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της Πράξης.
- Βεβαιώνεται η επίτευξη της τιμής στόχου των δεικτών της Πράξης.
- Αποτυπώνεται το συνολικό καταβληθέν ποσό της δημόσιας συνεισφοράς και καθορίζεται το τελικό χρηματοδοτικό σχήμα της Πράξης.
- Βεβαιώνεται η έκδοση των αδειών που προβλέπονται από το οικείο ρυθμιστικό πλαίσιο περί αδειοδότησης.
- Βεβαιώνεται η τήρηση των υποχρεώσεων του Δικαιούχου που τέθηκαν στην απόφαση Ένταξης (π.χ. δημοσιότητα ή/και ελαχιστοποίηση των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία, συμμόρφωση με το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης).
- Βεβαιώνεται η συμμόρφωση του Δικαιούχου με τυχόν συστάσεις προγενέστερων επαληθεύσεων/ επιθεωρήσεων/ελέγχων που έχουν διενεργηθεί στην πράξη (από ΔΑ/ΕΦ, Αρχή Πιστοποίησης, Αρχή Ελέγχου, λοιπά ελεγκτικά όργανα εθνικά ή της Ε.Ε.).
- Ορίζεται η ακριβής ημερομηνία ανάληψης των Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων του Δικαιούχου.

Η **Βεβαίωση Ολοκλήρωσης Πράξης** κοινοποιείται στον δικαιούχο μέσω του ΟΠΣΚΕ και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση email που έχουν δηλώσει ο δικαιούχος και ο Συντονιστής κατά την εγγραφή τους ως χρήστες του ΟΠΣΚΕ. Όλα τα σχετικά έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης αρχειοθετούνται στον Φάκελο Πράξης.

13.1. ΔΕΙΚΤΕΣ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ

Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Περιγραφή Δεικτών/ Συμπλήρωσης	Οδηγίες
RCO01	Υποστηριζόμενες επιχειρήσεις (εκ των οποίων: πολύ μικρές, μικρές, μεσαίες, μεγάλες)	επιχειρήσεις	Ο δείκτης μετρά όλες τις επιχειρήσεις που ενισχύονται, ανεξαρτήτως της μορφής της ενίσχυσης (επιχορήγηση, δάνεια, επιδότηση επιτοκίου, εγγύηση πιστώσεων, κεφάλαια επιχειρηματικών συμμετοχών ή άλλου χρηματοπιστωτικού μέσου κλπ.) Συμπληρώνεται τιμή στόχος 1 ανά επιχείρηση	
RCO02	Επιχειρήσεις που υποστηρίζονται με επιχορηγήσεις	επιχειρήσεις	Ο δείκτης μετρά όλες τις επιχειρήσεις που ενισχύονται με επιχορηγήσεις Συμπληρώνεται τιμή στόχος 1 ανά επιχείρηση Στο πλαίσιο της δράσης RCO01 = RCO02	

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ

Κωδικός Δείκτη	Τίτλος Δείκτη	Μονάδα Μέτρησης	Περιγραφή Δεικτών/ Συμπλήρωσης	Οδηγίες
RCR02	Ιδιωτικές επενδύσεις οι οποίες συμπληρώνουν τη δημόσια στήριξη (εκ της οποίας: επιχορηγήσεις, χρηματοδοτικά μέσα)	ΕΥΡΩ	Συνολική ιδιωτική συνεισφορά συγχρηματοδότηση των υποστηριζόμενων έργων όταν η μορφή στήριξης είναι επιχορήγηση ή βασίζεται σε χρηματοδοτικά μέσα. Ο δείκτης καλύπτει επίσης το μη επιλέξιμο μέρος του κόστους του έργου, συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ. Για τις κρατικές επιχειρήσεις, ο δείκτης καλύπτει τις συνεισφορές συγχρηματοδότησης από τον προϋπολογισμό τους. Ο δείκτης θα πρέπει να υπολογίζεται με βάση την ιδιωτική συγχρηματοδότηση που προβλέπεται στις συμφωνίες χρηματοδότησης των υποστηριζόμενων έργων. Στην περίπτωση των χρηματοδοτικών μέσων, προορίζεται να καλύψει τόσο την ιδιωτική χρηματοδότηση από τον διαμεσολαβητή (διαχειριστής κεφαλαίων) όσο και από τον τελικό αποδέκτη.	

14. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Κατά το διάστημα υλοποίησης του έργου τους και για τρία (3) έτη μετά την τελική πληρωμή της δημόσιας χρηματοδότησής, οι Δικαιούχοι είναι υποχρεωμένοι να παρέχουν οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία σχετικά με την πράξη προς την ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» /τον ΕΦ με τη μορφή αναφορών ή παροχής συγκεκριμένων στοιχείων.

Οι Δικαιούχοι ενδέχεται να συμπεριλαμβάνονται σε δείγμα διενέργειας έρευνας για την αξιολόγηση/αποτίμηση της δράσης στην οποία συμμετείχαν και στο πλαίσιο της οποίας χρηματοδοτήθηκαν παρέχοντας οποιαδήποτε πληροφορία καταστεί αναγκαία.

Η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων για τους ανωτέρω σκοπούς, πραγματοποιείται ιδίως υπό τις προϋποθέσεις των διατάξεων των περιπτώσεων γ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 6 και της περίπτωσης ζ' της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του Γενικού Κανονισμού για την Προστασία Δεδομένων (ΕΕ) 2016/679. Επίσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 12 έως 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, τα φυσικά πρόσωπα - υποκείμενα των δεδομένων- διατηρούν τα δικαιώματα ενημέρωσης και πρόσβασης, τα δικαιώματα διόρθωσης και διαγραφής (δικαίωμα στη λήθη), το δικαίωμα περιορισμού της επεξεργασίας, το δικαίωμα στη φορητότητα των δεδομένων, το δικαίωμα εναντίωσης και το δικαίωμα υποβολής καταγγελίας στην Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (www.dpa.gr).

14.1. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

Οι Δικαιούχοι των οποίων επενδύσεις θα υπαχθούν στη παρούσα Δράση κρατικής ενίσχυσης, μετά την ένταξή τους και μέχρι και την έκδοσης της βεβαίωσης ολοκλήρωσης της πράξης τους, οφείλουν να τηρούν τους όρους της απόφασης ένταξης και τις εφαρμοζόμενες διατάξεις του ενωσιακού δικαίου.

Ειδικότερα οι Δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν τουλάχιστον τις παρακάτω ενδεικτικά αναφερόμενες υποχρεώσεις:

- i. να τηρούν τους όρους της χρηματοδότησης (απόφασης ένταξης) και της παρούσας πρόσκλησης, χωρίς ουσιαστική μεταβολή η οποία να επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή τους όρους υλοποίησης και θα μπορούσε να υπονομεύσει τους αρχικούς της στόχους,
- ii. να μην εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης και της εκμετάλλευσης της λειτουργίας της,
- iii. να μην μεταβιβάζουν για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα, ανάλογης αξίας και τουλάχιστον ισοδυνάμου αποτελέσματος, ώστε να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση των στόχων της επένδυσης, (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦ)
- iv. να παρέχουν στοιχεία για την αποτίμηση της επίτευξης των γενικών και ειδικών στόχων της ενισχυθείσας επένδυσης,
- v. να τηρούν την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά στην πρόσβαση από άτομα με αναπηρίες, στην ισότητα των φύλων, να λαμβάνει υπόψη τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την ενωσιακή πολιτική στον τομέα του περιβάλλοντος, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 του Κανονισμού 1060/2021,



- vi. να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες, για την ενημέρωση του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) με τα δεδομένα και έγγραφα της πράξης που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και πληρότητα των στοιχείων που υποβάλλουν στο ΟΠΣΚΕ,
- vii. να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για την πράξη, στην οποία θα καταχωρούνται όλες οι δαπάνες που αντιστοιχούν πλήρως προς τις πραγματικές δαπάνες που δηλώνονται στον Ενδιάμεσο Φορέα ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση,
- viii. να θέτουν στη διάθεση, εφόσον ζητηθούν, καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της πράξης τους και για όσο χρόνο υποχρεούνται για την τήρησή τους, όλα τα έγγραφα, δικαιολογητικά και στοιχεία της πράξης, στον ΕΦΕΠΑΕ, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος, την Αρχή Πιστοποίησης, στην Αρχή Ελέγχου, στην Επιτροπή Παρακολούθησης και σε όλα τα ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
- ix. να αποδέχονται επιτόπιους ελέγχους από όλα τα αρμόδια εθνικά και ευρωπαϊκά ελεγκτικά όργανα, τόσο στην έδρα τους, όσο και στους χώρους υλοποίησης της πράξης, και να διευκολύνουν τον έλεγχο προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο που αφορά την εκτέλεση της πράξης, εφόσον ζητηθεί,
- x. να λαμβάνουν όλα τα μέτρα πληροφόρησης που προβλέπονται στα άρθρα 46-50 και το παράρτημα ΙΧ του Κανονισμού 1060/2021 και ειδικότερα:
- να παρέχουν στον επίσημο ιστότοπο που διατηρούν, εάν διατηρούν, και στους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης, σύντομη περιγραφή της πράξης, ανάλογη προς το επίπεδο της στήριξης, που περιλαμβάνει τους στόχους και τα αποτελέσματά της και επισημαίνει τη χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση,
 - να παρέχουν δήλωση όπου επισημαίνεται η στήριξη από την Ένωση, κατά τρόπο εμφανή, επί εγγράφων και υλικού επικοινωνίας σχετικά με την υλοποίηση της πράξης, που προορίζονται για το κοινό ή για τους συμμετέχοντες,
 - να τοποθετούν αφίσα ελάχιστου μεγέθους Α3 ή ισοδύναμη ηλεκτρονική εικόνα, σε εμφανές σημείο της επιχείρησής τους, όπου θα είναι σαφώς ορατή από το κοινό, με πληροφόρηση σχετικά με την πράξη και επισήμανσης της στήριξης από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ),
 - να αποδέχονται τη συμπερίληψή τους στον κατάλογο των πράξεων του Προγράμματος που δημοσιοποιεί η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης (ή εναλλακτικά ο ΕΦ), στις διαδικτυακές πύλες www.perkm.gr, www.espa.gr, www.efepae.gr, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 49 του Καν. 1060/2021, και στον οποίο αναφέρονται: η επωνυμία του δικαιούχου, ο τίτλος, ο σκοπός και τα επιτεύγματα της πράξης, η ημερομηνία έναρξης και η ημερομηνία ολοκλήρωσης της πράξης, το συνολικό κόστος της πράξης, το οικείο ταμείο και ο ειδικός στόχος, το ποσοστό ενωσιακής συγχρηματοδότησης, η ένδειξη της τοποθεσίας ή ο γεωτοπισμός για την οικεία πράξη και τη συγκεκριμένη χώρα, ο τύπος της παρέμβασης για την πράξη σύμφωνα με το άρθρο 73 του Καν. 1060/2021,

Αναλυτικές οδηγίες για τις υποχρεώσεις των δικαιούχων των έργων ως προς την προβολή, διαφάνεια, επικοινωνία του ΕΣΠΑ 2021-2027, όπως αυτές προκύπτουν από τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060, μπορείτε να βρείτε στον Οδηγό Επικοινωνίας ΕΣΠΑ 2021-2027 (https://www.espa.gr/el/Pages/Communication_Guide.aspx).



- xi. να γνωστοποιούν στον ΕΦΕΠΑΕ κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην Ενότητα 12 «Διαδικασία Τροποποιήσεων» της παρούσας πρόσκλησης,
- xii. να παρακολουθούν ανελλιπώς την ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που έχει δηλωθεί στα στοιχεία επικοινωνίας του δικαιούχου,
- xiii. να μην μεταβάλουν, κατά οποιοδήποτε τρόπο τη νομική μορφή τους, την εταιρική τους σύνθεση ως προς τα πρόσωπα ή τα ποσοστά συμμετοχής τους, στο βαθμό που οι όποιες αλλαγές επηρεάζουν την επιλεξιμότητα και τα κριτήρια ένταξης του επενδυτικού σχεδίου,
- xiv. να μην διακόπτουν την υλοποίηση και λειτουργία της ενισχυθείσας επένδυσης, εκτός αν συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας,
- xv. να μην συστεγάζονται κατά τρόπο που θα επέτρεπε τη χρήση των παγίων στοιχείων της ενισχυόμενης επένδυσης από την άλλη επιχείρηση,
- xvi. να τηρούν και να ενημερώνουν το φάκελο της πράξης με όλα τα στοιχεία που αφορούν στην εκτέλεση της πράξης έως την ολοκλήρωση, την αποπληρωμή και τη λειτουργία της. Στο φάκελο της πράξης να τηρούνται όλα τα δικαιολογητικά έγγραφα και παραστατικά σχετικά με τις δαπάνες για διάστημα δέκα (10) ετών από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας μεμονωμένης ενίσχυσης, ανεξαρτήτως αν από άλλες διατάξεις της εθνικής νομοθεσίας δεν υποχρεούνται στη διατήρηση των δικαιολογητικών και παραστατικών της Πράξης. Τα ανωτέρω στοιχεία και δικαιολογητικά έγγραφα διατηρούνται είτε υπό τη μορφή πρωτοτύπων, ή επικαιροποιημένων αντιγράφων των πρωτοτύπων ή σε κοινώς αποδεκτούς φορείς δεδομένων, περιλαμβανομένων των ηλεκτρονικών εκδόσεων των πρωτότυπων εγγράφων ή εγγράφων που υπάρχουν μόνο σε ηλεκτρονική μορφή.

14.2. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ)

Ο Δικαιούχος, πέραν των υποχρεώσεων που αναλαμβάνει κατά τη διάρκεια υλοποίησης της Πράξης, υποχρεούται για τρία (3) έτη μετά από την τελική πληρωμή της δημόσιας δαπάνης, σε εφαρμογή του άρθρου 65 παρ.1 του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1060/2021 και των όρων της απόφασης ένταξης, στα ακόλουθα:

- α) να μην προβεί σε παύση ή μεταφορά της παραγωγικής δραστηριότητας της ενισχυθείσας επένδυσης εκτός της Περιφέρειας Nuts 2, εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση,
- β) να μην προβεί σε αλλαγή του ιδιοκτησιακού καθεστώτος στοιχείου της επένδυσης, η οποία να παρέχει σε μια επιχείρηση αδικαιολόγητο πλεονέκτημα,
- γ) να μην προβεί σε ουσιαστική μεταβολή που επηρεάζει τη φύση, τους στόχους ή την εφαρμογή των όρων που θα μπορούσαν να υπονομεύσουν τους αρχικούς στόχους χορήγησης της χρηματοδότησης.
- δ) να μην μεταβιβάσει για οποιοδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία που έχουν ενισχυθεί, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν από άλλα κυριότητας του φορέα, ανάλογης αξίας και τουλάχιστον ισοδυνάμου αποτελέσματος, που ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση των στόχων της επένδυσης, (απαιτείται ενημέρωση του ΕΦ)

ε) να λειτουργεί πραγματικά (ενδεικτικά αναφέρονται: απαιτούμενες άδειες, εγκατεστημένος εξοπλισμός, παρουσίαση οικονομικών συναλλαγών, υποβολή φορολογικών δηλώσεων κτλ).

Η επιστροφή ποσών λόγω μη συμμόρφωσης στα παραπάνω πραγματοποιείται κατ' αναλογία προς την περίοδο μη συμμόρφωσης.

στ) να αποδέχεται όλους τους προβλεπόμενους από το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του ΕΣΠΑ 2021-2027 επιτόπιους ελέγχους και επιθεωρήσεις από όλα τα αρμόδια ελεγκτικά όργανα της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης και να παρέχει σε αυτά όλα τα δικαιολογητικά και στοιχεία που ζητούνται.

Για τον έλεγχο των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, ο δικαιούχος της ενίσχυσης, πρέπει να αποστέλλει στην ΕΥΔ/ ΕΦ όλα τα σχετικά έγγραφα που ζητούνται να υποβληθούν εγγράφως ή μέσω ΟΠΣΚΕ από αυτήν. Σε περίπτωση μη προσκόμισης αυτών επιβάλλεται επιστροφή του συνόλου της δημόσιας επιχορήγησης.

14.3. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΤΗΡΗΣΗΣ ΜΑΚΡΟΧΡΟΝΙΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

Η επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων που έχει ο Δικαιούχος μετά την ολοκλήρωση της Πράξης, πραγματοποιείται με ευθύνη της ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» ή και του ΕΦ, σύμφωνα με τις διαδικασίες που καθορίζονται στο ΣΔΕ.

Η παρακολούθηση της τήρησης των ανωτέρω και λοιπών δεσμεύσεων των Δικαιούχων των ενισχύσεων γίνεται με διοικητική επαλήθευση επί τη βάσει δείγματος που επιτρέπει την ασφαλή εξαγωγή συμπερασμάτων αναφορικά με τη τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των Δικαιούχων.

Η επαλήθευση διενεργείται βάσει των υποβληθέντων από το Δικαιούχο στοιχείων ή και βάσει διασταύρωσης στοιχείων βάσεων δεδομένων. Όπου είναι δυνατόν μπορεί να γίνεται χρήση από τον ΕΦ, στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων (π.χ. πληροφοριακό σύστημα της ΑΑΔΕ, ΓΕ.ΜΗ. κλπ.) ως βάση διασταύρωσης των αποδεικτικών εγγράφων του δικαιούχου.

Η ΔΑ/ ο ΕΦ καταρτίζει ετήσιο πρόγραμμα διοικητικών επαληθεύσεων και ενημερώνει ηλεκτρονικά τους Δικαιούχους που έχουν συμπεριληφθεί σε αυτό να υποβάλουν τα κατά περίπτωση απαιτούμενα αποδεικτικά έγγραφα για την επαλήθευση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους.

Τα στοιχεία που υποβάλλουν οι Δικαιούχοι επαληθεύονται διοικητικά στο σύνολό τους. Όπου είναι δυνατόν, μπορεί να γίνεται χρήση στοιχείων υφιστάμενων βάσεων δεδομένων ως βάση διασταύρωσης των αποδεικτικών εγγράφων του Δικαιούχου.

Με την ολοκλήρωση της διοικητικής επαλήθευσης των Πράξεων του ετήσιου Προγράμματος, η ΔΑ/ο ΕΦ επιλέγει τις πράξεις για τις οποίες η τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων θα επαληθευτεί και επιτοπίως. Δειγματοληπτικά είναι δυνατόν να γίνει επιτόπια επαλήθευση πέραν του ΕΦ και της ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» και από άλλα όργανα του Ελληνικού Δημοσίου ή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικότερα, η ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» έχει το δικαίωμα διενέργειας όχι μόνο δειγματοληπτικών αλλά και στοχευμένων επανελέγχων μετά την ολοκλήρωση έκαστου έργου.

Στην περίπτωση που κατά την επαλήθευση διαπιστώνεται παρατυπία λόγω μη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς να υπάρχει πλέον η δυνατότητα τήρησης των υποχρεώσεων αυτών, αυτή αναφέρεται στο Έντυπο Επαλήθευσης με κατάλληλη τεκμηρίωση και αναφορά των διατάξεων που παραβιάστηκαν και προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση των ποσών που έχουν

καταβληθεί αχρεωστήτως ή παρανόμως. Το ύψος της δημοσιονομικής διόρθωσης και τα προς ανάκτηση ποσά, θα πρέπει να είναι αναλογικά προς την περίοδο για την οποία δεν εκπληρώθηκαν οι απαιτήσεις. Το προς ανάκτηση ποσό επιστρέφεται εντόκως από την ημερομηνία καταβολής του μέχρι την ημερομηνία επιστροφής του ποσού στη ΔΟΥ. Το επιτόκιο που εφαρμόζεται είναι το επιτόκιο αναφοράς που ορίζεται για κάθε ημερολογιακό έτος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Ελλάδα και δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο V του Κανονισμού (ΕΚ) 794/2004 της Επιτροπής, όπως ισχύει.

Η ΕΥΔ/ ο ΕΦ κοινοποιεί το Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων στο Δικαιούχο, μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που αποτυπώνεται στα στοιχεία επικοινωνίας του δικαιούχου, εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την έγκρισή του, προκειμένου ο Δικαιούχος να διατυπώσει τυχόν αντιρρήσεις. Ο Δικαιούχος δύναται να υποβάλει ηλεκτρονικά μέσω ΟΠΣΚΕ τις αντιρρήσεις του, εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την επόμενη της ηλεκτρονικής κοινοποίησης του Εντύπου Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων.

Οι αντιρρήσεις εξετάζονται από τη ΕΥΔ/ΕΦ (το όργανο επαλήθευσης και το όργανο έγκρισής του) εντός δεκαπέντε (15) ημερολογιακών ημερών από την υποβολή τους. Σε περίπτωση που απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, προκειμένου να ληφθεί απόφαση για το βάσιμο ή μη των αντιρρήσεων που υποβλήθηκαν, δύναται να διενεργείται άμεσα συμπληρωματική επαλήθευση από το ίδιο όργανο που διενήργησε την αρχική επαλήθευση. Στην περίπτωση αυτή, το Έντυπο ολοκληρώνεται εντός δέκα (10) ημερολογιακών ημερών από την ημερομηνία διενέργειας της συμπληρωματικής επαλήθευσης.

Μετά την εξέταση των αντιρρήσεων ή την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας υποβολής των, το Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων οριστικοποιείται.

Όταν στο οριστικό Έντυπο προτείνεται δημοσιονομική διόρθωση και ανάκτηση, αυτή εγκρίνεται από τον Περιφερειάρχη. Με την έγκριση του οριστικού Εντύπου, η ΔΑ/ο ΕΦ συντάσσει στο ΟΠΣ Δελτίο Καταχώρισης Διορθώσεων για το ποσό της δημοσιονομικής διόρθωσης, μειώνοντας αντίστοιχα τα συγχρηματοδοτούμενα ποσά που έχουν ήδη καταχωρηθεί.

Η Απόφαση Δημοσιονομικής Διόρθωσης/Ανάκτησης και το οριστικό Έντυπο Επαλήθευσης Μακροχρόνιων Υποχρεώσεων κοινοποιούνται στο Δικαιούχο, στην Αρχή Πιστοποίησης και στην Αρχή Ελέγχου.

Σημειώνεται ότι, στην περίπτωση που στο πλαίσιο της επαλήθευσης, εντοπίζεται παρατυπία που κρίνεται ότι ενέχει ένδειξη απάτης, ενεργοποιείται η καθοριζόμενη από το ΣΔΕ διαδικασία.

Οι ανωτέρω διοικητικές/επιτόπιες επαληθεύσεις και δημοσιονομικές διορθώσεις/ανακτήσεις μετά από επαλήθευση των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των δικαιούχων, διενεργούνται σύμφωνα προς τη διαδικασία που ορίζεται στην υπ' αρ. 5483/30-1-2023 Κοινή Υπουργική Απόφαση για τις Διαδικασίες Δημοσιονομικών Διορθώσεων και αναζήτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών στα Τομεακά και Περιφερειακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027, σύμφωνα με το αρ. 42 του Ν. 4914/2022.

Ο ΕΦ διατηρεί λεπτομερείς φακέλους με τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται, οι οποίοι φυλάσσονται επί δέκα (10) έτη από την ημερομηνία ολοκλήρωσης των πράξεων.

15. ΕΙΔΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ 2016/679

Ο Δικαιούχος με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης του στο ΟΠΣΚΕ μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων, παρέχει στην ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» και στον ΕΦΕΠΑΕ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών, τη ρητή συγκατάθεση του για την νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 των δεδομένων προσωπικού του χαρακτήρα, τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος και αποδέχεται ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης επενδυτικής πράξης του.

Η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» και τον ΕΦΕΠΑΕ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών, αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των κοινοτικών και εθνικών κανόνων οι οποίοι διέπουν την προγραμματική περίοδο 2021-2027 ΕΣΠΑ, διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα τον Κανονισμό 1060/2021 και των εκτελεστικών τούτου κανονισμών, νόμων και κανονιστικών πράξεων, της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ένωσης, σε συνδυασμό με την υπ' αριθμ. C (2022) 6504final/05.09.2022 που αφορά στην έγκριση του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ, κατόπιν της αίτησης χρηματοδότησης του δικαιούχου, ο οποίος υπέχει αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους. Περαιτέρω, ο Δικαιούχος συναινεί στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής του και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής του (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας τους, καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων.

16. ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

1. Η ημερομηνία έναρξης και λήξης της ηλεκτρονικής υποβολής ορίζονται στην Πρόσκληση υποβολής αιτήσεων χρηματοδότησης. Η ηλεκτρονική υποβολή θα γίνει στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (<https://app.opske.gr/>).
2. Η πρόσκληση της Δράσης θα αναρτηθεί στις ιστοσελίδες της ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα 2021-2027» (www.dytiakiellada.gr), του ΕΣΠΑ www.espa.gr και του Ε.Φ. www.efepae.gr.
3. Για την πληροφόρηση των δυνητικών δικαιούχων λειτουργεί στη **Διαχειριστική Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων** Δυτικής Ελλάδος, Πελοποννήσου, Ηπείρου & Ιονίων Νήσων, η οποία είναι Περιφερειακή Μονάδα του ΕΦΕΠΑΕ (ΕΦΔ), γραφείο ενημέρωσης, **Μαιζώνος 122 & Γούναρη, 26222, Πάτρα**, Τηλ: 2610622711, e-mail: efd@diaxeiristiki.gr, URL: www.diaxeiristiki.gr. Τυχόν ερωτήματα θα διατυπώνονται εγγράφως και θα αποστέλλονται με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο στην διεύθυνση efd@diaxeiristiki.gr και pep@diaxeiristiki.gr.
4. Για τεχνικά θέματα της εφαρμογής οι δικαιούχοι μπορούν να απευθύνονται στο HELPDESK του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μέσα από τον διαδικτυακό τόπο opske.gr

17. ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ

- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ I Ενδεικτικό έντυπο ηλεκτρονικής υποβολής
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ II Δικαιολογητικά υποβολής / ένταξης
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ III Κριτήρια βαθμολόγησης πράξεων
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV Ορισμός ΜΜΕ & Υπόδειγμα δήλωσης ΜΜΕ
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI Παραδοτέα πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII Δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII Πίνακας για τη συμμόρφωση πράξεων με το χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IX Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ X Επιλέξιμοι τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ)
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XI Τεκμηρίωση κλιματικής ανθεκτικότητας
- ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ XII ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ



ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι Ενδεικτικό έντυπο ηλεκτρονικής υποβολής

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ

ΕΠΙΛΟΓΗ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ ΚΑΙ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ	
Κωδικός Προκήρυξης / Δράσης	
Στόχος πολιτικής	
Προτεραιότητα	
Ειδικός στόχος	
Είδος ενίσχυσης	Επιχορήγηση
Καθεστώς ενίσχυσης	Ενισχύσεις Ήσσονος Σημασίας (επενδύσεις σύμφωνα με τον κανονισμό De minimis 2023/2831/13.12.2023 (OJ EL L 15.12.2023), όπως ισχύει
Ταμείο	Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) με χρήση της Κοινής Στήριξης (άρθρο 25 Κ (ΕΕ) 2021/1060 για τη χρηματοδότηση παρεμβάσεων που εμπίπτουν στο πεδίο ενισχύσεων του ΕΚΤ+)

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΑΞΗΣ	
Τίτλος Πράξης	
Τίτλος Πράξης (Αγγλικά)	
Ονοματεπώνυμο Συντονιστή	
Email Συντονιστή	

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

ΒΑΣΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	
Επωνυμία Δικαιούχου	
Επωνυμία Δικαιούχου (Αγγλικά)	
Διακριτικός Τίτλος Δικαιούχου	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Είδος Προσώπου	Φυσικό / Νομικό
Είδος Φορέα	Επιχείρηση
Ένδειξη επιτηδευματία	Επιτηδευματίας
Αριθμός ΓΕΜΗ / Αριθμός Μητρώου Ναυτικών Εταιρειών	
Είδος Επιχείρησης	Υφιστάμενη
Ημερομηνία Έναρξης Εργασιών	





Νομική Μορφή	
ΔΟΥ	
Αντικείμενο Δραστηριότητας	
Είδος Βιβλίων	
Κύρια Δραστηριότητα Δικαιούχου	
Μέγεθος Επιχείρησης	

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΔΡΑΣ	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	
Τηλέφωνο	
2ο Τηλέφωνο Επικοινωνίας	
Ιστοχώρος (website)	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΩΝ

ΝΟΜΙΜΟΙ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΙ	
Επώνυμο	
Όνομα	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Τηλέφωνο	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	
Θέση στον Φορέα	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ (μία καταχώρηση ανά εγκατάσταση)	
Κωδικός	
Περιγραφή	Έδρα / Υποκατάστημα
Τίτλος	
Κατηγορία Εγκατάστασης	Έδρα / Υφιστάμενο υποκατάστημα / νέα εγκατάσταση
Δ.Ο.Υ.	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	
Αριθμός Τηλεφώνου	
Χώρα	
Κατηγορία Περιφέρειας	





Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	
ΚΑΔ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	
Εγκατάσταση	
Κωδικός Κ.Α.Δ	
Περιγραφή Κ.Α.Δ	
Κωδικός Nace	
Ημερομηνία Προσθήκης	
Είδος Κ.Α.Δ	

ΜΕΤΟΧΟΙ / ΕΤΑΙΡΟΙ (για καταχώρηση ανά μέτοχο/εταίρο)	
Είδος Προσώπου (Μετόχου)	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Τύπος Ταυτοποίησης Εγγράφου	
Αριθμός Εγγράφου	
Δ.Ο.Υ.	
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Ονοματεπώνυμο ή Επωνυμία	
Θέση Εταίρου / Μετόχου στον Φορέα	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	

ΕΞΩΧΩΡΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (Offshore)	
Όνομα	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Μέτοχος Εκτός Ελλάδας	
Ποσοστό Μετοχών (%)	
Τύπος Μετόχου	
Όνομα Νομικού Εκπροσώπου	
ΑΦΜ Νομικού Εκπροσώπου	
Tax Identification Number (TIN) Νομίμου Εκπροσώπου	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Δημοτική/Τοπική Κοινότητα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	





ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΙ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ (μια καταχώρηση ανά πραγματικό δικαιούχο)	
Όνομα	
Επίθετο	
Ημερομηνία Γέννησης	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν. Νομικού Προσώπου	
Είδος Δικαιώματος	
Είδος Ελέγχου	
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Ημερομηνία Δήλωσης	

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΕΤΩΝ : ν-1 (2025), ν-2 (2024), ν-3 (2023)	
Φορολογικό Έτος Από	
Φορολογικό Έτος Έως	
Αριθμός Δήλωσης	
Κωδικός Αριθμός Κύριας Δραστηριότητας	
ΚΑΔ που αντιστοιχεί στα μεγαλύτερα ακαθάριστα έσοδα	
Συνολικός Κύκλος Εργασιών (€)	
Κέρδη Πρό τόκων, φόρων & αποσβέσεων (EBITDA)	
Σύνολο Ετήσιου Ισολογισμού (€)	
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	

ΕΙΔΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	
Η επιχείρηση συμμετέχει/είναι μέλος σε οργανωμένο ομοιόμορφο δίκτυο διανομής προϊόντων ή παροχής υπηρεσιών και λειτουργεί βάσει σύμβασης δικαιόχρησης;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Η επιχείρηση έχει εγγραφεί στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Περιλαμβάνονται στο σχέδιο δαπάνες με σημαντικές επιπτώσεις στο περιβάλλον (Κατηγορίας Α σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (Β' 841/2022);	ΝΑΙ/ΟΧΙ



ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΗΛΩΣΗ ΜμΕ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΙΤΟΥΣΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
Διαχειριστική Χρήση	Χρήση 2025
Τύπος επιχείρησης	Ανεξάρτητη/Συνεργαζόμενη/Συνδεδεμένη/Συνεργαζόμενη και Συνδεδεμένη
Επωνυμία	
ΑΦΜ	
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	
Κύκλος εργασιών	
Σύνολο ισολογισμού	

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΑΙΤΟΥΣΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	
Όνοματεπώνυμο	
Ιδιότητα	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	

ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (μία καταχώρηση ανά επιχείρηση)	
Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	
Κύκλος εργασιών	
Σύνολο ισολογισμού	
Ποσοστό Συμμετοχής (%)	
Αριθμός απασχολούμενων (σε ΕΜΕ) κατ' αναλογία	
Κύκλος εργασιών κατ' αναλογία	
Σύνολο ισολογισμού κατ' αναλογία	

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (μία καταχώρηση ανά επιχείρηση)	
Επιχείρηση	
Όνοματεπώνυμο	
Ιδιότητα	
ΑΦΜ/ Τ.Ι.Ν.	

ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ (μία καταχώρηση ανά επιχείρηση)	
Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	
Συνδεδεμένη μέσω διατήρησης μιας εκ των σχέσεων που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι του Καν. Ε.Ε. 651/2014	Επιλογή από λίστα σχέσεων
Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	
Κύκλος εργασιών	
Σύνολο ισολογισμού	



Τεκμηρίωση	

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (μία καταχώρηση ανά επιχείρηση)

Επιχείρηση	
Ονοματεπώνυμο	
Ίδιότητα	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	

ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΧΡΗΣΗ

Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, υπάρχει μεταβολή των στοιχείων που επιφέρει αλλαγή μεγέθους;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
---	---------

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Περίοδος Αναφοράς (2025)	Αριθμός Απασχολούμενων (σε ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών	Σύνολο ισολογισμού
Στοιχεία της αιτούσας επιχείρησης			
Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία όλων των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων			
Άθροισμα στοιχείων όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων			
Σύνολο			
Μέγεθος Δικαιούχου Ενίσχυσης	Πολύ Μικρή/ Μικρή		

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΗΣΣΟΝΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΗΣΣΟΝΟΣ

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ DE M I N I M I S (ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ) για τις οποίες η Αιτούσα Επιχείρηση και οι Συνδεδεμένες της έχουν αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης (μία καταχώρηση ανά ενίσχυση)

Επιχείρηση	
Μέτρο/ Δράση	
Αριθμός Υπ. Απόφασης Ένταξης ή αριθμός σύμβασης ή άλλου εγγράφου λήψης έννομου δικαιώματος	
Ημ/νία λήψης του έννομου δικαιώματος	
Ποσό χορηγηθείσας ενίσχυσης	
Καθεστώς Ενίσχυσης	
Περιγραφή Καθεστώτος Ενίσχυσης	
Τεκμηρίωση	





ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ (D E M I N I M I S) ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ για τις οποίες η Αιτούσα Επιχείρηση και οι Συνδεδεμένες της έχουν υποβάλει Αίτηση και είναι σε στάδιο Αξιολόγησης ή Ένταξης. (μία καταχώρηση ανά ενίσχυση)

Επιχείρηση	
Μέτρο/ Δράση	
Αριθμός πρωτοκόλλου ή κωδικός υποβολής αίτησης ενίσχυσης	
Ημ/νία Υποβολής αίτησης ενίσχυσης	
Ποσό αιτούμενης ενίσχυσης	
Καθεστώς Ενίσχυσης	
Περιγραφή Καθεστώτος Ενίσχυσης	
Τεκμηρίωση	

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ ΜΗ ΗΣΣΟΝΟΣ ΣΗΜΑΣΙΑΣ (ΑΛΛΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ) της Ενιαίας Επιχείρησης (μία καταχώρηση ανά ενίσχυση)

Επιχείρηση	
Όνομα Προγράμματος	
Φορέας Χορήγησης Ενίσχυσης	
Αριθμός Πρωτοκόλλου	
Ημερομηνία Έγκρισης	
Ποσό Έγκρισης	
Ποσό Πληρωμής	
Ημερομηνία Πληρωμής	
Τρέχουσα Φάση Εξέλιξης	
Τεκμηρίωση	

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΟΥ ΕΡΓΟΥ

Επώνυμο	
Όνομα	
Α.Φ.Μ. / Τ.Ι.Ν.	
Τηλέφωνο	
Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	
Χώρα	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική / Τοπική Κοινότητα	
Δημοτικό Διαμέρισμα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	
ΤΟΠΟΣ/ΟΙ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΕΡΓΟΥ (μία καταχώρηση ανά εγκατάσταση)	
Κωδικός	
Περιγραφή	Έδρα / Υποκατάστημα
Τίτλος	
Κατηγορία Εγκατάστασης	Έδρα / Υφιστάμενο υποκατάστημα / νέα εγκατάσταση
Δ.Ο.Υ.	





Ηλεκτρονική Διεύθυνση (Email)	
Αριθμός Τηλεφώνου	
Χώρα	
Κατηγορία Περιφέρειας	
Περιφέρεια	
Περιφερειακή Ενότητα	
Δήμος	
Δημοτική Ενότητα	
Διεύθυνση	
Ταχυδρομικός Κώδικας	

ΚΑΔ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (μία καταχώρηση ανά ΚΑΔ και Τόπο Υλοποίησης)	
Εγκατάσταση	
Κωδικός Κ.Α.Δ	
Περιγραφή Κ.Α.Δ	
Κωδικός Nace	
Ημερομηνία Προσθήκης	
Είδος Κ.Α.Δ	
ΦΠΑ μη ανακτήσιμος που δε δύνανται να συμψηφιστεί	

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΑΙΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	
Φυσικό Αντικείμενο	Τεκμηρίωση
Περιγραφή της προτεινόμενης επένδυσης - Περιγραφή φυσικού αντικείμενου	
Επικοινωνιακή περιγραφή της επένδυσης - Σύντομη περιγραφή	
Μεθοδολογία υλοποίησης έργου	
Αναμενόμενα αποτελέσματα	
Στόχοι της επένδυσης	
Δραστηριότητες επικοινωνίας και δημοσιότητας της επένδυσης	
Κρισιμότητα επένδυσης	
Προστιθέμενη αξία επένδυσης	
Τρόποι επίτευξης στόχων επένδυσης	
Αναμενόμενα οφέλη από την επένδυση	
ΤΟΠΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ	

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗΣ ΠΡΑΞΗΣ (μία καταχώρηση ανά δαπάνη)	
Τόπος Υλοποίησης	
Κανονισμός / Άρθρο	
Κατηγορία Δαπάνης	Επιλογή από λίστα
Υποκατηγορία Δαπάνης	Επιλογή από λίστα





Κ.Α.Δ Επένδυσης	
Τίτλος Δαπάνης	
Περιγραφή Δαπάνης	
Μονάδα Μέτρησης Ποσότητας	
Ποσότητα	
Τιμή Μονάδας	
Συνολικό Ποσό χωρίς ΦΠΑ	
ΦΠΑ	
Συνολικό Ποσό με ΦΠΑ	
Επιλέξιμη δαπάνη	
Επιχορηγούμενη (Αιτούμενη) Δαπάνη	
Μη επιχορηγούμενη δαπάνη	
Δημόσια Δαπάνη	
Ιδιωτική Συμμετοχή	

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ				
Κατηγορία δαπάνης	Συνολικός Επιλέξιμος Π/Υ (€)	Επιχορηγούμενος Π/Υ (€)	Μη Επιχορηγο ύμενος Π/Υ (€)	Δημόσια Δαπάνη
03. Δαπάνες Κτιρίων				
02.Δαπάνες Εξοπλισμού				
06. Δαπάνες Λογισμικού				
04. Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών				
09.Έμμεσες Δαπάνες				
Σύνολα				



ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΣΧΗΜΑ		
Χρηματοδότηση	Ποσό (€)	% του συνολικού Π/Υ
A. Ιδιωτική συμμετοχή (A1+A2)		
A1. Ίδια κεφάλαια		
A2. Δάνεια		
B. Αιτούμενη Επιχορήγηση (Δημόσια Δαπάνη)		
Γ. Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός		
Δ. Μη Επιχορηγούμενος Προϋπολογισμός		
Συνολικός Επιλέξιμος ΠΥ		

ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΑΔΕΙΕΣ – ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ	
Υπάρχουν για την υλοποίηση της πράξης όλες οι απαιτούμενες άδειες;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Απαιτούνται για την υλοποίηση της πράξης ειδικές άδειες ή εγκρίσεις;	ΝΑΙ/ΟΧΙ

ΑΔΕΙΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	
Αριθμός άδειας λειτουργίας ή ισοδύναμου εγγράφου (ή αίτηση για έκδοση / ανανέωση άδειας λειτουργίας)	
Ημερομηνία Έκδοσης	
Ημερομηνία Λήξης	
Εκδούσα Αρχή	
Αορίστου Χρόνου;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Παρατηρήσεις που αφορούν τις άδειες	

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ/ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΡΓΟΥ	
Χρονοδιάγραμμα υλοποίησης πράξης σε μήνες	24 μήνες

ΤΗΡΗΣΗ ΚΑΝΟΝΩΝ-ΥΠΕΥΘΥΝΕΣ ΔΗΛΩΣΕΙΣ-ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ

ΤΗΡΗΣΗ ΕΘΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΝΩΣΙΑΚΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ	
Ο δικαιούχος δεσμεύεται ότι το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει σαφείς και συγκεκριμένες δεσμεύσεις ως προς την τήρηση των εθνικών και ενωσιακών κανόνων περί δημοσιότητας και πληροφόρησης	ΝΑΙ
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει του εθνικούς και ενωσιακούς κανόνες που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις κατά το στάδιο της πρόσκλησης, της απόφασης ένταξης και πιθανών τροποποιήσεων αυτής	ΝΑΙ
Ο δικαιούχος δεσμεύεται να τηρήσει την Ενωσιακή και Εθνική Νομοθεσία κατά την εκτέλεση της πράξης και ιδίως όσον αφορά στην πρόσβαση από άτομα με αναπηρίες, στην ισότητα των φύλων, τη συμμόρφωση με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την αρχή της βιώσιμης ανάπτυξης και την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης, όπως ορίζεται στο άρθρο 9 του Κανονισμού 1060/2021	ΝΑΙ

ΤΗΡΗΣΗ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 1407/2013 – ΟΡΙΖΟΝΤΙΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ	
Δραστηριοποιήστε σε μη επιλέξιμους ΚΑΔ Ενίσχυσης (Πρωτογενής τομείς Γεωργίας και Αλιείας – Υδατοκαλλιέργειας) σύμφωνα με τα οριζόμενα στην πρόσκληση;	ΝΑΙ/ΟΧΙ
Εφαρμόζονται τα κατάλληλα μέσα, όπως ο διαχωρισμός των δραστηριοτήτων ή η διάκριση του κόστους, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι δραστηριότητες στους τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού δεν τυγχάνουν ενίσχυσης ή σσωνος σημασίας που χορηγείται δυνάμει του παρόντος κανονισμού;	ΝΑΙ/ΟΧΙ

ΑΠΟΔΟΧΗ ΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ	
- Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα αποστέλλονται από την Διαχειριστική Αρχή / τον ΕΦ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στην ηλεκτρονική διεύθυνση e-mail που αποτυπώνεται στα στοιχεία επικοινωνίας στο προφίλ του δικαιούχου, καθώς και στα στοιχεία επικοινωνίας του συντονιστή, επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών και αποτελεί αποκλειστική μου ευθύνη η παρακολούθηση της/των εν λόγω διεύθυνσης/ων. - Είναι σε γνώση μου το γεγονός ότι η αίτηση χρηματοδότησης επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ Α' 75) για τα στοιχεία που αναφέρονται σε αυτήν και ότι θα πρέπει να εμφανίζει ταυτότητα περιεχομένου και συνέπεια με τα σχετικά δικαιολογητικά, καθώς και ότι η ανακρίβεια των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση επισύρει τις προβλεπόμενες ποινικές και διοικητικές κυρώσεις. - Αποδέχομαι ότι φέρω την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής μου αίτησης χρηματοδότησης, καθώς και την ευθύνη εμπρόθεσμης υποβολής.	ΑΠΟΔΕΧΟΜΑΙ

- Γνωρίζω ότι διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση της αίτησης, συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής.
- Παρέχω τη ρητή συγκατάθεσή μου, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 και το εφαρμοστέο εθνικό δίκαιο, ώστε οι φορείς υλοποίησης των Δράσεων κρατικών ενισχύσεων και ήσσονος σημασίας, καθώς και τα αρμόδια όργανα αυτών, να αντλούν μέσω διαλειτουργικότητας με την ΑΑΔΕ και λοιπούς αρμόδιους φορείς, όλα τα αναγκαία στοιχεία (οικονομικά, φορολογικά, στοιχεία προσωπικού, ηλεκτρονικά τιμολόγια από φορείς του Δημοσίου και Αναθέτουσες Αρχές κ.ά.), με σκοπό την επιβεβαίωση της ορθότητας και πληρότητας των δηλούμενων δεδομένων, για τις ανάγκες αξιολόγησης, ελέγχου και καταβολής της ενίσχυσης.
- Με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης μου στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Κρατικών Ενισχύσεων (ΟΠΣΚΕ) μετά των απαιτούμενων δικαιολογητικών εγγράφων, παρέχω στην ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα», στον ΕΦ και τα νόμιμα εντεταλμένα όργανα αυτών, τη ρητή συγκατάθεση μου για τη νόμιμη επεξεργασία κατ' άρθρο 6 του Κανονισμού 2016/679 των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία προβλέπονται στον οδηγό του Προγράμματος, και αποδέχομαι ότι τέτοια επεξεργασία είναι αναγκαία για την αξιολόγηση, ένταξη, παρακολούθηση και ολοκλήρωση της συγχρηματοδοτούμενης επενδυτικής μου πράξης.
- Γνωρίζω ότι η νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από την ΕΥΔ του Προγράμματος «Δυτική Ελλάδα», τον ΕΦ και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών, αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των κοινοτικών και εθνικών κανόνων, οι οποίοι διέπουν την προγραμματική περίοδο 2021-2027 και ότι διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα τον Κανονισμό 1060/2021 και των εκτελεστικών τούτου κανονισμών νόμων και κανονιστικών πράξεων της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων της Ένωσης.
- Είναι σε γνώση μου ότι τα προσωπικά δεδομένα συλλέγονται στο ΟΠΣΚΕ κατόπιν της αίτησης χρηματοδότησης μου και ότι έχω την αποκλειστική ευθύνη για την ορθότητα, πληρότητα και ακρίβεια τους.
- Συναινώ στην ανάρτηση στο διαδίκτυο στο «Πρόγραμμα Διαύγεια» των αποτελεσμάτων αξιολόγησης της αίτησης χρηματοδότησής μου και των αποτελεσμάτων επί τυχόν ασκηθείσας ένστασής μου (ενδικοφανούς προσφυγής) μετά της διαλαμβανόμενης πλήρους και εμπεριστατωμένης αιτιολογίας αυτής, καθώς και οιασδήποτε άλλης διοικητικής πράξης προβλέπεται στην νομοθεσία που διέπει την παρέμβαση των Διαρθρωτικών Ταμείων και η οποία είναι απαραίτητη στα πλαίσια της αρχής της διαφάνειας και της νομιμότητας που διέπει τη δράση και την άσκηση των καθηκόντων διαχείρισης των ενωσιακών και εθνικών πόρων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ Δικαιολογητικά υποβολής / ένταξης

ΠΡΟΣΟΧΗ: Επισημαίνεται ότι όλα τα δικαιολογητικά και στοιχεία που υποβάλλονται στο ΟΠΣΚΕ ηλεκτρονικά θα πρέπει να είναι στην επιτρεπόμενη μορφή αρχείων: .pdf, .jpg, .png, μεγέθους έως 10 mb με δυνατότητα επισύναψης μέχρι 5 αρχείων για κάθε διακριτό δικαιολογητικό. Το σύνολο των δικαιολογητικών που θα επισυναφθούν θα πρέπει να έχει συνολικό μέγεθος μικρότερο των 50 MB. Οι ανωτέρω περιορισμοί είναι υποχρεωτικοί και αποτρεπτικοί για την υποβολή της αίτησης. Συμπιεσμένα αρχεία δεν είναι αποδεκτά για λόγους ασφαλείας. Για τη διευκόλυνση των ενδιαφερομένων προτείνεται τα αρχεία να είναι αυτά ακριβώς που εξάγονται από τα πληροφοριακά συστήματα (Taxis, κ.ο.κ.).

A/A	ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΦΑΚΕΛΟΥ	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ
1.	09.02. Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/1986 (άρθρο 8), υπογεγραμμένη ψηφιακά από το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης σύμφωνα με το «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων» της Πρόσκλησης. Για την υποβολή της Υπεύθυνης Δήλωσης μπορεί να χρησιμοποιηθεί η σχετική ηλεκτρονική υπηρεσία που παρέχεται μέσω της ιστοσελίδας www.gov.gr .	ΝΑΙ
2.	02.02. Δικαιολογητικά Νόμιμης Υπόστασης - Νόμιμης Λειτουργίας / Καταστατικό (Ιδρυτική Πράξη) αναλόγως της νομικής μορφής της επιχείρησης εξειδικεύονται σε: ΑΕ: Κωδικοποιημένο καταστατικό σε ισχύ, δημοσιευμένα στο ΓΕΜΗ. ΕΠΕ: Κωδικοποιημένο καταστατικό σε ισχύ, δημοσιευμένο στο ΓΕΜΗ. ΟΕ, Ε.Ε., ΙΚΕ, ΑΜΚΕ: Καταστατικό σύστασης σε ισχύ, δημοσιευμένο στο ΓΕΜΗ ή στο Πρωτοδικείο. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ: Καταστατικό σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4384/2016 και τυχόν τροποποιήσεις. ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ: Πρόσφατη βεβαίωση ενημερότητας από το Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών. ΦΟΡΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥ Ν. 4430/2016: Πράξη σύστασης (και τυχόν τροποποιήσεων) και εκπροσώπησης σε ισχύ νόμιμα δημοσιευμένα και πιστοποιητικό εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλεγγύας Οικονομίας. ΛΟΙΠΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ: Τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα σύστασης και εκπροσώπησης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε νομοθετικό πλαίσιο. ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ: Τρέχουσα εικόνα οντότητας επιχείρησης, με κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης, με το σύνολο των υποκαταστημάτων μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr (εκτύπωση μετά την έκδοση της πρόσκλησης).	ΝΑΙ
3.	02.05. Πιστοποιητικό Εκπροσώπησης / Πράξη Εκπροσώπησης αναλόγως της νομικής μορφής της επιχείρησης εξειδικεύονται σε: ΑΕ: Συγκρότηση ΔΣ και ορισμός νόμιμου εκπροσώπου, δημοσιευμένα στο ΓΕΜΗ. ΕΠΕ: Πράξη εκπροσώπησης σε περίπτωση που αυτή δεν προκύπτει από το καταστατικό, δημοσιευμένη στο ΓΕΜΗ. ΟΕ, Ε.Ε., ΙΚΕ, ΑΜΚΕ: Καταστατικό σύστασης σε ισχύ, στο οποίο θα αποτυπώνεται η διαχείριση-εκπροσώπηση, δημοσιευμένο στο ΓΕΜΗ ή στο Πρωτοδικείο. ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ: Πρακτικό ΓΣ τελευταίων αρχαιρεσιών και πρακτικό κατανομής αξιωματικών Διοικητικού Συμβουλίου, υπογεγραμμένα από το νόμιμο εκπρόσωπο και με σφραγίδα του συνεταιρισμού. ΦΟΡΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΤΟΥ Ν. 4430/2016: Πράξη εκπροσώπησης σε ισχύ νόμιμα δημοσιευμένα και πιστοποιητικό	ΝΑΙ

	εγγραφής στο Γενικό Μητρώο Φορέων Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας. ΛΟΙΠΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ: Τα απαιτούμενα νομιμοποιητικά έγγραφα εκπροσώπησης που προβλέπονται με βάση το εκάστοτε νομοθετικό πλαίσιο. ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ: Τρέχουσα εικόνα οντότητας επιχείρησης, με κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης, με το σύνολο των υποκαταστημάτων μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr (εκτύπωση μετά την έκδοση της πρόσκλησης).	
4.	07.01. Οικονομικά Στοιχεία Επιχειρήσεων Τρέχουσα εικόνα οντότητας επιχείρησης, με κατάσταση ενεργών δραστηριοτήτων (ΚΑΔ) της επιχείρησης, με το σύνολο των υποκαταστημάτων μέσω της ιστοσελίδας gsis.gr (εκτύπωση μετά την έκδοση της πρόσκλησης).	ΝΑΙ
5.	02.01. Γενικό Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ του τελευταίου εξαμήνου.	μόνο για επιχειρήσεις – οντότητες που έχουν υποχρέωση εγγραφής στο ΓΕΜΗ
6.	02.04. Ισχύουσα Μετοχική Σύμβαση και πιο συγκεκριμένα: Πιστοποιητικό ΓΕΜΗ με αναφορά στη μετοχική σύμβαση του κεφαλαίου. Σε περίπτωση που δεν είναι δυνατή η έκδοση του από το ΓΕΜΗ, προσκομίζεται απόσπασμα βιβλίου μετόχων ώστε να προκύπτει η μετοχική σύμβαση ή πρακτικό ΓΣ μετόχων με την κατάσταση όλων των μετόχων. Για τους συνεταιρισμούς προσκομίζεται αντίγραφο του Βιβλίου Μητρώου μελών με υπεύθυνη δήλωση πιστότητας αντιγράφου του νόμιμου εκπροσώπου.	ΝΑΙ
7.	07.01. Οικονομικά Στοιχεία Επιχειρήσεων Στοιχεία για τις τρεις (3) τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις. Για επιχειρήσεις που έχουν κλείσει λιγότερες διαχειριστικές χρήσεις η υποχρέωση υποβολής προσαρμόζεται αντίστοιχα: Λογιστικές Καταστάσεις (Ισολογισμοί-αποτελέσματα χρήσης εγκεκριμένοι για επιχειρήσεις με τήρηση διπλογραφικών βιβλίων (Γ' κατηγορίας) κατάλληλα υπογραμμένες από το νόμιμο εκπρόσωπο και το λογιστή της επιχείρησης	Υποχρεωτικά για τις επιχειρήσεις με Βιβλία Γ' Κατηγορίας
8.	09.02. Δήλωση Στοιχείων Επιχείρησης σχετικά με την ιδιότητά της ως Μικρομεσαία Επιχείρηση (ΜΜΕ) – σύμφωνα με το Υπόδειγμα της Πρόσκλησης «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV Ορισμός ΜΜΕ & Υπόδειγμα δήλωσης ΜΜΕ» Η δήλωση να φέρει ψηφιακή υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου και του λογιστή της επιχείρησης. Περίοδος αναφοράς είναι αυτή της τελευταίας κλεισμένης διαχειριστικής χρήσης. Εάν υπάρχει μεταβολή των στοιχείων, η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση), να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση και για την προηγούμενη διαχειριστική χρήση <i>Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.</i> <i>Σε περίπτωση που, σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση (v-2), υπάρχει μεταβολή των στοιχείων που επηρεάζει τον χαρακτηρισμό του μεγέθους, θα πρέπει να επισυναφθεί η δήλωση μεγέθους για δύο χρήσεις (v-1 & v-2) ή όσες απαιτείται προκειμένου να εξαχθεί ασφαλές συμπέρασμα για μέγεθος της επιχείρησης.</i>	ΝΑΙ

9.	01.03. Δικαιολογητικά για Συνδεδεμένες ή/και Συνεργαζόμενες Σε περίπτωση ύπαρξης συνδεδεμένων ή/και συνεργαζόμενων επιχειρήσεων σύμφωνα με τον ορισμό των ΜΜΕ του Παραρτήματος Ι του Κανονισμού (ΕΚ) 651/2014 της Επιτροπής, για καθεμία απ' αυτές τις επιχειρήσεις θα υποβάλλονται: • Πρόσφατο κωδικοποιημένο καταστατικό (δημοσιευμένο στο ΓΕΜΗ), δικαιολογητικά σχετικά με την νόμιμη εκπροσώπηση και διαχείριση ανάλογα με τη νομική μορφή της επιχείρησης. • Τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σχετικά με την ισχύουσα εταιρική/μετοχική σύνθεση και την εκπροσώπηση • Τα οικονομικά στοιχεία (Ε3 & έντυπο Ν για απλογραφικά ή ισολογισμοί- αποτελέσματα χρήσης & ισοζύγιο κλεισίματος για διπλογραφικά για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις). • Καταστάσεις Επιθεώρησης Εργασίας Ε4 (πίνακας προσωπικού) και τυχόν τροποποιήσεων, για τις τρεις τελευταίες κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις. • Αποδεικτικό Υποβολής δήλωσης Αποδοχών & Συντάξεων μαζί με συγκεντρωτική Κατάσταση τέλους έτους στην οποία θα αποτυπώνεται αναλυτικά ο κάθε εργαζόμενος με τον αριθμό των ημερών που απασχολήθηκε. Τα δικαιολογητικά για τις συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις θα πρέπει να υποβάλλονται, ως προς τα φορολογικά τους έτη κατ' αντιστοιχία με τα υποβληθέντα επίσημα φορολογικά έντυπα της αιτούσας προς χρηματοδότηση επιχείρησης. Σημειώνεται ότι για τις συνδεδεμένες ή/και συνεργαζόμενες επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εκτός Ελλάδας θα υποβάλλονται τα αντίστοιχα ισοδύναμα δικαιολογητικά/έγγραφα που ισχύουν στην εκάστοτε χώρα δραστηριότητας.	
10.	02.06. Αποδεικτικό Καταχώρισης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων με σχετική εκτύπωση των στοιχείων και πληροφοριών από το εν λόγω Μητρώο, στην οποία δηλώνονται τα στοιχεία των πραγματικών δικαιούχων του δικαιούχου (κατ' ελάχιστον, όνομα, επώνυμο, ημερομηνία γέννησης και αριθμός μητρώου ΦΠΑ ή ΑΦΜ).	Μόνο για τους υπόχρεους εγγραφής στο Κεντρικό Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων άρθρου 20 ν.4557/18
11.	09.04. Υπεύθυνη Δήλωση Σώρευσης Υπεύθυνη Δήλωση Ν. 1599/86 με ψηφιακή υπογραφή από τον νόμιμο εκπρόσωπο του Δικαιούχου στην οποία θα δηλώνονται οι επιχορηγήσεις καθεστώτος de minimis που έχει λάβει κατά το παρελθόν η ενιαία επιχείρηση, σύμφωνα με το υπόδειγμα Β στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων. <i>Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.</i>	ΝΑΙ
12.	01.01. Άδεια Λειτουργίας σε Ισχύ Κατάλληλο έγγραφο αδειοδότησης σε ισχύ σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για τον ΚΑΔ επένδυσης της επιχείρησης (π.χ. άδεια λειτουργίας, υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.), σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην πρόσκληση. Στην περίπτωση που η άδεια δεν έχει εκδοθεί ή έχει λήξει χρονικά, κατά το στάδιο της υποβολής απαιτείται η προσκόμιση της σχετικής αίτησης	ΝΑΙ

	έκδοσης/ανανέωσης αυτής ή οποιουδήποτε εγγράφου τεκμαίρει την έναρξη της διαδικασίας αδειοδότησης (π.χ. ερωτηματολόγιο υποβληθέν στο ΟΠΣ-ΑΑΔΕ ή γνωστοποίηση - έγκριση εγκατάστασης ή απόφασης έγκρισης περιβαλλοντικών όρων (ΑΕΠΟ)). Για τις επιχειρήσεις με δραστηριότητες για την άσκηση των οποίων δεν απαιτείται έγγραφο αδειοδότησης, θα πρέπει να υποβληθεί Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου με το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή μέσω gov.gr, στην οποία θα δηλώνεται ότι δεν απαιτείται η έκδοση αδειοδοτικού εγγράφου ή έγγραφο απαλλαγής από την σχετική υποχρέωση με σχετική τεκμηρίωση με αναφορά στις διατάξεις της νομοθεσίας που απαλλάσσει τη δραστηριότητα από την υποχρέωση αυτή. Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υποβάλλεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα.	
13.	08.04. Ενιαίο Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας τελευταίου διμήνου πριν την ημερομηνία υποβολής της πρότασης	ΝΑΙ
14.	01.06. Δικαιολογητικά που αφορούν Επιχειρήσεις ως μέλη Οργανωμένου Ομοιόμορφου Δικτύου Διανομής Προϊόντων ή Παροχής Υπηρεσιών Σύμβαση επιχειρηματικής συνεργασίας/συμμετοχής της επιχείρησης σε ομοιόμορφο οργανωμένο δίκτυο διανομής ή και τα τυχόν παραρτήματα αυτής	Μόνο για εταιρίες που δηλώνουν ότι ανήκουν σε ομοιόμορφο οργανωμένο δίκτυο διανομής (Franchise)
15.	<u>06.05 Τεκμηρίωση Κλιματικής Ανθεκτικότητας</u> Στις περιπτώσεις επενδυτικών σχεδίων που περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α (σύμφωνα με την ΥΑ ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/17185/1069 (Β' 841/2022)): Έκθεση τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας του επενδυτικού σχεδίου, η οποία συντάσσεται σύμφωνα με το πρότυπο και τις παρεχόμενες οδηγίες που περιλαμβάνονται στο «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ Τεκμηρίωση κλιματικής ανθεκτικότητας»	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ Κριτήρια βαθμολόγησης πράξεων

ΦΑΣΗ Α: ΠΛΗΡΟΤΗΤΑ

A1: Εξετάζεται η εκπλήρωση προϋποθέσεων που αναφέρονται στην πρόσκληση για

- 1) Ύψος προϋπολογισμού εντός των ορίων που τίθενται στην πρόσκληση
- 2) Η έδρα ή/και εγκατάσταση της επιχείρησης βρίσκεται εντός της περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας
- 3) Επιλέξιμος κύριος ΚΑΔ ή με τα μεγαλύτερα έσοδα
- 4) Επιλέξιμη μορφή επιχείρησης
- 5) Επιλέξιμο μέγεθος επιχείρησης
- 6) Επιλέξιμος κύκλος εργασιών επιχείρησης την τελευταία 3ετία

ΦΑΣΗ Β: ΒΑΘΜΟΛΟΓΟΥΜΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ

Η συνολική βαθμολογία προκύπτει από τον τύπο: $B_1 \times 20\% + B_2 \times 15\% + B_3 \times 20\% + B_4 \times 45\%$
(στρογγυλοποίηση σε ακέραιο αριθμό)

Ελάχιστη επιτρεπτή βαθμολογία: 30 Βαθμοί

B₁: ΚΕΡΔΟΦΟΡΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΣΕ ΒΑΘΟΣ 3ΕΤΙΑΣ (Συντελεστής Βαρύτητας Κριτηρίου 20%)

$$ΚΕπ = \frac{\sum_{N-3}^{N-1} ΚΠΦ\&Α}{\sum_{N-3}^{N-1} ΚΥΚΛΟΣ\ ΕΡΓΑΣΙΩΝ} \times 100\%, \text{ όπου } N \text{ το τρέχον έτος}^*$$

Η βαθμολογία προκύπτει ως εξής:

- ΚΕπ $\geq 15\%$: 100 βαθμοί
- $0 < ΚΕπ < 15\%$: $\frac{ΚΕπ}{15\%} \times 100$ βαθμοί (στρογγυλοποίηση σε ακέραιο αριθμό)
- ΚΕπ $\leq 0\%$: 0 βαθμοί

B₂: ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΩΝ (ΕΜΕ)¹ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑΣ ΧΡΗΣΗΣ (Συντελεστής Βαρύτητας Κριτηρίου 15%)

Η βαθμολογία προκύπτει ως εξής:

- ΕΜΕ ≥ 3 : 100 βαθμοί
- $0 \leq ΕΜΕ < 3$: $\frac{ΕΜΕ}{3} \times 100$ βαθμοί (στρογγυλοποίηση σε ακέραιο αριθμό)

B₃: ΕΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΙΣΗΣ (ΠΛΗΡΕΙΣ & ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΜΕΝΕΣ ΚΛΕΙΣΜΕΝΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ)
(Συντελεστής Βαρύτητας Κριτηρίου 20%)

Η βαθμολογία προκύπτει ως εξής:

- ΕΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ≥ 10 : 100 βαθμοί
- ΕΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ = 9: 90 βαθμοί
- ΕΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ = 8: 80 βαθμοί
- ΕΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ = 7: 70 βαθμοί
- ΕΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ = 6: 60 βαθμοί
- ΕΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ = 5: 50 βαθμοί
- ΕΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ = 4: 40 βαθμοί
- ΕΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ = 3: 30 βαθμοί
- ΕΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ = 2: 20 βαθμοί
- ΕΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ = 1: 10 βαθμοί

B₄: ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ (Συντελεστής Βαρύτητας Κριτηρίου 45%)

$$ΒΕπ = \frac{Μ.Ο. \text{ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ 3ΤΙΑΣ}^*}{ΣΥΝΟΛΙΚΟ \text{ ΥΨΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΗΣ}} \times 100\%$$

Η βαθμολογία προκύπτει ως εξής:

- ΒΕπ $\geq 4000\%$: 100 βαθμοί
- $0 < ΒΕπ < 4000\%$: $\frac{ΒΕπ}{4000\%} \times 100$ βαθμοί (στρογγυλοποίηση σε ακέραιο αριθμό)

* όπου N το τρέχον έτος (Χρήσεις N-1, N-2, N-3) ή για όσες κλεισμένες πλήρεις & εκκαθαρισμένες χρήσεις

¹ Τα ΕΜΕ θα αντληθούν από την ΕΥΔΠΔΕ από τα επίσημα στοιχεία του πληροφοριακού συστήματος ΕΡΓΑΝΗ και θα χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση της πρότασης

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV Ορισμός ΜΜΕ & Υπόδειγμα δήλωσης ΜΜΕ

{Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 (Γενικός Κανονισμός Απαλλαγής κατά Κατηγορία, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι}.

ΟΡΙΣΜΟΣ ΜΜΕ

Άρθρο 1

Επιχείρηση

Επιχείρηση θεωρείται κάθε οντότητα, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή, που ασκεί οικονομική δραστηριότητα. Σε αυτές περιλαμβάνονται ειδικότερα απασχολούμενα άτομα και οικογενειακές επιχειρήσεις που ασκούν βιοτεχνική ή άλλη δραστηριότητα, καθώς και προσωπικές εταιρείες ή ενώσεις προσώπων που ασκούν τακτικά μια οικονομική δραστηριότητα.

Άρθρο 2

Αριθμός απασχολούμενων και οικονομικά όρια προσδιορίζοντα τις κατηγορίες επιχειρήσεων
Η κατηγορία των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων («ΜΜΕ») αποτελείται από επιχειρήσεις που απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 50 εκατ. ευρώ και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 43 εκατ. ευρώ.

Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 50 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 10 εκατ. ευρώ.

Στην κατηγορία των ΜΜΕ, ως πολύ μικρή επιχείρηση ορίζεται η επιχείρηση η οποία απασχολεί λιγότερους από 10 εργαζομένους και της οποίας ο ετήσιος κύκλος εργασιών και/ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού δεν υπερβαίνει τα 2 εκατ. ευρώ.

Άρθρο 3

Τύποι επιχειρήσεων που λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών

«Ανεξάρτητη επιχείρηση» είναι κάθε επιχείρηση που δεν χαρακτηρίζεται ως συνεργαζόμενη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 2 ή ως συνδεδεμένη επιχείρηση κατά την έννοια της παραγράφου 3.

«Συνεργαζόμενες επιχειρήσεις» είναι όλες οι επιχειρήσεις που δεν χαρακτηρίζονται ως συνδεδεμένες κατά την έννοια της παραγράφου 3 και μεταξύ των οποίων υπάρχει η ακόλουθη σχέση: μια επιχείρηση (ανάντη επιχείρηση) κατέχει, μόνη ή από κοινού με μία ή περισσότερες συνδεδεμένες επιχειρήσεις κατά την έννοια της παραγράφου 3, το 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων ψήφου μιας άλλης επιχείρησης (κατάντη επιχείρησης).

Ωστόσο, μια επιχείρηση μπορεί να χαρακτηριστεί ως ανεξάρτητη, μη έχουσα δηλαδή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, ακόμη και εάν το όριο του 25% καλύπτεται ή υπερκαλύπτεται, εφόσον το ποσοστό αυτό ελέγχεται από τις ακόλουθες κατηγορίες επενδυτών και υπό την προϋπόθεση ότι αυτοί δεν είναι, μεμονωμένα ή από κοινού, συνδεδεμένοι κατά την έννοια της παραγράφου 3 με την εν λόγω επιχείρηση:

- δημόσιες εταιρείες συμμετοχών, εταιρείες επιχειρηματικού κεφαλαίου, φυσικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών προσώπων που ασκούν συστηματικά δραστηριότητες σε επενδύσεις επιχειρηματικού κεφαλαίου και επενδύουν ίδια κεφάλαια σε μη εισηγμένες στο χρηματιστήριο επιχειρήσεις (επιχειρηματικοί άγγελοι), εφόσον το σύνολο της επένδυσης των εν λόγω επιχειρηματικών αγγέλων στην ίδια επιχείρηση δεν υπερβαίνει τα 1.250.000 ευρώ·
- πανεπιστήμια ή ερευνητικά κέντρα μη κερδοσκοπικού σκοπού·
- θεσμικοί επενδυτές, συμπεριλαμβανομένων των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης·
- αυτόνομες τοπικές αρχές με ετήσιο προϋπολογισμό μικρότερο από 10 εκατ. ευρώ και με λιγότερους από 5.000 κατοίκους.

«Συνδεδεμένες επιχειρήσεις» είναι οι επιχειρήσεις που διατηρούν μεταξύ τους μία από τις ακόλουθες σχέσεις:

α) μια επιχείρηση κατέχει την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων άλλης επιχείρησης·
β) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να διορίζει ή να παύει την πλειοψηφία των μελών του διοικητικού, διαχειριστικού ή εποπτικού οργάνου άλλης επιχείρησης·
γ) μια επιχείρηση έχει το δικαίωμα να ασκεί κυριαρχική επιρροή σε άλλη επιχείρηση βάσει σύμβασης που έχει συνάψει με αυτήν ή δυνάμει ρήτρας του καταστατικού της τελευταίας·
δ) μια επιχείρηση που είναι μέτοχος ή εταίρος άλλης επιχείρησης ελέγχει μόνη της, βάσει συμφωνίας που έχει συνάψει με άλλους μετόχους ή εταίρους της εν λόγω επιχείρησης, την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου των μετόχων ή των εταίρων αυτής της επιχείρησης. Τεκμαίρεται ότι δεν υπάρχει κυριαρχική επιρροή, εφόσον οι επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο δεν υπεισέρχονται άμεσα ή έμμεσα στη διαχείριση της εξεταζόμενης επιχείρησης, με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων που έχουν με την ιδιότητά τους ως μετόχων ή εταίρων.

Συνδεδεμένες θεωρούνται επίσης οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις σχέσεις που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο μέσω μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων ή μέσω οποιουδήποτε από τους επενδυτές που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

Οι επιχειρήσεις που διατηρούν μια από τις εν λόγω σχέσεις μέσω φυσικού προσώπου ή ομάδας φυσικών προσώπων που ενεργούν από κοινού θεωρούνται επίσης συνδεδεμένες επιχειρήσεις, εφόσον ασκούν το σύνολο ή τμήμα των δραστηριοτήτων τους στην ίδια αγορά ή σε όμορες αγορές.

Ως «όμορη αγορά» νοείται η αγορά προϊόντος ή υπηρεσίας που βρίσκεται αμέσως ανάντη ή κατόντη της σχετικής αγοράς.

Εκτός από τις περιπτώσεις που ορίζονται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο, μια επιχείρηση δεν μπορεί να θεωρηθεί ΜΜΕ εάν το 25% ή περισσότερο του κεφαλαίου της ή των δικαιωμάτων ψήφου της ελέγχεται, άμεσα ή έμμεσα, από έναν ή περισσότερους δημόσιους φορείς, μεμονωμένα ή από κοινού.

Μια επιχείρηση μπορεί να υποβάλει δήλωση σχετικά με την ιδιότητά της ως ανεξάρτητης, συνεργαζόμενης ή συνδεδεμένης επιχείρησης, καθώς και σχετικά με τα στοιχεία που αφορούν τα αριθμητικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2. Η δήλωση αυτή μπορεί να υποβληθεί ακόμη και εάν η διασπορά κεφαλαίου δεν επιτρέπει να καθοριστεί επακριβώς ποιος το κατέχει, οπότε η επιχείρηση δηλώνει υπεύθυνα ότι μπορεί εύλογα να υποθέσει ότι δεν ανήκει, κατά ποσοστό 25% ή περισσότερο, σε μια επιχείρηση ή, από κοινού, σε περισσότερες επιχειρήσεις που είναι συνδεδεμένες μεταξύ τους. Οι δηλώσεις αυτές πραγματοποιούνται με την επιφύλαξη των ελέγχων και εξακριβώσεων που προβλέπονται από τις εθνικές ή ενωσιακές διατάξεις.

Άρθρο 4

Στοιχεία για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών και περίοδος αναφοράς

Τα στοιχεία που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του αριθμού απασχολούμενων και των χρηματικών ποσών είναι εκείνα που αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Λαμβάνονται υπόψη κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών. Το ύψος του κύκλου εργασιών υπολογίζεται χωρίς τον φόρο προστιθέμενης αξίας (ΦΠΑ) και χωρίς άλλους έμμεσους φόρους.

Όταν, κατά την ημερομηνία κλεισίματος των λογαριασμών και σε ετήσια βάση, μια επιχείρηση βρίσκεται πάνω ή κάτω από τα όρια τα σχετικά με τον αριθμό απασχολούμενων ή τα χρηματικά όρια που αναφέρονται στο άρθρο 2, η κατάσταση αυτή έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ή την απώλεια της ιδιότητας της μεσαίας, μικρής ή πολύ μικρής επιχείρησης μόνον εάν η υπέρβαση των εν λόγω ορίων επαναληφθεί επί δύο διαδοχικά οικονομικά έτη.

Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, οι λογαριασμοί των οποίων δεν έχουν κλείσει ακόμη, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από καλόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

Άρθρο 5

Ο αριθμός απασχολούμενων

Ο αριθμός απασχολούμενων ατόμων αντιστοιχεί στον αριθμό ετήσιων μονάδων εργασίας (ΕΜΕ), δηλαδή στον αριθμό εργαζομένων πλήρους απασχόλησης που εργάστηκαν στην εξεταζόμενη επιχείρηση ή για λογαριασμό αυτής επί ολόκληρο το υπόψη έτος. Τα άτομα που δεν εργάστηκαν ολόκληρο το έτος, οι εργαζόμενοι μερικής απασχόλησης, ανεξάρτητα από τη διάρκεια, και οι εργαζόμενοι σε εποχική βάση αντιστοιχούν σε κλάσματα των ΕΜΕ. Στον αριθμό απασχολούμενων περιλαμβάνονται:

α) οι μισθωτοί·

β) τα άτομα που εργάζονται για την επιχείρηση, έχουν σχέση εξάρτησης προς αυτήν και εξομοιώνονται με μισθωτούς με βάση το εθνικό δίκαιο·

γ) οι ιδιοκτήτες επιχειρηματίες·

δ) οι εταίροι που ασκούν τακτική δραστηριότητα εντός της επιχείρησης και προσπορίζονται οικονομικά οφέλη από την επιχείρηση.

Οι μαθητευόμενοι ή οι σπουδαστές που βρίσκονται σε επαγγελματική κατάρτιση στο πλαίσιο σύμβασης μαθητείας ή επαγγελματικής κατάρτισης δεν συνυπολογίζονται στον αριθμό απασχολούμενων. Η διάρκεια των αδειών μητρότητας ή των γονικών αδειών δεν συνυπολογίζεται.

Άρθρο 6

Καθορισμός των στοιχείων της επιχείρησης

Στην περίπτωση ανεξάρτητης επιχείρησης, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, πραγματοποιείται αποκλειστικά με βάση τους λογαριασμούς αυτής της επιχείρησης.

Στην περίπτωση επιχείρησης που συνεργάζεται ή συνδέεται με άλλες επιχειρήσεις, ο καθορισμός των στοιχείων, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού απασχολούμενων, γίνεται με βάση τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία της επιχείρησης, ή —εφόσον υπάρχουν— τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται και η εξεταζόμενη επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο προστίθενται τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατόντη της εν λόγω επιχείρησης. Τα στοιχεία συγκεντρώνονται κατ' αναλογία προς το ποσοστό συμμετοχής στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου (το υψηλότερο από τα δύο αυτά ποσοστά). Σε περίπτωση διασταυρωμένης συμμετοχής, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο των ποσοστών αυτών.

Στα στοιχεία που αναφέρονται στο πρώτο και το δεύτερο εδάφιο προστίθεται το 100% των στοιχείων των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την εξεταζόμενη επιχείρηση και τα οποία δεν περιλαμβάνονται ήδη στους λογαριασμούς βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνεργάζονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους, ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Σε αυτά προστίθεται το 100% των στοιχείων των επιχειρήσεων που συνδέονται με αυτές τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις, εκτός εάν τα στοιχεία τους περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης.

Για την εφαρμογή επίσης της παραγράφου 2, τα στοιχεία των επιχειρήσεων που συνδέονται με την εξεταζόμενη επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς και τα λοιπά στοιχεία τους,

ενοποιημένα εφόσον υπάρχουν. Στα στοιχεία αυτά προστίθενται κατ' αναλογία τα στοιχεία των επιχειρήσεων που ενδεχομένως συνεργάζονται με τις συνδεδεμένες αυτές επιχειρήσεις, οι οποίες βρίσκονται αμέσως ανάντη ή κατόντη αυτών, εάν δεν περιλαμβάνονται ήδη στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε αναλογία τουλάχιστον ισοδύναμη με το ποσοστό που ορίζεται στην παράγραφο 2 δεύτερο εδάφιο.

Όταν ο αριθμός απασχολούμενων δεδομένης επιχείρησης δεν προκύπτει από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, υπολογίζεται συγκεντρώνοντας κατ' αναλογία τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνεργάζονται με την εν λόγω επιχείρηση, και προσθέτοντας τα στοιχεία από τις επιχειρήσεις που συνδέονται μαζί της.



ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΗΛΩΣΗΣ ΜΜΕ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΙΔΙΟΤΗΤΑ ΜΜΕ

Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:

ΑΦΜ:

Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών (Πρόεδρος, Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση)

.....

Τύπος της επιχείρησης

(βλ. επεξηγητικό σημείωμα. Για να βρείτε το είδος της επιχείρησης ανατρέξτε στον Οδηγό ΜΜΕ)

Σημειώστε με ένα σταυρό την περίπτωση ή τις περιπτώσεις στις οποίες υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

☐ Ανεξάρτητη επιχείρηση Στην περίπτωση αυτή, τα στοιχεία που αναγράφονται παρακάτω προκύπτουν από τους λογαριασμούς της επιχείρησης και μόνον. Να συμπληρωθεί μόνο η δήλωση χωρίς παραρτήματα.

☐ Συνεργαζόμενη επιχείρηση Να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί το παράρτημα (και τα τυχόν συμπληρωματικά δελτία). Στη συνέχεια να συμπληρωθεί η δήλωση και το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.

☐ Συνδεδεμένη επιχείρηση Το αποτέλεσμα των υπολογισμών να μεταφερθεί στον πίνακα που παρατίθεται παρακάτω.



Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας επιχείρησης

Τα στοιχεία υπολογίζονται σύμφωνα με Παράρτημα Ι του ΕΕ 651/2014 σχετικά με τον ορισμό των ΜΜΕ.

Περίοδος αναφοράς (*): Συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα. Π.χ. Επιχείρηση που υποβάλλει εντός του 2026 και κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης δεν έχει υποβάλλει τα φορολογικά έντυπα της χρήσης του 2025, συμπληρώνει τον πίνακα με έτος αναφοράς το 2024). Στην περίπτωση που τα έντυπα έχουν υποβληθεί λαμβάνεται ως έτος αναφοράς το 2025.

Αριθμός απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Συμπληρώνονται τα στοιχεία της αιτούσας επιχείρησης, αν αυτή είναι ανεξάρτητη, ή το άθροισμα του αριθμού των ΕΜΕ για το έτος αναφοράς, της αιτούσας επιχείρησης, των συνδεδεμένων και των συνεργαζόμενων επιχειρήσεων αυτής (κατά το ποσοστό συνεργασίας) αν αυτή είναι συνδεδεμένη ή/και συνεργαζόμενη επιχείρηση (Τα στοιχεία σε αυτή την περίπτωση συμφωνούν με το σύνολο του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης) ΕΜΕ επιχείρησης + ΕΜΕ συνδεδεμένων + (ΕΜΕ συνεργαζόμενων x ποσοστό συνεργασίας)	Συμπληρώνονται τα στοιχεία της αιτούσας επιχείρησης, αν αυτή είναι ανεξάρτητη, ή το άθροισμα του κύκλου εργασιών για το έτος αναφοράς, της αιτούσας επιχείρησης, των συνδεδεμένων και των συνεργαζόμενων αυτής (κατά το ποσοστό συνεργασίας) αν αυτή είναι συνδεδεμένη ή/και συνεργαζόμενη επιχείρηση (Τα στοιχεία σε αυτή την περίπτωση συμφωνούν με το σύνολο του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης) ΚΕ επιχείρησης + ΚΕ συνδεδεμένων + (ΚΕ συνεργαζόμενων x ποσοστό συνεργασίας)	Συμπληρώνονται τα στοιχεία της αιτούσας επιχείρησης, αν αυτή είναι ανεξάρτητη, ή το άθροισμα του ενεργητικού (βλ. ισολογισμό) για το έτος αναφοράς της αιτούσας επιχείρησης, των συνδεδεμένων και των συνεργαζόμενων αυτής (κατά το ποσοστό συνεργασίας) αν αυτή είναι συνδεδεμένη ή/και συνεργαζόμενη επιχείρηση (Τα στοιχεία σε αυτή την περίπτωση συμφωνούν με το σύνολο του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης). Για επιχειρήσεις με απλογραφικά βιβλία το σύνολο του ενεργητικού θεωρείται 0) Ενεργητικό επιχείρησης + Ενεργητικό συνδεδεμένων + (Ενεργητικών συνεργαζόμενων x ποσοστό συνεργασίας)

(*) Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους.

(**) Σε χιλιάδες ευρώ.

Προσοχή: Σε σχέση με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση, από αυτή που αποτέλεσε έτος βάσης για τον υπολογισμό των στοιχείων του παραπάνω πίνακα), υπάρχει μεταβολή των στοιχείων η οποία ενδέχεται να επιφέρει αλλαγή της κατηγορίας της αιτούσας επιχείρησης (πολύ μικρή, μικρή, μεσαία ή μεγάλη επιχείρηση); Πρέπει να επιλεχθεί ένα από τα δύο.

☐ Όχι

☐ Ναι [σ' αυτή την περίπτωση, να συμπληρωθεί και να επισυναφθεί δήλωση σχετικά με την προηγούμενη διαχειριστική χρήση ⁽¹⁾]

Υπογραφή



Όνομα και ιδιότητα του προσυπογράφοντος, που είναι εξουσιοδοτημένος να εκπροσωπεί την επιχείρηση:

.....

Δηλώνω υπεύθυνα ότι τα στοιχεία της παρούσης δήλωσης καθώς και των ενδεχόμενων παρατημάτων της είναι ακριβή.

..... (τόπος), (ημερομηνία)

Υπογραφή :

(Η δήλωση θα πρέπει να φέρει υπογραφή του Νόμιμου Εκπροσώπου της επιχείρησης - Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα)

⁽¹⁾ Άρθρο 4, παράγραφος 2 του Παραρτήματος Ι του ΕΕ 651/2014.



(ΔΕΝ ΑΠΑΙΤΕΙΤΑΙ Η ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΣΕΛΙΔΩΝ ΟΤΑΝ Ο ΔΥΝΗΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΣ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ Η' ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΗΣ ΔΗΛΩΣΗΣ

ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗ ή ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

Επισυναπτόμενα παραρτήματα

- Παράρτημα Α εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνεργαζόμενη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)
- Παράρτημα Β εάν η επιχείρηση έχει τουλάχιστον μία συνδεδεμένη επιχείρηση (και ενδεχόμενα συμπληρωματικά δελτία)

Υπολογισμός των στοιχείων για συνεργαζόμενη ή συνδεδεμένη επιχείρηση ⁽¹⁾ (βλέπε επεξηγηματικό σημείωμα)

Περίοδος αναφοράς ⁽²⁾: 2025 (συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα)

	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών ^(*)	Σύνολο ισολογισμού ^(*)
1. Στοιχεία ⁽²⁾ της αιτούσας επιχείρησης ή των ενοποιημένων λογαριασμών (μεταφορά από τον πίνακα Β ⁽¹⁾ του παραρτήματος Β ⁽³⁾)			
2. Κατ' αναλογία συγκεντρωτικά στοιχεία ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνεργαζόμενων επιχειρήσεων (μεταφορά από τον πίνακα Α του παραρτήματος Α)			
3. Άθροισμα στοιχείων ⁽²⁾ όλων των (ενδεχομένων) συνδεδεμένων επιχειρήσεων που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης στη γραμμή [μεταφορά από τον πίνακα Β ⁽²⁾ του παραρτήματος Β]			
Σύνολο (4)			

^(*) Σε χιλιάδες ευρώ.

⁽¹⁾ Άρθρο 6, παράγραφοι 2 και 3 του Παραρτήματος Ι του ΕΚ 651/2014.

⁽²⁾ Όλα τα στοιχεία πρέπει να αφορούν την τελευταία κλεισμένη διαχειριστική χρήση και να υπολογίζονται σε ετήσια βάση. Στην περίπτωση νεοσύστατων επιχειρήσεων, τα στοιχεία που λαμβάνονται υπόψη πρέπει να προκύπτουν από αξιόπιστες εκτιμήσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους (άρθρο 4).

⁽³⁾ Τα στοιχεία της επιχείρησης, συμπεριλαμβανομένου του αριθμού των εργαζομένων, υπολογίζονται με βάση τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της επιχείρησης, ή – εφόσον υπάρχουν – τους ενοποιημένους λογαριασμούς της επιχείρησης ή τους ενοποιημένους λογαριασμούς στους οποίους περιλαμβάνεται η επιχείρηση βάσει ενοποίησης.

⁽⁴⁾ Τα αποτελέσματα της γραμμής «Σύνολο» πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα της δήλωσης σχετικά με τα «Στοιχεία για τον προσδιορισμό της κατηγορίας της επιχείρησης».

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α**Συνεργαζόμενη επιχείρηση**

Για κάθε επιχείρηση για την οποία συμπληρώνεται «δελτίο εταιρικής σχέσης» [ένα δελτίο για κάθε επιχείρηση συνεργαζόμενη με την αιτούσα επιχείρηση και για τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις των ενδεχόμενων συνδεδεμένων επιχειρήσεων, των οποίων τα στοιχεία δεν περιλαμβάνονται ακόμη στους ενοποιημένους λογαριασμούς ⁽¹⁾], τα στοιχεία του σχετικού «πίνακα εταιρικής σχέσης» πρέπει να μεταφέρονται στον ακόλουθο συγκεκριμένο πίνακα: Πίνακας Α

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο Ισολογισμού (*)
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
Σύνολο			

(*) Σε χιλιάδες ευρώ.

(1) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

Σημείωση: Τα στοιχεία αυτά είναι το αποτέλεσμα υπολογισμού κατ' αναλογία που πραγματοποιείται στο «δελτίο εταιρικής σχέσης» που συμπληρώνεται για κάθε άμεσα ή έμμεσα συνεργαζόμενη επιχείρηση.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 2 (σχετικά με τις συνεργαζόμενες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΣΧΕΣΗΣ

Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες από μία συνεργαζόμενες επιχειρήσεις συμπληρώνεται ένα δελτίο ανά επιχείρηση.

1. Ακριβή στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:

Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ ⁽¹⁾:

Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾:

2. Ακαθάριστα στοιχεία της εν λόγω συνεργαζόμενης επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς: <u>2025</u> (συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα)			
	Αριθμός Απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Ακαθάριστα στοιχεία			

(*) σε χιλιάδες ευρώ.

Σημείωση: Αυτά τα ακαθάριστα στοιχεία προκύπτουν από τους λογαριασμούς και άλλα στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς, στα οποία προστίθεται το 100% των στοιχείων των συνδεδεμένων με αυτήν επιχειρήσεων, εκτός εάν τα δεδομένα των συνδεδεμένων επιχειρήσεων περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης στα λογιστικά στοιχεία της συνεργαζόμενης επιχείρησης ⁽³⁾. Εάν χρειάζεται, πρέπει να προστίθενται τα δελτία σύνδεσης για τις επιχειρήσεις που δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης.

3. Υπολογισμός κατ' αναλογία

α) Ακριβής αναφορά του ποσοστού συμμετοχής⁽⁴⁾ που κατέχει η επιχείρηση που συμπληρώνει τη δήλωση (ή από τη συνδεδεμένη επιχείρηση μέσω της οποίας δημιουργείται η σχέση με τη συνεργαζόμενη επιχείρηση), στη συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου:

.....
.....
.....
.....

Αναφορά και του ποσοστού συμμετοχής⁽⁴⁾ που κατέχει η συνεργαζόμενη επιχείρηση που αποτελεί το αντικείμενο του παρόντος δελτίου στην επιχείρηση που καταρτίζει η δήλωση (ή στη συνδεδεμένη επιχείρηση):

.....
.....
.....
.....

β) Πρέπει να επιλεγεί το υψηλότερο ποσοστό από τα δύο προηγούμενα ποσοστά και να συμπεριληφθεί στα ακαθάριστα στοιχεία που αναφέρονται στο προηγούμενο πλαίσιο. Τα αποτελέσματα του κατ' αναλογία υπολογισμού θα μεταφέρονται στον παρακάτω πίνακα:

«Πίνακας εταιρικής σχέσης»



Ποσοστό: ...	Αριθμός Απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών ^(*)	Σύνολο ισολογισμού ^(*)
Αποτελέσματα αναλογία κατ'			

^(*) Σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Α του παραρτήματος Α.

(1) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(2) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

(3) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 1.

(4) Όσον αφορά τη συμμετοχή στο κεφάλαιο ή στα δικαιώματα ψήφου, λαμβάνεται υπόψη το υψηλότερο ποσοστό. Στο ποσοστό αυτό πρέπει να προστεθεί το ποσοστό συμμετοχής στην ίδια επιχείρηση που ανήκει σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις (ορισμός, άρθρο 3 παράγραφος 2 εδάφιο 1).



ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

Συνδεδεμένες επιχειρήσεις

Α. Προσδιορισμός της περίπτωσης στην οποία υπάγεται η αιτούσα επιχείρηση:

☐ Περίπτωση 1: Η αιτούσα επιχείρηση καταρτίζει ενοποιημένους λογαριασμούς ή περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στους ενοποιημένους λογαριασμούς άλλης συνδεδεμένης επιχείρησης [πίνακας Β(1)].

☐ Περίπτωση 2: Η αιτούσα επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις δεν καταρτίζουν ενοποιημένους λογαριασμούς ή δεν περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης [πίνακας Β(2)].

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης⁽¹⁾.

Β. Μέθοδοι υπολογισμού ανάλογα με την περίπτωση.

Περίπτωση 1: Ως βάση υπολογισμού χρησιμοποιούνται οι ενοποιημένοι λογαριασμοί. Να συμπληρωθεί ο παρακάτω πίνακας Β(1)

Πίνακας Β (1)

	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ) (*)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
Σύνολο			

(*) Όταν στους ενοποιημένους λογαριασμούς δεν φαίνεται ο αριθμός εργαζομένων, ο αριθμός τους υπολογίζεται με την άθροιση του αριθμού εργαζομένων όλων των επιχειρήσεων με τις οποίες συνδέεται η αιτούσα επιχείρηση.

(**) Σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 1 του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

Προσδιορισμός των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται βάσει ενοποίησης

Συνεργαζόμενη επιχείρηση (επωνυμία/ ακριβή στοιχεία)	Διεύθυνση της εταιρικής έδρας	Αριθμός μητρώου ή ΦΠΑ (*)	Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των βασικών διευθυνόντων (**)
Α.			
Β.			
Γ.			
Δ.			
Ε.			

(*) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(**) Πρόεδρος (Chief executive), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

Σημαντική σημείωση: Οι συνεργαζόμενες επιχειρήσεις μιας παρόμοιας συνδεδεμένης επιχείρησης, που δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης, πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

(1) Ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 2 εδάφιο 2.

Περίπτωση 2: Για κάθε συνδεδεμένη επιχείρηση (συμπεριλαμβανομένων των σχέσεων μέσω άλλων συνδεδεμένων επιχειρήσεων), πρέπει να συμπληρώνεται ένα «δελτίο σύνδεσης» και να γίνεται απλή άθροιση των λογαριασμών όλων των συνδεδεμένων επιχειρήσεων συμπληρώνοντας τον πίνακα Β(2) παρακάτω.

Πίνακας Β (2)

Επιχείρηση αριθ.:	Αριθμός απασχολούμενων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (**)	Σύνολο ισολογισμού (**)
1. (*)			
2. (*)			
3. (*)			
4. (*)			
5. (*)			
Σύνολο			

(*) Να προστίθεται ένα «δελτίο σύνδεσης» ανά επιχείρηση.

(**) Σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία της γραμμής «Σύνολο» του παραπάνω πίνακα πρέπει να μεταφέρονται στη γραμμή 3 (σχετικά με τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις) του πίνακα του παραρτήματος της δήλωσης.

ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΔΕΣΗΣ

Σε περίπτωση που υπάρχουν περισσότερες από μία συνδεδεμένες επιχειρήσεις συμπληρώνεται ένα δελτίο σύνδεσης ανά επιχείρηση.

(μόνο για τη συνδεδεμένη επιχείρηση που δεν περιλαμβάνεται βάσει ενοποίησης στον πίνακα Β)

1. Ακριβή στοιχεία της επιχείρησης

Επωνυμία ή εταιρική επωνυμία:

Διεύθυνση της εταιρικής έδρας:

Αριθ. μητρώου ή ΦΠΑ ⁽¹⁾:

Ονοματεπώνυμο και τίτλος του ή των κύριων διευθυντικών στελεχών ⁽²⁾:

2. Στοιχεία της εν λόγω επιχείρησης

Περίοδος αναφοράς: 2025 (συμπληρώνεται το έτος που προηγείται του έτους υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης και για το οποίο έχουν υποβληθεί τα επίσημα φορολογικά έντυπα)

	Αριθμός Απασχολουμένων (ΕΜΕ)	Κύκλος εργασιών (*)	Σύνολο ισολογισμού (*)
Σύνολο			

(*) Σε χιλιάδες ευρώ.

Τα στοιχεία αυτά πρέπει να μεταφέρονται στον πίνακα Β(2) του παραρτ. Β.

Σημαντική σημείωση: Τα στοιχεία των επιχειρήσεων που είναι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχείρηση προκύπτουν από τους λογαριασμούς τους και άλλα στοιχεία, ή, εφόσον υπάρχουν, από τους ενοποιημένους λογαριασμούς. Στα στοιχεία αυτά συγκεντρώνονται κατ' αναλογία τα στοιχεία των ενδεχόμενων συνεργαζόμενων επιχειρήσεων με τις εν λόγω συνδεδεμένες επιχειρήσεις, που βρίσκονται ακριβώς ανάντη ή κατόντη της αιτούσας επιχείρησης, εφόσον δεν περιλαμβάνονται ήδη βάσει ενοποίησης ⁽³⁾.

Παρόμοιες συνεργαζόμενες επιχειρήσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως άμεσοι εταίροι της αιτούσας επιχείρησης. Τα στοιχεία τους και ένα «δελτίο εταιρικής σχέσης» πρέπει συνεπώς να προστίθενται στο παράρτημα Α.

(1) Να προσδιοριστεί από τα κράτη μέλη σύμφωνα με τις ανάγκες τους.

(2) Πρόεδρος («Chief executive»), Γενικός Διευθυντής ή αντίστοιχη θέση.

(3) Ακόμη και εάν τα στοιχεία σχετικά με μία επιχείρηση περιλαμβάνονται στους ενοποιημένους λογαριασμούς σε ποσοστό χαμηλότερο από εκείνο που ορίζεται στο άρθρο 6 παράγραφος 2, πρέπει παρόλα αυτά να εφαρμόζεται το ποσοστό που ορίζεται στο εν λόγω άρθρο (ορισμός, άρθρο 6 παράγραφος 3 εδάφιο 2).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V Υποδείγματα Υπεύθυνων Δηλώσεων**Α' ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΥΔ ΝΟΜΙΜΟΥ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ****ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ**

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ(1):	ΕΦΕΠΑΕ						
Ο - Η Όνομα:				Επώνυμο:			
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:							
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:							
Ημερομηνία γέννησης:							
Τόπος Γέννησης:							
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:			Τηλ:				
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:			Αριθ:	ΤΚ:
Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):							
Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις(3), που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986 ως νόμιμος εκπρόσωπος και εκ μέρους της επιχείρησης «.....» με ΑΦΜ....., δηλώνω ότι: - Όλα τα αναφερόμενα στην πρόταση κωδικό ΟΠΣΚΕ και όλα τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον ηλεκτρονικό φάκελο της Αίτησης Χρηματοδότησης για την έγκριση της χρηματοδότησης του έργου από το Πρόγραμμα «ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ» του ΕΣΠΑ 2021- 2027 μέσω της Υποδράσης «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2025 – ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ», είναι αληθή και ακριβή. - Γνωρίζω ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ανακρίβειών στη δήλωσή μου μετά την ένταξη του έργου, το επενδυτικό έργο θα απενταχθεί και θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως τη ληφθείσα δημόσια χρηματοδότηση. - Έχω λάβει σαφή γνώση του περιεχομένου της Πρόσκλησης της Υποδράσης «ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΜΙΚΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ 2025 – ΜΙΚΡΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ». - Η πρόταση έργου με κωδικό ΟΠΣΚΕ , δεν έχει χρηματοδοτηθεί, δεν χρηματοδοτείται και δεν πρόκειται να υποβληθεί για χρηματοδότηση από άλλους φορείς για μέρος ή ολόκληρο το αντικείμενό της. (επιλέξτε κατά περίπτωση): - το προτεινόμενο επενδυτικό έργο δεν έχει υποβληθεί για ένταξη και δεν θα υποβληθεί σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους πριν την έκδοση της εγκριτικής απόφασης /απόρριψης της παρούσας Αίτησης Χρηματοδότησης. - το έργο υποβλήθηκε σε άλλο πρόγραμμα αλλά α) απορρίφθηκε σύμφωνα με την «.....» απόφαση (σημειώνεται η σχετική εκδοθείσα απόφαση) ή β) ενώ εγκρίθηκε αρχικά, έχει οριστικοποιηθεί και τεκμηριώνεται η μη χρηματοδότησή του σύμφωνα με το «.....» έγγραφο (σημειώνεται η σχετική απόφαση είτε της αρμόδιας αρχής ή η έγγραφη δήλωση προς την αρμόδια αρχή περί της ματαίωσης συμμετοχής του ενδιαφερόμενου στο πρόγραμμα).							

6. Η επιχείρηση δεν έχει κάνει έναρξη εργασιών έργου πριν την ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης και ιδίως δεν έχει πραγματοποιήσει δαπάνες που αφορούν στις συγκεκριμένες ενέργειες πριν από το χρόνο έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών όπως ορίζεται στην Πρόσκληση της Δράσης.
7. Τα δηλωθέντα στην πρόταση οικονομικά στοιχεία είναι αυτά που έχουν υποβληθεί στην ΑΑΔΕ κατά την υποβολή της πρότασης.
8. Η επιχείρηση σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Παράρτημα Ι του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014, σχετικά με τον ορισμό των πολύ μικρών, των μικρών και των μεσαίων επιχειρήσεων είναι **μικρή ή πολύ μικρή επιχείρηση**
9. (επιλέξτε κατά περίπτωση):
 - i) Η επιχείρηση δεν έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης,
 - ii) Η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης αλλά έχει αποπληρώσει το δάνειο και έχει λύσει τη σύμβαση εγγύησης
 - iii) Η επιχείρηση έχει λάβει ενίσχυση αναδιάρθρωσης η οποία έχει ολοκληρωθεί.
10. Η επιχείρηση δεν τελεί υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση.
11. Δεν εκκρεμεί διαταγή ανάκτησης εις βάρος της επιχείρησης κατόπιν προηγούμενης αποφάσεως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.
12. Για την επιχείρηση δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού του Ν. 4488/2017 (Α137/13.09.2017) των άρθρων 39, παρ. 1-4 και 40 παρ.1.
13. Η επιχείρηση δεσμεύεται ότι διασφαλίζει τους κατά περίπτωση εφαρμοσμένους όρους ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπουν την υλοποίηση του έργου, ειδικότερα αναφορικά:
 - με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα όπως ορίζεται στο ν.4624/2019 (Α' 137) "Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, μέτρα εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/680 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 και άλλες διατάξεις".
 - με την τήρηση των κανόνων περί δημοσίων συμβάσεων από όποιους φορείς θεωρούνται Αναθέτουσα Αρχή κατά την έννοια του Ν.4412/2016).
 - με την αειφόρο ανάπτυξη, τη μη διάκριση και την προσβασιμότητα Ατόμων με Αναπηρίες.
14. (επιλέξτε κατά περίπτωση)
 - i. Η επιχείρηση είναι υπόχρεη εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν. 4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει.
 - ii. Η επιχείρηση δεν είναι υπόχρεη εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, λόγω(σχετική τεκμηρίωση).
15. Γνωρίζω ότι διόρθωση ή τροποποίηση ή συμπλήρωση τυχόν ελλειπόντων στοιχείων, έστω και συμπληρωματικών ή διευκρινιστικών, δεν επιτρέπεται μετά την ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής υποβολής της αίτησης.
16. Αποδέχομαι οποιοδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές.
17. Αποδέχομαι τη διασταύρωση των στοιχείων που δηλώνονται στην αίτηση χρηματοδότησης με τα στοιχεία που παρέχονται από το πληροφοριακό σύστημα TAXIS, τη βάση δεδομένων της ΑΑΔΕ και τα συστήματα των ασφαλιστικών οργανισμών καθώς και λοιπά πληροφοριακά συστήματα της Δημόσιας Διοίκησης ή εποπτευόμενων από αυτήν Φορέων και σε περίπτωση διαφορών τα στοιχεία αυτά κατισχύουν των δηλωθέντων ή/και των αναγραφόμενων στα υποβληθέντα έντυπα.
18. Αποδέχομαι ότι τα μηνύματα που θα παραλαμβάνει ο Συντονιστής ΟΠΣΚΕ έργου μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και ειδικότερα στη (ις) διεύθυνση (εις) email που έχουν δηλωθεί στο ΟΠΣΚΕ επέχουν θέση κοινοποίησης και συνεπάγονται την έναρξη όλων των εννόμων συνεπειών και προθεσμιών.
19. Αποδέχομαι ότι κατά την υλοποίηση του έργου, η επικοινωνία με το φορέα υλοποίησης της δράσης αναφορικά με την εξέλιξη και ολοκλήρωση της ερευνητικής πρότασης

- (αιτήματα τροποποίησης, εκθέσεις προόδου και ολοκλήρωσης κλπ) δύναται να γίνεται ηλεκτρονικά (on screen) μέσω ηλεκτρονικών εντύπων, όπως αυτά θα καθοριστούν από το Φορέα Υλοποίησης της Δράσης.
20. Σε περίπτωση έγκρισης της αίτησης χρηματοδότησης συμφωνώ στη δημοσίευση της επωνυμίας και του ΑΦΜ της επιχείρησης, του τίτλου της πράξης και του ποσού της δημόσιας χρηματοδότησης στον κατάλογο των δικαιούχων που δημοσιεύεται ηλεκτρονικά (τουλάχιστον στην ιστοσελίδα της ΕΥΔΠ «ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ» (www.dytikiellada.gr) ή με άλλο τρόπο, σύμφωνα με το άρθρο 49 παρ. 3 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060.
 21. Έχω λάβει γνώση για την νόμιμη επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που περιλαμβάνονται στην Αίτηση Χρηματοδότησης από την ΕΥΔΠ «ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ» και το Φορέα Υλοποίησης της Δράσης και τα νομίμως εντεταλμένα όργανα αυτών, η οποία αποσκοπεί στην εφαρμογή και τήρηση των ενωσιακών και εθνικών κανόνων και διενεργείται για την εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον και την άσκηση δημόσιας εξουσίας και την αρχή της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, σύμφωνα προς τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 14 της πρόσκλησης της δράσης.
 22. Έχω λάβει γνώση των υποχρεώσεων που πρέπει να τηρήσει η επιχείρηση στο πλαίσιο της υλοποίησης της υποβαλλόμενης πρότασης, όπως αυτές προκύπτουν από το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και βεβαιώνω ότι η προτεινόμενη πράξη δεν καταστρατηγεί και δεν είναι ασύμβατη με κανένα από τα αναφερόμενα στο Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτά αναφέρονται στην αναλυτικά στο «ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII Πίνακας για τη συμμόρφωση πράξεων με το χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης»
 23. (επιλέξτε κατά περίπτωση):
 - Η επιχείρηση δεν ανήκει σε ομοιόμορφο οργανωμένο δίκτυο διανομής (Franchise)
 - Η επιχείρηση ανήκει σε ομοιόμορφο οργανωμένο δίκτυο διανομής (Franchise)
 24. Η επιχείρηση τηρεί απλογραφικά ή διπλογραφικά βιβλία του ν.4308/2014, όπως ισχύει.
 25. Ο τόπος υλοποίησης της επένδυσης δεν ταυτίζεται με τον τόπο της κύριας ή δευτερεύουσας κατοικίας μου
 26. Δεσμεύομαι ότι η επιχείρησή μου δεν συστεγάζεται και δεν θα συστεγάζεται με άλλη επιχείρηση.
 27. Η επιχείρηση τηρεί τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου.
 28. Δε συντρέχουν για την επιχείρηση λόγοι αποκλεισμού του του Ν.4488/2017 (Α137/13.09.2017) άρθρο 39 παρ. 1-4 και άρθρο 40 παρ. 1.
 29. Η επιχείρηση δεν εντάσσεται στους φορείς / επιχειρήσεις που δεν έχουν δικαίωμα υποβολής αίτησης χρηματοδότησης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην αναλυτική πρόσκληση της δράσης.
 30. Είμαι ενημερωμένος και η πρόταση που υποβάλω είναι εναρμονισμένη και υπακούει στους περιορισμούς και πληροί όλες τις προϋποθέσεις του Κανονισμού 2831/2023 (De Minimis).
 31. Δεσμεύομαι ότι η ενίσχυση που θα λάβει η επιχείρηση στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης, αθροιζόμενη με τις λοιπές ενισχύσεις De Minimis που έχει λάβει σε επίπεδο ενιαίας επιχείρησης κατά τα τελευταία τρία έτη (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση), δεν υπερβαίνει τις 300.000 ευρώ.
 32. Δεσμεύομαι ότι κατά την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου θα τηρηθούν τα προβλεπόμενα στην Ανακοίνωση της Επιτροπής (2021/C 373/01): Τεχνικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υποδομών στην κλιματική αλλαγή κατά την περίοδο 2021-2027.
 33. Αποδέχομαι ότι σε περίπτωση διαπίστωσης ανακριβειών στη δήλωσή μου ή σε περίπτωση διαπίστωσης υποβολής στην ΕΥΔ/ΕΦ ψευδών ή παραπλανητικών στοιχείων, ή αποσιώπηση στοιχείων, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της ένταξης του επενδυτικού σχεδίου στη Δράση, ή θα οδηγούσε στο να ενταχθεί με όρους ουσιωδώς διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση ένταξης θα ανακληθεί και:



- α. εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως τη χορηγηθείσα ενίσχυση,
β. εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, θα κληθώ να επιστρέψω εντόκως το σύνολο της χορηγηθείσας ενίσχυσης.

Ημερομηνία:/...../....

Για την επιχείρηση/

Ο Νόμιμος Εκπρόσωπος

(Στοιχεία Νόμιμου Εκπροσώπου, ψηφιακή υπογραφή ή από gov.gr)





ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ Β : Υπεύθυνη Δήλωση Σώρευσης και Πίνακας Επιχορηγήσεων De Minimis



ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΔΗΛΩΣΗ

(άρθρο 8 Ν.1599/1986)

Η ακρίβεια των στοιχείων που υποβάλλονται με αυτή τη δήλωση μπορεί να ελεγχθεί με βάση το αρχείο άλλων υπηρεσιών (άρθρο 8 παρ. 4 Ν. 1599/1986)

ΠΡΟΣ ⁽¹⁾ :	ΕΦΕΠΑΕ				
Ο – Η Όνομα:			Επώνυμο:		
Όνομα και Επώνυμο Πατέρα:					
Όνομα και Επώνυμο Μητέρας:					
Ημερομηνία γέννησης:					
Τόπος Γέννησης:					
Αριθμός Δελτίου Ταυτότητας:			Τηλ:		
Τόπος Κατοικίας:			Οδός:	Αριθ:	ΤΚ:
Δ/νση Ηλεκτρ. Ταχυδρομείου (Email):					

Με ατομική μου ευθύνη και γνωρίζοντας τις κυρώσεις¹⁾, που προβλέπονται από τις διατάξεις της παρ. 6 του άρθρου 22 του Ν. 1599/1986, δηλώνω ότι:

A. Η επιχείρηση με ΑΦΜ....., την οποία νομίμως εκπροσωπώ:

- Υποβάλλει την αίτηση χορήγησης προκειμένου να λάβει κρατική ενίσχυση η οποία είναι δυνατό να υπαχθεί στο πλαίσιο του Κανονισμού de minimis 2023/2831,
- Συνιστά «ενιαία επιχείρηση» με τις κάτωθι επιχειρήσεις:

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ	ΑΦΜ
1.		
2.		
3.		

ή

III. Δεν συνιστά «ενιαία επιχείρηση» με καμία άλλη ☐ επιχείρηση
(σε αυτή την περίπτωση συμπληρώνεται με ☒)

B. Η ενίσχυση ήσσονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί στην ως άνω επιχείρηση βάσει της παρούσας αίτησης χρηματοδότησης, αφορά δραστηριότητες της επιχείρησης που **δεν** εμπίπτουν/αφορούν:

- στην πρωτογενή παραγωγή προϊόντων αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας,





- ii) στη μεταποίηση και εμπορία προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, εφόσον το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα των προϊόντων που αγοράζονται ή διατίθενται στην αγορά,
- iii) στην πρωτογενή παραγωγή γεωργικών προϊόντων,
- iv) στον τομέα της μεταποίησης και της εμπορίας γεωργικών προϊόντων, όταν το ποσό της ενίσχυσης καθορίζεται με βάση την τιμή ή την ποσότητα τέτοιων προϊόντων που πωλούνται από πρωτογενείς παραγωγούς ή διατίθενται στην αγορά από τις οικείες επιχειρήσεις ή όταν η ενίσχυση συνοδεύεται από την υποχρέωση απόδοσής της εν μέρει ή εξ ολοκλήρου σε πρωτογενείς παραγωγούς,
- v) εξαγωγές προς τρίτες χώρες ή προς κράτη μέλη, ιδίως δε ενισχύσεις που συνδέονται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, με τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή με άλλες τρέχουσες δαπάνες που σχετίζονται με την εξαγωγική δραστηριότητα,
- vi) ενισχύσεις για τις οποίες τίθεται ως όρος η χρήση εγχώριων αγαθών αντί των εισαγόμενων.

Γ. (Σε περίπτωση που η επιχείρηση δραστηριοποιείται σε κάποιον από τους μη επιλέξιμους για ενίσχυση τομείς και επίσης σε τομέα επιλέξιμο για ενίσχυση βάσει του Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 2023/2831)

Η επιχείρηση, καθώς δραστηριοποιείται στον τομέα (στους τομείς) ο οποίος (οι οποίοι) είναι μη επιλέξιμοι για ενίσχυση, διασφαλίζει με κατάλληλα μέσα, όπως ο λογιστικός διαχωρισμός, ότι δεν ενισχύεται η μη επιλέξιμη δραστηριότητα.

Δ. Το ύψος των ενισχύσεων που η αιτούσα επιχείρηση, καθώς και οι επιχειρήσεις που λειτουργούν μαζί με αυτήν ως ενιαία επιχείρηση, έχουν αποκτήσει έννομο δικαίωμα λήψης βάσει καθεστώτος de minimis, κατά τα τελευταία τρία έτη (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση) από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στο πλαίσιο της δράσης, παρουσιάζεται στον παρακάτω πίνακα:

ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ DE MINIMIS ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ Η ΑΙΤΟΥΣΑ ΕΝΙΑΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ, ΕΧΕΙ ΑΠΟΚΤΗΣΕΙ ΕΝΝΟΜΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΛΗΨΗΣ							
Αφορά στην επιχείρηση που υποβάλλει πρόταση (αιτούσα) καθώς και σε αυτές με την οποία η αιτούσα λειτουργεί ως ενιαία οικονομική μονάδα (στην ενιαία περιλαμβάνονται οι συνδεδεμένες με την αιτούσα επιχειρήσεις)							
α/α	ΕΠΩΝΥΜΙΑ & ΑΦΜ ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΥ	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ & ΦΟΡΕΑΣ ΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΕΦΑΡΜΟΣΤΕ ΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ DE MINIMIS	ΑΡΙΘ.ΠΡΩΤ. & ΗΜ/ΝΙΑ ΕΓΚΡΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ	ΕΓΚΡΙΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΚΑΤΑΒΛΗΘΕΝ ΠΟΣΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ



Ε. Η ενίσχυση ή σσνονος σημασίας που πρόκειται να χορηγηθεί στην επιχείρηση στο πλαίσιο της παρούσας Δράσης αθροιζόμενη με οποιαδήποτε άλλη ενίσχυση ή σσνονος σημασίας που της έχει χορηγηθεί σε επίπεδο «ενιαίας επιχείρησης», δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ σε οποιαδήποτε περίοδο τριών ετών (υπολογιζόμενα σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση).

ΣΤ. Η επιχείρηση δεν έχει λάβει άλλη κρατική ενίσχυση για τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες ή για το ίδιο μέτρο χρηματοδότησης επιχειρηματικού κινδύνου, η σώρευση των οποίων οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης σχετικής έντασης ενίσχυσης ή του ποσού ενίσχυσης που έχει καθοριστεί με βάση τα συγκεκριμένα δεδομένα κάθε περίπτωσης σε κανονισμό απαλλαγής κατά κατηγορία ή απόφαση που έχει εκδώσει η Επιτροπή.

Ζ. Αποδέχομαι οποιονδήποτε σχετικό έλεγχο για την εξακρίβωση των δηλωθέντων στοιχείων από τις αρμόδιες εθνικές ή ενωσιακές αρχές, καθώς και τη διασταύρωση αυτών με τα στοιχεία που παρέχονται από τα πληροφοριακά συστήματα δημοσίων υπηρεσιών και ασφαλιστικών οργανισμών.

Ημερομηνία:/...../....

Για την επιχείρηση

-Ο / Η-

Νόμιμος Εκπρόσωπος

(Ονοματεπώνυμο, υπογραφή)

(Σε περίπτωση που η εκπροσώπηση ασκείται από κοινού από δύο ή περισσότερα πρόσωπα και όχι χωριστά, η δήλωση υπογράφεται από όλους όσους έχουν την ιδιότητα)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VI Παραδοτέα πιστοποίησης Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου

Α. ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Τα παραδοτέα σε κάθε Κατηγορία Δαπανών για το Φυσικό Αντικείμενο, έχουν ως ακολούθως:

03. Δαπάνες για κτίρια, εγκαταστάσεις, περιβάλλον χώρος

03.13 Κτίρια, Εγκαταστάσεις, Περιβάλλον Χώρος

03.09 Κατασκευές, διαμορφώσεις, επεκτάσεις, διαρρυθμίσεις για την διευκόλυνση προσβασιμότητας των ΑμεΑ

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Κτίρια, Εγκαταστάσεις και Περιβάλλοντα Χώρο]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Παραστατικά τιμολόγησης και, εφόσον απαιτείται, αποδεικτικά στοιχεία διακίνησης (και στις περιπτώσεις αυτεπιστασίας), κλπ. σχετικά παραστατικά.	✓	✓
2	Όλες οι απαραίτητες εγκρίσεις και αδειοδοτήσεις για τις κτιριακές εργασίες του επενδυτικού σχεδίου: -Άδεια δόμησης ή έγκριση εργασιών μικρής κλίμακας ή όποια άλλη μορφή έγκρισης/ενημέρωσης εκτέλεσης εργασιών απαιτείται από τις πολεοδομικές διατάξεις ή βεβαίωση απαλλαγής από τις αρμόδιες υπηρεσίες ή τακτοποίηση/νομιμοποίηση χώρου εφόσον συντρέχει τέτοια περίπτωση. -Σε περίπτωση που δεν απαιτούνται άδειες για τις εκτελεσμένες κτιριακές εργασίες, θα πρέπει να υποβάλλεται η ηλεκτρονική βεβαίωση αρμόδιου μηχανικού ότι δεν απαιτείται κάποιου είδους έγκριση, όπως ορίζει η κείμενη νομοθεσία (άρθρο 52 Ν4759/09-12- 2020/ ΦΕΚ Α245)	✓	✓
3	Εγκεκριμένα σχέδια θεωρημένα από την Πολεοδομία (τοπογραφικό διάγραμμα, διάγραμμα κάλυψης/δόμησης, κατόψεις, τομές, όψεις)	✓	✓
4	Φάκελος Τεχνικών στοιχείων. (Επιμετρήσεις, Τεχνική Έκθεση με περιγραφή εργασιών, ανάλυση κόστους).	✓	✓
5	Αντίγραφο τίτλου ιδιοκτησίας και μεταγραφή αυτού στο Υποθηκοφυλακείο/Κτηματολόγιο. Σε περίπτωση που οι κτιριακές επεμβάσεις υλοποιηθούν σε μη ιδιόκτητο χώρο τότε πρέπει να προσκομιστεί μισθωτήριο συμβόλαιο ή σύσταση επικαρπίας ή η παραχώρηση χρήσης διάρκειας τουλάχιστον έξι (6) ετών. Η περίοδος της εξαετίας υπολογίζεται από την ημερομηνία έγκρισης της απόφασης ένταξης. Ειδικά για ανέγερση κτιρίου το μισθωτήριο συμβόλαιο πρέπει να είναι διάρκειας τουλάχιστον δώδεκα (12) ετών από την ημερομηνία έγκρισης της απόφασης ένταξης. Τα ανωτέρω	✓	✓

	συμβόλαια μίσθωσης πρέπει να έχουν κατατεθεί στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.		
6	Συμβάσεις θεωρημένες από την αρμόδια ΔΟΥ ή να έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά, για τις κτιριακές επεμβάσεις που έλαβαν χώρα.	✓	✓
7	Φωτογραφικό υλικό πριν και κατά τη διάρκεια εκτέλεσης των σχετικών εργασιών.	✓	✓

02. Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων

02.06 Λοιπός Εξοπλισμός επιχείρησης,

02.11 Μεταφορικά Μέσα για χρήση εντός της επιχείρησης

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Εξοπλισμού, Μεταφορικών Μέσων & Οργάνων]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
Βασικός ή λοιπός εξοπλισμός (όπως παραγωγικός ή μηχανολογικός εξοπλισμός, ψηφιακός εξοπλισμός γραφείου, λοιπός εξοπλισμός επιχείρησης)			
1	Παραστατικά τιμολόγησης και, εφόσον απαιτείται, αποδεικτικά στοιχεία διακίνησης κλπ. παραστατικά αγοράς, μεταφοράς και εγκατάστασης του εξοπλισμού	✓	✓
2	CMR, Packing List, Bill of Landing και οποιοδήποτε άλλο παραστατικό μεταφοράς απαιτείται κατά περίπτωση, ανάλογα με τον τόπο προέλευσης και τον τρόπο μεταφοράς (πχ. Οδικώς, μέσω πλοίου, κλπ,) του εξοπλισμού, σε περίπτωση προμήθειάς του από το εξωτερικό	✓	✓
3	Απαλλακτικό ΦΠΑ για τις περιπτώσεις απαλλαγής	✓	✓
4	Βεβαίωση προμηθευτή για το καινούργιες, αμεταχείριστο και περί μη παρακράτησης κυριότητας με αναφορά στο serial number των μηχανημάτων και του εξοπλισμού	✓	✓
5	Όπου απαιτείται, αντίγραφο πιστοποιητικού CE ή δήλωση συμμόρφωσης	✓	✓
6	Εξοπλισμός μέσω LEASING. Αντίγραφο της σύμβασης Leasing με πρόβλεψη η κυριότητα των ειδών να περιέλθει στο φορέα της επένδυσης με τη λήξη του LEASING.	✓	✓
7	Φωτογραφίες	✓	✓
8	Λοιπές βεβαιώσεις από αρμόδιους μηχανικούς κλπ, σύμφωνα με την προβλεπόμενη νομοθεσία	✓	✓

--	--	--	--

[Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Λογισμικού] Λογισμικά και ηλεκτρονικός εξοπλισμός			
1	Παραστατικά τιμολόγησης και, εφόσον απαιτείται, αποδεικτικά στοιχεία διακίνησης κλπ. παραστατικά αγοράς, παραμετροποίησης, εγκατάστασης και εκπαίδευσης.	✓	✓
2	Απαλλακτικό ΦΠΑ για τις περιπτώσεις απαλλαγής.	✓	✓
3	Άδειες χρήσης λογισμικού (και για λογισμικά όπως οι εφαρμογές γραφείου/λειτουργικά) ή οι αντίστοιχες βεβαιώσεις των κατασκευαστών για την άδεια χρήσης, με αναφορά στο serial Number, στον αριθμό χρηστών και στη διάρκεια	✓	✓
4	Εφόσον επιδοτείται η αγορά λογισμικού/εφαρμογών που απευθύνεται σε πελατειακό κοινό, αποδεικτικά στοιχεία ότι το λογισμικό εξυπηρετεί τις ανάγκες ατόμων με αναπηρία	✓	✓

04. Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών**04.25 Πιστοποίηση υπηρεσιών & διαδικασιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα****04.20 Δαπάνες παροχής υπηρεσιών μελετών ανάπτυξης προϊόντων ή και διεργασιών****04.27 Δαπάνες Προβολής και Εξωστρέφειας, Εξωστρέφειας****04.06 Δαπάνες Εκπόνησης Μελέτης Σκοπιμότητας**

α/α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
Πιστοποίηση υπηρεσιών & διαδικασιών σύμφωνα με εθνικά, εναρμονισμένα καθώς και λοιπά ευρωπαϊκά διεθνή πρότυπα			
1	Τιμολόγια, ΤΠΥ, ΑΠΥ, κλπ. παραστατικά	✓	✓
2	Αντίγραφο μελετών και εγχειριδίων (για συστήματα διασφάλισης ποιότητας).	✓	✓
3	Αντίγραφο πιστοποιητικού από διαπιστευμένο φορέα.	✓	✓
4	Θεωρημένες από την αρμόδια ΔΟΥ συμβάσεις ή να έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά, για τη μελέτη και τη σύνταξη εγχειριδίων για την ανάπτυξη και εφαρμογή συστημάτων διασφάλισης ποιότητας, εφόσον αυτές συντάχθηκαν ή απαιτούνται από τη φορολογική νομοθεσία.	✓	✓
Δαπάνες παροχής υπηρεσιών μελετών ανάπτυξης προϊόντων ή και διεργασιών			
1	Τιμολόγια, ΤΠΥ, ΑΠΥ, κλπ. παραστατικά	✓	✓
2	Αντίγραφα μελετών, αποδεικτικά δοκιμών, για την ανάπτυξη νέων/διαφοροποιημένων προϊόντων ή και διεργασιών	✓	✓
3	Θεωρημένες από την αρμόδια ΔΟΥ συμβάσεις για τις μελέτες που εκπονήθηκαν εφόσον αυτές συντάχθηκαν ή απαιτούνται από τη φορολογική νομοθεσία	✓	✓
[Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών] Υπηρεσίες Σχεδιασμού Συσκευασίας- Ετικέτας-Branding, [Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες Προβολής, Προώθησης & Δικτύωσης] Προβολής προώθησης και λοιπά έξοδα δικτύωσης, συμμετοχής σε εμπορικές εκθέσεις			
1	Τιμολόγια, ΤΠΥ, ΑΠΥ, κλπ. παραστατικά υπηρεσιών	✓	✓
2	Αντίγραφο μελετών σχεδιασμού Συσκευασίας – Ετικέτας – Branding	✓	✓
3	Θεωρημένες από την αρμόδια ΔΟΥ συμβάσεις εφόσον αυτές συντάχθηκαν ή απαιτούνται από τη φορολογική νομοθεσία.	✓	✓
4	Τιμολόγια, Proforma invoice (προτιμολόγιο) και λοιπά αποδεικτικά υλοποίησης και τιμολόγησης των δαπανών του έργου (συμμετοχής, ενοικίασης περιπτέρου, κατασκευής/διαμόρφωσης περιπτέρου, διαμονής/μετακίνησης εκπροσώπων επιχείρησης στην έκθεση).	✓	✓
5	Αποδεικτικά μεταφοράς (αποστολής/επιστροφής) εκθεμάτων.	✓	✓

6	Αποδεικτικά συμμετοχής με την ιδιότητα του εκθέτη ((με δικό της περίπτερο), στην έκθεση όπως κατάλογος εκθετών ή βεβαίωση συμμετοχής από τον διοργανωτή της έκθεσης.	✓	✓
7	Φωτογραφικό υλικό και λοιπά αποδεικτικά στοιχεία παρουσίας της επιχείρησης στην έκθεση με την ιδιότητα του εκθέτη (με δικό της περίπτερο).	✓	✓
8	Κατάλογος συμμετεχόντων στελεχών της επιχείρησης στην εμπορική έκθεση (Ονοματεπώνυμο, Ιδιότητα, Θέση στην Επιχείρηση)	✓	✓
9	Αποδεικτικά στοιχεία διαμονής συμμετεχόντων στελεχών όπως αντίγραφα εισιτηρίων μετακίνησης, κάρτες επιβίβασης (boarding pass κ.α.)	✓	✓
10	Παραστατικά τιμολόγησης, ΤΠΥ, ΑΠΥ, κλπ.	✓	✓
11	Αποδεικτικά δημιουργικού διαφημιστικού μηνύματος (σχεδιασμός ψηφιακού περιεχομένου διαφημίσεων, βίντεο, φωτογραφίες	✓	✓
12	Αποδεικτικά προβολής διαφημιστικού μηνύματος (video)	✓	✓
[Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης για Δαπάνες για Παροχή Υπηρεσιών] Υπηρεσίες προμήθειας/χρήσης λογισμικού «Software as a Service», «cloud computing» ή άλλο παρεμφερές αυτού			
1	Παραστατικά τιμολόγησης και, εφόσον απαιτείται, αποδεικτικά στοιχεία διακίνησης κλπ. παραστατικά αγοράς, παραμετροποίησης, εγκατάστασης και εκπαίδευσης.	✓	✓
2	Απαλλακτικό ΦΠΑ για τις περιπτώσεις απαλλαγής.	✓	✓
3	Συμβάσεις χρήσης/συνδρομής υπηρεσίας που διατίθεται σε συνδρομητική βάση.	✓	✓

Έμμεσες Δαπάνες**Έμμεσες Δαπάνες (7% επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου)**

Η εν λόγω κατηγορία δαπάνης δεν απαιτεί την προσκόμιση παραστατικών, καταβάλλεται αναλογικά με κάθε πληρωμή και το αναλογούν ύψος αυτής οριστικοποιείται κατά το στάδιο της τελικής πιστοποίησης του επενδυτικού σχεδίου.

Για το φυσικό αντικείμενο επισημαίνεται ότι :

- ⇒ Για όλα τα είδη των πραγματοποιούμενων δαπανών, η υλοποίηση του φυσικού αντικειμένου επιβεβαιώνεται από τις καταγεγραμμένες περιγραφές και ποσότητες στα αντίστοιχα παραστατικά (τιμολόγια πώλησης/υπηρεσιών, αποδείξεις παροχής

υπηρεσιών κλπ.). Για το λόγο αυτό, κατά την έκδοση των παραστατικών θα πρέπει να αναγράφονται αναλυτικά τα επιμέρους στοιχεία του φυσικού αντικείμενου και οι ποσότητες που τιμολογούνται και να είναι σε συμφωνία με τον τρόπο παρουσίασης του φυσικού αντικείμενου στην αντίστοιχη απόφαση ένταξης (ισχύον Τεχνικό παράρτημα).

- ⇒ Ο εξοπλισμός πρέπει, μέχρι την ολοκλήρωση της επένδυσης, να βρίσκεται εγκατεστημένος και σε πλήρη λειτουργία και να συμβαδίζει με τα αναγραφόμενα στα αντίστοιχα παραστατικά και στην αντίστοιχη βεβαίωση του προμηθευτή για το καινούργιες, αμεταχείριστο και περί μη παρακράτησης της κυριότητας. Επίσης, να συνάδει με το δηλούμενο προς ενίσχυση ΚΑΔ.
- ⇒ Για τις περιπτώσεις εξοπλισμού, να αναγράφονται στα παραστατικά ή στα συνοδευτικά αυτών έγγραφα οι αντίστοιχοι κωδικοί αριθμοί σειράς (serial numbers). Δεν απαιτείται η αναγραφή serial number σε είδη λοιπού εξοπλισμού υποστήριξης για την παροχή της υπηρεσίας.
- ⇒ Για τις περιπτώσεις λογισμικού-εφαρμογών, να αναγράφονται κατά περίπτωση στα παραστατικά ή στα συνοδευτικά αυτών έγγραφα οι κωδικοί αριθμοί σειράς (serial numbers) ή αδειών χρήσης (license numbers) ή κωδικοί πελάτη (customer numbers) από την αντίστοιχη βάση πελατών του κατασκευαστή.
- ⇒ Τα ιδιωτικά συμφωνητικά, εφόσον απαιτούνται θα πρέπει να είναι :
 - α) κατατεθειμένα στην αρμόδια ΔΟΥ ή να έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά
 - β) εξοφλημένα στο σύνολο τους για τις αιτηθείσες δαπάνες, πριν την πιστοποίηση των σχετικών δαπανών, ανεξαρτήτως του ισχύοντος εγκεκριμένου ποσού για αυτές. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες το ποσό που θα υποβληθεί για τις αιτηθείσες δαπάνες είναι μικρότερο ή μεγαλύτερο από το αναφερόμενο στο ιδιωτικό συμφωνητικό και δεν υπάρχει άλλη απαίτηση από τα δύο μέρη, τότε θα προσκομίζεται λύση του ιδιωτικού συμφωνητικού ή Υ.Δ και από τα δύο συμβαλλόμενα μέρη, στις οποίες θα αναγράφεται ότι δεν υπάρχει άλλη οικονομική ή οποιασδήποτε μορφής απαίτηση για τις εν λόγω δαπάνες.
- ⇒ Τα όργανα ελέγχου κατά την πιστοποίηση του Φυσικού Αντικείμενου μπορούν να ζητήσουν, με αιτιολόγηση της αναγκαιότητας, οποιοδήποτε στοιχείο κρίνουν απαραίτητο, για την απόδειξη της καλής εκτέλεσης του έργου και την πλήρη συμμόρφωση με τους όρους της αντίστοιχης απόφασης ένταξης.
- ⇒ Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να διευκολύνουν το έργο των οργάνων ελέγχου, παρέχοντας κάθε δυνατό στοιχείο, πληροφορία ή διευκρίνιση υποβοηθώντας την ορθή και ακριβή ολοκλήρωση του ελέγχου και να παρίστανται κατά την επιτόπια επαλήθευση (τουλάχιστον ο Υπεύθυνος Έργου).
- ⇒ Για τον υπολογισμό των ΕΜΕ, η ΔΑ/ΕΦΕΠΑΕ δύναται να λαμβάνει και να κάνει χρήση δεδομένων που αφορούν σε απασχόληση εργαζομένων από το πληροφοριακό σύστημα του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων «ΕΡΓΑΝΗ».

Β. ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΥ

Τα παραδοτέα όσον αφορά στο Οικονομικό Αντικείμενο, έχουν ως ακολούθως:

α/ α	ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ [06.04. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Οικονομικού Αντικειμένου]	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	ΕΠΙΤΟΠΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ / ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ
1	Παραστατικά τιμολόγησης και διακίνησης ή στοιχεία ισοδύναμης αποδεικτικής αξίας [12.01. Δικαιολογητικά Παραστατικών]	✓	✓
2	Αποδεικτικά στοιχεία εξοφλήσεων σύμφωνα με το Κεφάλαιο 11.2-Εξόφληση Δαπανών Επενδυτικού Σχεδίου της Αναλυτικής Πρόσκλησης [04.19 Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Οικονομικού Αντικειμένου]	✓	✓
3	Αποδεικτικά στοιχεία καταβολής προκαταβολών σε προμηθευτές [04.19. Δικαιολογητικά Τεκμηρίωσης Οικονομικού Αντικειμένου]	✓	✓
4	Λογιστικές εγγραφές και καταχωρήσεις σύμφωνα με το Κεφάλαιο 11.2-Εξόφληση Δαπανών Επενδυτικού Σχεδίου της Αναλυτικής Πρόσκλησης [04.13. Λογιστικές Καταχωρήσεις]	✓	✓
5	Μητρώο Παγίων, εφόσον υπάρχει υποχρέωση τήρησης [04.14. Μητρώο Παγίων]	✓	✓
6	Σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης και στοιχεία εκταμίευσης εφόσον εκχωρήθηκε η Δημόσια Χρηματοδότηση [04.18. Σύμβαση Δανείου / Σύμβαση Εκχώρησης]	✓	✓
7	Δανειακή Σύμβαση και στοιχεία εκταμίευσης εφόσον χρησιμοποιήθηκε δάνειο στην επένδυση [04.18. Σύμβαση Δανείου / Σύμβαση Εκχώρησης]	✓	✓

Για το οικονομικό αντικείμενο επισημαίνεται ότι:

- ⇒ Τα στοιχεία που πρέπει να τηρούνται από τους δικαιούχους των ενισχύσεων συνοδεύονται υποχρεωτικά από τα προβλεπόμενα από την ισχύουσα κάθε φορά ελληνική φορολογική νομοθεσία, φορολογικά και λογιστικά έγγραφα κατά περίπτωση (π.χ. καρτέλες προμηθευτών, καρτέλες ταμείου, καρτέλες λογαριασμών, εξοφλητικές αποδείξεις όπου απαιτείται, extrait, ΤΠΥ, παραστατικά τιμολόγηση ή/και διακίνησης, παραστατικά μεταφοράς από εξωτερικό, κλπ) για την τεκμηρίωση της ορθής υλοποίησης του Οικονομικού Αντικειμένου.
- ⇒ Απαραίτητα παραστατικά θεωρούνται τα εξοφλημένα τιμολόγια πώλησης παροχής υπηρεσιών και λοιπά παραστατικά τιμολόγησης του προμηθευτή προς την επιχείρηση.
- ⇒ Είναι δυνατή η πιστοποίηση δαπανών, με εξαίρεση τις δαπάνες μέσω Leasing, κατά τις Ενδιάμεσες Επαληθεύσεις με τη μορφή προκαταβολών προς τους προμηθευτές, με την προϋπόθεση ότι οι προκαταβολές αυτές δεν ξεπερνούν το 50% του αντίστοιχου εγκεκριμένου επιχορηγούμενου οικονομικού αντικειμένου. Στις περιπτώσεις αυτές, απαιτούνται έγγραφα στα οποία καταγράφονται οι όροι συναλλαγής (π.χ. Προτιμολόγιο, Προσφορά, Έντυπο παραγγελίας, Ιδιωτικό Συμφωνητικό κλπ).

- ⇒ Χρηματοδοτική μίσθωση εξοπλισμού: Σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης (Leasing). Πρωτότυπη βεβαίωση της εταιρείας χρηματοδοτικής μίσθωσης στην οποία θα αναφέρεται ο εξοπλισμός που έχει παραδοθεί και η αξία αυτού με επισυναπτόμενη κατάσταση των σχετικών τιμολογίων καθώς και οι καταβληθείσες από τον φορέα δόσεις με τις αντίστοιχες ημερομηνίες (δεν γίνεται δεκτή η σύμβαση με ημερομηνία πριν την ημερομηνία επιλεξιμότητας δαπανών, ήτοι την ημερομηνία προκήρυξης της Δράσης). Επίσης θα πρέπει να αναφέρεται ότι μετά τη λήξη της μίσθωσης ο εξοπλισμός περνάει στην κυριότητα του επενδυτή
- ⇒ Στο παραστατικά θα πρέπει να αναφέρεται η επωνυμία/ ΑΦΜ του προμηθευτή, να περιγράφονται αναλυτικά όλα τα επιμέρους στοιχεία (η περιγραφή να είναι συμβατή με την ανάλυση του φυσικού αντικείμενου στην αντίστοιχη απόφαση ένταξης) και οι ποσότητες (ή διάρκεια υπηρεσιών).
- ⇒ Στα παραστατικά θα πρέπει να είναι εμφανή και διαχωρίσιμα τα τμήματα των δαπανών που εμπίπτουν στο οικονομικό αντικείμενο του έργου. Επίσης, θα πρέπει να είναι εμφανείς ή να μπορούν να εξαχθούν σαφώς οι καθαρές αξίες χωρίς ΦΠΑ.
- ⇒ Οι δικαιούχοι θα πρέπει να τηρούν τα στοιχεία του οικονομικού αντικείμενου κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να διασφαλίζεται η επαρκής διαδρομή ελέγχου (να είναι σαφής και διαχωρίσιμη κάθε δαπάνη μέχρι επιπέδου Κατηγορίας Δαπανών για κάθε παραστατικό που εκδίδεται από πλευράς προμηθευτών).
- ⇒ Τα όργανα ελέγχου κατά την πιστοποίηση του Οικονομικού Αντικείμενου των δαπανών μπορούν να ζητήσουν, με αιτιολόγηση της αναγκαιότητας, οποιοδήποτε στοιχείο κρίνουν απαραίτητο, για την απόδειξη της καλής εκτέλεσης του έργου και την πλήρη συμμόρφωση με τους όρους της αντίστοιχης απόφασης ένταξης.
- ⇒ Οι δικαιούχοι υποχρεούνται να διευκολύνουν το έργο των οργάνων ελέγχου, παρέχοντας κάθε δυνατό στοιχείο, πληροφορία ή διευκρίνιση υποβοηθώντας την ορθή και ακριβή ολοκλήρωση του ελέγχου και να παρίστανται κατά την επιτόπια επαλήθευση (τουλάχιστον ο Υπεύθυνος Έργου).

Γ. ΓΕΝΙΚΑ ΠΑΡΑΔΟΤΕΑ

Πέραν τον ανωτέρω απαιτείται η προσκόμιση και των παρακάτω γενικών παραδοτέων:

- ⇒ Μητρώο Επιχείρησης από ΑΑΔΕ (πρόσφατη εκτύπωση) σε κάθε αίτημα ελέγχου.
- ⇒ Βεβαίωση περί μη περαιτέρω τροποποίησης του καταστατικού. Για τις ατομικές επιχειρήσεις Υπεύθυνη Δήλωση Ν.1599/86 με θεώρηση για το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή μέσω <http://www.gov.gr> περί μη μεταβολής/τροποποίησης των στοιχείων της επιχείρησης από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης έως σήμερα.
- ⇒ Υπεύθυνη δήλωση με θεωρημένο το γνήσιο της υπογραφής ή ψηφιακή υπογραφή ή μέσω <http://www.gov.gr>, όπου θα αναφέρεται ότι όλα τα προσκομισθέντα παραστατικά και δικαιολογητικά είναι ακριβή αντίγραφα των πρωτότυπων και δεν έχουν χρησιμοποιηθεί ούτε θα χρησιμοποιηθούν σε άλλο εθνικό ή κοινοτικό πρόγραμμα σε κάθε αίτημα ελέγχου.
- ⇒ Τυχόν έγγραφο/α που επιβάλλονται να προσκομισθούν σύμφωνα με τους ειδικούς όρους της απόφασης ένταξης.

- ⇒ Υλικό τεκμηρίωσης τήρησης όλων των μέτρων πληροφόρησης που προβλέπονται στα άρθρα 46-50 και το παράρτημα ΙΧ του Κανονισμού 1060/2021 (π.χ. φωτογραφικό υλικό ανάρτησης αφίσας, printscreen από την ιστοσελίδα με σύντομη περιγραφή πράξης-χρηματοδοτική συνδρομή από την Ένωση κ.α.).
- ⇒ Υλικό τεκμηρίωσης ύπαρξη υποδομών ελαχιστοποίησης των εμποδίων πρόσβασης ατόμων με αναπηρία.
- ⇒ Έγγραφο αδειοδότησης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία και την ενισχυόμενη, στο πλαίσιο της υλοποιηθείσας επένδυσης δραστηριότητά (π.χ. άδεια λειτουργίας, Υπεύθυνη δήλωση έναρξης λειτουργίας, απαλλακτικό άδειας λειτουργίας, γνωστοποίηση έναρξης λειτουργίας κλπ.) κατά το αίτημα τελικού ελέγχου.

Πέραν των παραδοτέων Φυσικού και Οικονομικού Αντικειμένου που καθορίστηκαν στις προηγούμενες σελίδες, επισημαίνεται ότι για την ολοκλήρωση και παραλαβή ενός έργου απαιτείται να πληρούνται όσα αναφέρονται στην Ενότητα 13. «ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΕΡΓΩΝ» του κυρίως σώματος της Αναλυτικής Πρόσκλησης.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VII Δικαιολογητικά για την καταβολή της επιχορήγησης

1. 08.03-Αποδεικτικό Φορολογικής Ενημερότητας

Φορολογική ενημερότητα σε ισχύ, για είσπραξη χρημάτων από φορείς πλην Κεντρικής Διοίκησης. Διευκρινίζεται, ότι στην φορολογική ενημερότητα δε θα πρέπει να υπάρχει όρος της παρακράτησης και για έργα με συνολική ΔΔ < 10.000€, είτε κατά την ένταξη είτε κατόπιν τροποποίησης, δεν απαιτείται η προσκόμισή της για την πληρωμή τους, βάσει των διατάξεων του άρθρου 61 του Ν.4914/2022, παρ.2 & 3 /ΦΕΚ 61/21.03.2022.

2. 08.02- Αποδεικτικό Ασφαλιστικής Ενημερότητας

Ασφαλιστική ενημερότητα σε ισχύ, για είσπραξη εκκαθαρισμένων απαιτήσεων από το Δημόσιο. Επισημαίνεται ότι οι έχοντες ατομική επιχείρηση, πρέπει να προσκομίζουν ασφαλιστική ενημερότητα που καλύπτει τόσο τις προσωπικές, όσο και τις εργοδοτικές εισφορές (απασχολούμενο προσωπικό). Διευκρινίζεται, ότι για έργα με συνολική ΔΔ < 10.000€, είτε κατά την ένταξη είτε κατόπιν τροποποίησης, δεν απαιτείται η προσκόμισή της για την πληρωμή τους, βάσει των διατάξεων του άρθρου 61 του Ν.4914/2022, παρ.2 & 3 /ΦΕΚ 61/21.03.2022.

3. 08.04-Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας

Πιστοποιητικό δικαστικής φερεγγυότητας από το Πρωτοδικείο έκδοσης του τελευταίου διμήνου από την κατάθεσή του.

4. 09.03-Υπεύθυνη Δήλωση με το γνήσιο της υπογραφής ή μέσω Gov.gr "η ψηφιακή υπογραφή Νομίμου Εκπροσώπου στην οποία θα αναφέρονται:

- Ότι η δημόσια επιχορήγηση του προγράμματος δεν έχει εκχωρηθεί. Εφόσον έχει γίνει εκχώρηση υποβάλλεται υποχρεωτικώς η σύμβαση εκχώρησης επιχορήγησης έναντι δανείου και βεβαίωση εκταμίευση αυτού.
- Ότι δεν έχει γίνει περαιτέρω τροποποίηση του καταστατικού, με αναφορά στον αριθμό της τελευταίας τροποποίησης
Σε περίπτωση που έχει τροποποιηθεί το καταστατικό της επιχείρησης τότε απαιτείται επιπρόσθετα η προσκόμιση επικυρωμένου από το Γ.Ε.ΜΗ αντιγράφου του τελευταίου (κωδικοποιημένου) καταστατικού ή το σύνολο των τροποποιήσεων του καταστατικού από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης χρηματοδότησης, εφόσον δεν υφίσταται κωδικοποιημένο. (Από την συμπλήρωση του παρόντος σημείου εξαιρούνται οι ατομικές επιχειρήσεις).
- Ότι τα στοιχεία της εκπροσώπησης, αλλά και της εταιρικής/μετοχικής σύνθεσης της εταιρείας, δεν έχουν τροποποιηθεί και είναι σύμφωνα με το ισχύον Τεχνικό Πρόγραμμα
Εφόσον έχει γίνει τροποποίηση τότε υποβάλλονται εναλλακτικά:
 - ✓ Για την εκπροσώπηση: Καταστατικό, Πιστοποιητικό/Βεβαίωση εκπροσώπησης, Πρακτικό/ Απόφαση ΓΣ, ανάλογα με τη νομική μορφή- (ΑΕ/ΕΠΕ/ΙΚΕ)
 - ✓ Για την εταιρική/μετοχική σύνθεση: Καταστατικό, Φωτοτυπία του βιβλίου των μετόχων με σφραγίδα της εταιρείας και υπογραφή από τον νόμιμο εκπρόσωπο ή πρακτικό Γ.Σ. με την ισχύουσα μετοχική σύνθεση, ανάλογα με τη νομική μορφή (ΑΕ/ΕΠΕ/ΙΚΕ/ΟΕ/ΕΕ).

Οι ατομικές επιχειρήσεις συμπληρώνουν το παρόν σημείο ως ακολούθως:

- ❖ Δεν έχουν καταβληθεί/ τροποποιηθεί τα στοιχεία της ατομικής επιχείρησης από τα αναφερόμενα στο εγκεκριμένο τεχνικό παράρτημα. Σε περίπτωση που έχουν μεταβληθεί, προσκομίζεται βεβαίωση μεταβολής/ών από την αρμόδια ΔΟΥ.
- ο Ότι η **ενίσχυση ήσσονος σημασίας** που πρόκειται να λάβει η επιχείρηση, αθροισόμενη με άλλες ενισχύσεις ήσσονος σημασίας που έχει λάβει (καθώς και οι τυχόν συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις με τις οποίες συναποτελούν ενιαία επιχείρηση) δεν υπερβαίνει το ποσό των 300.000 ευρώ μέσα σε μία τριετία (υπολογιζόμενης σε κυλιόμενη ημερολογιακή βάση) από τον χρόνο χορήγησης του έννομου δικαιώματος λήψης της ενίσχυσης ή το εκάστοτε ισχύον όριο του Κανονισμού.
- ο Ότι δεν εκκρεμεί εις βάρος της επιχείρησης εντολή ανάκτησης προηγούμενης παράνομης και ασυμβίβαστης με την εσωτερική αγορά κρατικής ενίσχυσης, κατόπιν απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ή του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής ένωσης.
- ο Ότι οι δαπάνες για τις οποίες η επιχείρηση λαμβάνει επιχορήγηση δεν έχουν χρηματοδοτηθεί, δεν έχουν ενταχθεί και δεν θα υποβληθούν σε άλλο πρόγραμμα που χρηματοδοτείται από εθνικούς ή κοινοτικούς πόρους
- ο Ότι το IBAN του λογαριασμού στον οποίο η επιχείρηση επιθυμεί να κατατεθεί το ποσό της επιχορήγησης είναι.....της τράπεζας.....και π πρόκειται για εταιρικό/ επαγγελματικό λογαριασμό της επιχείρησης.

5. 01.16-Αντίγραφο τραπεζικού εγγράφου

Αντίγραφο (Φωτοτυπία) τραπεζικού εγγράφου (π.χ. εκτύπωση από το e-banking) με τον αριθμό IBAN του εταιρικού ή επαγγελματικού λογαριασμού της επιχείρησης (όψεως ή εμπορικός ή δηλωμένος επαγγελματικός λογαριασμός στην ΑΑΔΕ), που δηλώνεται στην ως άνω υπεύθυνη δήλωση (σημείο α/α vii) για την κατάθεση του ποσού της επιχορήγησης.

6. 02.06 Στοιχεία Πραγματικών Δικαιούχων

Αποδεικτικό Καταχώρισης στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων του άρθρου 20 του ν.4557/2018 (Α' 139), ως ισχύει, (για τους υπόχρεους εγγραφής στο Μητρώο Πραγματικών Δικαιούχων)

7. 01.15-Λοιπα δικαιολογητικά

Στην περίπτωση καταβολής προκαταβολής, πέραν των ανωτέρω απαιτείται η υποβολή ισόποσης Εγγυητικής Επιστολής (01.15-, σύμφωνα με την Ενότητα 11.3 Καταβολή Ενίσχυσης-Α) **Προκαταβολή (δυννητική)** της Αναλυτικής πρόσκλησης.

- 8. 02.01. Γενικό πιστοποιητικό ΓΕΜΗ έκδοσης τελευταίου διμήνου από την κατάθεσή του (αφορά φορείς με υποχρέωση εγγραφής στο ΓΕΜΗ).

Επισημάνσεις:

- Για την καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση, συνίστανται οι ενημερότητες (φορολογική & ασφαλιστική) να διατηρούν την ισχύ τους για τουλάχιστον δεκαπέντε (15) ημέρες από την ημερομηνία προσκόμισης τους. Σημειώνεται ότι, ο χρόνος καταβολής της επιχορήγησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων.

Σημειώνεται ότι, ο χρόνος καταβολής της επιχορήγησης επηρεάζεται από την άμεση διαθεσιμότητα ή μη των αντίστοιχων πιστώσεων.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ VIII Πίνακας για τη συμμόρφωση πράξεων με το χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΘΕΜΑΤΑ	ΑΡΘΡΑ	ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ	ΕΝΔΕΙΞΗ ΠΑΡΑΒΙΑΣΗΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ	ΣΧΟΛΙΑ - ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Τίτλος I «ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ»	1. Ανθρώπινη αξιοπρέπεια	Εγείρονται κίνδυνοι για :		
	2. Δικαίωμα στη ζωή κάθε προσώπου	Την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, το δικαίωμα στη ζωή και την σωματική και διανοητική ακεραιότητα του προσώπου		
	3. Δικαίωμα στην ακεραιότητα του προσώπου	(εμπλεκόμενων, εργαζόμενων, ωφελομένων)		
	4. Απαγόρευση των βασανιστηρίων και των απάνθρωπων ή εξευτελιστικών ποινών ή μεταχείρισης	Βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία Αναγκαστική εργασία ή εμπορία ανθρώπινων όντων (βιο)ηθικά ζητήματα (κλωνοποίηση, μετατροπή του		
	5. Απαγόρευση της δουλείας και της αναγκαστικής εργασίας	Ανθρώπινου σώματος ή μερών του σε πηγή κέρδους, γενετική έρευνα/δοκιμή, χρήση γενετικών πληροφοριών		
Τίτλος II «ΕΛΕΥΘΕΡΙΕΣ»	6. Δικαίωμα στην ελευθερία και την ασφάλεια	Θίγονται τα δικαιώματα της ελευθερίας και της ασφάλειας του ατόμου		
	7. Σεβασμός της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής	Γίνεται σεβαστή η ιδιωτική ζωή του ατόμου (συμπεριλαμβανομένων της κατοικίας και επικοινωνίας του)		
	8. Προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα	Σε περίπτωση συλλογής προσωπικών δεδομένων, διασφαλίζεται: η ασφάλεια των δραστηριοτήτων επεξεργασίας δεδομένων σε τεχνικό και		

		οργανωτικό επίπεδο, ότι η παρέμβαση καθίσταται σχετικά με την προστασία των δεδομένων αναλογική και αναγκαία ότι υπάρχουν κατάλληλοι/ειδικοί μηχανισμοί ελέγχου και εποπτείας		
9. Δικαίωμα γάμου και δημιουργία οικογένειας		Θίγονται τα δικαιώματα της σκέψης, συνείδησης, θρησκείας		
10. Ελευθερία σκέψης, συνείδησης και θρησκείας				
11. Ελευθερία έκφρασης και πληροφόρησης		της έκφρασης και πληροφόρησης της τέχνης και επιστήμης		
12. Ελευθερία του συνέρχεστε και του συνεταιρίζεσθαι		της εκπαίδευσης της εργασίας και της ελευθερίας του επαγγέλματος		
13. Ελευθερία της τέχνης και της επιστήμης		του συνέρχεστε και του συνεταιρίζεσθαι		
14. Δικαίωμα εκπαίδευσης		του γάμου και δημιουργίας οικογένειας ή τη νομική, οικονομική και κοινωνική προστασία της οικογένειας		
15. Ελευθερία του επαγγέλματος και δικαίωμα προς εργασία		Γίνεται σεβαστή η ελεύθερη κυκλοφορία του ατόμου στο εσωτερικό της ΕΕ		
16. Επιχειρηματική ελευθερία		Θίγεται η επιχειρηματική ελευθερία ή επιβάλλονται πρόσθετες απαιτήσεις οι οποίες αυξάνουν το κόστος των συναλλαγών για τους εμπλεκόμενους οικονομικούς φορείς?		



		Θίγονται τα δικαιώματα ιδιοκτησίας (γη, κινητά αγαθά, υλικά/άυλα στοιχεία ενεργητικού)ή περιορίζεται η αγορά, πώληση ή χρήση των δικαιωμάτων ιδιοκτησίας ? Εάν ναι, προκύπτει πλήρης απώλεια ιδιοκτησίας? Δικαιολογείται από την υλοποίηση της δράσης? Διασφαλίζεται η αποζημίωσή της μέσω μηχανισμών?		
--	--	--	--	--



	17. Δικαίωμα Ιδιοκτησίας			
	18. Δικαίωμα Ασύλου	Θίγεται το δικαίωμα ασύλου και υπάρχουν εγγυήσεις για την απαγόρευση απελάσεων ή έκδοσης ατόμων προς κράτη όπου διατρέχουν κίνδυνο να τους επιβληθεί η ποινή του θανάτου ή να υποβληθούν σε βασανιστήρια ή εξευτελιστική μεταχείριση ?		
	19. Προστασία σε περίπτωση απομάκρυνσης, απέλασης και έκδοσης			Αφορά δράσεις υπέρ προσφύγων / μεταναστών
Τίτλος III «ΙΣΟΤΗΤΑ»	20. Ισότητα έναντι του Νόμου			Έχει η δράση (άμεσα ή έμμεσα) διαφορετικό αντίκτυπο στις γυναίκες και στους άντρες
	21. Απαγόρευση Διακρίσεων	Διασφαλίζονται οι αρχές Της ισότητας έναντι του νόμου, Της απαγόρευσης των διακρίσεων,		Πως προάγει η δράση την ισότητα μεταξύ των γυναικών και ανδρών
	22. Πολιτιστική, θρησκευτική και γλωσσική πολυμορφία	Της ίσης μεταχείρισης, Της ισότητας των φύλων, Των ίσων ευκαιριών για όλους		Πως συνεπάγεται η δράση τυχόν διαφορετική μεταχείριση ομάδων ή ατόμων λόγω φύλου, φυλετικής ή εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας ή πεποιθήσεων,



				αναπηρίας, ηλικίας και γενετήσιου προσανατολισμ ού 'Η μήπως θα μπορούσε να οδηγήσει σε έμμεσες διακρίσεις
	23. Ισότητα γυναικών και ανδρών			
	24. Δικαιώματα του παιδιού	Θίγεται η αρχή του υπέρτατου συμφέροντος του παιδιού Προάγεται η προστασία των δικαιωμάτων του παιδιού, λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές και τα δικαιώματα της Σύμβασης Δικαιωμάτων του Παιδιού των Ηνωμένων Εθνών.		Ενισχύει ή προασπίζει τα δικαιώματα του παιδιού
	25. Δικαιώματα των ηλικιωμένων	Διασφαλίζονται τα δικαιώματα των ηλικιωμένων		
	26. Ένταξη των ατόμων με αναπηρίες σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες	Διασφαλίζεται ο σεβασμός των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρίες, σύμφωνα με τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες		
Τίτλος IV «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ»	27. Δικαίωμα των εργαζομένων στην ενημέρωση και τη διαβούλευση στο	Γίνονται σεβαστά τα δικαιώματα των εργαζομένων, όπως :		



	πλαίσιο της επιχείρησης	ενημέρωση και διαβούλευση στο πλαίσιο της επιχείρησης,		
	28. Δικαίωμα διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων	συλλογική διαπραγμάτευσης και συλλογικών δράσεων πρόσβαση στις υπηρεσίες εύρεσης εργασίας		
	29. Δικαίωμα πρόσβασης στις υπηρεσίες ευρέσεως εργασίας	προστασία σε περίπτωση αδικαιολόγητης απόλυσης,		
	30. Προστασία σε περιπτώσεις αδικαιολόγητης απόλυσης			
	31. Δίκαιες και πρόσφορες συνθήκες εργασίας	• δίκαιων και πρόσφορων συνθηκών εργασίας,		
	32. Απαγόρευση της εργασίας των παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία	• απαγόρευση εργασίας παιδιών και προστασία των νέων στην εργασία,		
	33. Οικογενειακή και επαγγελματική ζωή	• πρόσβαση στις παροχές κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικών υπηρεσιών (υγεία, γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος)		
	34. Κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική αρωγή			
	35. Προστασία της υγείας			
	36. Πρόσβαση στις υπηρεσίες γενικού οικονομικού ενδιαφέροντος			

		Διασφαλίζεται η επίτευξη υψηλού επιπέδου περιβαλλοντικής προστασίας και η βελτίωση της ποιότητας του περιβάλλοντος σύμφωνα με την αρχή της αειφόρου ανάπτυξης		
	37. Προστασία του περιβάλλοντος	Υπάρχει συμμόρφωση ως προς την προστασία του καταναλωτή		
	38. Προστασία του καταναλωτή			
	39. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου			
	40. Δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι στις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές			
Τίτλος V «ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ»	41. Δικαίωμα χρηστής διοίκησης	Τα εμπλεκόμενα πρόσωπα δικαιούνται αμερόληπτη, δίκαιη και εντός ευλόγου προθεσμίας την εξέταση υποθέσεων τους από τα θεσμικά και λοιπά όργανα και ιδίως διασφαλίζεται τα δικαιώμα της		
	42. Δικαίωμα πρόσβασης στα έγγραφα	- προηγούμενης ακρόασης πριν τη λήψη μέτρου σε βάρους τους - πρόσβασης στα σχετικά έγγραφα ή στο φάκελο όπου		

		διατηρούνται, τηρουμένων των νόμιμων συμφερόντων της εμπιστευτικότητας και του επαγγελματικού και επιχειρηματικού απορρήτου. Υποχρεώνεται η διοίκηση να αιτιολογεί τις αποφάσεις της		
	43. Ευρωπαίος Διαμεσολαβητής			
	44. Δικαίωμα αναφοράς			
	45. Ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής	Θίγεται το δικαίωμα της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολιτών στο έδαφος των Κ-Μ (συμπεριλαμβανομένων και των υπηκόων τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος κράτους μέλους και τους χορηγείται η ελευθερία κυκλοφορίας και διαμονής)		
	46. Διπλωματική και προξενική προστασία			
Τίτλος VI «ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ»	47. Δικαίωμα πραγματικής προσφυγής και αμερόληπτου δικαστηρίου	Θίγεται το δικαίωμα της προσφυγής των πολιτών στη δικαιοσύνη		
	48. Τεκμήριο αθωότητας και δικαιώματα της υπεράσπισης	Προβλέπεται το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής ενώπιον δικαστηρίου, στην		

49. Αρχές της νομιμότητας και της αναλογικότητας αξιοποιώνων πράξεων και ποινών	περίπτωση που θίγονται δικαιώματα και ελευθερίες		
50. Δικαίωμα του προσώπου να μην δικάζεται ή να μην τιμωρείται ποινικά δύο φορές για την ίδια αξιόποινη πράξη			

*Τα δικαιώματα 39, 40, 43, 46, 48, 49 και 50 δεν συνδέονται με πράξεις που χρηματοδοτούνται από το ΕΣΠΑ 2021-2027. Διασφαλίζονται ωστόσο από το εθνικό θεσμικό πλαίσιο. Το δικαίωμα 46 συνδέεται με το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο Χρηματοδοτικής Στήριξης για τη Διαχείριση των Συνόρων και την Πολιτική Θεωρήσεων

** Τα δικαιώματα τα σχετικά με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια (1 έως 5) είναι απόλυτα δικαιώματα που δεν υπόκεινται σε κανένα περιορισμό. Στα απόλυτα δικαιώματα

περιλαμβάνονται επίσης και το 49 και το 50. Τα δικαιώματα 1 έως 5 δεν νοείται ότι μπορούν να παραβιαστούν από τις πράξεις Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 ούτε και από τα άλλα Ταμεία του Καν. 1060/2021

Στην περίπτωση που ο χειριστής μιας πράξης (είτε κατά την αξιολόγηση και την επιλογή της, είτε κατά την παρακολούθηση της προόδου της και την επαλήθευση αυτής) έχει υπόνοια/ένδειξη μη συμμόρφωσης σε κάποιο (α) θεμελιώδες δικαίωμα(τα) συμβουλευεται την **ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΗ ΛΙΣΤΑ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΔΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ**, προκειμένου να καταλήξει στο δικαίωμα/τα που εκτιμά ότι αφορά η υπόνοια/ένδειξη της μη συμμόρφωσης.

Εφόσον, μετά από τη διερεύνηση διαπιστωθεί η μη συμμόρφωση της πράξης με δικαίωμα(τα), ο χειριστής

α) κατά την αξιολόγηση της πρότασης προβαίνει στην αναδιατύπωση/προσαρμογή της πρότασης ή/και στην απόρριψη, εφόσον δεν είναι δυνατή η αναδιατύπωση/προσαρμογή

β) κατά την παρακολούθηση της προόδου της πράξης ή/και στην επαλήθευση αυτής (διοικητικά ή/και επιτοπίως) προβαίνει στην ανάληψη διορθωτικών μέτρων, τα οποία ο δικαιούχος οφείλει να τα εφαρμόσει, εντός τεθείσας προθεσμίας. Στην περίπτωση που ο δικαιούχος δεν εφαρμόσει



τα διορθωτικά μέτρα, δηλαδή δεν συμμορφώνεται ως προς την άρση παραβίασης κάποιου δικαιώματος, καταλογίζονται δημοσιονομικές διορθώσεις ή/και επιβάλλονται και ανακτήσεις αχρεωστήτως ή παρνόμως καταβληθέντων ποσών.



ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΧ Εξασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία

Εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η πράξη ικανοποιεί τις απαιτήσεις προσβασιμότητας και τους κανόνες ασφαλείας για όλες τις κατηγορίες ατόμων με αναπηρία.

Σημειώνεται ότι, ανάλογα με το είδος και τη φύση της πρόσκλησης και της προτεινόμενης Πράξης, οι κάτωθι περιπτώσεις (Α΄ έως και ΣΤ΄) δύνανται να εφαρμόζονται συνδυαστικά.

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό Περιβάλλον και τους εξωτερικούς χώρους συμπεριλαμβανομένων αρχαιολογικών χώρων, παραλιών, χώρων πρασίνου, αλσών κλπ.

- (1) Πρόβλεψη οριζόντιας ή/και κατακόρυφης προσβασιμότητας (π.χ. προσβάσιμες διαδρομές, 'οδηγοί τυφλών', ράμπες/'σκάφες', αναβατόρια κ.λπ.).
- (2) Πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών/εγκαταστάσεων για χρήση κοινού (π.χ. παιδικές χαρές, καθιστικά, εξοπλισμοί παραλιών, αποδυτήρια, χώροι υγιεινής, παρατηρητήρια πουλιών κ.λπ.).
- (3) Πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.).

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

- (1) Πρόβλεψη οριζόντιας προσβασιμότητας (σύνδεση πεζοδρομίου με είσοδο, προσβάσιμη είσοδος, προσβασιμότητα εσωτερικών χώρων, διαδρομές ισόπεδες ή με ράμπες, ικανοποιητικό άνοιγμα θυρών, ικανοποιητικό πλάτος διαδρόμων κ.λπ.).
- (2) Πρόβλεψη κατακόρυφης προσβασιμότητας (ανελκυστήρας/ αναβατόριο, κλιμακοστάσιο κ.λπ.).
- (3) Πρόβλεψη προσβάσιμων χώρων υγιεινής.
- (4) Πρόβλεψη χώρων αναμονής σε περίπτωση κινδύνου και διαδικασιών διαφυγής προσαρμοσμένων στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία.
- (5) Πρόβλεψη σήμανσης σε προσβάσιμες μορφές (έντονο κοντράστ-μεγάλοι χαρακτήρες, εικονίδια, γραφή Braille, ηχητική και οπτική σήμανση κ.λπ.).
- (6) Πρόβλεψη προσβάσιμων εξοπλισμών (χαμηλά γκισέ, προσβάσιμες οθόνες πληροφοριών κ.λπ.).

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

- (1) Πρόβλεψη προσβασιμότητας σταθμών/στάσεων επιβατών (βλ. περίπτωση Β - "Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων").

- (2) Πρόβλεψη προσβασιμότητας οχημάτων/βαγονιών/πλοίων κ.λπ. (δυνατότητα εισόδου, δυνατότητα κίνησης και στάσης εντός, προσβάσιμοι χώροι υγιεινής, προσβάσιμοι θάλαμοι, προσβάσιμοι χώροι εστίασης κ.λπ.).
- (3) Πρόβλεψη προσβάσιμου εξοπλισμού (μηχανήματα έκδοσης εισιτηρίων, οπτική και ηχητική πληροφόρηση κοινού, τηλεματικές εφαρμογές, ιστοσελίδες κ.λπ.).
- (4) Πρόβλεψη προσβάσιμων διαδικασιών (π.χ. προσβάσιμη υπηρεσία εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία και ατόμων μειωμένης κινητικότητας, προσβάσιμες διαδικασίες έκδοσης εισιτηρίων, διαδικασίες εκτάκτων αναγκών προσαρμοσμένες στις ανάγκες των ατόμων με αναπηρία κ.λπ.).

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες

- (1) Δυνατότητα χρήσης της υπηρεσίας αυτόνομα από άτομα με αναπηρία (π.χ. από άτομα σε αναπηρικό αμαξίδιο ή, άτομα τυφλά ή κωφά ή με λοιπές αναπηρίες), πρόβλεψη εναλλακτικών τρόπων εξυπηρέτησης ατόμων με αναπηρία (π.χ. πρόβλεψη προσβάσιμων ετικετών σε προϊόντα, πρόβλεψη διάθεσης αναπηρικού αμαξιδίου για χρήση εντός της επιχείρησης από άτομα δυνάμενα να διανύσουν μικρές μόνο αποστάσεις, πρόβλεψη παραγγελίας μέσω προσβάσιμης ιστοσελίδας και παράδοσης εμπορευμάτων κατ' οίκον, πρόβλεψη διαδικασίας παραπόνων μέσω SMS/ e-mail/ τηλεφώνου κ.λπ.) ή/και πρόβλεψη 'ζωντανής βοήθειας και ενδιαμέσων' (π.χ. διερμηνείας στη νοηματική, συνοδείας τυφλών ατόμων κ.λπ.).
- (2) Πρόβλεψη προσβάσιμων, στα άτομα με αναπηρία [ως δυνητικά ωφελοúμενων], διαδικασιών υποβολής αίτησης (π.χ. προσβάσιμο ηλεκτρονικό εργαλείο, εναλλακτικός τρόπος εξυπηρέτησης μέσω συγκεκριμένης υπηρεσίας κ.λπ.).

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

- (1) Σε περίπτωση ιστοτόπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές, θα πρέπει να τηρούνται οι αρχές της προσβασιμότητας, στις οποίες περιλαμβάνονται οι εξής επιμέρους αρχές (α) αντιληπτικότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και τα συστατικά στοιχεία της διεπαφής με τον χρήστη παρουσιάζονται στους χρήστες με τρόπους που αυτοί μπορούν να αντιληφθούν, (β) χρηστικότητα, που σημαίνει ότι τα συστατικά στοιχεία διεπαφής με τον χρήστη, καθώς και η πλοήγηση είναι εύχρηστα, (γ) κατανοησιμότητα, που σημαίνει ότι οι πληροφορίες και η λειτουργία της διεπαφής με τον χρήστη είναι κατανοητές, (δ) στιβαρότητα, που σημαίνει ότι το περιεχόμενο είναι αρκετά στιβαρό, ώστε να ερμηνεύεται αξιόπιστα από ευρύ φάσμα πρακτόρων χρηστών, συμπεριλαμβανομένων και υποστηρικτικών τεχνολογιών.

Πιο συγκεκριμένα, απαιτείται η συμμόρφωση με τα όσα ορίζονται σχετικώς στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαιο 9), όπως αντικαθίσταται και ισχύει κάθε

φορά, γεγονός που συνεπάγεται, μεταξύ άλλων, την πλήρη συμμόρφωση με τις Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού, έκδοση 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines 2.1) του Διεθνή Οργανισμού World Wide Web Consortium (W3C), κατ' ελάχιστο στο μεσαίο επίπεδο προσβασιμότητας "AA". Επισημαίνεται ότι για τις ειδικές περιπτώσεις ιστότοπων και εφαρμογών για φορητές συσκευές που απευθύνονται ειδικά σε άτομα με αναπηρία, απαιτείται συμμόρφωση με τις ως άνω Οδηγίες στο ανώτατο επίπεδο προσβασιμότητας "AAA". Επιπλέον, ειδική μέριμνα απαιτείται για τη συμμόρφωση του περιεχομένου που αναρτάται προς μετάπτωση (non-web documents) στους ιστότοπους και στις εφαρμογές για φορητές συσκευές, για το οποίο επίσης απαιτείται συμμόρφωση με τα όσα ορίζονται σχετικώς στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαιο 10).

(2) Στην περίπτωση διαδικτυακών τόπων ή των διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών που προορίζονται για χρήση κυρίως μέσω κινητών και φορητών συσκευών (πχ. wearables, tablets, έξυπνα τηλέφωνα κ.λπ.) συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (Mobile Web Best Practices 1.0) του W3C.

(3) Σε περίπτωση λογισμικού user agents, δηλαδή λογισμικού που αναλαμβάνει να συλλέξει, εξάγει και διευκολύνει την αλληλεπίδραση του χρήστη με τα περιεχόμενα του Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents, έκδοση 2.0 (User Agent Accessibility Guidelines 2.0) του W3C.

(4) Σε περίπτωση εργαλείων συγγραφής και διαχείρισης περιεχομένου Ιστού, συνιστάται να λαμβάνονται υπόψη οι Οδηγίες Προσβασιμότητας για Εργαλεία Συγγραφής, έκδοση 2.0 (Authoring Tool Accessibility Guidelines 2.0) του W3C.

(5) Σε περίπτωση τεχνολογικών λύσεων και προϊόντων που δεν εμπίπτουν στην κατηγορία διαδικτυακών τόπων ή διαδικτυακών εφαρμογών και υπηρεσιών (π.χ. υλικό/hardware, αυτόματοι πωλητές, κιόσκια πληροφόρησης κ.λπ.) είναι απαραίτητη η σχεδιάσή τους βάσει των αρχών του «Καθολικού Σχεδιασμού» όπως αποτυπώνονται στο Ευρωπαϊκό Εναρμονισμένο Πρότυπο EN 301 549 (βλ. Κεφάλαια 4-8 και 11-13), όπως αντικαθίσταται και ισχύει κάθε φορά.

(6) Σε κάθε περίπτωση, εξασφάλιση συμβατότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών και συστημάτων με διαδεδομένες υποστηρικτικές τεχνολογίες και τεχνικά βοηθήματα που χρησιμοποιούν τα άτομα με αναπηρία (π.χ. αναγνώστες οθόνης, ειδικοί διακόπτες και συστήματα αλληλεπίδρασης, μεγεθυντές οθόνης).

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία-πληροφόρηση και εκδηλώσεις

(1) Πρόβλεψη προσβάσιμων μορφών διάδοσης πληροφορίας - πληροφόρησης (όπως προσβάσιμες ιστοσελίδες ως περίπτωση Ε- "Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα", έντυπα σε γραφή Braille, έντυπα με μεγάλους χαρακτήρες, κασέτες ή

CD, DVD με πρόβλεψη υπότιτλων, πρόβλεψη διερμηνείας στη νοηματική, πρόβλεψη απλοποιημένων κειμένων, συμπλήρωση κάθε περιεχομένου που δεν είναι κείμενο με εναλλακτική παρουσίαση του συγκεκριμένου περιεχομένου, διάθεση πληροφοριών με περισσότερα από ένα αισθητηριακά κανάλια κ.λπ.).

(2) Πρόβλεψη προσβασιμότητας πάσης φύσεως εκδηλώσεων (πρόβλεψη προσβάσιμων κτιριακών υποδομών ως περίπτωση Β - "Πρόσβαση σε κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων", προσβάσιμων εντύπων και εξοπλισμού, διερμηνείας στη νοηματική κ.λπ.

Σχετικό θεσμικό πλαίσιο και πρότυπα για την προσβασιμότητα σε άτομα με αναπηρία

Οι παρακάτω αναφορές αφορούν στο **βασικό** ισχύον θεσμικό πλαίσιο, το οποίο ανάλογα με τη φύση της πράξης ισχύει ταυτόχρονα με τυχόν ισχύον **ειδικό** θεσμικό πλαίσιο και προδιαγραφές (π.χ. ειδική νομοθεσία/ προδιαγραφές για τουριστικές εγκαταστάσεις, παιδικές χαρές, εκπαιδευτήρια, αθλητικές εγκαταστάσεις κ.λπ.).

(Α) Πρόσβαση στο φυσικό περιβάλλον

A.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες".

A.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'.

A.3 Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα.

A.4. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους»

A.5 ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/110088/887/2021 ΦΕΚ 5553 Β' Προδιαγραφές, όροι και τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση «Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.)».

A.6. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

A.7. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

A.8. Απόφαση ΥΠΕΚΑ 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β' "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών".

A.9. Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ 1052758/1451/Β0010 (1)/2012 ΦΕΚ 1411 Β' "Συμπλήρωση της υπ' αριθ. 1038460/2439/Β0010/15-4-2009 (ΦΕΚ 792 Β') κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών".

A.10 Απόφαση ΥΠ.ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ Αριθμ. 28492/2009 ΦΕΚ 931 Β' "Καθορισμός των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την κατασκευή και τη λειτουργία των παιδικών χαρών των Δήμων και των Κοινοτήτων, τα όργανα και η διαδικασία αδειοδότησης και ελέγχου τους, τη διαδικασία συντήρησης αυτών, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια".

A.11. Αριθ. 151344/165/2017 ΦΕΚ 206 Β' Καθορισμός τεχνικών προδιαγραφών χάραξης, σήμανσης, διάνοιξης και συντήρησης των ορειβατικών - πεζοπορικών μονοπατιών.

(Β) Πρόσβαση στις κτιριακές υποδομές και υπαίθριους χώρους οικοπέδων

B.1. N.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες".

B.2. N.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'.

B.3. N. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα.

B.4. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους».

B.5. ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/110088/887/2021 ΦΕΚ 5553 Β' Προδιαγραφές, όροι και τεχνικές οδηγίες για την εκπόνηση «Σχεδίου Αστικής Προσβασιμότητας (Σ.Α.Π.)».

B.6. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

B.7. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

B.8. Απόφαση ΥΠΕΚΑ 52907/2009 ΦΕΚ 2621 Β' "Ειδικές ρυθμίσεις για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία σε κοινόχρηστους χώρους των οικισμών που προορίζονται για την κυκλοφορία πεζών".

(Γ) Πρόσβαση στις μεταφορές

Γ.1. N.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες".

Γ.2. N.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'.

Γ.3. Κανονισμοί (ΕΕ) με αρ. 1107/2006, 1371/2007, 1177/2010 και 181/2011 για τα δικαιώματα των επιβατών.

Γ.4. Κανονισμός (ΕΕ) με αρ. 1300/2014 της 18ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με τις τεχνικές προδιαγραφές διαλειτουργικότητας για την προσβασιμότητα του σιδηροδρομικού συστήματος της Ένωσης για τα άτομα με αναπηρία και άτομα με μειωμένη κινητικότητα.

Γ.5. ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4784/2021 ΦΕΚ 40 Α' Η Ελλάδα σε κίνηση: Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα - Μικροκινητικότητα - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό, την απλούστευση και την ψηφιοποίηση διαδικασιών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και άλλες διατάξεις.

Γ.6. Ν. 4067/2012 ΦΕΚ 79 Α' "ΝΟΚ" όπως τροποποιήθηκε από τους ν. 4759/2020 και ν. 4782/2021 και ισχύει σήμερα

Γ.7. Οδηγίες Σχεδιασμού ΥΠΕΝ «Σχεδιάζοντας για όλους».

Γ.8. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΜΕΑΑΠ/99709/796/2021 ΦΕΚ 5045 Β' Τεχνικές Προδιαγραφές Μελέτης Προσβασιμότητας.

Γ.9. Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΕΣΕΔΠ/65826/699/2020 ΦΕΚ 2998 Β' Τεχνικές οδηγίες προσαρμογής υφιστάμενων κτιρίων και υποδομών για την προσβασιμότητα αυτών σε άτομα με αναπηρία και εμποδιζόμενα άτομα σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Γ.10. Απόφαση Αριθμ. 42863/438 / 2019 ΦΕΚ 2040 Β' Καθορισμός των όρων, των προϋποθέσεων και των τεχνικών προδιαγραφών για την εγκατάσταση συσκευών φόρτισης συσσωρευτών ηλεκτροκίνητων οχημάτων (σημεία επαναφόρτισης), στις εγκαταστάσεις εξυπηρέτησης οχημάτων, σε δημοσίως ροσβάσιμα σημεία επαναφόρτισης κατά μήκος του αστικού, υπεραστικού και εθνικού οδικού δικτύου καθώς και σε χώρους στάθμευσης δημόσιων και ιδιωτικών κτιρίων.

(Δ) Πρόσβαση στις υπηρεσίες

Δ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες".

Δ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'.

Δ.3. Πρότυπο ΕΛΟΤ 1439 "Οργανισμός φιλικός σε πολίτες με αναπηρία -Απαιτήσεις και συστάσεις" (προαιρετικά).

(Ε) Πρόσβαση στα ηλεκτρονικά περιβάλλοντα

Ε.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α' "Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες".

Ε.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α' "Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις" - ΜΕΡΟΣ Δ'.

Ε.3 Ν. 4727/2020 ΦΕΚ 184 Α΄ “Ψηφιακή Διακυβέρνηση (Ενσωμάτωση στην Ελληνική Νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2016/2102 και της Οδηγίας (ΕΕ) 2019/1024) - Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες (Ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/1972) και άλλες διατάξεις”.

Ε.4. Αριθ. ΥΑΠ/Φ.40.4/1/989/2012 ΦΕΚ 1301 Β΄ “Κύρωση Πλαισίου Παροχής Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης”.

Ε.5. Οδηγίες για την Προσβασιμότητα του Περιεχομένου του Ιστού WCAG 2.1 ((Web Content Accessibility Guidelines (WCAG) 2.1 (w3.org).

Ε.6. Βέλτιστες Πρακτικές για Χρήση Διαδικτυακού Περιεχομένου από Κινητές Συσκευές, έκδοση 1.0 (<http://www.w3.org/TR/mobile-bp/> - Αγγλικά).

Ε.7. Οδηγίες Προσβασιμότητας για User Agents UAAG 2.0 (<http://www.w3.org/TR/UAAG20/> - Αγγλικά).

Ε.8. Οδηγίες Προσβασιμότητας για Συγγραφή Περιεχομένου Ιστού
ATAG 2.0

(<http://www.w3.org/TR/ATAG20/> - Αγγλικά).

(ΣΤ) Πρόσβαση στην πληροφορία -πληροφόρηση και εκδηλώσεις

ΣΤ.1. Ν.4074/2012 ΦΕΚ 88 Α΄ “Κύρωση της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες”-άρθρα 2, 9 και 21 της Σύμβασης.

ΣΤ.2. Ν.4488/2017 ΦΕΚ 137 Α΄ “Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων, δικαιώματα ατόμων με αναπηρίες και άλλες διατάξεις” -ΜΕΡΟΣ Δ΄.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Χ Επιλέξιμοι τομείς δραστηριότητας (ΚΑΔ)

Οι επιλέξιμοι ΚΑΔ για την πρόσκληση ακολουθούν στον παρακάτω πίνακα:

ΤΟΜΕΙΣ ΚΛΑΔΟΙ NACE	ΤΑΞΕΙΣ NACE	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΥΠΟΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ CPA	ΕΘΝΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ
10					Βιομηχανία τροφίμων
11					Ποτοποιία
13					Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών
14					Κατασκευή ειδών ένδυσης
15					Βιομηχανία δέρματος και δερμάτινων ειδών
16					Βιομηχανία ξύλου και κατασκευή προϊόντων από ξύλο και φελλό, εκτός από έπιπλα· κατασκευή ειδών καλαθοποιίας και σπαρτοπλεκτικής
17					Χαρτοποιία και κατασκευή χάρτινων προϊόντων
18					Εκτυπώσεις και αναπαραγωγή προεγγεγραμμένων μέσων
20					Παραγωγή χημικών ουσιών και προϊόντων
21					Παραγωγή βασικών φαρμακευτικών προϊόντων και φαρμακευτικών σκευασμάτων
22					Κατασκευή προϊόντων από ελαστικό (καουτσούκ) και πλαστικές ύλες
23					Παραγωγή άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων
24					Παραγωγή βασικών μετάλλων
25					Κατασκευή μεταλλικών προϊόντων, με εξαίρεση τα μηχανήματα και τα είδη εξοπλισμού
26					Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων
27					Κατασκευή ηλεκτρολογικού εξοπλισμού
28					Κατασκευή μηχανημάτων και ειδών εξοπλισμού π.δ.κ.α.
29					Κατασκευή μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων
30					Κατασκευή λοιπού εξοπλισμού μεταφορών
31					Κατασκευή επίπλων
32					Άλλες μεταποιητικές δραστηριότητες
33					Επισκευή και εγκατάσταση μηχανημάτων και εξοπλισμού
35.3					Παροχή ατμού και κλιματισμού
		36.00.1			Παροχή φυσικού νερού
				36.00.20.01	Υπηρεσίες αφαλάτωσης θαλασσινού νερού
				36.00.20.02	Υπηρεσίες επεξεργασίας νερού με φίλτρα ή άλλα μέσα
				36.00.30.01	Υπηρεσίες ανάγνωσης και συντήρησης μετρητών νερού
		37.00.1			Υπηρεσίες επεξεργασίας λυμάτων
				38.11.21.03	Υπηρεσίες αποκομιδής μπαζών και άλλων απορριμμάτων, με διάθεση κάδων
		38.11.4			Υπηρεσίες συλλογής αχρηστευμένων ειδών, για αποσυναρμολόγηση
		38.11.5			Υπηρεσίες διάθεσης άλλων ανακυκλώσιμων μη επικίνδυνων απορριμμάτων
		38.11.6			Υπηρεσίες εγκαταστάσεων μεταφοράς για μη επικίνδυνα απόβλητα
	38.12				Συλλογή επικίνδυνων απορριμμάτων



			38.21.29		Άλλες υπηρεσίες διάθεσης μη επικίνδυνων απορριμμάτων
		38.21.3			Υπηρεσίες διάθεσης οργανικών διαλυτών απορριμμάτων
		38.21.4			Υπηρεσίες διάθεσης σταχτών και υπολειμμάτων από αποτέφρωση απορριμμάτων
	38.22				Επεξεργασία και διάθεση επικίνδυνων απορριμμάτων
38.3					Ανάκτηση υλικών
39.0					Δραστηριότητες εξυγίανσης και άλλες υπηρεσίες για τη διαχείριση αποβλήτων
41					Κατασκευές κτιρίων
42					Έργα πολιτικού μηχανικού
43					Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες
45					Χονδρικό και λιανικό εμπόριο· επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών
46					Χονδρικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών
47					Λιανικό εμπόριο, εκτός από το εμπόριο μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών
		49.39.3			Υπηρεσίες μη τακτικών χερσαίων μεταφορών επιβατών
49.4					Οδικές μεταφορές εμπορευμάτων και υπηρεσίες μετακόμισης
50					Πλωτές μεταφορές
			51.10.12		Υπηρεσίες μη τακτικής εσωτερικής εναέριας μεταφοράς επιβατών, εκτός από περιηγήσεις
			51.10.14		Υπηρεσίες μη τακτικής διεθνούς εναέριας μεταφοράς επιβατών
			51.10.15		Υπηρεσίες μη τακτικής εναέριας μεταφοράς επιβατών για περιηγήσεις
				51.10.15.01	Υπηρεσίες αεροταξί (που παρέχονται από ελικόπτερα ή αεροσκάφη)
		51.10.2			Υπηρεσίες ενοικίασης εξοπλισμού εναέριας μεταφοράς επιβατών με χειριστή
			51.10.20		Υπηρεσίες ενοικίασης εξοπλισμού εναέριας μεταφοράς επιβατών με χειριστή
51.2					Αεροπορικές μεταφορές εμπορευμάτων και διαστημικές μεταφορές
52					Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες
53.2					Άλλες ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες
55					Καταλύματα
56					Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης
58					Εκδοτικές δραστηριότητες
59					Παραγωγή κινηματογραφικών ταινιών, βίντεο και τηλεοπτικών προγραμμάτων, ηχογραφήσεις και μουσικές εκδόσεις
60					Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών
61					Τηλεπικοινωνίες
62					Δραστηριότητες προγραμματισμού ηλεκτρονικών υπολογιστών, παροχής συμβουλών και συναφείς δραστηριότητες
63					Δραστηριότητες υπηρεσιών πληροφορίας
	66.12				Δραστηριότητες σχετικές με συναλλαγές συμβάσεων χρεογράφων και αγαθών
	66.22				Δραστηριότητες ασφαλιστικών πρακτόρων και μεσιτών
	68.31				Μεσιτικά γραφεία ακινήτων
69					Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες



70				Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων· δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης
71				Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών· τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις
72				Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη
73				Διαφήμιση και έρευνα αγοράς
74				Άλλες επαγγελματικές, επιστημονικές και τεχνικές δραστηριότητες
75				Κτηνιατρικές δραστηριότητες
77				Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης
78				Δραστηριότητες απασχόλησης
79				Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδιών και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες
80				Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας
81				Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτίρια και εξωτερικούς χώρους
82.1				Διοικητικές και υποστηρικτικές δραστηριότητες γραφείου
82.2				Δραστηριότητες τηλεφωνικών κέντρων
82.3				Οργάνωση συνεδρίων και εμπορικών εκθέσεων
	82.92			Δραστηριότητες συσκευασίας
	82.99			Άλλες δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών προς τις επιχειρήσεις π.δ.κ.α.
85.1				Προσχολική εκπαίδευση
85.2				Πρωτοβάθμια εκπαίδευση
85.3				Δευτεροβάθμια εκπαίδευση
85.4				Ανώτερη εκπαίδευση
	85.51			Αθλητική και ψυχαγωγική εκπαίδευση
	85.52			Πολιτιστική εκπαίδευση
	85.53			Δραστηριότητες σχολών ερασιτεχνών οδηγών
	85.59			Άλλη εκπαίδευση π.δ.κ.α.
85.6				Εκπαιδευτικές υποστηρικτικές δραστηριότητες
86				Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας
87				Δραστηριότητες βοήθειας με παροχή καταλύματος
88				Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος
	90.01			Τέχνες του θεάματος
	90.02			Υποστηρικτικές δραστηριότητες για τις τέχνες του θεάματος
	90.03			Καλλιτεχνική δημιουργία
	90.04			Εκμετάλλευση αιθουσών θεαμάτων και συναφείς δραστηριότητες
91				Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες
	93.11			Εκμετάλλευση αθλητικών εγκαταστάσεων
	93.13			Εγκαταστάσεις γυμναστικής
			93.19.11	Υπηρεσίες προβολής αθλητικών εκδηλώσεων και ψυχαγωγικών αθλητικών εκδηλώσεων
			93.19.13.03	Υπηρεσίες που σχετίζονται με την εκπαίδευση κατοικίδιων ζώων συντροφιάς, για κυνήγι και σχετικές δραστηριότητες



			93.19.13.04	Υπηρεσίες που σχετίζονται με την ερασιτεχνική αλιεία
			93.19.13.05	Υπηρεσίες στάβλων ιπποδρομίων
			93.19.13.06	Υπηρεσίες σχετικές με το κυνήγι ως άθλημα ή ψυχαγωγία
		93.19.19		Άλλες υπηρεσίες αθλητισμού και αναψυχής
	93.21			Δραστηριότητες πάρκων αναψυχής και άλλων θεματικών πάρκων
		93.29.11		Υπηρεσίες πάρκων ψυχαγωγίας και παραλιών
			93.29.19.01	Υπηρεσίες διοργάνωσης ψυχαγωγικών εκδηλώσεων (π.χ. γάμων και συναφών)
			93.29.19.02	Υπηρεσίες εκμετάλλευσης οικήματος, για διενέργεια εκδηλώσεων (π.χ. γάμων και συναφών)
			93.29.19.03	Υπηρεσίες μουσικής κάλυψης εκδηλώσεων, υπηρεσίες disk jockey (D.J.)
			93.29.19.05	Υπηρεσίες παιδότοπου
			93.29.19.07	Υπηρεσίες χιονοδρομικού κέντρου
		93.29.21		Υπηρεσίες θεαμάτων με πυροτεχνήματα και θεαμάτων "ήχος και φως"
95				Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης
	96.01			Πλύσιμο και (στεγνό) καθάρισμα κλωστοϋφαντουργικών και γούνινων προϊόντων
	96.02			Δραστηριότητες κομμωτηρίων, κουρείων και κέντρων αισθητικής
	96.03			Δραστηριότητες γραφείων κηδείων και συναφείς δραστηριότητες
	96.04			Δραστηριότητες σχετικές με τη φυσική ευεξία
		96.09.11		Υπηρεσίες φροντίδας ζώων συντροφιάς
			96.09.19.02	Υπηρεσίες αχθοφόρων
			96.09.19.04	Υπηρεσίες γευσίγνωστας
			96.09.19.07	Υπηρεσίες γραφολόγου
			96.09.19.08	Υπηρεσίες γυαλίσματος υποδημάτων
			96.09.19.09	Υπηρεσίες δερματοστιξίας (τατουάζ)
			96.09.19.10	Υπηρεσίες διακοσμητή κατοικιών
			96.09.19.16	Υπηρεσίες στολισμού εκκλησιών, αιθουσών κλπ (για γάμους, βαπτίσεις, κηδείες και άλλες εκδηλώσεις)
			96.09.19.17	Υπηρεσίες τρυπήματος δέρματος του σώματος (piercing)



ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙ Τεκμηρίωση κλιματικής ανθεκτικότητας

Μόνο για τις περιπτώσεις πράξεων που περιλαμβάνουν υποδομές κατηγορίας Α, η αξιολόγηση τόσο της κλιματικής ουδετερότητας όσο και της κλιματικής ανθεκτικότητας θα πραγματοποιείται με βάση την «Έκθεση τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας της πράξης», η οποία συντάσσεται σύμφωνα με τον παρακάτω οδηγό.

Οδηγός περιεχομένων για την εκπόνηση έκθεσης τεκμηρίωσης κλιματικής ανθεκτικότητας της πράξης.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1. Περιγραφή του Έργου

Η περιγραφή του Έργου μπορεί να προέρχεται από τη μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων ή από άλλα τεχνικά έγγραφα του φακέλου του Έργου. Θα πρέπει να αναφέρονται η περιβαλλοντική ταξινόμηση αυτού (ΦΕΚ 841Β/24-2-2022) και ο προϋπολογισμός.

1.2. Χωροθέτηση

Η χωροθέτηση του Έργου όπως αποτυπώνεται σε χάρτες στην Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ή σε άλλα τεχνικά έγγραφα του φακέλου του Έργου.

1.3. Περιληπτική απόδοση του τρόπου αντιμετώπισης των ζητημάτων κλιματικής αλλαγής

Στην περίληψη των βασικών σημείων των κεφαλαίων 2 και 3 που περιγράφονται στη συνέχεια θα πρέπει να αναφέρεται αν από τον προέλεγχο απαιτήθηκε η λεπτομερής ανάλυση του μετριασμού και της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή. Εφόσον έχει απαιτηθεί, θα πρέπει να δίνονται τα βασικά συμπεράσματα.

Σε αυτή την παράγραφο θα πρέπει κατ' ελάχιστο να δίνονται τα συνοπτικά αποτελέσματα των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του έργου, εφόσον αυτά έχουν υπολογιστεί με λεπτομερή ανάλυση, καθώς και τα αποτελέσματα του προελέγχου προσαρμογής και της ανάλυσης διακινδύνευσης.

Επίσης, θα πρέπει να αναφέρεται η συμβατότητα του Έργου με την κλιματική ουδετερότητα και η συνέπεια αυτού με υφιστάμενες στρατηγικές και σχέδια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή.

2. ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ

Σε αυτή την ενότητα αναλύεται ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής, δηλαδή η μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και η συμβολή της υποδομής στην επίτευξη κλιματικής ουδετερότητας, σύμφωνα με το Ελληνικό και το Ευρωπαϊκό δίκαιο.

Συνολικά προβλέπεται έλεγχος δύο φάσεων, όπου η πρώτη φάση είναι ο προέλεγχος από τον οποίο μπορεί να προκύψει ότι απαιτείται λεπτομερής ανάλυση (δεύτερη φάση)

1.1. Προέλεγχος

Κατά τον προέλεγχο εξετάζεται εάν το έργο εμπίπτει στις κατηγορίες οι οποίες εξαιρούνται από τον υπολογισμό του ανθρακικού αποτυπώματος, με βάση τους σχετικούς Πίνακες 1,2 και 3 του προσωρινού πλαισίου. Εάν η πράξη εξαιρείται, η αξιολόγηση σταματά στην φάση του προελέγχου.

Στην αντίθετη περίπτωση, που απαιτείται ο αναλυτικός υπολογισμός του ανθρακικού αποτυπώματος, τότε συμπληρώνεται η παράγραφος 2.2 Λεπτομερής ανάλυση της παρούσας έκθεσης.

Ειδικότερα, ο προέλεγχος θα πρέπει να καταλήξει κατά πόσο το Έργο αναμένεται να έχει εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου μεγαλύτερες από 20.000 tnCO₂eq κατά τη διάρκεια ενός τυπικού έτους λειτουργίας του.

Στην περίπτωση που είναι σαφές ότι το έργο δεν ξεπερνά το προαναφερόμενο όριο δεν απαιτείται αξιολόγηση για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και ακολουθούνται τα αναφερόμενα στην παράγραφο 3 Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή.

Στην περίπτωση που δεν είναι σαφές αν το Έργο ξεπερνά το παραπάνω όριο, θα πρέπει να γίνεται ένας στοιχειώδης έλεγχος με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία των σχετικών μελετών. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να υπολογίζονται:

□ Οι **άμεσες εκπομπές** αερίων του θερμοκηπίου του Έργου από την αναφερόμενη τυπική κατανάλωση ορυκτών καυσίμων και τυχόν διεργασίες που παράγουν αέρια του θερμοκηπίου (π.χ. διασπάσεις ανθρακικών αλάτων, αποδόμηση οργανικού υλικού, εκπομπές κτηνοτροφικών μονάδων)

□ Οι **έμμεσες εκπομπές** αερίων του θερμοκηπίου από την κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας που θα εισάγεται στο Έργο. Για τον υπολογισμό των έμμεσων εκπομπών μπορεί να χρησιμοποιείται ο πλέον πρόσφατος συντελεστής εκπομπών του υπολειπόμενου ενεργειακού μείγματος της χώρας που δημοσιεύεται ετησίως από τον ΔΑΠΕΕΠ

(<https://www.dapeep.gr/dimosieuseis/eguisseis-proeleusis-energeiako/>)

Αν οι εκτιμώμενες εκπομπές του Έργου σε ένα τυπικό έτος λειτουργίας δεν ξεπερνούν τους 20.000 tnCO₂eq, τότε δεν απαιτείται να συμπληρωθεί η επόμενη παράγραφος.

2.2. Λεπτομερής ανάλυση

Στην περίπτωση που απαιτείται λεπτομερής ανάλυση του ανθρακικού αποτυπώματος του Έργου, τότε πρέπει:

- Να επιλεγούν διεθνώς αποδεκτά πρότυπα για τον έλεγχο των εκπομπών και τον υπολογισμό των αερίων του θερμοκηπίου του Έργου.
- Να επιλεγούν οι πλέον έγκυρες πηγές δεδομένων για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.

2.2.1. Ανθρακικό αποτύπωμα του Έργου

Στην παράγραφο θα πρέπει να περιγράφονται αναλυτικά οι πηγές δεδομένων, τα πρότυπα που χρησιμοποιήθηκαν και τα αποτελέσματα των εκτιμώμενων εκπομπών του Έργου για τις εκπομπές **Πεδίο 1: Οι άμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου** που προκύπτουν από πηγές που χρησιμοποιούνται εντός των λειτουργικών ορίων του Έργου και ελέγχονται άμεσα από τον Οργανισμό που ελέγχει το ίδιο το Έργο.

□ **Πεδίο 2: Έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου** που προκύπτουν από την παραγωγή ενέργειας (ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας), η οποία εισάγεται από εξωτερικούς παρόχους και καταναλώνεται εντός των λειτουργικών ορίων του Έργου.

□ **Πεδίο 3: Άλλες έμμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου** που σχετίζονται με τη λειτουργία του έργου αλλά παράγονται από πηγές που δεν βρίσκονται στον έλεγχο του Οργανισμού που ελέγχει το έργο.

2.2.2. Σχετικές εκπομπές του Έργου

Οι απόλυτες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που υπολογίζονται για ένα τυπικό έτος λειτουργίας θα πρέπει στη συνέχεια να χρησιμοποιηθούν για τον υπολογισμό των σχετικών εκπομπών, όπου:

□ Οι σχετικές εκπομπές είναι η διαφορά μεταξύ των απόλυτων εκπομπών και των εκπομπών βάσης (baseline emissions).

□ Οι βασικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου είναι αυτές που θα προέκυπταν από ένα εκτιμώμενο βασικό σενάριο (baseline scenario) που θα συνέβαινε απουσία του Έργου, για ένα τυπικό έτος λειτουργίας.

□ Εάν οι εκπομπές είναι θετικές τότε θα πρέπει να γίνει οικονομική αποτίμηση των εκπομπών. Σε αντίθετη περίπτωση δεν απαιτείται να γίνει οικονομική αποτίμηση.

2.2.3. Συμβατότητα με το στόχο της κλιματικής ουδετερότητας

Ο στόχος της τεκμηρίωσης είναι να ελεγχθεί αν το Έργο συμβάλλει στην επίτευξη της κλιματικής ουδετερότητας, έτσι όπως αυτός τίθεται από την Ελληνική (Νόμος 4936/2022 (ΦΕΚ 105Α/2022) και την Ευρωπαϊκή (Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1119) νομοθεσία.

3. ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗ ΑΛΛΑΓΗ

Σε αυτή την ενότητα τεκμηριώνεται η ανθεκτικότητα του έργου στην κλιματική αλλαγή, δηλαδή η δυνατότητά του να ανταπεξέλθει και να προσαρμοστεί στους αναμενόμενους κλιματικούς κινδύνους. Η τεκμηρίωση γίνεται σε δύο στάδια. Συνολικά προβλέπεται έλεγχος δύο φάσεων, όπου η πρώτη φάση είναι ο προέλεγχος από τον οποίο μπορεί να προκύψει ότι απαιτείται λεπτομερής ανάλυση (δεύτερη φάση).

3.1. Προέλεγχος

Πραγματοποιείται αξιολόγηση της τρωτότητας του έργου που προκύπτει συνδυάζοντας:

□ την ευαισθησία του έργου στους κλιματικούς κινδύνους και

□ την έκθεση της υποδομής λόγω της γεωγραφικής της θέσης σε αυτούς τους κινδύνους, δηλαδή εάν αυτοί οι κλιματικοί κίνδυνοι αναμένεται να εμφανιστούν στην τοποθεσία της υποδομής στο άμεσο και στο απώτερο μέλλον με βάση τις κλιματικές προβλέψεις.

Ειδικά όσο αφορά την περιοχή του Έργου, θα πρέπει να εξετάζεται η έκθεση σε κινδύνους λαμβάνοντας υπόψη τα τοπικά χαρακτηριστικά. Σχετικά στοιχεία μπορούν να αντληθούν από τα σχέδια και τις στρατηγικές που έχουν καταστρωθεί για την γεωγραφική περιοχή του Έργου.

Μια ενδεικτική λίστα τέτοιων σχεδίων είναι:

- Τα Περιφερειακά Σχέδια για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή.
- Τα Σχέδια διαχείρισης κινδύνων πλημμυρών (<https://floods.yrpeka.gr/>).
- Τα πλαίσια χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης σε επίπεδο Περιφέρειας και οικονομικού κλάδου (όπου υφίσταται). • Η εθνική στρατηγική για τα δάση.

Οι κλιματικοί κίνδυνοι που πρέπει να εξετάζονται είναι όσοι αφορούν το Έργο. Ενδεικτικοί κλιματικοί κίνδυνοι (hazards) αποτυπώνονται στον πίνακα 5 του Προσωρινού Πλαισίου.

Οι αναλύσεις ευαισθησίας, έκθεσης και η επισκόπηση των αποτελεσμάτων τους (ανάλυση τρωτότητας) θα πρέπει να γίνονται σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο Προσωρινό Πλαίσιο Αξιολόγησης Κλιματικής Ανθεκτικότητας Έργων Υποδομών.

Σε περίπτωση που απαιτηθεί η χρήση δεδομένων, θα πρέπει να αναφέρονται ρητά οι πηγές που έχουν χρησιμοποιηθεί. Η ανάλυση τρωτότητας θα πρέπει να γίνει τόσο για τη σημερινή κλιματική κατάσταση όσο και για την εκτιμώμενη στο μέλλον. Σε περίπτωση που απαιτείται η χρήση κλιματικών μοντέλων, θα πρέπει να περιλαμβάνονται τα σενάρια RCP4.5 και RCP8.5, όπως αναφέρονται στο Προσωρινό Πλαίσιο.

Η φάση του Προελέγχου καθορίζει αν θα απαιτηθεί Λεπτομερής Ανάλυση. Γενικά, απαιτείται Λεπτομερής Ανάλυση στις περιπτώσεις κατά τις οποίες εντοπίστηκε τουλάχιστον ένας κλιματικός κίνδυνος για τον οποίο το επίπεδο τρωτότητας του Έργου εκτιμάται ότι είναι μέτριο ή υψηλό.

3.2. Λεπτομερής ανάλυση

Η λεπτομερής ανάλυση περιλαμβάνει τα εξής επιμέρους βήματα:

- Ανάλυση Διακινδύνευσης (risk analysis)
- Μέτρα για την ενίσχυση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή/Πρόγραμμα παρακολούθησης

3.2.1. Ανάλυση διακινδύνευσης

Η ανάλυση Διακινδύνευσης γίνεται για τους κλιματικούς κινδύνους που έχουν προσδιοριστεί από την ανάλυση τρωτότητας ως μέτριοι ή υψηλοί. Η ανάλυση Διακινδύνευσης θα πρέπει να δίδεται σε συνοπτικό πίνακα

3.2.2. Μέτρα για την ενίσχυση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή

Στην περίπτωση που η ανάλυση Διακινδύνευσης αναγνωρίζει κλιματικούς κινδύνους μέτριους έως πολύ σημαντικούς, θα πρέπει να παρέχονται πληροφορίες για τον τρόπο που αυτοί αντιμετωπίζονται με κατάλληλα μέτρα προσαρμογής σε αποδεκτό επίπεδο.

3.2.3. Συνέπεια με στρατηγικές και σχέδια προσαρμογής

Στόχος είναι να ελεγχθεί αν το Έργο συμβάλλει στην ευρύτερη προσπάθεια προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή σε Ευρωπαϊκό, Εθνικό και Περιφερειακό επίπεδο. Η συνέπεια του Έργου με τις στρατηγικές και τα σχέδια προσαρμογής μπορεί να εξεταστεί με βάση για παράδειγμα τα εγκεκριμένα Περιφερειακά Σχέδια Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή.

4. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Θα πρέπει να δίνονται οι πηγές δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του Έργου καθώς και για τον υπολογισμό της προσαρμογής του Έργου στην κλιματική αλλαγή, ιδιαίτερα όσο αφορά την αναγνώριση και την ποσοτικοποίηση των κινδύνων που προκύπτουν από την κλιματική αλλαγή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΧΙΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οι επιλέξιμες μορφές επιχειρήσεων είναι οι παρακάτω:

1. Ατομική Επιχείρηση
2. Ομόρρυθμη Εταιρεία (Ο.Ε.)
3. Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.)
4. Ετερόρρυθμη Εταιρεία (Ε.Ε.) κατά μετοχές
5. Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Ε.Π.Ε.)
6. Μονοπρόσωπη Εταιρεία Περιορισμένης Ευθύνης (Μ.Ε.Π.Ε.)
7. Ιδιότυπος Μεταφορική Εταιρεία ΕΠΕ (Ι.Μ.Ε. Ε.Π.Ε.)
8. Ανώνυμη Εταιρεία (Α.Ε.)
9. Ναυτική Εταιρεία του Ν. 959/1979
10. Ειδική Ναυτική Εταιρεία (Ε.Ν.Ε.)
11. Δικηγορική Εταιρεία του άρθρου 49 επ. του Ν. 4194/2013
12. Συμβολαιογραφική Εταιρεία του Π.Δ. 284/1993
13. Ιδιότυπος Μεταφορική Εταιρεία Μονοπρόσωπη ΕΠΕ (Ι.Μ.Ε. Μ.Ε.Π.Ε.)
14. Άλλο Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου Κερδοσκοπικό (Ν.Π.Ι.Δ.)
15. Αστικός Συνεταιρισμός Κερδοσκοπικός
16. Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση του Ν. 4430/2016 ως ισχύει (ΚΟΙΝ.ΣΕΠ)
17. Αγροτικός Συνεταιρισμός
18. Ένωση Αγροτικών Συνεταιρισμών (Ε.Α.Σ.)
19. Κεντρική Συνεταιριστική Ένωση (ΚΕ.Σ.Ε.)
20. Κοινοπραξία Αγροτικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων
21. Ναυτιλιακή Εταιρεία Πλοίων Αναψυχής (Ν.Ε.Π.Α.)
22. Μονοπρόσωπη Ανώνυμη Εταιρεία (Μ.Α.Ε)
23. Ανώνυμη Εταιρεία ΟΤΑ
24. Αστική Εταιρεία Δικαστικών Επιμελητών
25. Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Ι.Κ.Ε.)
26. Μονοπρόσωπη Ιδιωτική Κεφαλαιουχική Εταιρεία (Μ.Ι.Κ.Ε.)
27. Ενεργειακές Κοινότητες
28. Κοινωνικός Συνεταιρισμός Περιορισμένης Ευθύνης (ΚΟΙ.Σ.Π.Ε.)
29. Αστική Κερδοσκοπική Εταιρεία
30. Κοινωνία Αστικού Δικαίου Κερδοσκοπική